

فهرست کتاب‌های برگزیده ویژه دوره متوسطه

دبیرخانه پنجمین
جام باشگاه‌های کتاب‌خوانی کودک و نوجوان
۱۳۹۹

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی
ستاد هماهنگی شهرها و روستاهای دوستدار کتاب

فهرست کتاب‌های برگزیده ویژه دوره متوسطه

دبیرخانه پنجمین دوره
جام باشگاه‌های کتاب‌خوانی کودک و نوجوان

عنوان کتاب:	فهرست کتاب‌های برگزیده ویژه دوره متوسطه
تهیه و تدوین:	شکوفه صمدی، فاطمه ترجمان، نیکو کریمی
همکاران اجرایی:	سجاد جمشیدیان، فرمهر منجری
ناشر:	مورخان
امور فنی و هنری:	حمیدجوکار
نوبت چاپ:	زمستان ۱۳۹۹
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
شابک:	۹۷۸۶۲۲۶۷۱۶۲۵۳
به سفارش:	دفتر مطالعات و برنامه ریزی فرهنگی و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
نشانی:	خیابان قائم مقام فراهانی، خیابان فجر، نبش کیهان، ساختمان فجر، طبقه سوم، دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی و کتابخوانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
تلفن:	۸۸۳۴۲۹۸۰

« سخن آغازین

جام باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان برنامه‌ای ملی و بسیار کم هزینه برای ترویج کتابخوانی در ایران است که نخستین اجرای آزمایشی خود را در پاییز و زمستان سال ۱۳۹۵ با موفقیت پشت سر گذاشت و به خاطر همین موفقیت در دوره‌های بعدی امکان برگزاری این برنامه به وجود آمد. تا کنون در برگزاری چهار دوره این برنامه ۲۱۹۴۸ باشگاه کتابخوانی با ۳۳۵۰۰۰ عضو تشکیل شده است و پنجمین دوره آن در سال ۱۳۹۹ در حال برگزاری است.

پنجمین دوره جام باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان با توجه به شیوع ویروس کووید-۱۹، کارگاه‌های آموزشی آن به صورت مجازی برگزار شد و باشگاه‌های کتابخوانی پس از برگزاری این کارگاه‌ها فعالیت‌های خود را از سر گرفته‌اند. هدف اصلی این طرح همه‌گیر کردن کتابخوانی و جلب مشارکت مردمی در کتابخوانی است. در طراحی این فعالیت به تجربه‌های موفق و ناموفق دستگاه‌های مختلف دولتی و عمومی که گاهی هزینه‌های سنگینی نیز داشته توجه و تلاش شده است تا کاستی‌ها برطرف و محاسن آن تقویت شود.

جام باشگاه‌های کتابخوانی چند مرحله دارد. در مرحله نخست مربیان و معلمان و مروجان کتابخوانی برای تشکیل باشگاه‌های کتابخوانی با حضور در کارگاه‌هایی آموزش می‌بینند. سپس با کمک آن‌ها گروه‌های دست کم ۱۲ نفره کودک و نوجوان یک باشگاه کتابخوانی تشکیل می‌دهند. این باشگاه‌ها در کتابخانه‌ها، مراکز کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، مدارس، مساجد، مراکز بهزیستی، مجتمع‌های مسکونی، کانون‌های فرهنگی و هنری، سراهای محله، فرهنگسراها و دیگر مراکز تجمع کودکان و نوجوانان در شهرها و روستاها زیر نظر یک هماهنگ کننده بزرگسال به نام تسهیل‌گر تشکیل می‌شود.

باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان در سایت شبکه ترویج کتابخوانی به آدرس اینترنتی www.bookpromotion.ir در دبیرخانه جشنواره ثبت‌نام می‌کنند. نام‌های آن‌ها ثبت شده و امکان بهره‌مندی از یارانه ۵۰ درصدی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برای خرید کتاب را از طریق کتابفروشی‌های شهرشان پیدا می‌کنند.

بر اساس فهرست، کتاب‌های مناسب (کتاب‌های برگزیده فرصت‌ها و نهادهای مختلف) در اختیار کتابفروشی‌ها قرار گرفته شده است و اعضای باشگاه‌های کتابخوانی می‌توانند کتاب‌ها را انتخاب و خریداری کنند. هر عضو دست‌کم یک کتاب خریداری و به باشگاه ارائه می‌کند. اعضای باشگاه کتابخانه‌های کوچک را تاسیس یا تقویت می‌کنند و کتاب‌های خریداری شده را با هم مبادله می‌کنند و با هم می‌خوانند. درباره‌ی کتاب‌های خوانده شده گفت‌وگو و آن‌ها را داوری می‌کنند و در پایان کتاب برتر را از نگاه خود در باشگاه انتخاب می‌کنند و سپس در نامه‌هایی به نویسندگان کتاب‌های برتر، نظر خود را درباره کتاب‌های برگزیده می‌نویسند و کتاب‌هایی را که پسندیده‌اند در فیلم‌های کوتاه موبایلی به دیگران معرفی می‌کنند.

سپس در مرحله شهرستان کتاب‌های برگزیده باشگاه‌ها با حضور نمایندگان آن‌ها داوری دوباره شده و کتاب یا کتاب‌های برگزیده از نظر کودکان و نوجوانان شهر انتخاب می‌شوند. همچنین با داوری فیلم‌ها و برنامه‌های بچه‌ها از سوی داوران در هر شهر، بهترین فیلم‌ها معرفی و بهترین نامه‌ها به نویسندگان انتخاب و در مراسم پایانی شهرستان از آنان قدردانی و جایزه بچه‌های شهر به نویسندگان برگزیده اهدا می‌شود.

فهرست پیش‌رو مجموعه‌ای از کتاب‌های مناسب گروه‌های سنی گوناگون است که پس از بازیگری فهرست پیشین گردآوری و تکمیل شده است.

دفتر مطالعات و برنامه ریزی فرهنگی معاونت امور فرهنگی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

سالانه بیش از ۱۵ هزار عنوان کتاب کودک و نوجوان در ایران منتشر می‌شود که این غیر از کتاب‌های درسی و کمک‌درسی دبستان و دبیرستان است. تلاش ما از آنجایی که فهرستی از کتاب‌های برگزیده در چند سال اخیر است، کتاب‌هایی که هم در کتاب فروشی‌ها موجود باشد و هم ارزش ادبی، هنری، علمی، فنی و محتوایی داشته باشد. گزینش فهرستی از بین چند هزار کتاب که در چند سال اخیر منتشر شده است به‌سادگی ممکن نیست و نیاز به استفاده از روش‌های مناسب دارد. برای تهیه این فهرست دو راه پیش رویمان بود:

* تشکیل گروه داوری و بررسی کتاب‌های منتشر شده در سال‌های اخیر و انتخاب کتاب‌های برگزیده از میان آنان

* اعتماد به انتخاب فهرست‌ها و جوایز فراگیر کتاب کودک و نوجوان ایران

ما راه دوم را انتخاب کردیم، اما به آن هم بسنده نکردیم و سعی کردیم با مراجعه به نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در زمینه ادبیات و کتاب کودک و نوجوان و استفاده از نظر کارشناسان برجسته این فهرست را کامل‌تر کنیم. نامه‌هایی برای نهادهای فعال در این حوزه و برخی از کارشناسان و نویسندگان برجسته ارسال کردیم. از این نهادها و افراد خواستیم فهرست‌های پیشنهادی خود را اعلام کنند. از فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی کانون‌های مساجد، فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی نهاد کتابخانه‌های عمومی بهره بردیم. در حوزه غیردولتی نیز شورای کتاب کودک هر ساله ضمن معرفی کتاب‌های برگزیده خود را با درجه‌بندی عرضه می‌کند. همچنین از فهرست لاکپشت پرنده که هر فصل با ارزیابی کتاب‌های منتشر شده فهرستی از کتاب‌های برگزیده را منتشر و در پایان سال نشان‌هایی را به بهترین کتاب‌های سال اعطا می‌کند، استفاده کرده‌ایم.

این فهرست کتاب‌های چاپ اول را از دهه‌ی اول نود در برمی‌گیرد، علاوه بر این، پیشنهادی‌های نهادها و افراد به فهرست تجمیعی و جوایز دولتی و غیردولتی افزوده شد و فهرست اولیه را شکل داد، پس از تهیه فهرست اولیه، امسال معیارهای دیگری برای رسیدن به فهرست نهایی تدوین شد که عبارت بودند از:

۱- حذف کتاب‌های گران قیمت.

۲- انتخاب کتاب از ناشران مختلف.

۳- سخت‌گیری در انتخاب کتاب‌های ترجمه و اهمیت بیشتر به کتاب‌های تالیفی.

این فهرست کتاب‌های منتشر شده تا نیمه‌ی سال ۱۳۹۸ را در برمی‌گیرد. امیدواریم تهیه‌ی این فهرست‌ها در گسترش کتاب و کتابخوانی در بین کودکان و نوجوانان کمک کند.

۳۰۰ پدیده‌ی نجومی

نویسندگان: جیمی ویلکینز، رابرت دان

مترجم: محمدرضا افضلی

ناشر: محراب قلم

صفحه ۲۶۴

کاربرد: آشنایی با علم نجوم و پدیده‌های نجومی

نوع: فرهنگ‌نامه

دایره‌المعارف ۳۰۰ پدیده نجومی، منبع خوبی برای به دست آوردن اطلاعات درباره فضا و نجوم است. این کتاب به طور مفصل و در عین حال با زبانی ساده و قابل فهم، به بخش‌هایی از علم نجوم پرداخته است که می‌تواند توجه مخاطبان را به خود جلب کند. این کتاب، علم نجوم را از زمان اخترشناسان چینی و مسلمان بررسی می‌کند و سپس به نظریه‌های کوپرنیک و کپلر و گالیله و سایر اخترشناسان می‌پردازد و پس از آن به سراغ منظومه‌ی شمسی، کهکشان راه شیری و حتی فراتر از آن می‌رود. تصاویر به کار گرفته شده در کتاب، شامل جدیدترین عکس‌های فضایی می‌شوند و از این رو می‌توان گفت این کتاب مرجع بصری ارزشمندی برای شناخت منظومه‌ی شمسی و جایگاه آن در عالم است. این کتاب از سیاه‌چاله‌ها، منظومه‌ی شمسی، سیارات، قمرها، دنباله‌دارها و سیارک‌های آن حرف می‌زند و تصاویری از راه شیری، سحابی‌ها، ستاره‌های اولیه، غول‌ها، کوتوله‌های سفید، ستاره‌های دوتایی، خوشه‌های ستارگان و... به نمایش می‌گذارد. دوست دارید با این پدیده‌ها آشنا شوید و تصاویری از تلسکوپ‌ها، رصدخانه‌ها و کاوش‌گرهای فضایی را ببینید؟ در کنار هر عکس شرح جامعی از آن آمده و اصطلاحات نجومی نیز به خوبی توضیح داده شده است. پس اگر به نجوم علاقه دارد این کتاب را ورق بزنید و در دنیای آن غرق شوید.

آواز زیر باران

نویسنده: احمدرضا احمدی

تصویرگر: پرستو احدی

ناشر: لوپه‌تو

صفحه ۲۴

کاربرد: پرورش قدرت تخیل

نوع: داستان (کتاب تصویری و مصور)

آواز زیر باران، داستان چند پرنده است که گرچه در دشتی بزرگ هستند، اما در یک قفس گیر کرده‌اند. کبوتر، قناری، کلاغ و طوطی، که آنقدر در قفس بوده‌اند که عطر گل‌ها و فصل‌ها و حتی دوستی از یادشان رفته است. در ابتدای کتاب، باد، عطر گلی را در فضا پخش می‌کند. پرنده‌ها بر سر اینکه این عطر چه گلی می‌تواند باشد با هم به مشکل برمی‌خورند. پرنده‌های این کتاب می‌توانند نماد افراد جامعه باشند. جامعه‌ای که گرچه همه در کنار هم هستند، اما از هم دورند و حرف‌های هم را نمی‌فهمند. تا اینکه یک روز اتفاق عجیبی رخ می‌دهد. ابر بزرگ و تیره‌ای قفس آن‌ها را می‌پوشاند. آن وقت است که پرنده‌ها با هم متحد می‌شوند و یک صدا آوازی می‌خوانند. آوازی که نماد صلح و یکی شدن آن‌هاست و باعث می‌شود صدایشان به گوش دیگران برسد.

این کتاب، با لحنی شاعرانه و با استفاده از نمادهای گوناگون، برای مخاطب از صلح، دوستی و امید می‌گوید.

ابوعلی سینا

نویسنده: حمید عبداللهیان

تصویرگر: گروه آرتم

ناشر: مبتکران

صفحه ۱۴۲

کاربرد: آشنایی با مشاهیر ایرانی در قالبی طنزآمیز

نوع: زندگی‌نامه‌ی داستانی

کتاب ابوعلی سینا، جلد اول از مجموعه‌ی مشاهیر خندان است. مجموعه‌ای که قرار است زندگی‌شخصیت‌های تأثیرگذار ایرانی را در قالب طنز و به زبانی ساده برای مخاطبان بیان کند. در این کتاب، به گوشه‌هایی از زندگی ابوعلی سینا پرداخته شده است که پیش از این کسی به آن توجهی نشان نمی‌داد. شخصیت اصلی این کتاب، نوجوانی است که در مدرسه‌ی پیش به سوی آینده درس می‌خواند. جایی که از مدیر و ناظم گرفته تا معلم علوم، مدام پچه‌ها را سرزنش می‌کنند و از نوابغ گذشته سخن می‌گویند. در اوایل کتاب از زبان او می‌خوانیم: «از بس شنیدم که ما باید از این بزرگان «بیاموزیم» و «بطالت» نباشیم و «همت بلند» کنیم و از این حرف‌ها، که کلافه شدم و آستین‌ها را بالا زدم تا درباره‌ی زندگی مشاهیر خسته کننده، چیزهایی پیدا کنم. کار خیلی سختی بود؛ چون این بار باید توی کتاب‌ها سرک می‌کشیدم؛ ولی ارزشش را داشت. باید تکلیفم را با «مفاخر این مرز و بوم!» روشن می‌کردم.» و این کتاب، نتایج تحقیقات این دانش‌آموز درباره‌ی ابوعلی سیناست و از دوران کودکی این پزشک و دانشمند ایرانی تا به شهرت رسیدن او را در برمی‌گیرد. نتایجی که با لحنی طنزآمیز بیان شده‌اند و البته مخاطبان نوجوان را به خواندن زندگی ابوعلی سینا علاقه‌مند می‌کنند. هم چنین، تصاویر کتاب مکمل روایت طنز آن است و به نظر می‌آید نویسنده موفق شده در قالبی جدید به زندگی ابوعلی سینا بپردازد.

احتیاط کنید! پرنده‌ها پای سفره‌ی صبحانه‌اند

شاعر: حسین تولایی

تصویرگر: نوشین خائفی اشکذری

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

صفحه ۵۲

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف، نزدیکی به طبیعت

نوع: شعر

این کتاب شامل ۲۴ شعر در قالب‌های شعر نو نیمایی و سپید برای نوجوانان است. شعرهای این کتاب، از دنیای نوجوانان جدا نیستند و حال و هوای این روزهای نوجوانان را منعکس می‌کنند. در این کتاب، شاعر به جزئیات به ظاهر بی‌اهمیت زندگی توجه کرده. آتن، چراغ راهنمایی و حتی گنجشک‌های روی سیم برق چیزهایی هستند که هر روز از کنار آن‌ها می‌گذریم.

مضامین این اشعار علاوه بر عشق و انتظار و دل‌تنگی، شامل مفاهیم دیگری چون اجتماع، معنویت، طبیعت، مرگ و... می‌شود. تصویرگری کتاب نیز با اشعار هماهنگ است. تصویرگر به خوبی توانسته با دریافت‌های دقیق و عمیق در فهم بهتر کتاب به نوجوان کمک کند و احساسات شاعرانه را در دل تصاویرش جای دهد.

از طرف آبری با عشق

نویسنده: سوزان لافلور
مترجم: مرضیه ورشوساز
ناشر: پرتقال
۲۴۸ صفحه
کاربرد: کنار آمدن با مرگ عزیزان، کسب
آمادگی برای ورود به محیط جدید
نوع: رمان و داستان بلند

آبری شخصیت اصلی این کتاب دختر یازده ساله‌ای است که در یک تصادف رانندگی پدر و خواهرش ساله‌اش، ساوانا را از دست می‌دهد. مادرش که راننده‌ی اتومبیل بوده است بعد از تصادف، به خاطر اندوه و عذاب وجدان خانه را ترک می‌کند. کسی نمی‌داند او کجا رفته... آبری چند روزی در خانه تنهاست. نه به مدرسه می‌رود و نه تلفن‌ها را جواب می‌دهد. انگار او هم به شکل دیگری دچار ضربه‌ای روحی شده است. با خودش فکر می‌کند باید از این به بعد تنها زندگی کند. برای هزینه‌هایش برنامه‌ریزی می‌کند. یک ماهی قرمز به عنوان حیوان خانگی می‌خرد تا از تنهایی دربیاید و به مردم شهر در مورد تنهایی‌اش دروغ‌هایی می‌گوید که مبادا او را به یتیم‌خانه بفرستند. مادربزرگ که نگران شده است به سراغ آبری می‌رود. با دیدن جای خالی دخترش و وضعیت آبری او را به خانه‌اش در حاشیه‌ی شهر می‌برد و تلاش می‌کند تا برای این اوضاع فکری کند. آبری برای دوست خیالی خواهرش هم نامه می‌نویسد و با او حرف می‌زند. کتاب که به مفهوم خانه و خانواده فارغ از جغرافیا و نسبت‌های خونی پرداخته است، داشتن یک دوست و برون‌ریزی از طریق نوشتن را یک راه مناسب برای مواجهه با مشکلات روحی بیان می‌کند.

استپ بی‌انتها

نویسنده: استر هوتزیگ
مترجم: شهلا طهماسبی
ناشر: آفرینگان
۲۷۹ صفحه
کاربرد: آشنایی با وضعیت تبعیدی‌ها در جنگ جهانی دوم
نوع: رمان و داستان بلند

این کتاب داستان واقعی روزهای نوجوانی نویسنده‌ی کتاب است و روایت‌گر روزهایی است که جنگ جهانی دوم آغاز شده بود. خانواده‌ی استر ده ساله که از یهودیان ثروتمند لهستان بودند، در دوران جنگ جهانی دوم همراه گروهی از یهودیان دیگر توسط روس‌ها دستگیر و به جرم وابستگی به نظام سرمایه‌داری برای ادامه‌ی زندگی به سیبری تبعید می‌شوند و در شرایط بسیار دشواری قرار می‌گیرند. در این کتاب استر از دشواری‌های آن سال‌ها در مواجهه با سرما، گرسنگی، فقر و کمبود امکانات می‌گوید. از اردوگاه‌های کار اجباری، کلبه‌هایی که امکانات لازم و کافی برای زندگی نداشتند، دور ماندن از دیگر اعضای خانواده، حمل و نقل با واگن باری و... این استر است که تلاش می‌کند تغییرات زندگی‌اش را بپذیرد و خانواده‌اش را با دیگر کنار هم جمع کند و شرایطشان را بهتر کند. او کارهای جدیدی یاد می‌گیرد، سعی می‌کند به درس خواندنش ادامه بدهد، و به امید روزهای بهتر، روحیه‌اش را حفظ کند.

اسرار درون آتش

نویسنده: هنینگ مایکل

مترجم: نسرين وکیلی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۳۶

کاربرد: مقابله با خشونت، ترویج صلح‌طلبی

نوع: رمان و داستان بلند

این رمان که براساس داستانی واقعی نوشته شده در زمان جنگ داخلی، در موزامبیک رخ می‌دهد. **صوفیا و ماریا**، دو خواهرند که بعد از حمله‌ی شورشی‌ها و از دست دادن برخی از اعضای خانواده، همراه مادر و برادرشان به روستای دیگری می‌روند تا زندگی جدیدی را شروع کنند. اما سایه‌ی جنگ و خشونت همه جا را فرا گرفته. در روستای جدید، بچه‌ها سخت تلاش می‌کنند تا از نو شروع کنند. صوفیا و ماریا، به پیشنهاده کشیش سفیدپوست، مادرشان را راضی می‌کنند تا به مدرسه بروند. صوفیا، نزد **توتیو**، یکی از اهالی دهکده، خیاطی یاد می‌گیرد. به نظر می‌رسد آن‌ها خوب توانسته‌اند با غم از دست دادن پدر و مادر بزرگشان کنار بیایند. تا اینکه یک روز کشیش به اعضای دهکده، درباره مین‌های اطراف جاده هشدار می‌دهد. صوفیا و ماریا، بچه‌هایی هستند که قربانی مین می‌شوند. ماریا از دنیا می‌رود و صوفیا یکی از پاهایش را از دست می‌دهد و حالا باید به زندگی‌اش در دشواری‌ها ادامه بدهد و تسلیم نشود. صوفیا، با تمام مشکلات پیش رو، می‌جنگد تا یک زندگی معمولی داشته باشد. این داستان درباره‌ی آدم‌های معمولی است و جنگ، که به زندگی آن‌ها سایه می‌افکند و حتی بعد از تمام شدن، اثرات مخرب خود را به جا می‌گذارد.

اسرار خانه‌ی کبوتران

نویسنده: سوب‌هادرا سین گوپتا

مترجم: شهناز صاعلی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۳۲

کاربرد: آشنایی با فرهنگ هندوستان، لذت و سرگرمی،

تقویت روحیه کنش‌گری

نوع: رمان و داستان بلند

خواهر و برادری به نام **امینه و پرویز** و دوستشان **لاکسمن** در یک محله‌ی فقیرنشین هندوستان، در شهر دهلی زندگی می‌کنند. پدر امینه و پرویز یک دست‌فروش دوره‌گرد است و این سه دوست آنقدر درگیر مشکلات مالی هستند که نمی‌توانند به مدرسه بروند. این سه نوجوان که روحیه‌ی ماجراجویی قدرتمندی دارند به دنبال کشف حل یک مسئله ماجراه‌های این رمان را شکل می‌دهند، همه چیز از یک انگشتر شروع می‌شود و پیرمردی که پرویز را با فردی به نام **ارشاد** اشتباه می‌گیرد.

علاوه بر هیجانی که خواننده با خواندن این رمان تجربه می‌کند آداب و فرهنگ هندوستان با تمام جزئیات به مخاطب ارائه می‌شود. این رمان فرصتی است تا مخاطب در بازارهای هندوستان قدم بزند و آداب و رسوم محلی هندوستان را در بستر یک داستان مهیج تجربه کند، آداب و رسومی چون مراسم عروسی، سوگواری، نمایش‌های

سنتی و ...

اشباح جنگل سوخته

نویسنده: مهدی رجبی

تصویرگر: محبوبه اسفندیاری

ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)

۸۰ صفحه

کاربرد: توجه به حفاظت از محیط زیست، افزایش

آگاهی نسبت به روند نابودی جنگل‌ها

نوع: رمان و داستان بلند

داستان کتاب اشباح جنگل سوخته، درباره‌ی زندگی دختری به نام **بلوط** است. بلوط، جایی زندگی می‌کند که به جنگل نزدیک است و اهالی روستا، آن قدر با جنگل احساس نزدیکی می‌کنند که نام فرزندانشان، نام یکی از درخت هاست. مثل بلوط، نارون، توسکا و... بلوط مادرش را از دست داده است. او که به اقوام پدرش نزدیک است عمویش را خیلی دوست دارد. اما وقتی جنگل آتش می‌گیرد او باید حرف پدرش را بپذیرد یا حرف عمویش را؟ به باور پدر بلوط، جنگل در اثر نفرین آتش گرفته و بیماری بلوط هم ناشی از شومی جغدی است که در چشمان بلوط خیره شده است. بلوط ابتدا حرف پدرش را می‌پذیرد اما با گذشت زمان، متوجه می‌شود جنگل به علت منفعت‌طلبی عده‌ای سودجو، دچار آتش‌سوزی عمدی شده است.

این داستان روایت‌گر نابودی حیاط وحش و محیط زیست به دست انسان‌ها است. انسان‌هایی که برای ساخت‌وساز، پول و... درختان را قطع می‌کنند و به جنگل‌ها آسیب می‌رسانند. سوختن درختان جنگل، خشک‌سالی، شکار جغدها و توسل به خرافات برای توجیه این اتفاقات نشان می‌دهد که حفاظت از محیط زیست نیازمند آگاهی و دانایی است.

افسانه‌ی فریدون (جلد ۳)

نویسنده: محمدرضا محمدی نیکو

ناشر: مهاجر

مجموعه‌ی سه جلدی: ۶۲۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با افسانه‌ها و اسطوره‌های ایرانی

نوع: رمان و داستان بلند

فریدون را به یاد می‌آورید؟ همان کسی که همراه با **کاوه‌ی آهنگر**، بر علیه **ضحاک** قیام کرد و حکومت او را سرنگون ساخت. فریدون زندگی پر پیچ و خمی داشت. مادرش **فرانگ**، برای نجات فریدون، در کودکی او را در کوهستان به دست مردی فرزانه می‌سپارد تا بدون اینکه از جانب ضحاک خطری آن‌ها را تهدید کند بزرگ شود. شاید بقیه‌ی داستان را هم شنیده باشید، داستان پیروزی فریدون بر ضحاک و پادشاهی‌اش بر جهان و سرنوشت فرزندان‌ش. اما مجموعه‌ی افسانه‌ی فریدون به زندگی فریدون از زاویه‌ی دیگری نگاه کرده است. در این مجموعه ما با سال‌های نوجوانی فریدون، زمانی که نزد مرد فرزانه در کوهستان زندگی می‌کند، آشنا می‌شویم و این شخصیت اسطوره‌ای را از زاویه‌ای دیگر می‌شناسیم. زبان کتاب، محکم و پرصلابت است و فضای اسطوره‌ای داستان را به خوبی تداعی بازنمایی می‌کند. در این مجموعه با شخصیت‌های جدیدی آشنا می‌شویم. شخصیت‌هایی مثل **کوهزاد**، **غزال** و... و ماجراجویی آنها با فریدون را می‌خوانیم.

اقیانوسی در ذهن

نویسنده: کلر وندریپول
مترجم: عطیه الحسینی
ناشر: پرتقال
صفحه ۲۹۲
کاربرد: آشنایی با اوتیسم، افزایش توانمندی و خودباوری
نوع: رمان و داستان بلند

جک پسر تنهایی است، پدراو دریانورد است و مدام در سفر است. برای همین جک بیشتر اوقاتش را با مادرش می‌گذراند و وقتی او از دنیا می‌رود، جک تنها تر از همیشه است. رفتن به مدرسه‌ای شبانه‌روزی و ساحلی هم اوضاع را بدتر می‌کند تا اینکه با ارلی آشنا می‌شود. پسری که عاشق ریاضی و عدد پی است، با همه فرق دارد و نمی‌تواند با دیگران ارتباط برقرار کند، اما کم‌کم به جک نزدیک می‌شود. ارلی حرف دیگران را نمی‌پذیرد، او قبول ندارد که برادرش در جنگ مرده است. برای همین جک و ارلی سفر پرماجرا را برای جست‌وجو برادر گمشده آغاز می‌کنند، آن‌ها از جنگل‌ها و رودها و... می‌گذرند و اتفاقات فراوانی برایشان می‌افتد. این کتاب برای نوجوانانی که با تنهایی و از دست دادن عزیزان مواجه شده‌اند الهام‌بخش است و یادآوری می‌کند حضور یک دوست خوب در پشت سر گذاشتن سختی و رسیدن به آسانی بسیار مهم و تأثیرگذار است. همچنین این کتاب مخاطب را با اوتیسم آشنا می‌کند. ماجرای کتاب زمانی اتفاق می‌افتد که اوتیسم شناخته شده نبود، اما خصوصیات و ویژگی‌های ارلی نشان می‌دهد که اوتیسم دارد.

انجمن یوزهای شریف

نویسنده: حمید اباذری
تصویرگر: سیامک فرخجسته
ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)
صفحه ۱۱۲
کاربرد: توجه به محیط زیست و حفاظت از گونه‌های
در حال انقراض
نوع: رمان و داستان بلند

سینا و دوستانش، شریف و فیروز نوجوانانی هستند که در روستای بافق استان یزد که محل زندگی یوزپلنگ آسیایی هم هست زندگی می‌کنند. بچه‌ها می‌دانند که این گونه در خطر انقراض است و اگر در روستایشان جاده کشیده شود یا شکارچیان به سراغ یوزپلنگ‌ها بروند، چه بلایی بر سر حیات وحش می‌آید. بنابراین گروهی تشکیل می‌دهند و سعی می‌کنند جلوی شکارچیان را بگیرند. فضای کتاب یک ماجراجویی هیجان‌انگیز را در برابر مخاطب به نمایش می‌گذارد که سینا و دوستانش عناصر اصلی آن هستند. آن‌ها می‌خواهند بچه یوزپلنگی را محافظت کنند و نگذارند دست کسی به آن برسد.

فضاسازی دقیق و با جزئیات است در نتیجه مخاطب با ماجراهای نوجوانان یزدی این رمان همراه می‌شود و خود را در این تجربه‌ی مهیج و متفاوت، کنار شخصیت‌ها تجسم می‌کند. و در عین حال با گونه‌های مختلفی که روزگاری در ایران می‌زیسته‌اند و حالا یا منقرض شده‌اند یا در حال انقراضند، مثل گوزن زرد ایرانی یا روباه ترکمنی آشنا می‌شود و مسئولیت بیشتری نسبت به محیط‌زیست و حمایت و مراقبت آن در خود احساس می‌کند.

ایلیاد (هومر) / اودیسه (هومر) / دون کیشوت (سروانتس)

نویسندگان: روزماری ساتکلیف، جین ورنر واتسون، مارتین جنکینز

مترجم: شهاب الدین عباسی

ناشر: نخستین

کاربرد: آشنایی با ادبیات کلاسیک جهان

نوع: داستان (کتاب تصویری و مصور)

این کتاب‌ها مجموعه‌ای از آثار درخشان ادبیات کلاسیک جهان است و علاوه بر آشنا کردن مخاطب خود با شیوه‌ی زندگی گذشتگان و اقوام و ملت‌های دیگر، تصویری هیجان‌انگیزی از اساطیر و شخصیت‌های مشهور ادبیات به نمایش می‌گذارد. ایلیاد داستان مشهوری است درباره‌ی جنگ تروا. این حماسه را هومر، شاعر یونانی به نظم درآورده است و از نبردهای طولانی یونانیان و پهلوانانی چون آشیل سخن گفته است.

اودیسه، ادامه‌ی ایلیاد و داستان سرگردان شدن اودیسه، یکی از سران جنگ تروا در دریاست و ماجراهایی که برای او پیش می‌آید.

دون کیشوت نیز درباره‌ی نجیب‌زاده‌ای اسپانیایی است که پیرشده ولی هنوز روحیه‌ی شوالیه‌ای ماجراجو را در خود دارد. او با رفتار عجیب و غیرعادی‌اش به هر جایی که می‌رسد حادثه‌ای می‌آفریند.

بابا=mc²

نویسنده: مهسا لزگی

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

۲۱۱ صفحه

کاربرد: پرورش قدر تخیل، بهبود رابطه با والدین،

افزایش روحیه کنش‌گری

نوع: رمان و داستان بلند

این داستان درباره‌ی زندگی هانیه است، دختر نوجوانی که با پدر و مادرش زندگی می‌کند. پدر هانیه یک معلم فیزیک مقرراتی و منظم است که هر سال اول مهر به سلمانی می‌رود و قبل از شروع سال تحصیلی موبایلش را اصلاح می‌کند. حالا پدر بازنشسته شده است و این اولین مهر ماهی است که شروع می‌شود اما پدر هانیه کلاسی ندارد و به مدرسه نمی‌رود، برای همین عادت همیشگی رفتن به سلمانی را هم فراموش کرده است.

کمی که می‌گذرد هانیه و مادرش متوجه می‌شوند که فقط مسئله‌ی سلمانی نیست و پدر کاملاً تغییر کرده است. انگار دچار فراموشی شده باشد کارهای عجیبی از او سر می‌زند. کمی که می‌گذرد معلوم می‌شود پدر هانیه به دلیل بازنشستگی دچار یک بیماری روحی شده است و با توجه به تجربیات آن سال‌های زندگی‌اش نه هانیه را می‌شناسد و فکر می‌کند به بیست سالگی‌اش بازگشته است و با توجه به تجربیات آن سال‌های زندگی‌اش نه هانیه را می‌شناسد و نه مادر هانیه را. در نتیجه‌ی تأثیرات این فراموشی‌های موقتی، ماجراهایی برای خانواده‌ی هانیه شکل می‌گیرد که سرشار از هیجان و غافلگیری است. در این کتاب توصیف فضاها و شخصیت‌ها دقیق و با همه‌ی جزئیات صورت گرفته است و مخاطب می‌تواند به خوبی خود را در فضای داستانی تجسم کند و از همراهی با ماجراهای این کتاب لذت ببرد.

باد، نه بادی

نویسنده: کریستو فریل کور تیس

مترجم: فرمهر منجری

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۳۶

کاربرد: ایمان به هدف، تقویت اعتماد به نفس و سرسختی

نوع: رمان و داستان بلند

باد پسری ده ساله است که در یتیم خانه زندگی می‌کند. تنها چیزی که از خانواده‌اش برای او به جا مانده چمدانی پراز وسایل عجیب است. مادر باد قبل از مرگ نشانه‌هایی از پدرش را برای او گذاشته است، مثل تعدادی آگهی تبلیغاتی. باد که دیگر تحمل فضای یتیم‌خانه را ندارد تصمیم می‌گیرد به هر شکلی که شده از آنجا فرار کند و به دنبال نشانه‌ها برود تا پدرش را پیدا کند. تنها چیزی که با خودش دارد چمدان یادگاری‌های پدر است که مادرش قبل از مرگ جمع‌آوری کرده و به او سپرده است. شاید این چمدان در داستان نشانه‌ی مفهوم خانواده است که باد سعی دارد آن را حفظ کند و با ارزش‌ترین دارایی اوست. هدفی که باد می‌خواهد دنبال کند آنقدر برای او با ارزش است که اهمیتی به مشکلات پیش رویش نمی‌دهد. هیچ چیز او را نمی‌ترساند، نه فقر و گرسنگی نه تاریکی و موجودات عجیب. این کتاب به مخاطب نوجوان خود یادآوری می‌کند اگر به هدفی ایمان داشته باشد می‌تواند جلوی همه‌ی موانعی که وجود دارد با اعتماد به نفس و پرقدرت بایستد و به دنبال راه حل بگردد. در این داستان نمونه‌ای از کنش‌گری نوجوانی را می‌بینیم که که در مسیر قدم می‌گذارد تا اوضاع نامطلوب را به شرایط ایده‌آل تغییر دهد.

با گرگ‌ها

نویسنده: کترین راندل

مترجم: آرزو مقدس

ناشر: پرتقال

صفحه ۲۲۰

کاربرد: دوستی با طبیعت، آشنایی با وقایع

دوران روسیه تزاری

نوع: رمان و داستان بلند

خانواده‌های تزاری در روسیه رسم جالبی داشته‌اند. انسان‌ها، گرگ‌ها را به محل زندگی خود می‌آورند و آن‌ها را رام می‌کردند، اما ممکن بود گاهی گرگ‌ها بر اساس خصلت ذاتی خود رم کنند و خانواده‌ها را اذیت کنند. بر اساس اعتقادات مردم، گرگ‌های رم‌کرده باید به خوی طبیعی خودشان برمی‌گشتند تا بتوانند دوباره در طبیعت وحشی زندگی کنند. شغل فئو و مادرش «وحشی‌کننده‌ی گرگ» است. آن‌ها به گرگ‌ها کمک می‌کنند تا دوباره شکار یاد بگیرند و به طبیعت بازگردند. ماجرا از آنجایی به اوج خود می‌رسد که از وحشی‌کننده‌ها خواسته می‌شود دست از کار بکشند و گرگ‌هایی را که رم کرده‌اند با شلیک گلوله خلاص کنند. اما فئو مخفیانه به آموزش گرگ‌ها ادامه می‌دهد. و با وجود حوادث مختلف دست از تلاش بر نمی‌دارد و در این راه چندین نفر را هم با خود همراه می‌کند. این کتاب راجع به شجاعت، حق طلبی و پایداری در راه رسیدن به اهداف است و مخاطبان را با مقطع حساسی از تاریخ روسیه هم آشنا می‌کند.

بام‌نشینان

نویسنده: کاترین راندل

مترجم: نیلوفر نیکزاد

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۲۶

کاربرد: تطابق با شرایط جدید، هیجان و ماجراجویی،

تقویت روحیه کنش‌گری

نوع: رمان و داستان بلند

در این کتاب با دختری به نام **سوفی** آشنا می‌شویم که فرزند خوانده‌ی مردی مهربان به نام **چارلز** است. وقتی سوفی نوزاد کوچکی بوده در اثر سانحه‌ی کشتی به آب می‌افتد و داخل یک جعبه‌ی ویولون سل کیلو مترها از محل حادثه دور و دورتر می‌شود تا اینکه چارلز این نوزاد را درون یک کانال تاریک و نامر پیدا می‌کند. وقتی سوفی بزرگ‌تر می‌شود تصمیم می‌گیرد به دنبال گذشته‌اش برود و خانواده‌اش را پیدا کند، چارلز هم که نگران است سوفی را از او بگیرند و به یتیم‌خانه بفرستند، در این سفر با او همراه می‌شود و با هم راهی پاریس، زادگاه سوفی می‌شوند. داستان اصلی تازه در پاریس شروع می‌شود؛ وقتی گذر سوفی به بچه‌های بی سرپرستی می‌افتد که همان «بام‌نشینان» هستند. بچه‌هایی که روی زمین آن قدر به آن‌ها سخت گرفته شده است که به بام‌های خانه‌ها پناه برده‌اند. بچه‌هایی که لباس تیره می‌پوشند تا به چشم نیایند، بچه‌های باهوشی که از گردشگرها زبان‌های خارجی را یاد می‌گیرند، در شهر می‌چرخند، با هر چه می‌توانند خود را سیر می‌کنند و چیزی از بازی‌های کودکان را تجربه نکرده‌اند. اما تا جایی که می‌توانند به سوفی کمک می‌کنند.

برادران سیاه

نویسنده: لیزا تتسرا / تصویرگر: هانسن بیندر

مترجم: پروانه عروج‌نیا

ناشر: کرکدن

صفحه ۱۵۲

کاربرد: آشنایی با ادبیات کلاسیک، آشنایی با مفاهیم

عدالت طلبی و مبارزه با ظلم

نوع: رمان و داستان بلند تصویری

این کتاب درباره‌ی نوجوان چهارده‌ساله‌ای است که در **ورزاسکا**، روستایی در ایتالیا در خانواده‌ی محروم زندگی می‌کند. این داستان که به اواسط قرن نوزدهم میلادی برمی‌گردد در مورد گروهی از کودکان و نوجوانانی است که در شرایط سخت و ناعادلانه‌ی زندگی می‌کنند. این نوجوانان به بزرگی گرفته می‌شوند و برای پاک‌کردن بخاری‌های ذغالی به میلان فرستاده می‌شوند. این در حالی است که برای این کار سخت و خطرناک هیچ دستمزدی دریافت نمی‌کنند. حتی بسیاری از این نوجوانان که بدن ضعیف‌تری در برابر بیماری و شرایط نامساعد دارند جان خود را از دست می‌دهند و تعداد محدودی از این بچه‌ها زنده می‌مانند. عده‌ای از این نوجوانان گروهی مخفی شکل می‌دهند و هر چند مدت یک بار دورهم جمع می‌شوند و به فعالیت‌های انسان‌دوستانه‌ای می‌پردازند تا شرایط‌شان را بهبود ببخشند. شخصیت اصلی کتاب که عضو این گروه است در این جمع احساس خوبی دارد و طعم دوستی و عدالت طلبی را می‌چشد. تصویرسازی این رمان که به سبک سیاه قلم صورت گرفته است علاوه بر نشان دادن فضای سیاه و غم‌انگیز روزگار این نوجوانان بار مهمی از داستان را به دوش می‌کشد و در بعضی قسمت‌ها باید داستان را به جای کلمات از روی تصاویر خواند.

برایم از مادربزرگ بگو

نویسنده: گووس کویی یر

مترجم: سپیده خلیلی

ناشر: ویژه نشر

صفحه ۱۰۸

کاربرد: بهبود روابط کودکان با سالمندان، توجه به حقوق دیگران

نوع: رمان و داستان بلند

مازلیف تصور چندانی از مسئله‌ی مرگ و از دست دادن عزیزان ندارد. بعد از مرگ مادربزرگش، او برای اولین بار در مراسم خاکسپاری شرکت می‌کند. این تجربه برای او تازه و ناخوشایند است. دیدن ناراحتی اطرافیان او را به فکر فرو می‌برد. بعد از مراسم خاکسپاری در مورد رابطه‌ی پدر و مادرش با مادربزرگ هم سؤال‌هایی برای او پیش می‌آید. اینکه چرا پیش از این پدر و مادرش به ندرت به دیدن مادربزرگ و پدربزرگ می‌رفته‌اند؟ و چه رازی در مورد خانه‌ی آن‌ها وجود دارد؟

مازلیف به سراغ پدربزرگش می‌رود و مدتی را پیش او زندگی می‌کند. او در حیاط خانه‌ی پدربزرگ کلبه‌ای را می‌بیند که انگار رازی در خود پنهان دارد. وقت‌گذرانی و گفت‌وگو با پدربزرگ راهی برای پی بردن به رازهای پنهانی است. او انگار در کنار پدربزرگ دوباره اعضای خانواده‌اش را می‌شناسد و نگاه تازه‌ای به روابط آن‌ها پیدا می‌کند. نگاهی که دنیایش را گسترش می‌دهد و باعث می‌شود به اشتباهات اطرافیانش فکر کند.

به خاطر آقای تراپت

نویسنده: راب بایا

مترجم: راحله پورآذر

ناشر: ماهک (منظمه خزد)

صفحه ۲۷۲

کاربرد: هماهنگی با محیط مدرسه، طرح مشکلات نوجوانان

نوع: رمان و داستان بلند

داستان این کتاب درباره‌ی هفت دانش‌آموز کلاس پنجمی است که همگی در کلاس درس آقای تراپت هستند. آقای تراپت تازگی به مدرسه‌ی آن‌ها آمده است، او معلم مهربان و پرتلاشی است که سعی می‌کند دانش‌آموزانش را درک کند و کمک کند که در کلاس او مشکلاتشان را فراموش کنند و راحت باشند. او سعی می‌کند با رفتارهای آن‌ها کنار بیاید و به تغییر آن‌ها کمک کند. هر کدام از این بچه‌ها مشکلات، دغدغه‌ها و رفتار مخصوص خود را دارند. از جدایی والدین گرفته تا قلدری، گوشه‌گیری و تنفر از مدرسه. آقای تراپت سعی می‌کند از روش‌های جدید و خلاقانه‌ای در تدریسش استفاده کند تا بچه‌ها را به درس علاقه‌مند کند. اما با وجود همه‌ی تلاش‌ها یک اتفاق است که مسیر همه چیز را تغییر می‌دهد. وقتی بچه‌ها در حال برف بازی در حیاط مدرسه هستند، یک گلوله برفی به سر آقای تراپت می‌خورد و او به علت مشکل پزشکی که دارد، به کما می‌رود و حالا وقتی است که بچه‌ها، آموزش‌های آقای تراپت را به یاد می‌آورند و سعی می‌کنند آدم‌های جدیدی شوند، دوستانی که با هم همدل و همراهند. این کتاب به مخاطب فرصت می‌دهد تا یک موضوع واحد را از منظرهای گوناگون تماشا کند و خودش را جای دیگران بگذارد و با آن‌ها همدلی کند.

بخشنده/ در جست‌وجوی آبی‌ها/ پسر/ پیام‌رسان

نویسنده: لوئیس لوری
مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی
ناشر: کتاب ونوشه (نشر چشمه)
کاربرد: توجه به مفهوم آزادی، تقویت کنش‌گری کودکان و نوجوانان، افزایش اعتماد به نفس
نوع: رمان و داستان بلند

این مجموعه هر کدام داستان خود را دنبال می‌کنند و به سرانجام می‌رسد؛ اما شخصیت‌هایی این چهار کتاب را به هم وصل می‌کنند و داستان‌ها را به هم پیوند می‌دهند. بخشنده از سرزمینی می‌گوید که نظم و قوانین ویژه‌ای دارد، سرنوشت و شغل هر کس از کودکی برایش مشخص می‌شود. احساسات، عواطف و خاطرات جایی در این جامعه ندارند و این **یوناس** است که برگزیده می‌شود تا خاطرات نسل‌های گذشته را حفظ کند و به نسل‌های آینده انتقال دهد. شخصیت‌های کتاب در جست‌وجوی آبی‌ها که در دهکده‌ی دیگری می‌گذرد کودکانی توانمند به نام‌های **کایرا** و **متی** هستند. کایرا که یک هنرمند معلول است مسئول بافندگی و ترمیم شتل تاریخی دهکده می‌شود. پیام‌رسان تصویرگر آینده‌ی یوناس، کایرا و متی است. حالا چند سال گذشته است. یوناس، کایرا و متی موفق شده‌اند از ظلم و ستمی که بر آن‌ها و مردمشان حاکم بود بگریزند و جامعه‌ای جدید بنا کنند. دروازه‌های این دهکده به روی هرکسی که شرایط سختی دارد باز است اما کم‌کم اتفاقاتی می‌افتد که مردم دهکده تصمیم می‌گیرند هیچ پناه جویی را نپذیرند. این سرآغاز چالشی است که متی با آن روبه‌رو می‌شود. کتاب **آخر پسر** مربوط به مادری است که در سرزمین مادری یوناس از فرزندش دور افتاده بود و حالا تلاش می‌کند تا خانواده‌اش را دوباره بسازد.

بی صدایی

نویسنده: میشل مید
مترجم: زهرا غفاری
ناشر: پر تقال
۲۲۰ صفحه
کاربرد: پرورش روحیه شجاعت و تلاش برای بهبود اوضاع
نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این رمان نوجوانی به نام **فی** است که در روستایی سنگلاخی و ناهموار در یک دره زندگی می‌کند. شرایط جغرافیایی امکان ترک کردن روستا را به هیچ کس نمی‌دهد. مردم این روستا غیر از این با مشکل دیگری هم مواجه هستند. این‌که همه‌ی مردم روستا ناشنوا هستند و توانایی شنیدن هیچ صدایی را ندارند. ماجراهای کتاب جریانی را طی می‌کند که اهالی روستا کم‌کم بینایی خود را هم از دست می‌دهند و امکان به دست آوردن غذا برایشان بسیار سخت و در نهایت ناممکن می‌شود. یک شب فی با صدای مهبیبی از خواب بیدار می‌شود. بله! صدای بلند و مدهوش‌کننده‌ای که از منبع غریبی تولید شده است و توانایی شنیدن را به گوش‌های او برگردانده است. از آن پس فی رسالتی را بر خود احساس می‌کند تا مردم روستایشان را از این شرایط نجات دهد. این کتاب به توانایی و اثرگذاری هر نوجوان در جایگاه خاص خود و لزوم حفظ امید و تلاش برای بهبود شرایط تأکید دارد.

پسر زن جادوگر

نویسنده: کلی بارنیل

مترجم: مریم عزیزی

ناشر: هوپا

صفحه ۴۶۴

کاربرد: افزایش اعتمادبه نفس و خودباوری،

مبارزه با خشونت

نوع: رمان و داستان بلند

داستان این رمان از آن جایی شروع می‌شود که دو برادر دوقلو در رودخانه‌ای به آب می‌افتند. پدران‌ها هر چه تلاش می‌کنند، می‌توانند فقط ندر را از آب خارج کنند و یکی از برادرها غرق می‌شود. مادر پسرها که یک جادوگر است برای زنده نگه داشتن ندر که از آب خارج شده اما به شدت ضعیف و بیمار است جادویی به کار می‌گیرد، اگرچه می‌داند این کار خلاف قوانین جادوگری است و هیچ جادوگری اجازه ندارد از جادویش استفاده‌ی شخصی بکند. او از روح پسر غرق شده‌اش برای نجات جان تنها پسر باقی مانده‌اش کمک می‌گیرد. پسر زن جادوگر که بعد از تأثیر جادو در بدنش کم حرف و گوشه‌گیر شده است دیگر دوستی ندارد. مردم او را پسر اشتهایی می‌دانند و مادرش را هم سرزنش می‌کنند و از او دوری می‌کنند. زن جادوگر طی اتفاقاتی به زندان می‌افتد و پسر تنها حامی‌اش را از دست می‌دهد تا اینکه پسر در جنگل با آتیا مواجه می‌شود که او هم زندگی پر چالشی را پشت سر گذاشته است. این دو نوجوان در جریان داستان فانتزی و پراز هیجان این رمان نه تنها زندگی یکدیگر، که در زندگی مردم کشورشان تغییر ایجاد می‌کنند و به خوانندگان داستان مفاهیمی مانند دوستی و شجاعت را یادآور می‌شوند و تجربه‌ی داستانی مهیجی را خلق می‌کنند که به پرورش قدرت تخیل خوانندگان کتاب کمک می‌کند.

پسری که نامرئی شد

نویسنده: اندرو کلمنتس

مترجم: امیر حیدری باطنی

ناشر: کتاب‌های شکوفه (امیرکبیر)

صفحه ۲۷۲

کاربرد: لذت و سرگرمی، ماجراجویی

نوع: رمان و داستان بلند

این رمان داستان پسر نوجوانی به نام **بابی فیلیپس** را روایت می‌کند. یک روز صبح که شبیه بقیه‌ی روزهاست، او از خواب بیدار می‌شود و به حمام می‌رود تا دوش بگیرد و برای مدرسه آماده بشود. اما یک چیز شبیه بقیه‌ی روزها نیست. بابی بعد از دوش گرفتن جلوی آینه می‌رود، اما خودش را در آینه نمی‌بیند! بابی فکر می‌کند خیالاتی شده، اما مسئله فراتر از این‌هاست. او نامرئی شده است، همین قدر ناگهانی. اما هیچ‌کس نباید بویی از ماجرا ببرد، اگر بابی، ابزاری برای آزمایش‌های پزشکی و سوءاستفاده‌های اطلاعاتی شود، چه؟ پس بهتر نیست این ماجرا پنهان بماند؟ اعضای خانواده و دوستان نزدیک بابی سعی دارند علت نامرئی شدنش را پیدا کنند و او را به زندگی عادی بازگردانند. اما تا کی می‌توانند این موضوع را پنهان نگه دارند؟ آن هم وقتی که پای پلیس به ماجرا باز می‌شود، پلیس که متوجه غیبت طولانی بابی از مدرسه شده دنبال دلیل غیبت اوست. بابی فرصت زیادی ندارد تا دوباره مرئی شود و زندگی عادی را از سر بگیرد و مخاطب هم همراه با او این هیجان و ماجراجویی را تجربه می‌کند.

پرنده‌های شعر من

شاعر: افسانه شعبان نژاد

تصویرگر: پرستو احدی

ناشر: لوبه‌نو

صفحه ۶۴

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه

نوع: شعر

پرنده‌های شعر من مجموعه‌ای است شامل ۳۱ شعر برای نوجوانان که می‌تواند برای همه‌ی سنین خواندنی و لذت بخش باشد. شعرهای این کتاب که با زبانی روان سروده شده‌اند، با عاطفه‌ای دل‌نشین و تخیل قوی نوجوان‌ها را با خود همراه می‌کند تا با نگاهی شاعرانه پرواز پرنده‌ها را تماشا کنند. پرواز همان نقطه‌ی اشتراک شعرهای این مجموعه است. در هر شعر، ردپایی از پرنده‌ها به چشم می‌خورد و تصاویر لطیف آن هم که با آبرنگ کار شده‌اند، حس آزادی و رهایی را به مخاطب منتقل می‌کنند، تصاویری انتزاعی که در صفحات کتاب به پرواز در می‌آیند. پرنده‌های شعر من، می‌تواند کتاب شعری باشد که ذهن را به پرواز درآورد و خلاقیت را در مخاطب بیدار کند و حتی او را به سرودن شعر تشویق کند. هم چنین می‌تواند به مخاطب حس آزادی و محدودیت نداشتن را منتقل کند، مثل زمانی که می‌گوید: پرنده فکر کرد/ خطر کند/ به انتهای آسمان سفر کند/ و آسمان که انتها نداشت/ پرنده رفت و چند جای پا/ میان ابرها گذاشت.

پرواز با پاراموتور را دوست دارم

نویسنده: علی آرمین

تصویرگر: محمدرضا زرقان

ناشر: جمکران

صفحه ۱۵۶

کاربرد: تشخیص انتخاب درست

نوع: رمان و داستان بلند

این کتاب از روزهای نوجوانی حرف می‌زند، روزهایی که رویاها و آرزوهای زیادی در ذهن پرواز می‌کنند و نقشه کشیدن برای آینده پررنگ است. گاهی نوجوان برای رسیدن به این آرزوها تلاش می‌کند تا آن‌ها را تبدیل به واقعیت کند و گاهی هم این رویاها فقط در ذهنش می‌مانند و رنگی از واقعیت نمی‌گیرند. این کتاب در مورد این شرایط است، در مورد عباس نوجوانی که در یک تعمیرگاه کار می‌کند و بزرگ‌ترین آرزویش پرواز با وسیله‌ای به اسم پاراموتور است. اما رسیدن به این آرزو پشت پا زدن به رویاهای دیگران است. حالا نوبت اوست که دست به انتخاب بزند و تصمیم بگیرد که چه چیزی در زندگی‌اش مهم است و ارزش بیشتری دارد؟ این کتاب از خانواده‌ای می‌گوید که شرایط مالی خوبی ندارند، از تردیدها و تصمیم‌ها، از گذشتن از خود به خاطر دیگران و مسائلی که ممکن است یک نوجوان در زندگی‌اش با آن روبه‌رو شود.

پیش به سوی عقب

شاعر: زهرا موسوی
تصویرگر: آرزو قلیزاده لداری
ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)
۲۴ صفحه
کاربرد: توجه به حفاظت از محیط زیست
نوع: شعر

پیش به سوی عقب، مجموعه‌ی ده شعر سپید با درونمایه‌ای زیست محیطی است و به تعامل و تأثیری که انسان بر روی محیط زیست می‌گذارد پرداخته است. اگر چه این موضوع تازه‌ای در کتاب‌هایی با محوریت محیط زیست نیست اما این بار شاعر از زاویه‌ی دیگری به موضوع نگریسته است. او در شعرهایش، با نگاهی تلخ، احساساتش را نسبت به محیط زیست بیان می‌کند، محیط زیستی که به نظر می‌رسد با جلو رفتن تمدن و پیشرفت شهرنشینی، به عقب رانده و فراموش شده است. عنوان کتاب نیز از همین جا می‌آید. تصاویر سیاه و سفید کتاب، به خوبی مکمل اشعار هستند و خلأ کمرنگ شدن دغدغه‌های زیست محیطی در انسان عصر جدید را نشان می‌دهند. تصاویری که در آن، زندگی ماشینی رو به پیشرفت نشان داده شده و چهره‌ی حیوانات و حیات وحش غمگین است. فضای اشعار، حال و هوای این روزهای محیط زیست کشورمان را بازتاب می‌کند و ماجراهای آن، به گوش خواننده بیگانه نیست. فاجعه‌های زیست محیطی امروز ایران، مثل خشک شدن دریاچه‌ها و در خطر بودن یوزپلنگ، از جمله مواردی است که در این کتاب به آن‌ها اشاره شده است و آشنایی با آن‌ها دغدغه‌مندی را در خواننده تقویت می‌کند.

پیوند قرآن و طبیعت

نویسنده: حمید محمد قاسمی
ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی
۲۹۶ صفحه
کاربرد: توجه به خداوند
نوع: مستند - اطلاعاتی دینی

این کتاب شامل دو فصل کلی است. در فصل اول نویسنده به تحلیل ویژگی‌های قرآن و ویژگی‌های طبیعت خداوند به طور جداگانه و مفصل می‌پردازد و بعد از آن در فصل دوم کتاب ویژگی‌های مشترک قرآن به عنوان کلام پروردگار و طبیعت را که ساخته‌ی پروردگار است بررسی می‌کند تا به پیوند میان قرآن و طبیعت دست پیدا کند. در این کتاب با بعضی از آیه‌های قرآن آشنا می‌شویم و به دیدگاه تازه‌ای نسبت به آفریده‌های خدا دست پیدا می‌کنیم. همچنین دوستی و مراقبت از محیط زیست به عنوان آفریده‌ای که باید به آن احترام گذاشت از مطالعه‌ی این کتاب به دست می‌آید. تجلی خدا در طبیعت و قرآن، سودمندی و ارزشمندی طبیعت و قرآن، خاتمه ناپذیری اسرار طبیعت و اسرار قرآن، همگانی بودن قرآن و طبیعت، سوء استفاده از قرآن و طبیعت، پیامدهای بی‌اعتنایی و بی‌حرمتی به قرآن و طبیعت از جمله موضوعاتی هستند که نویسنده در این کتاب مرجع به آن‌ها پرداخته است.

تابستان اردک ماهی

نویسنده: یوتا ریشر
مترجم: کتایون سلطانی
ناشر: افق
صفحه ۱۲۸
کاربرد: آمادگی برای پذیرفتن بیماری
نزدیکان، توجه به ارزش دوستی
نوع: رمان و داستان بلند

مادر **دانیل و لوکاس** بیمار است. او مبتلا به سرطان است و این دو برادر به شدت نگرانند اتفاق بدی برای مادرشان بیفتد. با وجود این نگرانی آن‌ها سعی می‌کنند روزهای خوبی را در کنار دوستشان **آنا** بگذرانند. آن‌ها بازی می‌کنند، به ماهیگیری می‌روند اما ترس از دست دادن مادر همیشه همراه آن‌هاست. **آنا** می‌خواهد به **دانیل و لوکاس** کمک کند تا این بحران را پشت سر بگذارند. **دانیل** فکری در سر دارد که شاید احمقانه به نظر برسد، او فکر می‌کند اگر اردک ماهی شکار کند حال مادرش خوب می‌شود. **آنا** معتقد است چنین چیزی اصلاً امکان پذیر نیست و همه‌ی اینها فقط یک خیالبافی ساده است. **دانیل** اهمیتی نمی‌دهد و حاضر است هر کاری برای نجات مادرش انجام دهد. داستان این کتاب از زبان شخصیت **آنا** روایت می‌شود. **آنا** و مادرش که در همسایگی **لوکاس و دانیل** زندگی می‌کنند تمام تلاششان را به کار می‌گیرند تا در این روزهای سخت، همسایه‌شان را همراهی کنند. حتی وقتی **آنا** با دوستانش قهر می‌کند لحظه‌ای از فکرشان غافل نمی‌شود. در این داستان کودکانی را می‌بینیم که بار مشکلات را به دوش می‌کشند، این کتاب می‌تواند برای کودکانی که در شرایط مشابه قرار دارند قابل توصیه باشد.

جزیره‌ی آهنی

نویسنده: عباس عبدی
ناشر: پرندهی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)
صفحه ۱۸۲
کاربرد: آشنایی با ادبیات بومی
نوع: رمان و داستان بلند

حامد پسر نوجوانی است که در یک روستا در جزیره‌ی قشم زندگی می‌کند. او عاشق دریاست و عاشق گشت زدن در جزیره. یک روز ناگهانی متوجه حضور یک غول آهنی کنار جزیره می‌شود، غولی که امواج آن را به ساحل رسانده است و گویی یک دکل آهنی حفاری نفت متروکه است. این نوجوان سعی می‌کند به جست‌وجو و کشف این دکل بپردازد، اما کسی نباید متوجه حضورش شود...

این داستان که از یک واقعت نشأت گرفته است علاوه بر این‌که روحیه‌ی پرسش‌گری یک نوجوان را به نمایش می‌گذارد در دسته‌ی ادبیات بومی تقسیم‌بندی می‌شود. مخاطب این کتاب با قرار گرفتن در حال و هوای روستایی در جزیره‌ی قشم و آشنا شدن با ساکنان بومی این منطقه، درک جدیدی از این روستا و اهالی‌اش پیدا می‌کند. نویسنده با نگاهی جزئی‌نگر به توصیف شخصیت **حامد** و طبیعت این منطقه پرداخته است.

جنگی که نجاتم داد

نویسنده: کیمبرلی بردلی

مترجم: مرضیه ورشوساز

ناشر: پرنقال

صفحه ۲۰۵

کاربرد: کودکان با نیازهای خاص - خودباوری و اعتماد به نفس

نوع: رمان و داستان بلند

آدا دختری است که با برادر کوچکترش، جیمی و مادرش در خانه‌ای کوچک در انگلستان زندگی می‌کند. او به سبب نقص مادرزادی نمی‌تواند راه برود، انگشت‌های پاهای آدا روبره بالاست و مادرش به همین دلیل مدام با او بدرفتاری می‌کند و حتی او را هیولا صدا می‌زند.

آدا روزها که برادرش به مدرسه می‌رود و مادرش به سر کار، پشت پنجره می‌ایستد و دنیا را تماشا می‌کند. اما همه چیز همین‌طور نمی‌ماند. تلاش آدا برای راه رفتن با شروع جنگ جهانی دوم مصادف می‌شود. او و برادرش پنهانی از خانه فرار می‌کنند و به گروهی از کودکان می‌پیوندند که به روستاها فرستاده می‌شوند تا از بمباران درامان باشند. وقتی به روستا می‌رسند سوزان اسمیت می‌پذیرد که این خواهر و برادر را از زندگی بکند. زندگی با سوزان که بعد از مرگ دوستش افسرده است، فرصتی است تا آدا و جیمی مهربانی را تجربه کنند، به خودشان ایمان بیاورند و تجربه‌های جدیدی به دست بیاورند. آدا که به خاطر رفتار مادرش بسیار تندخو شده و سخت به دیگران اعتماد می‌کند، در سایه‌ی حمایت سوزان و دوستی با مگی به آدمی دیگر تبدیل می‌شود. دختری که عاشق اسب‌سواری است، لباس‌های تازه می‌پوشد، با دیگران معاشرت می‌کند و امید دارد یک روز مثل دیگران راحت راه برود. این داستان برای نوجوانانی با نیازهای خاص مناسب است. این داستان قدرت آدمی را به تصویر می‌کشد و نشان می‌دهد چطور می‌توان در تاریک‌ترین و بدترین روزها سرپا ماند و راهی برای رسیدن به روشنایی پیدا کرد.

خط مرزی

نویسنده: سید حسین موسوی نیا

ناشر: شهرستان ادب

صفحه ۱۲۸

کاربرد: آشنایی با حوادث سالهای جنگ و

دفاع مقدس

نوع: مجموعه داستان دفاع مقدس

این کتاب مجموعه‌ی هفت داستان کوتاه با موضوع دفاع مقدس است که به وقایعی چون فتح خرمشهر، شهیدان غواص، عملیات کربلای چهارم و جانبازان اعصاب و روان می‌پردازد.

این مجموعه هم از دوران جنگ می‌گوید و هم از سال‌های بعد از آن و کسانی که هنوز با آثار جنگ تحمیلی هشت ساله بین ایران و عراق درگیرند. نوجوانان و مسائل آن‌ها در این داستان‌ها پررنگ و مؤثرند. نوجوانانی که با مسائلی چون بلوغ درگیرند، شناسنامه‌شان را دستکاری می‌کنند تا بتوانند به جبهه بروند و در دوراهی‌های سرنوشت‌سازی قرار می‌گیرند. این داستان‌ها بیشتر از آن‌که اطلاعات تاریخی و مستند به مخاطب بدهد قصد دارد به همین چالش‌های ذهن شخصیت‌های نوجوان بپردازد. نویسنده با کمک ترسیم حال و هوای جبهه و روزهای جنگ سعی می‌کند تصویر درستی از روحیه‌ی رزمندگان به نوجوانان امروز که شاید تصور روشنی از فداکاری‌های این افراد نداشته باشند، بدهد.

چراغ را خاموش کن

نویسنده: تری دیری
مترجم: نوشین ابراهیمی
ناشر: افق
صفحه ۲۸۰
کاربرد: ترویج صلح، آشنایی با وقایع جنگ جهانی دوم
نوع: رمان و داستان بلند

زمان این داستان سال ۱۹۴۰ میلادی است و در دو مکان مختلف می‌گذرد: شفیلد انگلیس و داخاوی آلمان. شهر شفیلد که بزرگ‌ترین کارخانه‌های تولید فولاد را در انگلیس دارد، در معرض بمباران آلمان‌ها قرار گرفته است. ما از یک سو دو روایت موازی خواهری و برادری به نام‌های **بیلی** و **سالی** را می‌خوانیم که در شفیلد زندگی می‌کنند و از سوی دیگر روایت‌های **منفرد وایس**، **هنسل** و **ایرنا** را که اهل داخا هستند. بیلی و سالی قرار است به مأمور کرین کمک کنند و وقتی جایی بمبی می‌افتد، بیلی و سالی دونده‌های او باشند. اما یک بار که اژیر را اشتباهی زده‌اند، یک شیلینگ از پول‌های خانم **گریملی** کم می‌شود و او فکر می‌کند بیلی و سالی دزدند. آن‌ها هم برای اثبات بی‌گناهی‌شان، به خانم گریملی قول می‌دهند دزد را پیدا کنند و کارآگاه بازی شروع می‌شود. منفرد و هنسل که در داخا زندگی می‌کنند نقشه می‌کشند تا وارد کارخانه‌ی تولید بمب شوند و نامی انگلیسی را روی یک بمب بنویسند. **ایرنا**، دخترک لاغر اندام لهستانی است که قرار است به آن‌ها کمک کند. او در آلمان اسیر است و در کارخانه کار می‌کند. در این میان نقشه‌ی خطرناک دیگری به ذهن منفرد می‌آید: فراری دادن ایرنا! این رمان پراز غافل‌گیری است و سیر اتفاق‌های ریز و درشت باعث می‌شود مخاطب به سختی بتواند کتابی را زمین بگذارد که در آن ارزش‌های انسانی چون صلح و دوستی سخن به میان می‌آید.

خورشید توی بشقاب ازدها

نویسنده: سودابه فرضی‌پور
تصویرگر: سحر غیاثوند
ناشر: آفرینگان
صفحه ۱۶۸
کاربرد: تقویت اعتماد به نفس، کنش‌گری در مخاطبان،
نگاهی تازه به تاریخ
نوع: رمان و داستان بلند

داستان این کتاب، در دو مکان و زمان مختلف رخ می‌دهد. **سروش**، شاگرد زنگ کلاس، و **فرهاد** و **آرین** قرار است برای درس تاریخ، یک نمایش که در عصر هخامنشی رخ می‌دهد اجرا کنند. اما اتفاقاتی رخ می‌دهد و بچه‌ها ناگهان ناپدید می‌شوند. انگار آن‌ها به دل تاریخ سفر کرده‌اند! چرا؟ به خاطر اشتباه یک شاگرد معبد دلفی. **آدراستوس** به خاطر خواندن یک ورد اشتباه، از طرف کاهن معبد تنبیه شده. در آن زمان که یونان درگیر جنگ با ایران است، آدراستوس می‌خواهد با خواندن وردی، چند سرباز هخامنشی را گروگان بگیرد تا خود را به کاهن معبد ثابت کند. اما ورد را اشتباه می‌خواند و جای سربازهای واقعی، بچه‌هایی را گروگان می‌گیرد که در زمان آینده، در حال بازی نقش سربازهای هخامنشی بودند و این شروع ماجرای آن‌هاست تا بتوانند به زمان خودشان برگردند. عنصر طنز اولین چیزی است که توجه مخاطب را جلب می‌کند.

کتاب نگاهی تازه به داستان‌های تاریخی دارد و می‌تواند مخاطب را به مطالعه‌ی جدی‌تر تاریخ علاقه‌مند کند.

خواب‌هایم را برایت تعریف می‌کنم

شاعر: صفورا نیری

ناشر: توکا

صفحه ۶۴

کاربرد: پرورش تخیل، لذت و سرگرمی

نوع: شعر

خواب‌ها فضای رمزآلودی هستند. محیط‌های غریب و شاید مهیجی که ما را در موقعیت‌هایی قرار می‌دهد که در بیداری امکان تجربه‌کردنش را نداریم. شرایطی فانتزی که در آن از فضای واقعی دور می‌شویم و گاهی ناشناخته‌هایی را کشف می‌کنیم. این کتاب هم مجموعه شعری است که شاعر در آن از دنیای رنگارنگ خواب‌ها، حرف زده است. او بیست خواب متنوع خود را برای مخاطب نوجوان با توصیفات شاعرانه و خیال‌انگیز تعریف می‌کند. زبان این شعرها ساده و روان است و در قالب شعر سپید سروده شده‌اند. شاعر تلاش کرده است تا فضایی خیال‌انگیز را به تصویر بکشد و دنیایی عاری از خشونت و وحشت را در آن ترسیم کند. دنیایی پر از آرامش که شاید فقط در خواب قابل دسترسی باشد. خواب‌هایی که او از آن‌ها حرف می‌زند، گویی داستانی کوتاه هستند که مخاطب را به دنیایی خیالی می‌برند تا در این خیال صدای ذهن شاعر را بشنوند.

داستان‌های خوب برای دختران بلندپرواز (۱ و ۲)

نویسندگان: النا فاویلی، فرانچسکا کاوالو

مترجمان: امید سهرابی، آرزو گودرزی

ناشر: نشر نو

کاربرد: آشنایی با مشاهیر جهان، الهام‌بخشی،

تقویت انگیزه و پشتکار

نوع: مستند - اطلاعاتی

این مجموعه‌ی دو جلدی به زندگی زن‌هایی می‌پردازد که در زمینه‌های مختلف به موفقیتی رسیده‌اند، زمینه‌هایی چون هنر، ورزش، سیاست، علم و... .

دو صفحه از هر کتاب به یک چهره اختصاص پیدا کرده است. مخاطب در یک صفحه شرح زندگی مختصری از آن چهره می‌خواند و در صفحه‌ی مقابل تصویرسازی چهره‌ی او را می‌بیند. تصویرسازی‌های چهره‌ی این بانوان که با تکنیک‌های گوناگونی کار شده جذابیت خاصی به کتاب بخشیده است. این شرح‌حال‌ها به زنانی از سراسر جهان مربوط می‌شود، از **مریم میرزاخانی** ریاضی‌دان ایرانی و **جین آستین** نویسنده‌ی انگلیسی گرفته تا **لوزن** دختری جنگجو از قبایل آپاچی. از **امیلیا ایوهارت** آمریکایی که اولین زنی بود که عرض اقیانوس اطلس را به تنهایی پرواز کرد تا **ماریا مونته‌سوری** آموزگاری ایتالیایی که روشی نوین را در نظام آموزشی متداول کرد. خواندن از زندگی افرادی که از موانع مختلف گذشتند تا به آرزوهای خود دست‌یابند و خواسته‌هایشان برسد برای خوانندگان الهام‌بخش است، زنانی که تلاش کردند تا در دنیای خود و اطرافیان‌شان تغییر ایجاد کنند. این دو کتاب برای افزایش امید و اعتماد به نفس و ساختن آینده‌ای درخشان و همچنین آشنایی با افراد موفق جهان کاربرد دارد.

داستان مانا

نویسنده: محمدرضا یوسفی

ناشر: ویژه نشر

۹۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با داستان‌نویسی، پرورش قدرت تخیل

نوع: رمان و داستان بلند

شاید در نگاه اول فکر کنید قرار است کتابی را بخوانید که نام شخصیت اصلی آن **مانا** است، اما قهرمان این کتاب پسر نوجوانی به نام **کاوه** است. کاوه برای پر کردن اوقات فراغتش، به کتابخانه‌ی مجتمع‌شان سر می‌زند و گاهی به خانم **شجری**، کتابدار آنجا کمک می‌کند. در این میان کاوه با دختری به نام مانا آشنا می‌شود که به داستان‌نویسی علاقه‌مند است و در کتابخانه، دنبال کتاب‌هایی با موضوع داستان‌نویسی می‌گردد. یک روز، هنگام تمیز کردن کتاب‌ها، کاوه متوجه نویسنده‌ای می‌شود که داخل کتابش خوابیده است. از اینجا به بعد داستان رنگی فانتزی به خود می‌گیرد. نویسنده، از کاوه می‌خواهد کتابش را به مانا بدهد و او را با عناصر مختلف داستان آشنا می‌کند. نویسنده، با الهام از زندگی مانا که درگیر مشکلات خانوادگی است، پیرنگ داستان جدیدش را پیدا می‌کند و با کمک شخصیت کاوه، آن را جلو می‌برد.

کتاب داستان مانا، علاوه بر اینکه یک رمان سرگرم‌کننده است، می‌تواند نوجوانان را با داستان‌نویسی و عناصر مختلف داستان آشنا کند و جنبه‌ی آموزشی نیز دارد.

در جست‌وجوی اردشیر

نویسنده: کتابیون تجلی

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

۸۸ صفحه

کاربرد: آشنایی با اسطوره‌های ایرانی

نوع: رمان و داستان بلند

در سرزمینی که که **اردوان** بر آن پادشاهی می‌کند جوانی به نام **اردشیر** و دختر پادشاه، تصمیم می‌گیرند با هم ازدواج کنند و برای آزادی مردم سرزمینشان از ظلم‌های شاه چاره‌ای پیدا کنند. پس با هم به سمت ارون رود فرار می‌کنند و سربازان اردوان به دنبال آن‌ها می‌روند. هر روز هیجان این ماجراجویی بیشتر و بیشتر می‌شود و **میترا** با رازهایی که از پدرش می‌داند برای بهبود شرایط مردم سرزمینش همراه با اردشیر در تلاش است. آن‌ها در آرزوی سرزمینی خالی از ظلم و بی‌عدالتی به سر می‌برند.

این کتاب علاوه بر آشناسازی مخاطبانش با فرهنگ‌ها و داستان‌های اساطیری به تشریح مفهوم شجاعت و حق‌طلبی در هر شرایط و جایگاهی می‌پردازد.

در جستجوی ورمیر

نویسنده: بلو بیلیت

مترجم: آرزو احمی

ناشر: پرتقال

صفحه ۲۲۵

کاربرد: پرورش تخیل و روحیه کشف حقیقت

نوع: رمان و داستان بلند

داستان از آن جایی شروع می‌شود که یک معلم علاقه‌مند به هنر دانش‌آموزانش را به موزه می‌برد و سؤالاتی در ذهن آن‌ها ایجاد می‌کند که نسبت به آثار هنری حساس می‌شوند. کمی بعد از اردو یک تابلوی مهم و گران‌قیمت اثر **یوهانس ورمیر** از موزه دزدیده می‌شود. سارق این اثر هنری چند نامه به افراد مختلف می‌فرستد و پیامش را برای مسئولین موزه در روزنامه چاپ می‌کند. ظاهراً سارق تابلو می‌خواسته با این کار توجه‌ها را به خود جلب کند تا پرده از رازهایی بردارد. **پترا** و **کالدو** دانش‌آموزانی که از روز اردو سؤالاتی برایشان پیش‌آمده بود به دنبال نشانه‌ها و کشف راز سارق تابلو به جاهای مختلفی سرک می‌کشند و البته تلاششان هم نتیجه می‌دهد. آن‌ها در جایی که فکرش را هم نمی‌کنند راز تابلوی گمشده را کشف و مخاطب را در ماجرابی مهیج و جذاب درگیر می‌کنند.

این داستان اگرچه تخیلی است اما با اشاره به ورمیر، نقاش مشهور تاریخ هنر جهان مخاطب را به صورت غیر مستقیم با او آشنا می‌کند. علاوه بر این نامه‌های رمزگذاری شده‌ای در این کتاب هست که مخاطب بدون رمزگشایی نمی‌تواند از اتفاقی که در آن موقعیت افتاده با خبر شود. به این وسیله کتاب از مخاطب می‌خواهد فراتر از یک خواننده‌ی معمولی، ناظر ماجراها باشد و دست به کار شود و نامه‌ها را رمزگشایی کند.

دختری که ماه را نوشید

نویسنده: کلی ریگن بارنهل

مترجم: فروغ منصور قناعتی

صفحه ۲۹۶

ناشر: پرتقال

کاربرد: پرورش تخیل، لذت و سرگرمی

نوع: رمان و داستان بلند

داستان این کتاب درباره‌ی جادوگری به نام **زان** است و دختری به نام **لونا**. **زان** جادوگر خوش‌قلب و مهربانی است که با حیوانات عجیب و اژدهایش در جنگلی میان دو شهر زندگی می‌کند. اما مردمی که در حاشیه‌ی جنگل زندگی می‌کنند از او می‌ترسند و هر سال یک نوزاد را به عنوان قربانی در جنگل رها می‌کنند تا جادوگر با آن‌ها کاری نداشته باشد. **زان** از این نوزادان مراقبت می‌کند و آن‌ها را به شهر آن سوی جنگل می‌برد و به خانواده‌های خوش‌قلبی می‌رساند تا سرپرستی‌شان را به عهده بگیرند. او در طول این راه طولانی نوزادان را با نور ستاره‌ها سیر می‌کند. اما یک روز اتفاقی می‌افتد، **زان** به یکی از نوزادان به اتفاقی به جای نور ستاره‌ها، نور ماه می‌نوشاند. دختری که نور ماه بنوشد جادویی بسیار قدرتمند در وجودش جاری می‌شود. بنابراین جادوگر او را نزد خود نگه می‌دارد و بزرگش می‌کند تا بتواند قدرتش را کنترل کند. اما وقتی **لونا** سیزده ساله می‌شود اتفاقی می‌افتد که همه چیز را تغییر می‌دهد. این رمان، به پرورش قوه‌ی تخیل مخاطب کمک می‌کند و او را به سفری هیجان‌انگیز با طعم جادو و خیال می‌برد.

دختر ماه

نویسنده: سارا عرفانی

ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان

۱۲۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با زندگی حضرت معصومه (ص)

نوع: داستان دینی

این کتاب از مجموعه‌ی ریحانه است، مجموعه‌ای که سعی می‌کند به زندگی زنان نامدار و تأثیرگذار اسلام نگاهی تازه داشته باشد. یکی از جلد‌های این مجموعه دختر ماه است که در هجده فصل تنظیم شده و نوجوانان را با حضرت معصومه (س) بیشتر آشنا می‌کند. این کتاب روایت‌گر زندگی ایشان از ابتدا تا مهاجرت و رحلت در شهر قم است. با اینکه منابع و مستندات زندگی این حضرت کم است، نویسنده سعی کرده با استفاده از منابع زندگی پدر و برادر ایشان، امام موسی کاظم (ع) و امام رضا (ع) زندگی ایشان را روایت کند. نقش تخیل نویسنده در این میان پررنگ است و رنگی داستانی به این زندگی نامه بخشیده است.

این کتاب سعی دارد تا رفتارها و ویژگی‌های حضرت معصومه (س) را در قالب داستان واقعی و تاریخی نشان دهد تا مخاطبان با بانوان تأثیرگذار تاریخ اسلام آشنا شوند، از آن‌ها الهام بگیرند و نکات اخلاقی در آن‌ها درونی شود.

دشت متلاطم

نویسنده: علی اکبر کرمانی‌نژاد

ناشر: محراب قلم

۳۱۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با فرهنگ مناطق مختلف ایران

نوع: رمان و داستان بلند

کاکایی پسر نوجوان این داستان پدری دارد که خان منطقه است، اما مدتی است که سعید خان، کاکایی و دیگر اعضای خانواده‌اش را ترک کرده است. پدر به خاطر اتفاقاتی مجبور شده از کنار خانواده برود، در کوه پنهان بشود و آن‌ها را تنها و سرگشته بگذارد. اما کاکایی به نسبت‌هایی که به پدرش داده می‌شود باور ندارد، او باور ندارد که پدرش کسی را کشته باشد. برای همین تصمیم می‌گیرد به جست‌وجوی پدرش برود و حقیقت را به همه ثابت کند. خاله بلقیس وردی می‌خواند و کاکایی را جادو می‌کند تا بتواند دنبال پدرش برود و به او کمک کند. همین جاست که این داستان رنگی فانتزی به خود می‌گیرد. گذشته، حال و آینده در هم می‌آمیزند و دنیایی جدید پیش روی خواننده گشوده می‌شود. این رمان نشان می‌دهد چگونه با مشکلات و سختی‌های زندگی باید مواجه شد و همچنین هر عضوی در خانواده چه جایگاه و اهمیتی دارد.

اما مهم‌تر از همه مکان داستان است، این داستان در بلوچستان رخ می‌دهد، کاکایی یک نوجوان بلوچ است و درگیر مناسبات خان‌های منطقه می‌شود. به تصویر کشیدن این مناسبات، به نمایش گذاشتن فرهنگ و آداب و رسوم مردم بلوچستان می‌تواند برای خواننده جذاب باشد و او را با یکی از اقوام ایرانی آشنا کند.

دیوبند

نویسنده: زهرا شاهی
ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)
۱۰۲ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با اسطوره‌ها
نوع: رمان و داستان بلند

مدتی است در شهر، اتفاق عجیبی رخ می‌دهد. بچه‌ها، پیریشان از خواب می‌پرند و جیغ می‌کشند. آن‌ها، یکی پس از دیگری، دیوانه می‌شوند و خانواده‌ها، آن‌ها را به یک مرکز قرنطینه‌ی مرموز می‌برند. هیچکس نمی‌داند چه اتفاقی برای بچه‌ها می‌افتد. تا اینکه یک شب، آن‌ها در خوابش دیو سه سری را می‌بینند که تهدید می‌کند اگر به حرفش گوش ندهد، زندگی‌اش را می‌گیرد. آن‌ها بعد از بیدار شدن، جیغ می‌زند و از خانواده‌اش می‌خواهد او را از آنجا ببرند. اما قبل از رفتن، برای **مزدک**، برادرش یک پیام رمزی می‌گذارد. **مزدک**، برای رمزگشایی سراغ دوستش **کیان** می‌رود و اینجاست که ماجراجویی‌های **مزدک** و **کیان** برای نجات آن‌ها و سایر بچه‌های شهر شروع می‌شود. با جلورفتن داستان معلوم می‌شود دیوها یک مرکز مدرن در شهر راه انداخته‌اند که به بچه‌ها آموزش‌های دیو شدن می‌دهند. **مزدک** و **کیان**، از شخصیت‌های اسطوره‌ای برای مبارزه با دیوها کمک می‌گیرند. **کیان** راهی به قلعه‌ی اساطیر پیدا می‌کند و همراه **تهمورث** دیوبند به مبارزه با دیوها می‌رود. وارد کردن اساطیر ایرانی در داستانی که زاینده‌ی ذهن نویسنده است می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد و او را به دنبال کردن داستان ترغیب کند.

دی‌وی‌دی اسرار الغولان

نویسنده: محمدرضا مرزوقی
ناشر: هوپا
۱۷۴ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی
نوع: رمان و داستان بلند

داستان از آنجا شروع می‌شود که **احمد**، **مرتضی** و **یزدان**، می‌خواهند چند روز از تهران فرار کنند. از چه فرار می‌کنند؟ از پدر و مادرها و آقای ناظم و مدرسه. آن‌ها برنامه ریخته‌اند چند روز را در خانه‌ی قدیمی پدر بزرگ **یزدان** در طالقان سرکنند تا کسی نباشد که درباره‌ی درس خواندن نصیحتشان کند. آن‌ها در مدرسه یک خرابکاری بزرگ به بار آورده‌اند و دوست دارند چند روز هم که شده از آن دور باشند. اما در سفرشان، اتفاق عجیبی می‌افتد. شب اول در خانه‌ی دورافتاده و سرد پدر بزرگ **یزدان**، با پیرمرد عجیبی روبه‌رو می‌شوند. پیرمرد به آن‌ها می‌گوید برای حل مشکلات شان، نباید از آن فرار کنند، راه چاره پیش اوست. بعد، یک دی‌وی‌دی به آن‌ها می‌دهد که رویش نوشته شده: اسرار الغولان. بچه‌ها بعد از باز کردن این دی‌وی‌دی با غولی مواجه می‌شوند که در آن گیر افتاده است. غولی که البته شکل و قیافه‌ی سایر غول‌ها را ندارد، خوش تیپ است و حساسی خوش می‌گذراند. بچه‌ها، از غول استفاده‌های عجیبی می‌کنند. او را می‌فرستند تا از کامپیوتر مدرسه سؤال‌های امتحان را پیدا کند و حتی از او، به عنوان غول کمک آموزشی استفاده می‌کنند. داستان، با وارد کردن ابزار دنیای دیجیتال امروز به دنیای فانتزی سعی کرده به دنیای مخاطبان نزدیک شود و فضایی خلق کند که برای نوجوانان آشنا و جذاب باشد.

راز آن بوی شگفت

نویسنده: فریبا کلهر

ناشر: به نشر (کتاب‌های پروانه)

صفحه ۱۳۸

کاربرد: آشنایی با زندگی امام رضا (ع)

نوع: داستان دینی

راز آن بوی شگفت روایت‌گر زندگی امام رضا (ع) با زبانی شاعرانه و صمیمانه برای کودکان و نوجوانان است. این کتاب سه بخش از زندگی امام هشتم را دربردارد. در ابتدا به زندگی امام هشتم تا رسیدن به شهر مرو می‌پردازد، سپس ماجراهایی را که در مرو بر امام رضا می‌گذرد روایت می‌کند. فصل آخر ماجرای مردی به نام **ابوعبدالله** است که راهزن‌ها در بیابان به او شک می‌کنند که یک گنج پنهان دارد، به همین دلیل او را اسیر و شکنجه می‌کنند، تا جایی که دیگر قادر به صحبت کردن نیست. ابوعبدالله پس از گریز از دست راهزنان، به همراه پسرش برای زیارت امام رضا (ع) به مرو می‌رود... داستان ابوعبدالله تا بعد از شهادت امام رضا (ع) و سرنوشت مأمون، پادشاه ستم‌گر آن دوران پیش می‌رود. این سه فصل به گونه‌ای تنظیم شده است که هر چه با شخصیت‌ها پیش می‌آید به نشانه‌ها و شخصیت‌های دیگری از داستان قبلی بر می‌خوریم. این کشف‌ها و در هم آمیختن ماجراها خواندن این رمان دینی را برای مخاطب جذاب‌تر می‌کند.

روایتی ساده از یک ماجرای پیچیده

نویسنده: ابراهیم حسن بیگی

ناشر: سوره مهر

صفحه ۲۲۴

کاربرد: تقویت روحیه کنش‌گری، آشنایی با حوادث

وقایع تاریخی ایران، تقویت روحیه آزادی طلبی

نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این کتاب که نوجوانی اش را در دهه‌ی پنجاه شمسی می‌گذراند پسری به نام **الیاس** است که در ترکمن صحرا زندگی ساده‌ای دارد. اما هر چه می‌گذرد زندگی او از سادگی فاصله می‌گذرد و حوادث مختلفی برایش پیش می‌آید. او با چشم تحسین به خانواده‌ی خان می‌نگرد، اما ناگهان با کشته شدن برادرش **یوسف** توسط خان و اطرافیانش روبه‌رو می‌شود و اوضاع کاملاً تغییر می‌کند. حالا شخصیت اصلی این داستان نوجوانی است که در شانزده سالگی غم بزرگی را تجربه کرده و روح آسیب‌دیده‌اش از خانواده‌ی خان کینه‌ای دارد که هم او را ناراحت و هم چشمش را به واقعیت‌هایی باز می‌کند که مسیر زندگی او را تغییر می‌دهد. تلاش برای اثبات گناه‌کاری خان و برهم زدن مناسبات ارباب-رعیتی شروع چالش‌های الیاس است. الیاس در جریان فعالیت‌های سیاسی دهه‌ی پنجاه، در آستانه‌ی انقلاب اسلامی نیز قرار می‌گیرد، به زندان می‌رود و تجربیات مختلفی را پشت سر می‌گذارد. مخاطب با مطالعه‌ی این کتاب با وقایع اواخر دهه‌ی پنجاه آشنا می‌شود و تصویری روشن‌تر از اتفاقاتی که منجر به پیروزی انقلاب شد به دست می‌آورد. داستان نوجوانی الیاس که متفاوت از نوجوانان امروز است بر روحیه‌ی حق‌طلبی و آزادی خواهی مخاطب خود اثر می‌گذارد.

ریاضیات لعنتی (آلیس در سرزمین اعداد)

نویسنده: کارلو فراپتی

مترجم: لیلیا مینایی

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی)

صفحه ۱۲۳

کاربرد: آشنایی با ریاضیات، پرورش قدرت تخیل

نوع: داستان آموزشی

آلیس قهرمان این کتاب، خواننده را در نگاه اول به یاد آلیس از سرزمین عجایب می‌اندازد. اتفاقات مشابهی هم در انتظار آلیس است. او اصلاً درس ریاضی، کلاس و معلمش را دوست ندارد. یک روز که روی نیمکتی در پارک نشسته است و با سوالات ریاضی کلنجار می‌رود با کلافگی با خودش می‌گوید: ریاضیات لعنتی... همین‌جاست که آقای لوییسیس کارول از لای بوته‌ها بیرون می‌آید و از آلیس دعوت می‌کند تا با او به سرزمین ریاضیات بیاید. اگرچه آقای کارول می‌گوید این سرزمین ربطی به سرزمین عجایب که خودش کتابش را نوشته، ندارد اما همه‌ی نشانه‌ها مثل همان است. آلیس در گودال بزرگ خرگوشی می‌افتد و هزار دور، دور خودش می‌چرخد تا سرسره‌ای طولانی را طی می‌کند و به سالی با تعداد زیادی در، پا می‌گذارد. پشت هر در یک مفهوم ریاضی در انتظار او است. او گریه‌ای نامرئی را می‌بیند که به آلیس راه حل کردن مسئله‌هایی با یک مجهول را نشان می‌دهد و در جنگل اعداد، لاک‌پشتی را می‌بیند که معمایی روی لاکش دارد. مخاطب هم در این بازی‌ها و آموزش‌ها آلیس را همراهی می‌کند و جور دیگری با علم ریاضیات برخورد می‌کند. این کتاب که فضای تخیلی ملموسی را خلق کرده‌است توانسته بدون گیج کردن مخاطب او را در این دنیای تازه با تمام جزئیاتش همراه کند. تصاویر کتاب نیز پایه‌پای مخاطب و آلیس می‌آید. در نهایت مخاطب درمی‌یابد ریاضی آن قدرها هم به درد نخور نیست!

زمستان بی‌شازده

نویسنده: فاطمه نفری

ناشر: سوره مهر

صفحه ۱۹۶

کاربرد: آشنایی با تاریخ انقلاب اسلامی

نوع: رمان و داستان بلند

رضا شخصیت اصلی این کتاب است که داستان را روایت می‌کند و در بزنگاهی قرار دارد که باید تصمیم مهمی بگیرد. مهندس، پیش از دستگیر شدن توسط نیروهای ساواک در حق رضا و خواهرش رعنا لطفی کرده بود که برای رضا سخت است خواسته‌ی مهندس را فراموش کند. مهندس مدرک مهمی به رضا سپرده تا آن را به شخص دیگری برساند. اما رضا نگران است که در این میان دستگیر شود و می‌خواهد مدرک را در آب انبار بیندازد و خود را خلاص کند. درگیری‌های رضا بر سر تصمیم‌گیری و اتفاقاتی چون درگیری شدن با دوستش فرید که پدرش طرفدار نظام شاهنشاهی است و گزارش کسانی که اعلامیه‌ها را بر در و دیوار می‌چسبانند به ساواک می‌دهد فضای این رمان را می‌سازد. رضا و خانواده‌اش، خانواده‌ای معمولی هستند که درگیری‌های خود را دارند، اما رضا در آستانه‌ی انقلاب اسلامی با اتفاقاتی مواجه می‌شود که دغدغه‌هایش را از مسائل شخصی به دغدغه‌های اجتماعی تبدیل می‌کند. انگار علاوه بر انقلابی که بیرون در جریان است، انقلابی را هم در درون خودش تجربه می‌کند.

زنان در علم

نویسنده و تصویرگر: راشل ایگنوتوفسکی

مترجم: ماندانا فرهادیان

ناشر: طوطی

صفحه ۱۲۸

کاربرد: آشنایی با شخصیت‌های تأثیرگذار در تاریخ علم،

تقویت خودباوری

نوع: مستند - اطلاعاتی

خواندن از زندگی کسانی که در تاریخ جهان تأثیرگذار بوده‌اند می‌تواند الهام‌بخش باشد، کسانی که تلاش کردند در جهان تغییری ایجاد کنند و با جسارت خود زندگی دیگران را بهبود ببخشند. در کتاب زنان در علم، با پنجاه زن آشنا می‌شویم که در رشته‌های مختلف علمی مانند ریاضی، پزشکی، مهندسی و... علمی به موفقیت‌های بزرگی دست پیدا کرده‌اند. نام زنان ایرانی چون **مریم میرزاخان** هم در این کتاب دیده می‌شود.

تصاویر زیبای کتاب به گونه‌ای است که ورق زدن کتاب را مانند ورق زدن آلبوم عکس لذت‌بخش می‌کند. زندگی‌نامه‌ای کوتاه از هر زن در کنار شرح فعالیت‌هایش و یک تصویرسازی از چهره‌ی او مخاطب را با این چهره شخصیت آشنا می‌کند. این کتاب در کنار صحبت کردن از تبعیض‌های جنسیتی به افزایش اطلاعات عمومی و گسترش جهان‌بینی مخاطب کتاب کمک می‌کند.

سرباز پیسفول

نویسنده: مایکل مورپرگو

مترجم: ستاره پور عبدالله

ناشر: او

صفحه ۱۲۶

کاربرد: توجه به محیط پیرامون، مواجهه با مسئله‌ی

جنگ، امید به بهبود شرایط

نوع: رمان و داستان بلند

این کتاب روایتی است از زندگی **توماس پیسفول** و مرور روزهای تلخ و شیرینی که سپری کرده است. او دراز کشیده و تصمیم دارد هجده سال زندگی‌اش را مرور کند. او خانواده‌اش را به یاد می‌آورد و روزهایی را که کنار هم سپری کرده‌اند. توماس خاطره‌ی روز اول مدرسه‌اش را مرور می‌کند. او معاون خشن و بی‌ادب مدرسه را دوست ندارد و از رفتن به مدرسه هراس دارد اما برادرش **چارلی** که همیشه کنار او است آرامش می‌کند. توماس با چارلی، **جو** چاقه و مادرش زندگی می‌کند. جو براتریک بیماری که در دوران کودکی به آن مبتلا شده با بقیه متفاوت است. پدر این خانواده دیگر در کنارشان نیست، او در اثر حادثه‌ای از دنیا رفته و توماس خودش را در این حادثه مقصر می‌داند.

مخاطب با توماس همراه می‌شود و لحظه به لحظه را از دریچه‌ی چشم او تماشا می‌کند. تصویرسازی از جهان از پنجره‌ی نگاه یک کودک، کودکی که مثل بزرگسالان از بی‌عدالتی و نامهربانی رنج می‌کشد، کودکی که عاشق سادگی است. توماس در این داستان نشانه‌هایی را که در طبیعت می‌بیند با رفتار انسان‌ها تطبیق می‌دهد و این موضوع خواندن این کتاب را جالب و تامل برانگیز می‌کند.

سرخ باد

نویسنده: سید محمد میرموسوی
ناشر: کتاب‌های بنفشه (مؤسسه انتشارات قدیانی)
صفحه ۱۷۶
کاربرد: آشنایی با وقایع تاریخی ایران
نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این داستان پسر نوجوانی است که در خانواده‌ای زندگی می‌کند که اعضای آن به فعالیت‌های سیاسی و مبارزه علیه حکومت مشغول هستند، ایران در آستانه‌ی انقلاب ۵۷ است و مبارزات مردمی به نقطه‌ی اوج خودش رسیده است. شخصیت اصلی داستان که شاهد این حوادث است و گاهی هم نقشی مهم و اساسی در ماجرا ایفا می‌کند به شرح این وقایع با تمام جزئیات و احوال آن روزها می‌پردازد. داستان با یک تصویر شروع می‌شود، پسر نوجوان به شهر رفته و با چشم خود مبارزات مردم و تقابل آن‌ها را نیروی نظامی دیده است، حالا دوست دارد زودتر به روستایشان برگردد، در میدان مرکزی مردم را جمع کند و از چیزی که دیده حرف بزند. اما وقتی به خانه می‌رسد با اتفاقی مواجه می‌شود که زندگی او و خانواده‌اش را تغییر می‌دهد. این کتاب به افزایش روحیه‌ی شجاعت و تلاش برای بهبود اوضاع می‌پردازد، تصویری از اوضاع و احوال شهرهای مختلف ایران در آستانه‌ی انقلاب اسلامی به دست می‌دهد و مخاطب را با شیوه‌ی زندگی مردم در آن سال‌ها آشنا می‌کند.

سیمرغ پدر بزرگ من بود

نویسنده: فاطمه سرمشقی
تصویرگر: سحر دانشی
ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)
صفحه ۱۰۸
کاربرد: توجه به حفاظت از محیط زیست
نوع: رمان و داستان بلند

عطار نیشابوری شاعر بزرگ ایران در کتابش داستانی را روایت می‌کند از تعدادی پرنده که برای یافتن سیمرغ به سمت کوه قاف حرکت می‌کنند. آن‌ها باید از هفت وادی بگذرند و در این مسیر تعداد زیادی از پرندگان به خاطر سختی راه از همراهی با دیگر دوستان خود باز می‌مانند. اما در کتاب سیمرغ پدر بزرگ من بود که با الهام از داستان‌های عطار نیشابوری نوشته شده است، سی کودک برای کمک به محیط زیست و احیای آن تصمیم می‌گیرند به دنبال پرنده‌ای بگردند که راه حل این مشکل بزرگ در دست اوست. در این مسیر کودکان با پرندگان زیادی آشنا می‌شوند. آن‌ها می‌بینند که خود پرندگان از مشکلات زیادی رنج می‌برند. بچه‌ها سعی می‌کنند با کمک هم مشکلات پرندگان را برطرف کنند. اما این کار اصلاً آسان نیست و همین موضوع باعث می‌شود عده‌ای از بچه‌ها به خاطر سختی راه یکی یکی از گروه جدا شوند. این داستان بیان می‌کند که برای هر انتخاب باید سختی‌هایی را تحمل کرد؛ حتی اگر لازم باشد خودمان را کاملاً تغییر دهیم. همچنین با مطرح کردن بحران‌های زیست محیطی کودکان و نوجوانان را به این موضوعات حساس می‌کند.

سنجاب ماهی عزیز (خدا یکشنبه‌ها و چهارشنبه‌ها را برای ماهی‌ها نیافریده است)

نویسنده: فریبا دیندار

تصویرگر: مرجان ثابتی

ناشر: هوپا

صفحه ۲۵۵

کاربرد: کنار آمدن با مرگ عزیزان

نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این کتاب دختری به نام **نینا** است که پدرش در آب دریاچه می‌افتد و از دنیا می‌رود. او باورش نمی‌شود پدر را از دست داده باشد. بلکه مطمئن است که پدرش تبدیل به ماهی شده و در همان دریاچه زندگی می‌کند. برای همین هر روز به بازار ماهی فروش‌ها می‌رود تا پدرش را بین ماهی‌ها پیدا کند. اما وقتی اثری از پدرش پیدا نمی‌کند مطمئن می‌شود که هنوز پدرش در آب است و کنار ماهی‌ها زندگی می‌کند. او برای پدرش نامه می‌نویسد و به آب دریاچه می‌سپارد تا پدرش حرف‌های نینا را که بسیار برای او دل‌تنگ است بخواند و جواب دهد. بعد از مدتی طولانی و نامه‌های زیادی که نینا برای پدرش می‌نویسد و در آب دریاچه می‌اندازد سرانجام یک روز زنگ در خانه به صدا درمی‌آید و پستی با نامه‌ای برای نینا پشت در منتظر است. پاکت نامه خیس است و از دریاچه رسیده... شخصیت ناشناسی به نام **آقای ماهی** با نینا وارد نامه‌نگاری شده است و به او در پذیرفتن غم از دست دادن پدر کمک می‌کند. نینا دختری کتاب‌خوان و حساس است و روحیه‌ای شاعرانه دارد، او در کتاب از غم‌ها و شادی‌هایش حرف می‌زند. از ترس هایش، دوستان و اطرافیانش و مسائل نوجوانان را مطرح می‌کند.

شب به خیر ترنا

نویسنده: جمال الدین اکرمی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۶۰

کاربرد: آشنایی با مسئله‌ی مهاجرت، تقویت

روحیه‌ی پذیرش دیگری

نوع: رمان و داستان بلند

شب به خیر ترنا، داستانی است درباره‌ی مهاجرت، تنهایی، دوری و احساسات پیچیده‌ی نوجوانی. **سینا** و **ترنا**، به دعوت پدر به کانادا مهاجرت می‌کنند. آن‌ها منتظرند تا پدر، مادرشان را هم دعوت کند. اما پدر، این انتظار را بی‌پاسخی می‌گذارد. ترنا و سینا، هرکدام می‌دانند انتظار برای آمدن مادر بیهوده است و قرار نیست مادرشان را ببینند. با این تصمیم پدر زندگی این خواهر و برادر به هم می‌ریزد. ترنا افسرده می‌شود و سینا مجبور است برای تأمین مخارج زندگی کار کند. پدر هم آن‌ها را رها کرده و به شهر دیگری به دنبال کار رفته است. افسردگی ترنا باعث می‌شود در بیمارستان بستری شود، اما با فرار کردن او از بیمارستان اوضاع پیچیده‌تر می‌شود، هیچ چیز سر جای خودش نیست، ترنا و سینا نه وضعیت تحصیلی درستی دارند، نه از توجه پدرشان برخوردارند و نه از حضور مادرشان. حالا سینا باید همه چیز را درست کند، به خواهرش کمک کند و کاری کند که حداقل کنار مادرشان زندگی تازه‌ای را آغاز کنند. رمان شب به خیر ترنا، داستان خوشخوانی است که به خوبی توانسته احساسات نوجوانان را به تصویر بکشد و مهم‌تر از همه درک متفاوتی از مفهوم مهاجرت به مخاطبش عرضه می‌کند و وضعیت پناهنده‌ها را به تصویر می‌کشد.

شهر بدون پلاستیک

نویسنده: بدری مشهدی

تصویرگر: فاطمه قاسمی

ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)

۷۳ صفحه

کاربرد: آشنایی با اثر مخرب پلاستیک بر محیط زیست

نوع: رمان و داستان بلند

در این داستان شهرداری مسابقه‌ای با موضوع حفظ محیط زیست ترتیب داده و نوید قصد شرکت در این مسابقه را دارد. جایزه این مسابقه یک لپ‌تاپ است و نوید که این روزها به یک کامپیوتر شخصی احتیاج دارد به شرکت در این مسابقه مشتاق می‌شود. و به راه حلی برای کم کردن تولید زباله فکر می‌کند. او تحقیقات خود را آغاز می‌کند و از جایی به بعد تمام فکرش درگیر پیدا کردن یک راهکار مناسب برای حفظ محیط زیست می‌شود و دیگر به برنده شدن در مسابقه فکر نمی‌کند. او به این نتیجه می‌رسد که باید مصرف پلاستیک را کاهش داد. نوید برای شرکت در مسابقه ایده‌ای دارد اما نگران است مغازه داران شهر با او همکاری نکنند. پس تصمیم می‌گیرد یک اخطار جعلی از وزارت بهداشت برای همه‌ی مغازه داران بفرستد. اما باید مواظب باشد دستش رو نشود. از طرفی پدر او در یک کارخانه‌ی تولید ظروف پلاستیکی کار می‌کند و این آغاز چالشی جدید برای نوید است. نوید نگران است که با ایده‌ی او در جایگزینی ظروف دیگر به جای ظروف پلاستیکی، کارخانه ورشکست و پدرش بیکار شود. پس باید به دنبال راهی باشد تا پدرش بیکار نشود و همچنین مردم از ظروف پلاستیکی کمتر استفاده کنند. در این داستان نوجوانان با خطراتی که طبیعت را تهدید می‌کند بیشتر آشنا می‌شوند و یاد می‌گیرند چگونه مصرف پلاستیک را در خانواده‌هایشان کاهش دهند.

صورت زخمی

نویسنده: ژان کلود مورلوا

مترجم: لیلا علیخانی

ناشر: محراب قلم

۱۲۴ صفحه

کاربرد: آشنایی با وقایع جنگ جهانی دوم

نوع: رمان و داستان بلند

اولیویه نوجوانی است که به خاطر شغل پدرش، همراه پدر و مادرش به روستایی دورافتاده و کم جمعیت نقل مکان کرده است. او از دوستان و مدرسه‌اش دور افتاده و پیدا کردن دوست در یک روستای کم جمعیت کار آسانی نیست. اگرچه پدر و مادرش گفته‌اند که کسی در همسایگی آن‌ها زندگی نمی‌کند اما یک شب که دارد اطراف خانه قدم می‌زند دختری را می‌بیند که در حال بازی کردن با یک سگ است. هیچ‌کس حرف اولیویه را باور نمی‌کند، هر چند او فکر می‌کند پیرزنی که یکی از اهالی روستاست از زبانی دارد که به این اتفاق مربوط است. اولیویه در این فضا احساس غریبی دارد به مرور زمان با خواندن روزنامه‌های مربوط به سال‌های گذشته پی می‌برد که صاحب خانه‌ی متروک همسایه‌ی آن‌ها یک پزشک یهودی بوده است. این کتاب از جست‌وجوی یک پسر نوجوان برای کشف حقیقت می‌گوید و روزگاری را یادآوری می‌کند که جنگ و دشمنی انسان‌ها با یکدیگر چه زندگی‌هایی را نابود کرده است. این کتاب از تقابل خیر و شر حرف می‌زند، تقابل خیر و شر در بستر داستانی واقعی که رگه‌هایی از خیال دارد، از تقابل مهربانی و خشم، صلح و خشونت و تصمیم‌هایی که می‌تواند یک زندگی را نجات بدهد یا نابود کند.

عصا

نویسنده: پتر هر تلینگ

مترجم: گیتا رسولی

ناشر: محراب قلم

۱۶۸ صفحه

کاربرد: ترویج صلح و انسان‌دوستی،

آشنایی با وقایع جنگ جهانی دوم

نوع: رمان و داستان بلند

داستان این کتاب، در سال‌های پس از پایان جنگ جهانی دوم رخ می‌دهد. جنگ تمام شده، اما آثارش همه جا را فرا گرفته است. خانه‌ها و شهرها ویران شده و آدم‌های زیادی مجبور به ترک محل زندگی‌شان شده‌اند. این کتاب، درباره آدم‌هایی ست که در سخت‌ترین شرایط هم کمک خود را از دیگران دریغ نمی‌کنند و با تمام وجود، از روشنی‌های درون‌شان به دیگران می‌بخشند.

شخصیت اصلی کتاب، پسر دوازده ساله‌ای به نام **توماس** است که در جنگ، پدرش را از دست داده است. توماس و مادرش سوار قطاری می‌شوند تا به دیدن اقوام‌شان در وین بروند اما طی اتفاقی از هم جدا می‌افتند. توماس که مادرش را گم کرده است تصمیم می‌گیرد مسیر را تنهایی ادامه بدهد شاید مادرش را در مقصد ملاقات کند، اما با رسیدن به خانه‌ی خاله‌اش در وین، در حقیقت با «هیچ» مواجه می‌شود: خانه در جنگ ویران شده و خبری از خاله‌اش هم نیست. همین جاست که آشنایی با مردی که یک پایش را در جنگ از دست داده است، توماس را از سرگردانی نجات می‌دهد. مرد با توماس همراه می‌شود تا خانواده‌اش را پیدا کند... مهم نیست که مرد اهل کجاست و هموطن توماس است یا نه، مهم این است که این دو با هم همراه می‌شوند تا تصویری از انسانیت، مهربانی و صلح برای خواننده بسازند.

فرار از جزیره

نویسنده: دن گماین هارت

مترجم: مرجان حمیدی

ناشر: پرتقال

۲۳۲ صفحه

کاربرد: مقابله با خشونت و کودک‌آزاری،

ایجاد سؤال درباره‌ی مفهوم بخشش

نوع: رمان و داستان بلند

کانون اصلاح پسران **اسلپهچ**، مکانی است تاریک و ترسناک. این ساختمان بزرگ و تاریک، در جزیره‌ای خالی از سکنه وسط یک اقیانوس قرار دارد و تنها راه ارتباطی آن قایقی است که هر چند وقت یک بار به جزیره سر می‌زند تا به ساکنان کانون اصلاح آذوقه برساند و البته پسرهای جدید را تحویل مدیران کانون بدهد.

جاناتان گریزی، یکی از همین پسرهاست که به دلیل جرمی که مرتکب شده، به تازگی وارد کانون اصلاح شده است. مسئولان کانون بدجنس، خشن و بی‌رحمند و پسرها را آزار می‌دهند. اما اتفاقی عجیب باعث می‌شود ناگهان تمام جزیره از هر بزرگ‌تری خالی شود و حالا شانزده پسر نوجوان هستند که باید با شرایط جدید کنار بیایند.

این کتاب روند تغییر را به نمایش می‌گذارد، سیر تغییری که جاناتان و دوستانش کم‌کم آن را طی می‌کنند. این کتاب قدرت دوستی را نشان می‌دهد و اینکه اتفاقات مختلف چطور می‌تواند سرنوشت یک نفر را تغییر دهد اما مهم‌تر از همه ماندن در راه درست است، راهی که به مهربانی ختم می‌شود.

قاصدک در باد

نویسنده: احمد رضا احمدی

تصویرگر: پرستو احدی

ناشر: لویه تو

صفحه ۲۴

کاربرد: خیال‌انگیزی

نوع: داستان (کتاب تصویری و مصور)

قاصدک در باد، داستانی شاعرانه است که با لحن مخصوص احمد رضا احمدی و به کارگیری انواع نمادها در آن، به کتابی خواندنی تبدیل شده است. داستان درباره قاصدکی است که از بوته جدا شده و با باد، سفر می‌کند. قاصدک که خود تنهاست، در این مسیر با کسانی برخورد می‌کند که آن‌ها نیز تنها هستند و کسی یا چیزی را از دست داده‌اند. او عروسی را می‌بیند که داماد را گم کرده است. قاصدک می‌خواهد پیش او بماند اما باد، دستش را می‌گیرد و او را به جای دیگری می‌برد. او هم چنین قایقرانی را می‌بیند که قایقش را گم کرده است، اسب سفیدی را می‌بیند که تنهاست و با پسری آشنا می‌شود که گم شده است و نمی‌داند مادرش کجاست. قاصدک دلش برای همه‌ی آن‌ها می‌سوزد و دوست دارد کنارشان بماند. اما باد به او این اجازه را نمی‌دهد. گرچه این داستان پر است از تنهایی و انزوا، اما پایان شیرینی دارد. در پایان، باد قاصدک را به خانه بر می‌گرداند و قاصدک، پیام قایق‌ران را به قایق، پیام اسب سفید را به صاحبش و پیام پسر کوچک را به مادرش می‌رساند و آن‌ها دیگر تنها نیستند. این کتاب به تقویت نگاه شاعرانه‌ی مخاطبش به محیط اطراف کمک می‌کند. تصاویر کتاب نیز در تداعی این تصاویر شاعرانه و خیال‌انگیز اثر گذارند.

قصه‌ی آلبالو پلو

نویسنده: زهرا حیدری

ناشر: کتاب‌های بنفشه (مؤسسه انتشارات قدیانی)

صفحه ۸۸

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با فرهنگ و آداب و

رسوم ایرانی

نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این کتاب یک درخت آلبالو است. درختی پر بار در حیاط خانه‌ای قدیمی که هر سال شاخه‌هایش پراز آلبالو می‌شود. سال‌هاست که ساکنان مختلف این خانه از آلبالوهای این درخت برای پختن نذری استفاده می‌کنند. این درخت که سن زیادی دارد و سال‌ها، اتفاقات و آدم‌های زیادی را در زندگی‌اش دیده؛ داستان‌های بسیاری در حافظه‌اش دارد که در کتاب قصه‌ی آلبالو پلو به مخاطب ارائه می‌شود. مخاطب با داستان‌های این درخت همراه می‌شود و علاوه بر اینکه تجربه‌ای شیرین و سرگرم‌کننده‌ای از خواندن یک داستان با فضای رئالیستی به دست می‌آورد با فرهنگ ایرانیان و آداب و رسوم آن‌ها در طی سالیان آشنا می‌شود. نویسنده با توصیف جزئیات و پرداخت شخصیت‌ها و بیان افکار آن‌ها به مخاطب کمک می‌کند تا در فضا قرار بگیرد. او متناسب با هر دوره و شخصیت، لحن متفاوتی را در پیش می‌گیرد تا دست خواننده را بگیرد و او را به حیاط خانه‌ای قدیمی بیاورد تا فضاهای متفاوتی را تجربه کند.

کاپیتان بابک

نویسنده: سعید محسنی

تصویرگر: محمد یوسفی

ناشر: سازمان فرهنگی هنری اصفهان

۱۱۰ صفحه

کاربرد: بهبود رابطه بین اعضای خانواده،

آشنایی با فرم‌های مختلف روایت

نوع: رمان و داستان بلند

کاپیتان بابک، داستان پسر نوجوانی به نام بابک است. پدر بابک فوت کرده است و مادرش که نمی‌تواند هزینه‌های زندگی را تأمین کند، موهایش را به غنچه خانم، آرایشگر محل می‌فروشد. بابک که در نبود پدر خود را سرپرست خانواده می‌داند، حسابی از این کار ناراحت می‌شود و می‌خواهد هر طور که شده، موهای مادرش را پس بگیرد. این داستان در اصفهان می‌گذرد و در آن از نمادهای شهری اصفهان استفاده شده است. توصیف شخصیت‌ها و مکان‌ها دقیق و با جزئیات است. نویسنده با استفاده از تکنیک فاصله‌گذاری سعی می‌کند به داستانش حال و هوای طنزی بدهد و شخصیت‌هایی مثل غنچه خانم، هاتف دوست بابک، خواهر بابک عسل و سارا، دختری که مادرش کلاه‌گیس می‌فروشد را به خواننده معرفی کند. کاپیتان بابک در کنار این موضوع به برخی از مهارت‌های زندگی شهری و آداب اجتماعی اشاره کرده و به مفاهیمی چون مسئولیت‌پذیری، کنش‌گری و... پرداخته است.

کدام بهتر است؟ (گزیده‌ای از پرسش‌های قرآن کریم)

نویسنده: سعید روح افزا

ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۹۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با قرآن کریم

نوع: مستند - اطلاعاتی دینی

روزهای ما با سؤال‌های زیادی سپری می‌شود. این پرسش‌ها را گاهی ما از دیگران می‌پرسیم و گاهی پرسش‌هایی هست که از ما پرسیده می‌شود. هر پرسشی نشان‌دهنده‌ی دغدغه‌ای است و بازتاب مسائل زندگی آدم‌های مختلف. قرآن کریم به عنوان کتاب آسمانی و راه‌گشای مردم پراز پرسش‌های مختلف است. مرور این پرسش‌های می‌تواند به هر انسانی کمک کند که دنیا را طور دیگری تماشا کند و به مسائل مختلفی بیاندیشد، نویسنده‌ی کتاب کدام بهتر است؟ سعی کرده است در این کتاب تمام عبارات‌ها و آیه‌هایی را که به صورت پرسشی در قرآن مطرح شده برشمارد. پرسش‌هایی درباره‌ی طبیعت و دنیای اطراف، درباره‌ی آفرینش، درباره‌ی خصیصه‌های اخلاقی انسان‌ها و... این پرسش‌ها خواننده را به فکر و می‌دارد و تلنگری است برای توجه به جهان خلقت و آفریننده‌ی آن. وقتی مخاطب به سؤالی که در قرآن خطاب به پیامبر یا مردم مطرح شده فکر می‌کند به بعضی از اولویت‌های اجتماعی پی می‌برد. این کتاب خواننده را به تقویت روحیه‌ی پرسش‌گری و جست‌وجو برای کشف حقیقت تشویق می‌کند.

کوهستان شارلاتان

نویسنده: سید فلاش من
مترجم: نسرين نوش امینی
ناشر: هوپا
صفحه ۲۵۶
کاربرد: لذت و سرگرمی، تقویت روحیه‌ی
پرسش‌گری، ایجاد هیجان
نوع: رمان و داستان بلند

روایت‌گردستان پسری سیزده ساله به نام **وایلی** است. پدر وایلی روزنامه‌نگار است. او مدام به نقاط عجیب و غریبی سفر می‌کند و در هر شهری که روزنامه نداشته باشند، می‌ماند و در آن جا روزنامه باز می‌کند. مدتی است که وایلی به همراه خواهر ده‌ساله‌اش **گلوریتا** و پدر و مادرشان و **آقای جانسون** - غاز خانگی‌شان - در شهری به نام **مانزبرگ** ساکنند، شهری که آدم‌هایش خلافکارند و روزنامه خواندن به کارشان نمی‌آید. بعد از ورشکستگی پدر وایلی، آن‌ها تصمیم می‌گیرند به **کوهستان شارلاتان** بروند. جایی که پدر بزرگ‌شان زندگی می‌کند. وایلی و خانواده‌اش به سختی خود را به آن منطقه می‌رسانند. اما به محض رسیدن، متوجه می‌شوند به ناکجآباد پا گذاشته‌اند. خبری از شهرک و زمین و حتی پدر بزرگ نیست. تنها، کشتی پدر بزرگ آنجاست که آن هم به گل نشسته و دو تبه‌کار فراری در آن زندگی می‌کنند. نویسنده در این کتاب لحظه‌های طنزآمیزی در کتاب آفریده است که مخاطب را به خنده می‌اندازد. شخصیت‌ها به خوبی پرداخته شده‌اند و فضایی که داستان در آن رخ می‌دهد، فضای تازه‌ایست که شاید مخاطب ایرانی مشابه آن را کم‌تر تجربه کرده باشد.

گفت‌وگوی جادوگر بزرگ با ملکه‌ی جزیره‌ی رنگ‌ها

نویسنده: جمشید خانیان
ناشر: افق
صفحه ۱۸۲
کاربرد: آشنایی با قالب گفتگو، لذت و سرگرمی
نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت این کتاب نوجوانی به نام **رهی** است قبول می‌کند به **خانم پارسا** کمک کند. وقتی مادر رهی بدون توضیح مشخصی این کار را به پرسش پیشنهاد می‌دهد، قول می‌دهد دستمزد این کار او را به دو چرخه‌ی مورد علاقه‌اش برساند. اما چرا باید برای یک نقاشی این قدر پول پرداخت کنند که با آن بشود یک دو چرخه خرید؟ کسی نمی‌داند. اما رهی باید انتخاب کند که برای خریدن دو چرخه برود جلوی پیتزافروشی، پوست خرگوش تنش کند و مردم را دعوت کند به خریدن پیتزا یا اینکه به جزیره‌ی خانم پارسا سفر کند. رهی که عاشق کتاب‌های علمی و تخیلی است، جادوگر بزرگ جزیره‌ی خودش است.

رهی دیگری سؤالی نمی‌پرسد و راه می‌افتد. او با خانم پارسا که یک نقاش مرموز است آشنا می‌شود و همان طور که از اسم کتاب پیداست که گفت‌وگوی مهمی با او شکل می‌دهد که بدنه‌ی اصلی رمان است. این کتاب در فضایی رازآلود و عجیب پیش می‌رود، مخاطب را با یک پسر عجیب و غریب و نقاشی عجیب‌تر آشنا می‌کند و گفت‌وگوهایی را بین این دو شکل می‌دهد که تأمل برانگیز است.

گفتگو با دخترهایم درباره‌ی عدم خشونت / گفتگو با فرزندانم درباره‌ی فرازمینی‌ها/گفتگو با مردم درباره‌ی غرب

نویسندگان: ژاک سملن، روژه - پل درووا، رولا لوئوک

مترجم: مهدی ضرغامیان

ناشر: آفرینگان

کاربرد: تشویق به گفت‌وگوی گروهی، برانگیختن تفکر، شناخت

مفاهیم مختلف

نوع: مستند - اطلاعاتی

در این مجموعه، در هر جلد مخاطب شاهد گفت‌وگویی تازه است که بازتاب گفت‌وگویی واقعی در جامعه است. در یک جلد نویسنده به عنوان شخصی مخالف خشونت با دختران نوجوانش وارد گفت‌وگو می‌شود و نمونه‌های رفتار خشونت‌آمیز را مثال می‌زند و سعی می‌کند تأثیرات آن را برشمارد. در کتاب دیگری نویسنده‌ی اثر که نویسنده‌ی کتاب‌های علمی است با دو فرزند خود درباره‌ی موجودات فرازمینی به گفت‌وگو می‌نشیند و طرح‌هایی را که انسان در طول سال‌ها برای ارتباط با فرازمینی‌ها داشته‌اند، توضیح می‌دهد. نویسنده‌ی این کتاب با تحلیل فیلم‌های علمی-تخیلی تصورات مخاطب را از فرازمینی‌ها روشن می‌کند.

گفتگو با... مجموعه‌ای است برای یادگیری و اندیشیدن نوجوانان و رسیدن به پاسخ سؤالاتی درباره‌ی فلسفه، اخلاق، علم، تاریخ، جهان و... این مجموعه کتاب‌ها به صورت پرسش و پاسخ تدوین شده و برای نوجوانان و شکل گرفتن گفت‌وگو بین گروه هم‌سالان یا نوجوانان و بزرگ‌ترها و... الهام‌بخش است.

لبخندی برای سوفیا

نویسنده: محمدرضا مرزوقی

تصویرگر: نوشین صفاخو

ناشر کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۶۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با وقایع تاریخی

نوع: رمان و داستان بلند

داستان این کتاب براساس یک واقعیت تاریخی شکل گرفته است که در زمان جنگ جهانی دوم رخ داد. در میانه‌ی جنگ براساس قرارداد متفقین با ایران تبعیدی‌های لهستانی که در روسیه به سر می‌بردند از طریق کشتی‌هایی که در بندر انزلی پهلو گرفتند، وارد ایران شدند.

لبخندی برای سوفیا، داستان این تبعیدی‌هاست، داستان گروهی از مهاجران که پشت کامیون‌های برنج و گندم از شمال به تهران منتقل می‌شوند؛ و بیشتر ماجرا در طول همین مسیر اتفاق می‌افتد. بین این مهاجران دختری به نام **سوفیا** و مادر بزرگش هم حضور دارند که تنها بازمانده‌های خانواده‌شان هستند. در بین راه چند نفر از لهستانی‌ها به دلیل بیماری به پزشکی در روستایی نزدیک به فومن مراجعه می‌کنند. پس از مداوا و کمی استراحت، سربازان روسیه از راه می‌رسند و همه‌ی آن‌ها را اسیر می‌کنند، سوفیا یکی از این اسراست.

این کتاب مفاهیم اخلاقی و انسانی مانند برادری، تلاش برای آزادی، کنار آمدن با شرایط تازه، پذیرفتن دیگران و... به مخاطب یادآور می‌شود و در جریان توصیفی مهیج و درعین حال عاطفی به ستایش شجاعت و حمایت از مظلوم می‌پردازد.

گنجشک استخوانی

نویسنده: زانا فریلون

مترجم: بهناز پیری

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۰۰

کاربرد: مواجهه با مسئله‌ی جنگ، تقویت روحیه‌ی

فداکاری و مهربانی

نوع: رمان و داستان بلند

صبحی پسر نوجوانی اهل روهینگای است که به همراه خواهر و مادرش در یک اردوگاه پناهندگی در استرالیا زندگی می‌کند. او از زمانی که به یاد می‌آورد، در اردوگاه زندگی می‌کرده و تصویری از دنیای بیرون اردوگاه ندارد. شرایط زندگی در اردوگاه مطلوب نیست و مشکل کمبود غذا و برخورد غیرانسانی باعث می‌شود تا زندگی آن‌ها با چالش‌هایی روبرو شود. اما ذهن خیال‌پرداز و تصورات فانتزی او تا پایان داستان همراهش است و باعث می‌شود زندگی قابل‌تحمل‌تری را تجربه کند. دوست صبحی، **الی**، همچون یک برادر از او حفاظت می‌کند.

صبحی در این میان با **جیمی** آشنا می‌شود. دختری که آن سوی حصار زندگی می‌کند و خانه‌شان به اردوگاه نزدیک است. او به دنبال یک ماجراجویی، از حصار رد می‌شود و با صبحی دوست می‌شود. جیمی برای صبحی، افسانه‌ی گنجشک استخوانی را تعریف می‌کند و بعد از آن، بچه‌ها ماجراهایی را پشت سر می‌گذارند. در این کتاب که از صلح حرف می‌زند، مفاهیمی همچون دوستی و فداکاری به نمایش گذاشته می‌شود و تصویری از وضعیت دشوار پناهندگان است.

مجموعه‌ی اکو

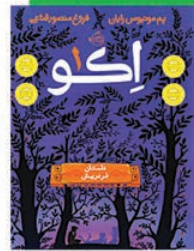
نویسنده: پم مونیوس رایان

مترجم: فروغ منصور قانعی

ناشر: پر تقال

کاربرد: تقویت صلح‌دوستی، افزایش انگیزه و اعتمادبه‌نفس

نوع: رمان و داستان بلند

نام جلدها: داستان فردریش/ داستان مایک/ داستان آیوی

داستان از آن جایی شروع می‌شود که پسری به نام **آتو** هنگام بازی در جنگل پنهان می‌شود و تا دوستانش او را پیدا کنند، مشغول خواندن کتاب عجیبی می‌شود که ماجرای زندگی سه شاهدخت است که در همان جنگل و در آن ساعت با او ملاقات می‌کنند و زندگی سختشان را تعریف می‌کنند. قسمت عجیب اینجاست که کتاب تا نیمه نوشته شده است. انگار رسالتی بر دوش آتو است تا سرنوشت سه شاهدخت را به مسیر درست هدایت کند تا کتاب هم کامل شود. یکی از شاهدخت‌ها یک ساز دهنی به اتو می‌دهد که این ساز در ادامه‌ی داستان به دست شخصیت‌های دیگری می‌رسد و زندگی سه نوجوان را به هم پیوند می‌دهد. هر کدام از جلدهای این مجموعه روایت‌گر زندگی یکی از این نوجوان‌هاست. این سه نوجوان که در سرزمین‌هایی زندگی می‌کنند که درگیر جنگ و سختی‌های آن است آوازهای شاد را فراموش کرده‌اند. این آوازه‌ها همان چیزی است که می‌توانند طلسم شاهدخت‌ها را باطل کند. سه نوجوان با کمک همین ساز و مسیری که به واسطه‌ی شجاعت و خیرخواهی‌شان در آن قرار می‌گیرند دوباره به روزهای خوش برمی‌گردند. این مجموعه چهره‌ی تاریک جنگ را به تصویر می‌کشد.

مجموعه‌ی بچه‌محل نقاش‌ها

نویسنده: محمدرضا مرزوقی

تصویرگر: محمدرضا حیدرپناه

ناشر: هوپا

صفحه ۱۴۶

کاربرد: آشنایی با زندگی نقاشان بزرگ جهان

نوع: رمان و داستان بلند

نام جلدها: زمانی که همسفر ونگوگ بودم/ زمانی که همخانه‌ی داوینچی بودم/ زمانی که همسایه‌ی میکل آنژ بودم/ زمانی که هم‌سنگر پیکاسو بودم

این مجموعه تلاش می‌کند کودکان و نوجوانان را با نقاشان بزرگ جهان، سبک و آثارشان آشنا کند. نویسنده اطلاعات خوبی درباره‌ی زندگی این افراد در اختیار مخاطب گذاشته است. **دایی سامان**، شخصیت اصلی این کتاب است که به دوره‌های زمانی مختلف سفر می‌کند و با نقاشان بزرگ آشنا می‌شود. او در بعضی از جلدهای این مجموعه در حساس‌ترین لحظات زندگی نقاش‌ها همراهی‌شان می‌کند. مثلاً در زمان کشیدن تابلوی **مونالیزا** در کنار **داوینچی** و در زمان نقاشی کردن سقف کلیسای سیستین در کنار **میکل آنژ** حضور دارد. با **پیکاسو** به شهر **گرنیکا** می‌رود و در کنار اوست تا تابلویش را خلق کند و با **وینسنت ون‌گوگ**، نقاش هلندی، هم‌سفر می‌شود و از زندگی خصوصی او باخبر می‌شود. **مانی** و **مینا** خواهر و برادر کنجکاوی هستند که راز سفرهای دایی سامان را کشف می‌کنند، آن‌ها دفترچه خاطرات خصوصی و نامه‌های او را در زیرزمین خانه‌ی مادر بزرگ پیدا می‌کنند و می‌فهمند دایی بزرگشان با سفر در زمان دوست و دستیار نقاش‌های بزرگ تاریخ جهان بوده است.

مجموعه‌ی بردیا و گولاخ‌ها

نویسنده: مهدی رجبی

تصویرگر: مریم محمودی مقدم

ناشر: افق

کاربرد: پرورش تخیل، توجه به ارزش کتابخوانی

نوع: رمان و داستان بلند

نام جلدها: شاهزاده شنل تشتکی/ پیشگوی چشم نقره‌ای/ هیولای کلمه‌خوار

شخصیت اصلی این کتاب پسری به نام بردیا است که به خاطر لکنت زبانش مورد تمسخر بچه‌های مدرسه قرار می‌گیرد. اما در طول داستان اتفاقاتی می‌افتد که متوجه می‌شود با وجود این ضعف کوچک، قدرت‌های بزرگی درون خود دارد. او همسرتش را گم کرده و صداها‌ی عجیبی از کانال دستشویی خانه می‌شنود. بردیا بیکار نمی‌نشیند. او سوار آسانسوری هزار طبقه می‌شود، به زیرزمین می‌رود و سر از سرزمین گولاخ‌ها درمی‌آورد تا آن‌جا دنبال همسرتش بگردد. اما متوجه می‌شود که گولاخ‌ها سعی در تصاحب دنیای آدم‌ها و گرفتن کتاب‌ها دارند و بردیا به عنوان «شاهزاده‌ی شنل تشتکی» که قدرتش در شلش است باید از مردم و کتاب‌ها محافظت کند. همین‌جاست که بردیا قدرتش را کشف می‌کند و اتفاقاتی که با آن‌ها روبه‌رو می‌شود تا سه جلد ادامه پیدا می‌کند.

این کتاب با خلق فضایی فانتزی و جذاب از مفاهیمی چون شجاعت و پشتکار و توجه به توانمندی‌های هر شخص حرف می‌زند و درک ارزش و اهمیت کتاب‌ها را یادآوری می‌کند. خواندن این کتاب می‌تواند برای کودکانی که با مشکلاتی شبیه مشکلات بردیا روبه‌رو هستند الهام‌بخش باشد.

مجموعه‌ی دانشنامه تصویری بریتانیکا

گروه نویسندگان
مترجم: حسن سلاری
ناشر: شهر قلم
نوع: فرهنگ‌نامه

نام جلدها: **آتشفشان‌ها و زمین‌لرزه‌ها/ خزندگان و دایناسورها/ کاوش در فضا/ گیاهان، جلبک‌ها و قارچ‌ها**

بریتانیکا مرجع بزرگ و معتبری در انتشار کتاب‌های علمی دنیاست. و حالا مؤسسه‌ی بریتانیکا این دانش‌نامه‌ی تصویری را برای نوجوانان گردآوری کرده است. اصلی‌ترین نکته‌ی این مجموعه اطلاعات علمی تازه و معتبر آن، و تصاویر و تصویرسازی‌های تأثیرگذاری است که مخاطب را وارد جهان کتاب می‌کند و به دلیل تصویری بودن، او را از خواندن مطلب علمی خسته نمی‌کند.

در این چهار جلد به چهار موضوع پرداخته شده است و در هر کدام موضوع مورد نظر از تعاریف پایه‌ای تا دستاوردها و آخرین خبرهای مربوط به آن حوزه بررسی می‌شود. هم‌چنین مخاطب با پیشگامان و دانشمندانی که در این خصوص فعالیت دارند و نام آن‌ها در جهان مطرح است آشنا می‌شود.

مجموعه‌ی دنیای آدم‌نباتی‌ها

نویسنده: ضحی کاظمی
ناشر: هوپا
کاربرد: پرورش قدرت تخیل، لذت و سرگرمی
نوع: رمان و داستان بلند

نام جلدها: **سفیر شهر آدم‌نباتی‌ها/ مادر آدم‌نباتی/ آدم‌نباتی تپ الف**

داستان این کتاب ما را می‌برد به سال‌ها بعد که همان قدر که علم پیشرفت کرده است، جهان جنگ‌ها و اتفاقات بیشتری را هم به خود دیده است. حالا بعد از جنگ جهانی پنجم زمانی که دیگر نه گیاهی روی زمین مانده و نه جنگلی و نه هیچ حیوانی؛ انسان‌ها مانده‌اند و ربات‌هایی که همراه آن‌ها زندگی می‌کنند. دو دسته از انسان‌ها در دو منطقه‌ی جدا از هم زندگی می‌کنند. انسان‌های تپ «الف» و انسان‌های تپ «ی» که به آن‌ها آدم‌نباتی می‌گویند. انسان‌های تپ الف کار می‌کنند و آدم‌نباتی‌ها فقط می‌خورند و می‌خوابند و بازی می‌کنند. ماجرا از آنجا آغاز می‌شود که شخصیت‌های اصلی داستان تارا، راما و پانشای تپ الفی تصمیم می‌گیرند برای رسیدن به رؤیایشان، به شهر شگفت‌انگیز آدم‌نباتی‌ها فرار کنند. در مجموعه‌ی دنیای آدم‌نباتی‌ها مثل همه‌ی رمان‌های علمی-تخیلی تخیل داستان با منطق علمی پیش می‌رود و مخاطب کتاب در فضایی قرار می‌گیرد که در اثر پیشرفت علم و تکنولوژی ایجاد شده است. داستان‌های علمی تخیلی که برای نوجوانان بسیار جذاب است می‌تواند امید به آینده و خلاقیت در زمینه‌های علمی را در مخاطب افزایش دهد. هم‌چنین هشدارهایی درباره‌ی محیط زیست و لزوم مراقبت از آن در برابر تکنولوژی‌های آسیب‌زننده دارد.

مجموعه‌ی قبرستان عمودی

نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی

ناشر: افق

کاربرد: آشنایی با شرایط اجتماعی زمان قاجار،

آشنایی با حوادث تاریخی، لذت و سرگرمی

نوع: رمان و داستان بلند

مجموعه‌ی قبرستان عمودی قرار است سه‌گانه‌ای باشد به هم پیوسته، از این مجموعه تا به حال دو کتاب دروازه‌ی مردگان و شب خندق منتشر شده است. در این مجموعه مخاطب با دو شخصیت اصلی مواجه می‌شود. یکی **رضاقلی میرزا** که در زمان قاجار می‌زیسته است و دیگری نوجوانی در تهران امروز که در زمان حال یادداشت‌های رضاقلی را دنبال می‌کند، یادداشت‌هایی که اتفاقی به دستش می‌رسد و باعث می‌شود راهی خانه‌ای رموز در بافت قدیم تهران شود. داستان قبرستان عمودی، از دل تاریخ و روایت‌های تاریخی بیرون آمده است. این کتاب امروز را با دیروز، و خیال را با واقعیت پیوند می‌زند و از کودگانی می‌گوید که در زمان قاجار در قالیبافخانه‌ای مشغول به کار بودند و با افتادن در حوض خفه می‌شدند. در این مجموعه ردپای حوادث و شخصیت‌های تاریخی واقعی، همچون **میرزا حسن خان رشیدی** به عنوان یکی از شخصیت‌های داستان، دیده می‌شود. مخاطب نوجوان با مطالعه‌ی این رمان علاوه بر کسب یک تجربه‌ی هیجان‌انگیز و هم‌آلود در فضای داستانی با فضای اجتماعی و شخصیت‌های شاخص دوران قاجار آشنا می‌شود و برای او مفاهیمی مانند شجاعت، عدالت‌طلبی و تمایل به کسب آگاهی و جست‌وجوگری پورنگ می‌شود.

مجموعه‌ی کی ساختش؟

نویسنده: دیدیه کرنی

مترجم: فرناز فرشاد

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

کاربرد: آشنایی با معماری جهان، بهبود سواد بصری

نوع: مستند - اطلاعاتی

نام جلدها: آسمان خراش‌ها/ خانه‌های مدرن

معماری هنری است که معماران هنرمندان آن هستند و آثار هنری خود را در قالب بناها، ساختمان‌ها و... به مخاطب عرضه می‌کنند. این مجموعه سعی دارد مخاطب نوجوان خود را با آثار مطرح و موفق معماری آشنا کند و درک و سواد بصری او را افزایش دهد. در مقدمه‌ی کتاب اول این مجموعه آمده است: «اگر این کتاب را بخوانید، معماری مدرن دیگر آن‌قدرها هم رمزآلود نخواهد بود، و شاید شما هم یک روز خانه‌ی زیبا و مدرنی طراحی کردید و ساختید.» در این دو کتاب مخاطب با چگونگی طراحی مهم‌ترین آسمان‌خراش‌ها و خانه‌های جهان آشنا می‌شود. از همان مرحله‌ی اول یعنی ایده تا ساخت. با خواندن این کتاب خواننده با بناهای مهمی آشنا می‌شود و می‌فهمد ایده‌ی ساخت آن‌ها از کجا آمده، معمار در جریان طراحی با مسئله‌هایی مواجه بوده و چطور به نتیجه‌ی نهایی رسیده است. البته نه به صورت متنی پیوسته شبیه منابع اطلاعاتی دیگر، بلکه به شیوه‌ای خلاقانه که ذهن مخاطب نوجوان خود را به تحریک و آمی‌دارد. همچنین اطلاعاتی درباره‌ی معمار هر اثر در ابتدای هر فصل در اختیار خواننده قرار می‌گیرد و مخاطب می‌تواند با آشنایی با این معماران برجسته و جست‌وجو درباره‌ی آثار آن‌ها سطح اطلاعاتش را گسترش دهد. خوانندگان این کتاب می‌توانند بزرگسال هم باشند، اما اسرار ساخت این بناها برای ذهن پرسشگر نوجوان جذابیت ویژه‌ای دارد.

مجموعه‌ی همه‌ی پرسش‌های اشتباه

نویسنده: لمونی اسنیکت

تصویرگر: ست

مترجم: آنی‌تا یارمحمدی

ناشر: هوپا

کاربرد: تقویت تفکر انتقادی، لذت و سرگرمی

نوع: رمان و داستان بلند

نام جلدها: کیه این وقت شب؟/ آخرین بار کی دیدیش؟/ الان نباید مدرسه باشی؟/ مگه امشب چه فرقی با بقیه‌ی شب‌ها داره؟

شخصیت اصلی این مجموعه‌ی چهار جلدی پسری دوازده ساله است به نام **لمونی اسنیکت** که انگار نوجوانی خود نویسنده است. او به شهری کنار دریا نقل مکان کرده است. اسنیکت چهار ماجرا را که در این شهر از سر گذرانده به یاد می‌آورد، ماجراهایی که هر کدام به خاطر پرسشی که به اشتباه پرسیده، شکل گرفته است. در این مجموعه لمونی و دوستش **تئودورا** در مورد جرم‌هایی تحقیق می‌کنند، از دزدی گرفته تا قتل. این مجموعه برای نوجوانانی که ماجراجویی و هیجان را دوست دارند، جذاب است. روحیه‌ی جست‌وجوگری و پرسشگری را تقویت می‌کند و مخاطب لمونی را در مسیری طولانی برای رسیدن به حقیقت همراهی می‌کند.

مسافری با پاپوش‌های جهنمی

نویسنده: سید فلاش‌من

مترجم: نسرين نوش‌امینی

ناشر: هوپا

۲۱۱ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، تقویت خودباوری

و کنش‌گری، مقابله با خرافات

نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی کتاب، پسر سیزده ساله‌ای به نام **بادی** است که با خواهر بیست و سه ساله‌ی وکیلش، تنها زندگی می‌کنند. پدر و مادرشان در یک سانحه هوایی کشته شده‌اند اما بچه‌ها مجبورند قرض‌های آن‌ها را پرداخت کنند و به دلیل مشکلات مالی، خانه را برای فروش گذاشته‌اند. خانه‌ی آن‌ها از اجداشان به ارث رسیده و بادی اصلاً دلش نمی‌خواهد خانه‌ی سیصد ساله را رها کند. تا اینکه یک روز متوجه می‌شود یکی از اجداد دورشان، **ناخدا کراکستون**، دزد دریایی معروفی بوده که گویا گنج‌های بسیاری را مخفی کرده است. در این میان، یک روز تلفن عجیبی به خانه می‌شود. شخصی به نام **ابیکیل** که خود را فامیل آن‌ها معرفی می‌کند، به دردسرافتاده و به وکیل نیاز دارد. او آدرس مکانی در طبقه‌ی سیزدهم یکی از ساختمان‌های شهر را می‌دهد. اما در شهر آن‌ها، به دلیل اعتقاد به نحس بودن سیزده، هیچ ساختمانی طبقه‌ی سیزدهم ندارد. لیز که می‌خواهد از ماجرا سر در بیاورد، به آنجا می‌رود، اما ناگهان غیب می‌شود. بادی، به دنبال خواهرش می‌رود و طبقه‌ی سیزدهم را پیدا می‌کند. اما وقتی از آنسور پیاده می‌شود، از کشتی جدشان **ناخدا کراکستون** در سیصد سال پیش سردمی‌آورد و با ماجراهای مختلفی روبه‌رو می‌شود. نویسنده با کنایه، به عقاید خرافی رایج در جامعه اشاره می‌کند که هیچ دختری را به عنوان وکیل در دادگاه نمی‌پذیرفتند.

نامو دختر آفریقا

نویسنده: نانسی فارمر

مترجم: شهلا طهماسبی

ناشر: گل آذین

صفحه ۳۵۲

کاربرد: مقابله با ترس، مقاومت در برابر مشکلات

نوع: رمان و داستان بلند

نامو در یک روستای کوچک در کشور **موزامبیک** زندگی می‌کند. اسم او به معنی فاجعه است و اهالی روستا این اسم را برای او انتخاب کرده‌اند و با او رابطه‌ی خوبی ندارند. نامو مثل دیگر دخترها نیست. او هر روز کار می‌کند، کشاورزی، بچه‌داری، شست‌وشو و... اما اصلاً احساس رضایت نمی‌کند. او در ذهنش چیزی فراتر از اینها را می‌خواهد اما هر کاری می‌کند نمی‌تواند هدف اصلی خود را از لایه‌ی لای افکارش پیدا کند. جادوگر روستا او را مجبور به ازدواجی ناخواسته می‌کند. بعد از مدتی صبر نامو به آخر می‌رسد. یا باید برای همیشه در روستا بماند و تحمل کند و یا اینکه ترس خود را کنار بگذارد و از آن جا برود. بالاخره نامو تصمیم خود را عملی می‌کند و با مقداری طلا و قایق از روستا فرار می‌کند. حالا او راهی مبهم به سمت مقصدی جدید پیش رو دارد. تنهایی و زنده ماندن در برابر حیوانات وحشی. نامو چه با ترس‌های بیرونی مثل شیوع بیماری یا پلنگ‌های وحشی چه ترسی که در وجود همه ما است و مانع رسیدن به رویاهایمان می‌شود مقابله می‌کند که می‌تواند برای خوانندگان کتاب الهام‌بخش باشد.

نفرین گربه

نویسنده: الهام فلاح

ناشر: هوپا

صفحه ۲۰۰

کاربرد: پرورش قدرت تخیل، لذت و سرگرمی

نوع: رمان و داستان بلند

در این داستان ابتدا همه چیز عادی پیش می‌رود. آرتین دارد از خانواده‌اش می‌گوید: یک خانواده‌ی معمولی، پدر بزرگ و مادر بزرگ و آرتین و پدر و مادرش، دوستانش، مهمانی و سفر و زندگی! پدر و مادر آرتین که مستند ساز هستند برای ساختن مستندی از یک زن و شوهر گیلانی که صد و پنجاه سال عمر کرده‌اند راهی گیلان می‌شوند. آرتین و دوستش **سینا** که اتفاقی مکالمه‌ی مادر را درباره‌ی موضوع مستند می‌شنوند تصمیم می‌گیرند مخفیانه در صندوق عقب خودرو پنهان شوند و همراه پدر و مادر آرتین به گیلان بروند. تصویر عجیبی از این زن و مرد در اینترنت وجود دارد که خیلی عجیب و ترسناک است. زن چادرش را تاروی صورتش پایین کشیده و مرد با دست‌های چروکیده جوری صورتش را پوشانده که یک چشمش پیدا است و آن یک چشم هم کاملاً سفید است. این عکس هم آرتین را می‌ترساند و هم این دو دوست را مطمئن می‌کند که راز ناشناخته‌ای پشت عمر دراز این زوج است. اما اتفاقات عجیبی در انتظار آن‌هاست، مثل همراهی دوستان **گیلی** و **گره‌ای** مرمر. آن‌ها که فکر می‌کنند اگر **گره‌ای** را اذیت کنند دچار نفرین می‌شوند، سر از خانه‌ای عجیب در جنگل درمی‌آورند و ماجراهای هیجان‌انگیزی را تجربه می‌کنند که خواننده را پایه‌پایشان می‌کشاند.

نقابدار

نویسنده: صدیقه خسروی
تصویرگر: نازی حاجی‌زاده امینی
ناشر: ایده پردازان فن و هنر
۱۲۸ صفحه

کاربرد: آشنایی با سبک زندگی نوجوانان نسل‌های گذشته
نوع: مجموعه داستان

نقابدار، کتابی است شامل نه داستان کوتاه و خوش‌خوان و هرکدام از زبان نوجوانی روایت می‌شوند و حالات درونی یک نوجوان را به ما نشان می‌دهند. نویسنده با ایده گرفتن از اتفاقات ساده و روزمره‌ی نوجوانی خودش، این داستان‌ها را آفریده است، داستان‌هایی که می‌تواند تصویری از زندگی نوجوانان نسل‌های مختلف به خواننده بدهد. ویژگی دیگر همه‌ی داستان‌های این کتاب، پایان غافلگیرکننده‌ی آن‌هاست. یکی از داستان‌های کتاب که اسم کتاب هم برگرفته از آن است، داستان نقابدار است که شخصیت اصلی آن، دختر نوجوانی به نام آرزو است. آرزو که برخلاف دخترهای هم‌سن و سالش، از ورزش تکواندو خوشش می‌آید و قرار است به زودی به محله جدیدی برود. اما در محله‌ی کنونی‌شان، چند پسر پیدا شده‌اند که به رهبری یک پسر ناشناس و نقابدار، بچه‌های دیگر را اذیت می‌کنند، با تیر و کمان به جان‌شان می‌افتند و آنها را می‌ترسانند. آرزو که نمی‌تواند ساکت بنشیند، دخترهای محله را جمع می‌کند تا سراغ نقابدار بروند و حسابش را برسند. اما نقابدار، کسی است که آرزو فکرش را هم نمی‌کرد.

نه!

نویسنده: آویسا شرفی
ناشر: پرندهی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)
۷۴ صفحه
کاربرد: تقویت کنش‌گری و اعتماد به نفس
نوع: رمان و داستان بلند

حامی، سام و شایا، سه دوست هستند که هر سه عاشق ساختن روبات و کار کردن با مدارند. از قضا به تازگی آقای اژدر، یکی از دانشمندان معروف در این زمینه، به محله‌ی آنها آمده است. آقای اژدر قبول می‌کند بدون اینکه از بچه‌ها پولی بگیرد، به آن‌ها ساختن روبات و کار کردن با مدارهای پیچیده را آموزش دهد. اما در عوض، از آن‌ها یک خواهشی عجیب دارد. اینکه هر بار برایش اسباب‌بازی‌های قدیمی‌شان را بیاورند. آقای اژدر در ساختن روبات‌های حسابی خلاق است. او روباتی می‌سازد که مثل آدم‌ها می‌شود قفل‌کش داد و او از خنده به خود می‌پیچد. روباتی می‌سازد که می‌تواند دست خط را اسکن کند و درست شبیه آن را تقلید کند و برای نوشتن مشق به بچه‌هایی که حوصله مشق ندارند مفید باشد. اما آقای اژدر، با این همه مهربانی و خلاقیتش، رازی بزرگ را از بقیه پنهان می‌کند. او نقشه‌ای در سر دارد که مدت‌هاست برای عملی کردن آن تلاش می‌کند.

کتاب نه! فضایی فانتزی دارد و به مخاطب نوجوان خود یاد می‌دهد که در مقابل اتفاق‌های بد، سکوت نکنند و برخی چیزها را با والدین خود در میان بگذارند. همچنین این کتاب مخاطب را با برخی از اصطلاحات رایج در رباتیک آشنا می‌کند.

وسط ناکجاآباد

نویسنده: جولی تی لامانا

مترجم: آرزو قلی زاده

ناشر: پرتقال

صفحه ۲۹۶

کاربرد: پذیرش شرایط جدید

نوع: رمان و داستان بلند

این کتاب با الهام از وقایع مربوط به طوفان کاترینا نوشته شده است که در بخش‌های وسیعی از آمریکا رخ داد و ایرانی‌های زیادی بر جای گذاشت و باعث مرگ و آوارگی افراد زیادی شد. داستان کتاب از دل یک خانواده‌ی معمولی در یکی از محله‌های فقیرنشین ایالتی در آمریکا شروع می‌شود. شخصیت اصلی داستان دختری به نام **آرمانی** است که در آستانه‌ی تولد ده سالگی قرار دارد و برای تولدش روزشماری می‌کند. تا اینکه خبر طوفانی که در راه است، همه جا را فرا می‌گیرد و حواس همه، از جمله خانواده‌ی آرمانی، به طوفان پرت می‌شود. خانواده‌ای که با وجود فقر، شادند و زندگی خوبی برای بچه‌ها فراهم کرده‌اند. بعد از طوفان، همه چیز به هم می‌ریزد. آرمانی، بسیاری از افراد خانواده‌اش را از دست می‌دهد و در عوض، مسئولیت مراقبت از خواهر کوچکترش **سیلی** بر دوش او می‌افتد. بعد از طوفان، شخصیت آرمانی از دختری کوچک به قهرمان و کسی که مسئولیت‌های زیادی بر گردنش افتاده بدل می‌شود. نویسنده‌ی این کتاب به مشکلاتی که بعد از رخ دادن فاجعه‌ای طبیعی پیش می‌آید اشاره کرده است: از دست دادن، وضعیت پناهگاه‌ها و ...

هفت چیز مهم

نویسنده: شلی پیرسال

مترجم: آرزو قلی زاده

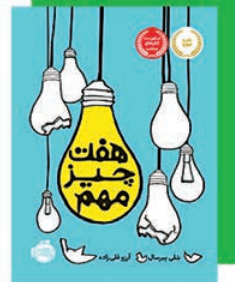
ناشر: پرتقال

صفحه ۲۶۰

کاربرد: توجه به محیط اطراف و جزئیات،

برانگیختن تفکر خلاق

نوع: رمان و داستان بلند

آرتور پشت دیواری کمین کرد. آجری برداشت و سعی کرد درست نشانه‌گیری کند. او می‌خواست آجرا را به سر مرد آشغال جمع‌کن بزند اما شانس آورد و آجر به شانه‌ی مرد آشغال جمع‌کن برخورد کرد نه سرش. مرد آشغال جمع‌کن روی زمین افتاد و در نهایت راهی بیمارستان شد و آرتور هم به مرکز نگهداری از نوجوانان خلاف‌کار فرستاده شد. این حادثه بازتاب زیادی در اخبار آن منطقه پیدا کرد. برای آرتور دادگاهی تشکیل شد و قرار بود به حبس محکوم شود که مرد آشغال جمع‌کن از قاضی خواست به جای حبس، آرتور ۱۲۰ روز در کنار او مشغول به کار اجباری شود. حالا مرد آشغال جمع‌کن لیستی به آرتور داده که در آن به هفت شیء اشاره شده است: بطری‌های شیشه‌ای، فویل، کارتن، تکه‌های چوب، لامپ، قوطی‌های قهوه و آینه. او باید با گاری دنبال این اشیاء بگردد، اما نمی‌داند چرا آقای **همپتون** دنبال این اشیاست؟ ما با آرتور همراه می‌شویم تا دلیل آقای همپتون را برای جمع‌آوری این اشیاء کشف کنیم و مثل آرتور غافلگیر شویم. آرتور که بعد از مرگ پدرش آشفته و غم‌زده است اما این کار معنایی جدید به زندگی‌اش می‌دهد، معنایی که خواننده‌ی کتاب هم در کشف و درک آن شریک می‌شود.

همراه بانوی کبریا

نویسنده: افسانه موسوی گرمارودی
ناشر: مؤسسه فرهنگی مدرسه برهان
۷۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با زندگی فضی حبشی و
حضرت فاطمه (س)
نوع: داستان دینی

این کتاب داستان زندگی زنی به نام **فضه** است که در خانه‌ی حضرت **فاطمه (س)** و امام **علی (ع)** زندگی می‌کرد. فضه که در انجام کارهای روزمره‌ی مربوط به خانه به حضرت فاطمه (س) کمک می‌کرد تا آخرین روز از عمر حضرت فاطمه (س) و در حالی که ایشان به شدت آسیب دیده بودند در کنارشان حضور داشت. این کتاب به فراز و نشیب‌های زندگی فضه و ماجراهایی که او را از کاخ پادشاهی هند به مدینه رساند می‌پردازد. علاوه بر این داستان مخاطب را با گوشه‌هایی از فرهنگ مردم جهان و چندین کشور گوناگون در ابتدای ظهور اسلام آشنا می‌کند زیرا پیش از آن که فضه به خدمتگزاری حضرت فاطمه (س) مشغول شود، دختر پادشاه هند بود. او در جریان جنگ‌ها اسیر می‌شود و همراه اسیران به آفریقا می‌رسد. در سرزمین حبشه پادشاهی او را می‌خرد و روانه‌ی سرزمین اسلامی می‌کند. در مدینه در جریان حوادثی فضه به خانه‌ی حضرت فاطمه (س) راه پیدا می‌کند. این کتاب شامل ۲۰ داستان کوتاه و جالب درباره‌ی فضه است. کسی که نامش در گوشه‌ی بسیاری از روایت‌ها و داستان‌های مربوط به اهل بیت پیامبر آورده شده و این کتاب فرصتی است تا مخاطب بیشتر و بهتر با شخصیت فضه آشنا شود.

هیولایی صدا می‌زند

نویسنده: پاتریک نس
تصویرگر: جیم کی
مترجم: محمدرضا ملکی
ناشر: پیدایش
۳۰۰ صفحه
کاربرد: کنار آمدن با بیماری و از دست دادن عزیزان
نوع: رمان و داستان بلند

کتاب **هیولایی صدا می‌زند**، داستانی تلخ و تأثیرگذار است درباره‌ی پسری که نمی‌تواند با بیماری مادرش کنار بیاید. شخصیت اصلی کتاب، پسری سیزده ساله به نام کانر است که مادرش به بیماری سرطان مبتلا شده است. کانر و مادرش تنها زندگی می‌کنند و به هم وابسته‌اند. از زمانی که درمان مادر کانر شروع شده، او هر شب کابوس‌های عجیبی می‌بیند. کابوس درختی که جان گرفته، درختی بلند و قدیمی که پشت خانه‌شان است. این درخت که در کابوس‌های کانر هیبتی هیولوار به خود گرفته یک روز انگار واقعا به زندگی کانر می‌آید. کانر نیمه شب از خواب بیدار می‌شود و می‌بیند که اتاقش پوشیده از برگ است. هیولا وارد زندگی کانر می‌شود. در این میان، داستان‌هایی هم برای کانر تعریف می‌کند که کانر، آنها را به زندگی خودش ربط می‌دهد. داستان‌هایی از دوران کهن از آدم‌های مختلفی که در شرایط سخت تصمیم‌های متفاوتی گرفته‌اند. حالا کانر باید بیماری مادر را بپذیرد، حضور هیولا در زندگی‌اش را باور کند و با مادر بزرگش که به خاطر بیماری دخترش به خانه‌ی کانر و مادرش نقل مکان کرده، کنار بیاید. این داستان که بر لابه‌ی واقعیت و تخیل حرکت می‌کند، از روزهای پسری می‌گوید که دستاویزش برای پذیرفتن شرایط دشوارش قصه و افسانه است و پناه بردن به حکمت پیشینیان.

یاد یار و دیار (تا کربلا، همراه با جابرین عبدالله)

نویسنده: حمید گروگان

تصویرگر: نوشین صفاخو

ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی

۶۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با زندگی امامان و یاران پیامبر(ص)

نوع: داستان دینی

جابرین عبدالله انصاری یکی از یاران و نزدیکان پیامبر اسلام، حضرت محمد(ص) بوده است. او سال‌های زیادی عمر می‌کند تا جایی امام حسین(ع) و واقعه‌ی کربلا را هم درک می‌کند. اما به دلایلی امکان حضور در این جنگ و کمک به نوه‌ی رسول خدا را پیدا نمی‌کند. با این حال چهل روز بعد از واقعه‌ی عاشورا یعنی در روز اربعین خودش را به کربلا می‌رساند و به سراغ امام سجاد(ع) می‌رود. این کتاب ماجرای این دیدار است و روایت‌گر خاطراتی است که جابر بن عبدالله انصاری از زندگی پرفراز و نشیبش و هم‌نشینی با بزرگان دین اسلام تعریف می‌کند. او علاوه بر روزگار پیامبر(ص)، دوران حضرت فاطمه(س)، امام علی(ع)، امام حسن(ع) و امام حسین(ع) را هم دیده است. این داستان که با نثری ساده و روان مخاطب را با حوادث دوران صدر اسلام و سال‌های بعد از آن آشنا می‌کند، با تصاویری همراه شده است که دنبال کردن داستان را برای مخاطب جذاب می‌کند.

یک جور خوشبختی

نویسنده: کلر لگراند

مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی

ناشر: پیدایش

۵۲۸ صفحه

کاربرد: شناخت افسردگی، ارائه‌ی راه‌حل برای

درمان افسردگی، کنار آمدن با جدایی والدین

نوع: رمان و داستان بلند

شخصیت اصلی این رمان، دختر نوجوانی به نام **فنیلی هارت** است. تنها دوست واقعی فنیلی افکار و تخیلاتش هستند و اتفاقاتی که در سرزمینی خیالی ساخته‌ی ذهنش می‌افتد. پدر و مادر فنیلی که قصد جدایی دارند، فنیلی را برای تعطیلات تابستانی نزد خانواده پدری‌اش، در شهر دیگری می‌فرستند. این اولین بار است فنیلی که با پدر بزرگ و مادر بزرگش دیدار می‌کند. خانه‌ی آن‌ها، خانه‌ی بزرگ و زیبا است و همیشه پراز جمعیت است. عمه‌ها، دخترعمه‌ها و پسرعمه‌های فنیلی مدام به این خانه رفت‌وآمد دارند و حالا وقت آشنایی با اعضای خانواده است، کاری که برای فنیلی گوشه‌گیر بسیار دشوار است. اما او سعی می‌کند آن‌ها را به سرزمین خیالی‌اش راه بدهد و حتی با همسایه‌هاشان هم دوستی کند. همسایه‌هایی که مادر بزرگ و پدر بزرگ معاشرت با آن‌ها را برای نوه‌هاشان ممنوع کرده‌اند. طولی نمی‌کشد که فنیلی متوجه می‌شود این خانه، رازهایی دارد که افراد خانواده‌اش از او مخفی می‌کنند. شرایط برای فنیلی سخت می‌شود و او نمی‌تواند احساساتش را کنترل کند. مشکل طلاق پدر و مادرش و راز عجیب خانواده‌ی پدری، دست به دست هم می‌دهند تا او را در افسردگی‌اش غرق کنند.

این کتاب، به موضوع طلاق والدین و مشکلاتی که طلاق برای فرزندان به وجود می‌آورد اشاره می‌کند و در کنار این موضوع به افسردگی در کودکان و نوجوانان اشاره می‌کند. این کتاب به مخاطب کمک می‌کند با احساساتش روبه‌رو شود، قدرت ادبیات و پیوندهای قوی خانوادگی را بشناسد و به کمک گرفتن از دیگران در شرایط دشوار تشویق شود.

یک شب فاصله

نویسنده: جنیفر ای نیلسن

مترجم: عادلہ قلی پور

ناشر: پرتقال

صفحه ۲۸۸

کاربرد: آشنایی با روند ساخت دیوار برلین، ترویج

صلح، طرح مفاهیمی چون عدالت، آزادی و...

نوع: رمان و داستان بلند

این داستان را **گرتا** روایت می‌کند، دختری که با خانواده‌اش در شرق برلین در کشور آلمان زندگی می‌کند و دو برادر به نام‌های **فریتز** و **دومینیک** دارد. داستان با روایت شبی آغاز می‌شود که گرتا نیمه‌شب با صدای گوش‌خراشی از خواب می‌پرد و با ساخته شدن دیواری مواجه می‌شود که یک شبه میان اعضای خانواده‌ی گرتا فاصله می‌اندازد. پدر گرتا و دومینیک که در جستجوی شغلی به آلمان غربی سفر کرده بودند دیگر نمی‌توانند نزد خانواده‌شان بازگردند. حالا گرتا، مادرش، برادرش و همه‌ی دوستان و همسایه‌هایشان در شهر خودشان زندانی شده‌اند و فکر کردن به آزادی از حصار این دیوار هم جرم است. جنگ سرد و وضعیت سیاه و ناراحت‌کننده‌ای به وجود آورده است و سربازان آلمان شرقی در کنار دیوار برلین اسلحه به دست مواظبتند تا کسی از این مرز عبور نکند. اما یک روز گرتا پدرش را بر روی یکی از سکوهای دیوار آلمان غربی می‌بیند که دارد حرکات عجیب و غریبی شبیه یک جور رقص انجام می‌دهد. او از رفتار پدرش این‌طور برداشت می‌کند که او با ایما و اشاره از آن‌ها خواسته به آن سوی دیوار تونل بزنند و خود را نجات دهند. این داستان نشان می‌دهد که جنگ چطور باعث می‌شود بین آدم‌ها فاصله بیفتد و یک دختر نوجوان در چنین شرایطی چگونه تلاش می‌کند تا دوباره خانواده‌اش را کنار هم جمع کند.

یک تکه زمین کوچک

نویسنده: الیزابت لرد

مترجم: پروین علی پور

ناشر: افق

صفحه ۲۹۶

کاربرد: ترویج صلح، آشنایی با سرگذشت ساکنان فلسطین

نوع: رمان و داستان بلند

این کتاب، از زاویه‌ای متفاوت مسئله‌ی فلسطین پرداخته است، زاویه‌ای که کم‌تر دیده و شنیده شده است. شخصیت اصلی این داستان، پسر نوجوانی به نام **کریم** است که به همراه خانواده‌اش در رام‌الله زندگی می‌کند. کریم هم مثل تمام پسرهای هم سن و سال خود، عاشق فوتبال است و به همراه دو دوستش، **هوپرو** و **جانی**، به دنبال یک زمین می‌گردد تا در آن فوتبال بازی کنند. هوپرو، یک تکه زمین پرت و سنگلاخ پیدا می‌کند تا آنجا، به دور از چشم سربازها و با خیال راحت بازی کنند. آنها در مواقعی که حکومت نظامی رفع می‌شود، در زمین متروکه فوتبال بازی می‌کنند. اما یک روز در تله‌ی حکومت نظامی گرفتار می‌شوند و ماجراهای تازه‌ای برایشان رقم می‌خورد. یک تکه زمین کوچک، توانسته در درون خود، رنج و تلخی این سال‌های مردم فلسطین را نشان دهد که دوست دارند زندگی‌ای عادی داشته باشند، رنجی که با بی‌عدالتی به آن‌ها تحمیل شده است. در این کتاب مفاهیم صلح و جنگ را از نگاه نوجوانان فلسطینی تماشا می‌کنیم، نوجوانانی که زیر پوست جنگ، برای زندگی کردن تلاش می‌کنند.

یه جا برام نگه دار

نویسندگان: سارا ویکس، گیتا واراداران

مترجم: میترا امیری

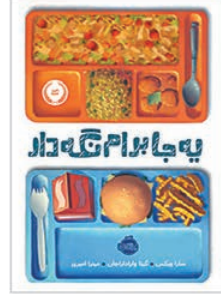
ناشر: پرتقال

۱۶۹ صفحه

کاربرد: مقابله با تبعیض نژادی، بهبود رابطه با

گروه همسالان، انطباق با محیط جدید

نوع: رمان و داستان بلند

یه جا برام نگه دار، داستان دو پسر نوجوان را روایت می‌کند که به نظر می‌رسد هیچ شباهتی به هم نداشته باشند اما در نهایت بین شان دوستی عمیقی شکل می‌گیرد. **جو و راوی** در دو نقطه‌ی متفاوت دنیا بزرگ شده‌اند. راوی هندی است و برای شغل پدرش، به آمریکا مهاجرت کرده‌اند. راوی پسر باهوشی است، اما در مدرسه‌ی جدید کسی حاضر نیست با او دوست شود و بیشتر مواقع به خاطر لهجه‌اش مورد تمسخر قرار می‌گیرد. راوی در نهایت موفق می‌شود با گروهی از بچه‌ها دوست شود. اما این دوستی جدید، اشتباه بزرگی است. پسر دوم، **جو**، پسری منزوی است و قدش از سن خودش بلندتر است. او دچار اختلالی به نام اختلال پردازش شنیداری است که این موضوع باعث عدم تمرکز و افت تحصیلی‌اش می‌شود. دوستان صمیمی جو به تازگی از نیوجرسی رفته‌اند و او حالا هیچ دوستی ندارد. اما وجود یک دشمن مشترک، باعث دوستی او و راوی می‌شود.

نکته‌ی جالب توجه این کتاب نوع روایت آن است، هر فصل از این کتاب توسط یکی از این دو پسر روایت می‌شود و خواننده از زاویه‌های مختلف به موضوعی واحد نگاه می‌کند، موضوعی مثل تفاوت و پذیرش دیگران.

یک فرار آشغالانه

نویسنده: پیام ابراهیمی

تصویرگر: فاطمه رحمانی

ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)

۶۴ صفحه

کاربرد: آشنایی با اهمیت بازیافت، توجه به

حفاظت از محیط زیست

نوع: رمان و داستان بلند

زمانی که هیچ زباله‌ای هنوز به وجود نیامده بود دنیا چه شکلی بود؟ و در حال حاضر دنیا چه شکلی شده است؟ از تولید زباله نمی‌توان جلوگیری کرد اما می‌شود با کارهایی ساده تولید زباله را کمتر کرد. مثل تفکیک زباله. این کتاب شامل قصه‌هایی طنز از زبان زباله هاست. زباله‌هایی که در محل بازیافت زندگی می‌کنند. به نظر آن‌ها خیلی هایشان همچنان قابل استفاده‌اند. حتما دیده یا شنیده‌اید که کسی با استفاده از وسایل دورریختنی یک وسیله‌ی جدید ساخته است. در واقع نظر زباله‌ها هم همین است. آن‌ها هدفی را دنبال می‌کنند و تا زمانی که به آن نرسند دست بردار نیستند. احتمالاً همراهی با ماجراجویی این زباله‌ها نظرم‌ان را راجع به بسیاری از وسایل دورریختنی عوض خواهد کرد. مخاطب در این داستان با مفهوم بازیافت و شیوه‌های بازیافت زباله آشنا می‌شود. این داستان به مخاطب کمک می‌کند بیشتر با فرایند تفکیک زباله آشنا شود و همچنین بتواند دوباره از وسایل دورریختنی استفاده کند.

آتش خوارها

نویسنده: دیوید آلموند

مترجم: رویا زنده بودی

ناشر: هوپا

صفحه ۲۵۷

کاربرد: ترویج صلح، توجه به ارزش‌های انسانی

بابی و مادرش حین گردش با مک نالتی آشنا می‌شوند. او مرد آواره‌ای است که شعبده‌بازی می‌کند، برای امرار معاش دست به کارهای خطرناک می‌زند و آتش خوار است. بابی و مادرش بیشتر با زندگی این مرد آتش خوار آشنا می‌شوند. بخشی از آشنایی حاصل خاطرات پدر بابی است که از او به عنوان دلچک کشتی در جنگ با برمه یاد می‌کند. بابی دوستی به نام جوزف دارد که نگران است در آینده مثل مک نالتی شود. او ترک تحصیل کرده، دعوا راه می‌اندازد و روی بدنش خالکوبی دارد. وضعیت اقتصادی مردم ساحل چندان تعریفی ندارد و ترس از جنگ و موشک‌های هسته‌ای بر زندگی آن‌ها سایه انداخته است. اما این رمان تنها ترس و دلهره را نمایش نمی‌دهد. در این میان کسانی هم هستند که با رفتارهای انسانی به دیگران روحیه می‌دهند.

پایان کتاب نیز با همه تلخی، مثل آفتاب دل‌های بیخ‌زده را گرم و امیدوار می‌کند.

اختراع هوگو کابره

نویسنده و تصویرگر: برایان سلز نیک

مترجم: رضی هیرمندی

ناشر: افق

صفحه ۵۸۴

کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش خلاقیت،

آشنایی با تاریخ سینما

در این کتاب، رمانی با متن و تصویر روایت می‌شود. سینما-رمان نامی است که برای این سبک انتخاب شده است. صفحات زیادی از کتاب به تصویرهای مشکی اختصاص پیدا کرده است و حذف تصویرها فهم رمان را دچار اشکال می‌کند. زاویه‌ی دید در تصویرها کاملاً سینمایی است؛ انگار کسی از پشت دوربین به سوژه نگاه کرده است. این داستان روایت‌گر زندگی هوگو است، پسری که در انبار پشت ساعت دیواری بزرگ ایستگاه راه‌آهن زندگی می‌کند و سعی می‌کند با تعمیر ساعت میراث پدرش را زنده نگه دارد.

نویسنده و تصویرگر با کتاب مانند یک فیلم سینمایی برخورد کرده است. خواننده پس از یک مقدمه‌ی کوتاه متنی به تصویرخوانی می‌رسد و با تصویر پیش می‌رود تا دوباره به متن برسد. متن و تصویر شانه‌به‌شانه‌ی هم ارزش ادبی و هنری پیدا کرده‌اند.

آخر بازی

نویسنده: نسترن فتحی

ناشر: چکمه

۲۰۸ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش تخیل

این رمان به نوجوان کمک می‌کند شکل ویژه‌ی تخیل خود را بازشناسی کند. استفاده از الگوی بازی‌های کامپیوتری و به جریان انداختن شکل ظریف و ویژه‌ای از تخیل هنرمندانه در این بستر مهم‌ترین ویژگی این رمان است. این تخیل هنرمندانه، که سرچشمه‌اش ماجراجویی‌های رایانه‌ای قهرمان داستان - آراز اقبالی - است، قصه و مخاطبش را به هزارتویی می‌برد، پراز صحنه‌های هیجان‌انگیز، اتفاقات پیش‌بینی‌ناپذیر و ماجراهای لذت‌بخشی که پشت ماجراهای آن این باور و واقعیت وجود دارد که در آینده‌ای نه چندان دور، دیگر نمی‌توان میان واقعیت و واقعیت مجازی مرز مشخص و محکمی کشید. این کتاب تلاش می‌کند دیوار آهنی میان دنیای رایانه‌ای صفر و یک و دنیای واقعیت روزمره را بشکند و با بال‌های تخیل، مجوز عبور از این دیوار را بگیرد.

آخرین کتاب جهان

نویسنده: رودهن فیلیبریک

مترجم: سمیه کرمی

ناشر: کتاب‌سرای تندیس

۲۰۰ صفحه

کاربرد: تاکید بر اهمیت نوشتن،

ایجاد انگیزه برای کتاب‌خوانی

دیگر زمانی رسیده که کتاب خواندن کار سطح پایینی است؛ تکنولوژی آن قدر پیشرفت کرده، آن قدر «ذهن‌نما» وجود دارد، آن قدر دیدن تصاویر سه بعدی جذاب تر است، که کسی وقتش را صرف خواندن کتاب نمی‌کند، مگر مانند راوی داستان «غشی» باشد؛ کسی که اگر از این ذهن‌نماها نصب کند از حال می‌رود. این شروع کتاب است که ناخودآگاه مخاطب را در یک موقعیت متفاوت قرار می‌دهد؛ تصور آینده‌ای که چندان هم بی‌ایراد نیست و زیاد دوست‌داشتنی به نظر نمی‌رسد.

شخصیت اصلی داستان برای حل کردن مشکلات وارد عمل می‌شود؛ در این راه شخصیت‌های زیادی او را همراهی می‌کند؛ شخصیت اصلی، با کمک هوش و شجاعت خود و اطرافیانش مشکل را حل می‌کند. خواندن این کتاب فرصت خوبی است برای تجسم آینده و مشکلات آن، و نشان دادن قدرت عقل و جادوی مهربانی.

آد و غول‌های یخی

نویسنده: نیل گیمن
مترجم: فرزاد فربرد
ناشر: کتاب پریان
کاربرد: آشنایی با اسطوره‌ها

زمستان بی پایان است و زندگی در خطر و آد تنها یک پا دارد، با عصایی دردست. خدایان طلسم شده‌ی شمال، از او می‌خواهند که به جنگ غول یخی برود. داستان، فضایی سرد دارد؛ مانند زمینی سراسر پوشیده از برف و یخ، اما در عین حال پرکشش است. شاید در میان انواع و اقسام داستان‌هایی که در اقلیم‌های متفاوت رخ می‌دهد، این از معدود داستان‌هایی باشد که بسترش برف و یخ است و همین به آن تازگی بخشیده است؛ تازگی که در آغاز، خلاف آمد عادت است، اما رفته رفته خواننده با آن انس می‌گیرد.

نکته‌ی دیگر این داستان، نگاه انسانی به معلولان است. نویسنده نشان می‌دهد که چگونه می‌توان مغز را جایگزین پا کرد و نشان می‌دهد که جسم انسان ظرفیت‌هایی دارد که می‌تواند نقص‌هایش را کامل کند.

آرزوهای کوچک

نویسنده: کارن هیس
مترجم: پروین علی‌پور
ناشر: نشر قطره
۱۲۰ صفحه
کاربرد: توجه به کودکان با نیازهای ویژه،
افزایش اعتماد به نفس

آرزوهای کوچک داستانی عاطفی است درباره‌ی خانواده‌ی فقیری که در یک کاراوان زندگی می‌کنند. مگی شخصیت اصلی داستان است. او با مادر و خواهر و برادر کوچکش، هنی و موج، زندگی می‌کند. پدر مگی فوت کرده و مادرش مجبور است در شیفت شب یک کارخانه کار کند. هنی، یک بچه‌ی کم‌توان ذهنی است و موج هم سابقه دزدی دارد. ماجرای کتاب از روزی شروع می‌شود که مگی با خواهرش در راه رفتن به خانه هستند و ناگهان هنی، عروسکی را در مزرعه‌ی نیول پیدا می‌کند؛ عروسکی یک اسپ تک شاخ. هنی خیال می‌کند تک شاخ یک اسپ جادویی است با قدرتی شگفت برای برآورده کردن سه آرزو؛ برای همین به مگی اصرار می‌کند تا رضایت بدهد عروسک را به خانه ببرند و هر یک آرزویی بکنند.

این داستان، زیبا و تأثیرگذار است. نویسنده به خوبی توانسته سختی‌ها و دشواری‌های فقرا را بیان کرده و هم‌دلی و همراهی اعضای یک خانواده را به تصویر بکشد.

آرش و کوهستان (نمایشنامه)

نویسنده: محمدحسین ناصر بخت
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۳۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با اسطوره‌ها

این نمایشنامه درباره‌ی دوره جدیدی از زندگی یک نوجوان است. او به واسطه‌ی اتفاق‌هایی که در جشن تیرماه برایش رخ می‌دهد، زندگی‌اش با داستان «آرش کمانگیر» گره می‌خورد. این نمایشنامه تلفیقی از نقل و آیین‌های نمایشی است و به بررسی و مطرح کردن اسطوره‌ها و آیین آن‌ها می‌پردازد. نویسنده تلاش کرده است با گره زدن دغدغه‌های نوجوان امروزی با اسطوره‌ها و باورهای آیینی فضایی برای تفکر ایجاد کند تا مخاطب در کنار آشنایی با اسطوره‌ها، با قالب نمایشنامه هم آشنا شود و به توانایی‌های خود باور پیدا کند و اعتماد به نفسش تقویت شود.

آرش، حکایت تیر انداختن مرد قه‌گو

نویسنده: مرجان فولادوند
تصویرگر: پژمان رحیمی‌زاده
ناشر: افق
۳۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با ادبیات کهن

این کتاب ماجرای آرش، پهلوان اسطوره‌ای ایرانیان را روایت می‌کند. ایرانیان از دشمن شکست خورده‌اند و مجبورند پیشنهاد دشمن را بپذیرند. تعیین مرز ایران زمین با پرتاب تیری از کمان، پیشنهاد آن‌هاست. مسافتی که تیر پیماید، مساحت سرزمین ایران خواهد بود و محل فرود تیر، مرز سرزمین ایران با سرزمین دشمن. آرش بلندترین قله را انتخاب می‌کند تا روی آن برود و تیر را پرتاب کند. درخت و باد و صخره مانع او می‌شوند و خطرات راه را به او یادآوری می‌کنند، ولی آرش همچنان مصمم به جلو می‌رود. به آخرین سنگ این سرزمین در بلندترین قله می‌رسد و تیر را پرتاب می‌کند. تیری که جانش را در آن می‌گذارد و مساحتی پهناور را برای ایران رقم می‌زند.

تصاویر کتاب که هر کدام برای خود تابلویی است زیبا و قابل توجه، این روایت را برای خواننده جذاب‌تر می‌کند.

از کتیبه تا کتاب

نویسنده: جمال رادفر

طراح گرافیک: کوروش پارسانزاد

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۲۵۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با تاریخ، آشنایی با زبان و فرهنگ، آشنایی

با نگارش و چاپ، شناخت پیشینه‌ی زبان فارسی

مبنای تقسیم زمانی که بر زندگی انسان گذشته، به دو بخش دوران پیش از تاریخ و دوران تاریخی، توان انسان در نگارش و ثبت وقایع و رویدادها است. پیدایش خط، به این معنا مهم‌ترین تحولی است که در زندگی بشر رخ داده است. به همین دلیل آشنایی با این تحول و جنبه‌ها و جزئیات تاریخی آن به پرورش نگاه تاریخی و انسانی کمک می‌کند. رویارویی با خط و مسئله‌ی چگونگی پیدایش آن مسئله‌ای است که از کودکی جلب توجه می‌کند و برای بسیاری از کودکان و نوجوانان راهگشا است.

این کتاب درباره‌ی چگونگی پیدایش و تحول خط و شیوه‌های نگارش است. زبانی روشن و سلیس و صفحاتی چشم‌نواز و مصور دارد. نویسنده در آغاز به اسطوره‌های پیدایش خط در تمدن‌های مختلف پرداخته، سپس نظریات علمی را درباره‌ی پیدایش این ابزار بشری معرفی می‌کند و در ادامه‌ی کتاب پیدایش خط و ابزارهای نگارش را در تمدن‌های مهم بشری دنبال می‌کند.

اسب جنگی

نویسنده: مایکل موپورگر

مترجم: پروین علی‌پور

ناشر: افق

۱۹۲ صفحه

کاربرد: توجه به محیط اطراف،

گسترش صلح

رابطه‌ی عمیق یک کودک و اسب آغازگر ماجرا است. اما پدر خانواده، که سخت‌گیر است و عصبی مزاج، اسب را می‌فروشد و از آنجا به بعد است که کودک با وجود سن کم خود راهی جبهه‌های جنگ می‌شود تا آن را پیدا کند. در این مدت، اسب چند صاحب پیدا می‌کند که همه به او علاقه مند می‌شوند و به‌طور ویژه از او مراقبت می‌کنند. رفتار او نیز شگفت‌انگیز است و شجاعت‌های زیادی از خود نشان می‌دهد. داستان چند لحظه‌ی شگفت‌انگیز دارد، برای مثال لحظه‌ی جدایی پسر از اسب هنگامی که می‌فهمد پدرش او را در برابر پول فروخته است یا در انتهای داستان، صحنه‌ی حراج اسب که فروخته می‌شود و پسر به اسب نمی‌رسد. ماجرا، ناراحتی و هیجان از ویژگی‌های متن است. فرصتی خوب برای آشنایی با اثرات جنگ و نگاه کردن به دنیا از دریچه‌ی دید یک اسب.

اسب سحرآمیز

نویسنده: مگدالن ناب

مترجم: نلی محجوب

ناشر: دنیای اقتصاد (دارکوب)

۸۸ صفحه

کاربرد: پرورش تخیل

ایرنا دختری تنها و غمگین است که در مزرعه‌ای با پدر و مادرش زندگی می‌کند. او نه دوستی دارد نه فامیلی که کریسمس را کنار آن‌ها جشن بگیرد. چیزی که زندگی او را تغییر می‌دهد یک اسب چوبی و خاک گرفته است که در ویتترین مغازه‌ای دست دوم فروشی می‌بیند. هدیه‌ی کریسمس ایرنا این اسب چوبی است و نامش را بلا می‌گذارد. بلا برای اهالی شهر یادآور اسب سحرآمیز و زیبایی است که سال‌ها پیش در مزرعه‌ی بزرگی زندگی می‌کرد و از طرف صاحبش آزار می‌دید. با آمدن این اسب چوبی به اصطبل خانه، دنیای ایرنا زیر رو می‌شود. ایرنا آرزو می‌کند که بلا یک اسب واقعی بشود، بالاخره در یکی از شب‌هایی که ایرنا انتظارش را ندارد، بلائی واقعی پا به زندگی دختر غمگین و تنها می‌گذارد.

ایرنا دیگر تنها نیست و در جریان این اتفاق با حقیقت‌های بسیاری روبه‌رو می‌شود، مثل اهمیت از خودگذشتگی و ارزش دوستی.

اسم من میناست و عاشق شبنم

نویسنده: دیوید آلموند

مترجم: مریم رفیعی

ناشر: ایرانپان

۳۷۲ صفحه

کاربرد: کمک به نوجوان‌های منزوی و تک‌والد

مینا دختری بی‌پناه است که پدرش را از دست داده و با مادرش زندگی می‌کند. مدرسه را ترک کرده، چون فکر می‌کند مدرسه مثل قفس است و چرا باید آواز پرند را در قفس زندانی کرد؟ او عاشق طبیعت و حیوانات است، به خصوص درخت‌ها و پرندگان. مینا عاشق نوشتن و کلمات است. این کتاب به شکل دفتر خاطرات نوشته شده و خواننده دفتر خاطرات این دختر عجیب را می‌خواند؛ دختری که با آدم‌های اطرافش متفاوت است و دنیا را جور دیگری می‌بیند. شاید برای همین است که تنهاست و جز مادرش هیچ دوستی ندارد.

این کتاب برای خواننده‌ی نوجوان سرشار از سؤال‌های اساسی است. مینا به خواننده‌اش یاد می‌دهد از کنار چیزی بی‌تفاوت نگذرد، راز هر چیز را کشف کند. انگار او عضوی از مجموعه‌ای هماهنگ به نام جهان است و یادآوری می‌کند که دنیا را خوب ببینیم!

اسمت چیه ترجه

نویسنده: عزت‌الله الوندی
تصویرگر: ابراهیم کاشانی
انتشارات: سوره مهر
۸۴ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی

ماجرای ارتباط بین این یکی و اون یکی با پوریا شروع می‌شود. خیلی سخت است که بتوان این یکی را از اون یکی تشخیص داد، اما پوریا موفق می‌شود. همین‌طور که سعی می‌کند اعتماد آن‌ها را به دست بیاورد، پرده از رازهای بزرگ و عشق دوران جوانی پدر بزرگ برمی‌دارد. عشق او کسی نیست جز ترجه، خواهر این یکی و اون یکی که طلسم شده است و حالا پوریا باید او را نجات بدهد تا خودش نجات پیدا کند. نویسنده با بهره‌گیری از فضای فانتزی و طنز، موفق شده است شخصیت‌ها را پرورش دهد و بین آن‌ها ارتباط برقرار کند. بده‌بستان پوریا با این یکی و اون یکی و ورود مادر بزرگ که فراموشی گرفته است، مرز واقعیت و خیال را توجیه می‌کند تا به خوبی از پس باورپذیری ماجرا برآید. درنهایت، همه چیز به خیر و خوشی به پایان می‌رسد و ترجه نجات پیدا می‌کند. هرچند این ترجه با همه‌ی ترجه‌ها فرق دارد!

افسون چشم خورشید

نویسنده: کوروش اسدی
ناشر: ویدا
۲۵۰ صفحه
کاربرد: آشنایی با شاهنامه فردوسی، آشنایی با حماسه‌های پهلوانی با زبانی امروزی

داستان رستم و سهراب برای بزرگسالان و بعضی کودکان و نوجوانان داستانی است. بخشی از این آشنایی به واسطه‌ی رسانه‌ها و یا فرهنگ شفاهی بوده است. مراجعه به شاهنامه برای همه‌ی علاقه‌مندان کار ساده‌ای نیست، اما همه‌ی بازنویسی‌ها هم خواندنی نیستند. آیا ممکن است نویسنده بتواند در عین وفاداری به اثر، با اعجاز زبان شکوه حماسه و اسطوره را با زبانی امروزی به مخاطب خود نشان دهد؟ کوروش اسدی این کار را کرده است. در مواجهه با متن، زبان اولین عنصر برای ارتباط گرفتن است. وقتی روایت به صورت شعراست، ممکن است مجال زیادی برای شخصیت‌پردازی نباشد. در این کتاب، گفت‌وگوها با نثری پاکیزه بده‌بستان شخصیت‌ها را نشان می‌دهند.

اقلیم هشتم

نویسنده: محسن هجری
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۹۴ صفحه
کاربرد: آشنایی با شخصیت‌های علمی
و تاریخی، آشنایی با فلسفه

این رمان به زندگی شیخ شهاب‌الدین سهروردی، فیلسوف مشهور ایرانی، می‌پردازد که در قرن ششم هجری در زندگی می‌کرد. داستان با توصیف حمله‌ی لشکر صلیبی‌ها به خاورمیانه آغاز می‌شود. سهروردی به اتهام همکاری با صلیبی‌ها در حلب به بند کشیده می‌شود. اتهامی که توطئه‌ای است از سوی دشمنان سهروردی تا سلطان صلاح‌الدین ایوبی را به مخالفت با سهروردی تحریک کنند. ماجرا در شهرهای مراغه، حلب و سهرورد می‌گذرد و علاوه بر این‌که خواننده را با تفکرات سهروردی آشنا می‌کند، تصویری هم از اوضاع سیاسی و اجتماعی آن دوره به دست می‌دهد. داستان مربوط به زمانی است که مدارس اسلامی جای بحث آزاد بود و کتابخانه نقش و جایگاه مهمی داشت و از مراکز دانش پژوهی و دانش‌آموزی بود. این رمان تاریخی که بستری داستانی دارد، خواننده را با یکی از مهم‌ترین فیلسوفان ایرانی و زندگی پرمعنا و پرماجرا می‌آشنا می‌کند.

اقیانوس انتهای جاده

نویسنده: نیل گیمن
مترجم: فرزاد فرید
ناشر: کتاب پریان
۲۶۰ صفحه
کاربرد: ارتقای ذوق ادبی نوجوانان کتاب‌خوان

این داستان به خاطرات مردی میان‌سال می‌پردازد که برای شرکت در مراسم یادبودی به محله‌ی کودکی‌اش می‌رود و مسحور خاطرات هول‌ناک و مخاطره‌آمیز، به کنار برکه‌ای کشیده می‌شود که دوستش لتی آن را اقیانوس می‌نامید. مزرعه‌ی کودکی او سرشار از رخدادهای عجیب و مرموزی است که شاید حتی دانستن آن‌ها، مو به تن هر آدم بزرگی راست می‌کند؛ هرچند انگار پسر بچه‌ای خیال‌باف، راحت از پس این اوهام برمی‌آید. این کتاب روایتی غریب و خواندنی دارد. نجواهای درونی، خطرات وهم‌ناک و فضایی غریب و رمزآلود درهم می‌آمیزد و خواننده را هر لحظه با واقعه‌ای روبه‌رو می‌کند.

امپراتور کوتوله‌ی سرزمین لیلی پوت

نویسنده: جمشید خانیان

ناشر: افق

۸۸ صفحه

کاربرد: پرورش تخیل

این کتاب ماجرای زندگی آوا است؛ دختر نوجوان زنی نظافتچی به نام آفاق خانم. آفاق در مجتمع‌های مسکونی چندطبقه کار می‌کند و تابستان که مدرسه‌ها تعطیل است، آوا هم به کمک مادرش آمده است. آوا در حال تمیزکاری پله‌های داخل ساختمان است که یک جعبه بسیار زیبایی کادوییچ پیدا می‌کند. او که دختری رؤیایی است و قهرمانی آرمانی به نام آیدا دارد، خود را در قالب قهرمان آرمانی‌اش، قرار می‌دهد و سعی می‌کند در خیالش دنبال صاحب اصلی جعبه بگردد. این رمان به طبقه‌ی متوسط شهری می‌پردازد و نوعی تجربه‌گرایی در رمان فارسی محسوب می‌شود و بیش از هر چیز بازی‌های فرمی نویسنده در کتاب به چشم می‌آید.

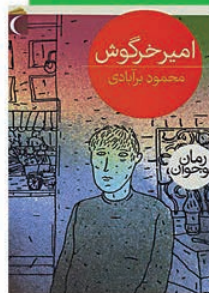
امیر خرگوش

نویسنده: محمود برآبادی

ناشر: محراب قلم

۱۱۲ صفحه

کاربرد: یادآوری اهمیت پشتکار و تلاش

امیر پسر نوجوانی است که در خیابان پیروزی تهران زندگی می‌کند و آرزو دارد خیلی زود پول دار شود تا مجبور نباشد پول توجیبی‌اش را از پدرش که باغبان پارک شکوفه است، بگیرد. او علاقه به درس و مدرسه ندارد، دو سال است مردود شده و اگر امسال هم مردود شود، از مدرسه اخراجش می‌کنند. امیر آرزوهای بزرگی دارد، اما برای رسیدن به آرزوهایش اراده و پشتکار لازم را ندارد؛ پس راه میان‌بر را انتخاب می‌کند و همین موضوع برای او دردسرساز می‌شود. گروهی از بچه‌های محل سر راه امیر قرار می‌گیرند و او به دار و دسته‌ای راه پیدا می‌کند که برای رسیدن به پول خلاف می‌کنند. لطیف و همایون، هم‌کلاسی‌های امیر، نگران او هستند و تلاش می‌کنند مانعش شوند، اما امیر حرف کسی را گوش نمی‌کند.

این کتاب با به نمایش گذاشتن روحیات و آرزوهای پسران نوجوان، نشان می‌دهد که راه رسیدن به خواسته‌ها جز تلاش و پذیرش اشتباه‌ها نیست.

آن سوی پرچین خیال

نویسنده: محمد صالح پاک

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۶۶ صفحه

کاربرد: توجه به افسانه‌ها و قصه‌های قدیمی

این کتاب ماجرای پسر نوجوانی به نام عراز است که پدرش گله دار و مادرش بیمار است. عراز به دلیل بیماری مادر، با پدر به صحرا نمی‌رود و در خانه کنار مادر می‌ماند. او می‌خواهد راهی برای درمان مادر پیدا می‌کند. یک روز، پیرزنی به دیدن عراز می‌آید و از او می‌خواهد جای گلدی آقا، قصه‌گوی روستا، را بگیرد و با بازگویی قصه‌هایی که از گلدی آقا یاد می‌گیرد، به بهبود مادرش کمک کند. عراز، با قصه‌های گلدی آقا متحوّل می‌شود و تصمیم جدیدی می‌گیرد؛ او می‌خواهد قصه‌گویی را ادامه بدهد تا بتواند مردم روستا را آگاه کند و نگذارد چراغ قصه خاموش شود. توجه به قصه‌ها و افسانه‌های عامیانه، بیان ارزش قصه و قصه‌گویی و ایجاد حساسیت در مخاطب نوجوان برای نگاه داری از میراث فرهنگی گذشتگان از مهم‌ترین ویژگی‌های این کتاب است.

آناهید ملکه‌ی سایه‌ها

نویسنده: جمال‌الدین اکرمی

ناشر: محراب قلم

۱۹۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با شخصیت‌ها و

وقایع تاریخی و مذهبی

شاپور، فرزند اردشیر ساسانی درگیر عشق آناهید، دختر مهرک، دشمن سرسخت اردشیر است. ازدواج پنهانی شاپور و آناهید، اردشیر را سخت به خشم می‌آورد. از سوی دیگر شاپور با دختر دیگری آشنا می‌شود و این اتفاق ارتباط او و آناهید را دچار مشکل می‌کند. آناهید به سایه‌ها پناه می‌برد و دردهایش را پنهان می‌کند. داستان در کنار ماجراهای عاشقانه به ماجراهای سیاسی و مذهبی نیز اشاره دارد. شاپور و آناهید به پیامبر نآمده‌ای به نام مانی علاقمندند و این باعث شده است رهبر مذهبی پارس، دست به توطئه بزند و روزگار آناهید تیره‌تر شود. سرانجام، آناهید که به تنهایی و گوشه‌نشینی روی آورده، شاپور را ترک می‌کند و شاپور با نگاهی به حوادث گذشته ماجراهای آینده را رقم می‌زند.

آن‌ها خانه‌هایشان را خراب کردند

نویسنده: سعید روح‌افزا
تصویرگر: سمانه شریفی
ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی
صفحه ۴۷
کاربرد: آشنایی با تاریخ اسلام

پیامبر اسلام (ص) موقعی که دین اسلام را به جهانیان عرضه کردند، یهودیان را وادار نکردند که دین اسلام را بپذیرند. ایشان به پیمان‌هایی که یهودیان با عرب‌ها داشتند احترام گذاشتند و قرار شد که یهودیان آزادانه در کنار مسلمانان زندگی کنند، ولی با دشمنان اسلام هم‌کاری نداشته باشند. طایفه‌ی بنی‌نضیر گروهی از یهودیان مدینه بودند که پیمان شکنی کردند و ماجرای این رویداد واقعی در قالب داستانی ساده در این کتاب آمده است.

آوازهای سرزمین من

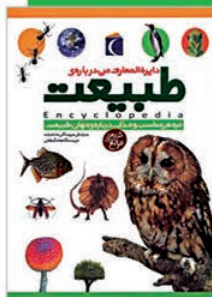
نویسنده: مسعود رحمانی
ناشر: آفتابگردان
۸۰ صفحه
کاربرد: آشنایی با موسیقی محلی،
افزایش توانمندی نوجوانان

سهراب نوجوان شانزده ساله‌ای است که با مادر و خواهر کوچکش زندگی می‌کند. یک روز پرنده‌ی عجیبی وارد حیاطشان می‌شود و سهراب و ناهید، خواهرش با دنبال کردن پرنده به زیرزمین خانه می‌روند و دوتار قدیمی پدرشان را پیدا می‌کنند، دوتاری که زندگی آن‌ها را عوض کرده و باعث شده ماموران پدرشان را با خودش ببرند. پیدا کردن این ساز سهراب را به خاطراتش می‌برد، سهراب در طول داستان خاطرات کودکی‌اش را که با موسیقی و باغشی لطیف گره خورده مرور می‌کند و به دنبال ردپایی می‌گردد که پدرش را به خانه برگرداند. علاقه‌ی سهراب به موسیقی با نگرانی‌های مادرش گره می‌خورد، نگرانی‌هایی که می‌ترسد سرنوشت سهراب را هم مثل پدرش رقم بزند. اما سهراب مصمم است که پدرش را به خانه برگرداند و دوتار او را هم حفظ کند. این داستان، با نثری شاعرانه و فضایی از تهران قدیم خواننده را با خود همراه می‌کند، از موسیقی‌های محلی حرف می‌زند و نشان می‌دهد که یک نوجوان چه طور می‌تواند با کنش‌های خود یک زندگی به هم ریخته را سروسامان ببخشد.

اولین دائرةالمعارف طبیعت

نویسندگان: کارولین بینگام، بن. ا. مورگان
مترجم: حسین الوندی
ناشر: محراب قلم (کتاب‌های مهتاب)
صفحه ۱۲۸

خواندن این کتاب کمک می‌کند تا نوجوانان نگاه دیگری به طبیعت پیدا کنند و یاد بگیرند که بر روی زمین نرم و آهسته‌گام بردارند تا به موجودی آسیب نرسد. تصاویر گویای کتاب این حس و درک را به مخاطب می‌دهد که به جز او در این هستی شگفت‌انگیز موجودات دیگری هم زندگی می‌کنند که به اندازه‌ی او از آن سهم دارند. در این کتاب انواع زیستگاه‌های موجود در روی سیاره‌ی زمین، موجودات شاخص و پوشش گیاهی آنها، مختصر و مفید و با عنوان‌های خلاق توصیف شده‌اند، که کنجکاو‌ی مخاطب را برمی‌انگیزند. در هر بخش یک پرسش تفکربرانگیز دیده می‌شود که پاسخ مخاطب به این پرسش انتخاب تصویری از میان چند تصویر، به عنوان نماد آن زیستگاه، است.

اولین روز تابستان

نویسنده: سیامک گلشیری
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۸۴
کاربرد: یادآوری اهمیت مهارت‌های ارتباطی

داستان درباره‌ی درگیری‌های ذهنی یک پسر نوجوان به نام کامیار است که باعث می‌شود دوستش را برای همیشه از دست بدهد. او ناخواسته، درگیر ماجرابی دلهره‌آور می‌شود، همراهی با گروهی از دزدها. دزدها برای دستبرد زدن به منزل یکی از دوستان کامیار، تصمیم می‌گیرند از او کمک بگیرند. نویسنده با استفاده از زبان نوجوانانه باعث تقویت ارتباط مخاطب با قهرمان داستان شده است. محور این داستان دوستی و گروه‌های دوستی و تأثیر آن در زندگی نوجوانان است که با درگیر شدن شخصیت اصلی داستان در گروه دوستی نامناسب داستان شکل گرفته و پیش می‌رود. گروه‌های دوستی یکی از مسائل نوجوان‌های امروزی است و مخاطبان با خواندن چنین داستان‌هایی مهارت‌های ارتباط در چنین گروه‌هایی را یاد می‌گیرند.

الای افسون شده

نویسنده: گیل کارسون لیواین
مترجم: محبوبه نجف‌خانی
ناشر: آفرینگان
۳۳۵ صفحه
کاربرد: یادآوری قدرت محبت و
علاقه، تقویت حس کنجکاوی

این کتاب روایت دیگری از داستان سیندرلاست. ماجرای مادر زیبا و شاد و پدری که هیچ‌وقت در خانه نیست، پدر تاجر. رمان چالش دختر را با نفرینی نشان می‌دهد که سبب می‌شود او تمام دستورات را انجام دهد، اما به تدریج او و مادرش را حل‌هایی برای این اتفاق پیدا می‌کنند. این‌که با دیگران درباره‌ی نفرین حرف نزنند و یا آن را به تأخیر بیندازد و یا به سرعت جایی را که به او دستور می‌دهند، ترک کند.

در پایان، معلوم می‌شود الای یک پری است و در نهایت، او با عشقش تصمیم می‌گیرد و همین باعث نجاتش از طلسم می‌شود.

خواندن این کتاب فرصتی است که نوجوان با افسانه‌ای دیگر آشنا شود که پراز غول و الف و سانتوراست، اما یک دختر شاد آن را بازگو می‌کند. این جزو ویژگی‌های برجسته‌ی داستان است که با وجود تکراری بودن موضوع، آن قدر ماجرا و هیجان می‌آفریند که خواننده را به دنبال خودش بکشد.

ایگرن شجاع

کورنلیا فونکه
ترجمه: کتابیون سلطانی
ناشر: افق
۲۸۰ صفحه
کاربرد: ماجراجویی، پرورش تخیل، ترویج علاقه به کتاب

این رمان فضایی فانتزی و حماسی دارد. ایگرن می‌خواهد شوالیه باشد. او در قلعه‌ای عجیب و جادویی زندگی می‌کند. نویسنده مکان و زمان داستان را نشان نداده است، اما فضا و توصیفات نشان می‌دهد که دوره، دوره‌ی جادوگرها و احتمالاً قرون وسطی است. در این کتاب، جادوگرهای بزرگ کاری از پیش نمی‌برند و نوجوان‌ها هستند که گره‌ها را باز می‌کنند. پدر و مادر جادوگر ایگرن وسط یکی از جادوها خودشان را جادو کرده‌اند و کاری از دستشان بر نمی‌آید. به خصوص حالا که قلعه و همه‌ی رازهایش در خطر است. جادوگر شروری می‌خواهد با حمله به قلعه همه‌ی جادوها و کتاب‌ها را مال خود کند و ایگرن و آلبرت باید جلوی حمله‌ی او و افرادش را بگیرند. ایگرن که علاقه‌ای به جادو ندارد، داوطلب سفری خطرناک برای پیدا کردن کسی می‌شود تا جادوی پدر و مادر را باطل کند و... خانواده‌ی ایگرن این بلاها را به خاطر کتاب‌ها تحمل می‌کنند. کتاب‌های جادویی که ارزش آن‌ها تا جایی است که شخصیت‌های کتاب تا پای جان برای حفظ آن‌ها تلاش می‌کنند.

این وبلاگ واگذار می‌شود

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده

ناشر: افق

۱۴۲ صفحه

کاربرد: ترویج صلح

هر فصل از این کتاب، پستی از یک وبلاگ است. وبلاگ درنا، دختر نوجوانی که با خواندن یک دفترچه‌ی خاطرات قدیمی تصمیم می‌گیرد داستانی را درباره‌ی زال و عشق قدیمی او در وبلاگش منتشر کند و نظرات خوانندگان را بداند. درنا به گذشته‌ی زال برمی‌گردد و داستان او و فریبا را روایت می‌کند؛ پسر نوجوانی که خانواده‌ای ندارد و در یک پرندۀ فروشی کار می‌کند. کلیدی که سال‌ها دست زال ماند، چون فکر می‌کرد یک روز فریبا و خانواده‌اش برمی‌گردند و کلید خانه‌شان را از او می‌خواهند...

در قسمت‌هایی از کتاب، که وبلاگ درناست، نویسنده سعی کرده به زبان نوجوانان امروز نزدیک شود و از اصطلاحاتی که آن‌ها به‌کار می‌برند، استفاده کند. در داستان زال، به موضوع‌هایی مانند عشق دوران نوجوانی فضایی پرداخته می‌شود که همدلی مخاطب را برمی‌انگیزد. مخاطب نوجوان برای شخصیت زال نگران می‌شود، حتی اگر زال از آبادان دهه‌ی شصت حرف بزند.

این‌گرید و گرگ

نویسنده: آندره آکسیس

مترجم: نسرين وکیلی و پارسا مهین‌پور

ناشر: نشر افق

۱۶۷ صفحه

کاربرد: پرورش اعتماد به نفس و خودشناسی

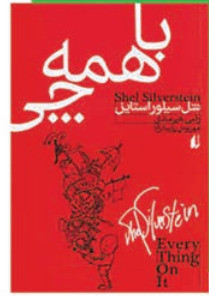

این کتاب داستان دخترکی است که در فقر با پدر و مادرش زندگی می‌کند و با آنکه زندگی مطلوبی ندارد، اما از وضعیتش راضی است. این‌گرید ذره‌ذره می‌فهمد که از خانواده‌ای نجیب‌زاده است. مادر بزرگی دارد که در یک قصر بزرگ زندگی می‌کند و مالک روستاهای اطراف است. مادر بزرگ که با پسرش، یعنی پدر این‌گرید، قطع رابطه کرده است، ناگهان نامه‌ای می‌نویسد و این‌گرید را دعوت می‌کند تا تعطیلاتش را در قصر بزرگ او بگذراند. با وجود مخالفت پدر و مادر این‌گرید، ماجرا طوری رقم می‌خورد که در نهایت این‌گرید عازم قاره‌ای دیگر می‌شود تا با قصر عجیب و جادویی مادر بزرگش آشنا شود.

داستان روان و خوشخوان است و ماجراهای معمول زندگی یک دختر شهرنشین با افسانه‌های قصرهای قدیمی مجارستان درآمیخته است.

با همه چی

نویسنده: شل سیلور استاین
مترجمان: رضی هیرمندی، مهوش پارسی نژاد
ناشر: افق
۲۰۸ صفحه
کاربرد: گسترش خلاقیت، دیدن دنیا به شکل
دیگر، جذب نوجوانان به مطالعه

این کتاب مجموعه‌ای از شعرهای کوتاه است با طرح‌هایی درباره‌ی موضوعات مختلف زندگی واقعی و تخیلی که کنار هم قرار گرفته‌اند. بسیاری از کارهایی که در زمره‌ی رفتارهای ممنوعه است، در این کتاب به عنوان تجربه‌های شیرین مطرح شده است. مخاطب این مجموعه از کودکی کمی دور شده، پس برخی سوژه‌های غمگانه و تأثرات روزمره هم در شعرها وجود دارد. دنیای واقعی زیر پوشش آن چیزی که می‌توان طنزش نامید یا عینکی متفاوت، خود را نشان می‌دهد. خواسته‌های نوجوان از دنیای بزرگ سالان خود را نشان می‌دهد. مسائل ساده زیر ذره‌بین به بزرگی نشان داده می‌شوند، فرقی هم ندارد عدم رعایت آداب معاشرت باشد یا دندان کشیدن. هم شکل تخیلی در آن وجود دارد مانند رفتن به یک سفر طولانی دور دنیا و یا به واقعیت‌هایی مانند دستمزد گران یا بی‌دوست و رقیق بودن اشاره می‌کند.

بازجویی خانواده‌ی قلندری

نویسنده: مصطفی خرامان
ناشر: افق
۱۵۲ صفحه
کاربرد: یادآوری ارزش‌های خانواده،
حمایت از یکدیگر و اعتماد

در این کتاب با یک داستان پلیسی روبه‌رویم. خانواده‌ی قلندری یا سیاوش، نازنین و آرش هر کدام بخش‌هایی از ماجرا را تعریف می‌کنند اما در این میان حرف همدیگر را نقض می‌کنند. پای دزدی از بانک، یک جوان بیکار و یک عروسک در میان است و راوی‌هایی غیرقابل اعتماد که فقط ماجرا را پیچیده‌تر می‌کنند. همه جا پر از معماست، از روابط آدم‌ها با هم گرفته تا وجود عروسکی که هم می‌تواند یک عروسک معمولی باشد و هم یک عروسک جادویی. بستگی دارد از نگاه چه کسی داستان را بخوانیم. داستانی پر از سوال که بعضی از آن‌ها را بی‌پاسخ رها می‌کند تا مخاطب خودش تصمیم بگیرد حرف چه کسی را باور کند.
نویسنده این داستان را از نگاه شخصیت‌های مختلف روایت می‌کند و قضاوت را به عهده‌ی مخاطب می‌گذارد.

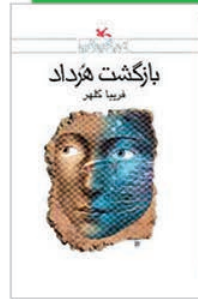
بازگشت هرداد

نویسنده: فریبا کلهر

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۲۴۰

کاربرد: لذت و سرگرمی

ثمره دختر نوجوانی است که با پدرش در یک شهر ساحلی زندگی می‌کند. آن چیزی که زندگی آرام آن‌ها را به هم می‌ریزد، حضور خاله‌ی ثمره است که آمده تا او را برای برگرداندن بانو هرداد و مبارزه با غول دریا آماده کند. غول دریا با اسیر کردن بانو هرداد باعث ناآرامی آب‌ها و موجودات آن شده است. در کشاکش آماده شدن ثمره برای این مبارزه است که او دوباره هویت خودش را کشف می‌کند و می‌فهمد مادرش یک پری دریایی بوده است. این کتاب، فضایی فانتزی است که یک جهان جادویی را به نمایش می‌گذارد، جهانی که تقابل خیر و شر و جنگ بین خوبی و بدی یکی از ویژگی‌های آن است.

باغ وحشت

نویسنده: راحیل ذبیحی

ناشر: چکه

صفحه ۱۰۴

کاربرد: لذت و سرگرمی

این رمان داستان سه دختر دبیرستانی را روایت می‌کند که متوجه می‌شوند ناظم منفور مدرسه‌شان به یکی از پاتوق‌های آن‌ها که همان باغ وحشت است می‌رود. آن‌ها برای اینکه از رفت و آمدهای ناظمشان سردرپیاباوردند ماجراجویی خودشان را آغاز می‌کنند و در این راه با چند شخصیت دیگر هم همراه می‌شوند. اما در آخر متوجه می‌شوند که ناظم‌شان آن شخصی که وانمود می‌کرده نیست و یک بازیگر تئاتر است! این سه دختر هر کدام در زندگی شخصی خود هم ماجراهایی دارند، همین موضوع می‌تواند برای مخاطبان نوجوان رمان جذاب باشند و مشکلات مختلف دوران نوجوانی را در آینه‌ی این سه نوجوان ببینند.

بایقوش

نویسنده: علی ناصری
ناشر: سوره مهر
۱۶۰ صفحه
کاربرد: مقابله با خرافات

این کتاب، داستان مصور بلند، ساده و روانی است که با استفاده از قوه‌ی تخیل، به کاستی‌های جامعه از منظر روانی می‌پردازد. داستان درباره‌ی پسری روستایی به نام مهرعلی است که در سفر به شهر و گذر از کنار یک پرنده‌فروشی عاشق بچه‌جغدی می‌شود که داخل قفس است. آن را از صاحب مغازه می‌خرد و به روستا می‌آورد. غافل از آنکه اهالی روستا مخالف نگه‌داری بچه جغد شوم در روستا هستند و در پی آن اتفاقاتی روی می‌دهد. نویسنده با پرداخت مناسب شخصیت‌ها و توصیف عمیق احساسات و افکار و بیان دقیق جزئیات صحنه‌ها تلاش کرده به مسائل و مشکلات نوجوانان و دیدگاه‌های مختلف بپردازد.

بچه‌های کشتی رافائل

نویسنده: محمدرضا مرزوقی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲۰۴ صفحه

داستان در دوران جنگ بین ایران و عراق اتفاق می‌افتد. بچه‌های یکی از محله‌های بوشهر دل به دیدن داخل کشتی تفریحی عظیمی بسته‌اند که دیگر از آن استفاده نمی‌شود و ورود به آن ممنوع است. بچه‌ها تلاش می‌کنند راهی برای ورود به کشتی پیدا کنند. در این میان، خانواده‌ای جنگ‌زده به محله‌ی آن‌ها اسباب‌کشی می‌کنند. فرزندان خانواده که یک دختر و یک پسر هستند هم به جمع بچه‌ها می‌پیوندند و دوستی عمیقی بین راوی و این خواهر و برادر شکل می‌گیرد. وقتی همه چیز برای رفتن به داخل کشتی درست می‌شود بچه‌ها می‌فهمند خواهر و برادر چند روز است از پدر خود که در مناطق جنگ‌زده است خبر ندارد. آن‌ها تصمیم می‌گیرند با همان کشتی به دنبال پدر بروند.

جنگ و سختی‌های آن بر تمام وقایع داستان سایه افکنده‌است، اما این رمان بیش از آن که درباره‌ی جنگ باشد، درباره‌ی میل شدید به زندگی و شکل‌گیری روابط انسانی عمیق است. این رمان و ماجراهایش، درباره‌ی انسان‌هایی است که در سخت‌ترین شرایط، در میان کشتار و ضد هوایی و موشک، به هم نوع خود عشق می‌ورزند.

بدن من

نویسنده: رابرت وینستون

مترجم: محسن ارجمند، آریا ارجمند

تصویرگر: جین بول

ناشر: محراب قلم

۹۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با بدن انسان و عملکرد هر عضو آن

این کتاب، کودکان و نوجوانان را با عناصر مختلف بدن آشنا می‌کند و به آنها نشان می‌دهد که هر انسانی با انسان‌های دیگر متفاوت است. مخاطب ابتدا با مواد و عناصر تشکیل دهنده‌ی بدن خود آشنا می‌شود، سپس درمی‌یابد که چرا بدن او از هر نظر خاص خود او است و قابل مقایسه با بدن دیگران نیست. به همین ترتیب، او با عناصر ذهنی و سپس عوامل تفاوت شخصیت‌ها آشنا می‌شود. در هر فصل از این کتاب آزمون‌هایی وجود دارد که خواننده می‌تواند با پاسخ دادن به سئوالات آن‌ها شناخت بیشتری از خود پیدا کند.

برایم شمع روشن کن

نویسنده: مریم محمدخانی

ناشر: افق

۱۵۲ صفحه

کاربرد: افزایش اعتماد به نفس، لذت و سرگرمی

این کتاب داستان زندگی ساری ۱۲ ساله است که با سختی‌های زیادی دست و پنجه نرم می‌کند. با نبود مادرش که در بیمارستان است و تنهایی غمگینی که اطرافش را پر کرده. در میان این همه اتفاق بد، سارا مردی را در اینستاگرام پیدا می‌کند که عکس کودکی‌اش شبیه کسی است که در عکس جشن تولد پنج سالگی مادر سارا حضور داشته. سارا برای مرد ایمیل می‌فرستد و مکاتبه‌ای بین آن دو شکل می‌گیرد. بخشی از داستان را نیز مکاتبه بین سارا و مرد تشکیل می‌دهد که ما را در جریان زندگی هر کدام از آن دو قرار می‌دهد. سیر داستانی کتاب منسجم است و پایان امیدوارکننده آن، حس دلچسبی به مخاطب می‌دهد.

بردیا و ملکه سرزمین عاج

نویسنده: سیامک گلشیری

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۳۱۲

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با افسانه‌ها

بردیا و دوستش، بهزاد، کتاب عجیبی را در اتاق پدر بزرگ پیدا می‌کنند که نسخه‌ای از هزار و یک شب است. آن‌ها قصه‌ی شاهزاده‌ای از سرزمین هزار افسان را برای خواندن انتخاب می‌کنند که در ابتدای آن نوشته شده است: «چیزی که پیش رو داری، داستان شاهزاده‌ای است از سرزمین هزار افسان، داستانی که آن طور که شهزاد می‌خواست پیش نرفت. قصه‌ی شاهزاده‌ای که سال‌های سال به اسارت ملکه لاب درمی‌آید، تا این‌که روزی قهرمانی او را از بند رها می‌کند.» دو نوجوان با خواندن قصه به جهان قصه می‌روند. بردیا با ورود به جهان قصه متوجه می‌شود نجات آن سرزمین به او بستگی دارد. بردیا کسی است که مردمان آن سرزمین منتظر آمدنش بودند. اما او حاضر به پذیرفتن این وظیفه نیست چرا که به توانایی‌های خود باور ندارد. بردیا و بهزاد وحشت زده شدند آن‌ها می‌خواهند از راهی که آمده‌اند بازگردند؛ اما شکاف بسته شده است و راهی برای بازگشت به خانه وجود ندارد. نوجوانانی که داستان‌های فانتزی و تخیلی را دوست دارند با خواندن این کتاب به دنیای افسانه‌ها و اسطوره‌ها سفر خواهند کرد و با شخصیت‌هایی روبه‌رو خواهند شد که شاید برایشان آشنا باشد.

بلازت: پسری که نمی‌خواست دنیا را

نجات بدهد

نویسنده: دامینیک بارکر

مترجم: مسعود ملک‌یاری

ناشر: گل‌آقا

صفحه ۲۲۴

کاربرد: لذت و سرگرمی

این داستان نقیضه‌ای بر داستان‌های قهرمانی است و قهرمانان آن افرادی هستند که نمی‌توانند نمونه‌ی خوبی برای گروه‌هایی باشند که نمایندگی‌شان را برعهده دارند؛ به عنوان مثال بلازت، نوجوان تنبلی است که اصلاً دلش نمی‌خواهد دنیا را نجات بدهد، جادوگری که با او همراه می‌شود پیرمردی است که مدام همه چیز را فراموش می‌کند و سوالیه‌ای که در کنار این دواست از جمع سوالیه‌ها اخراج شده است.

چیزی که بیش از هر چیز در این رمان خواننده را به دنبال خود می‌کشد، فضا و زبان طنزآمیزی است که با دیگر داستان‌های قهرمانی تفاوت دارد و قرار است دنیای جدیدی را پیش روی خواننده‌اش بگشاید تا طور دیگری به مفهوم قهرمان نگاه کند.

بن بست نورولت

نویسنده: جک گانتوس

مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی

ناشر: افق

صفحه ۳۶۰

کاربرد: نشان دادن آثار جنگ و خشونت،

تشویق به کمک کردن به سالمندان

ماجرای از یک تفنگ و شلیکش شروع می‌شود؛ تفنگی بازمانده از جنگ که در انبار خانه‌ای در شهری قدیمی نگاه داشته می‌شود. جک، پسر خانواده، گاهی دور از چشم پدر و مادرش آن را برمی‌دارد و یک روز اتفاقی به سمت خانه‌ی دوشیزه ولکر شلیک می‌کند. این شروع داستان شهر نورولت است که روزه‌به‌روز از اهالی‌اش کم می‌شود. شهری قدیمی پر از پیرمردها و پیرزن‌ها که روزی با آرزو و علاقه آن را ساختند و حالا، سال‌هاست رشد اقتصادی آن متوقف شده.

دوشیزه ولکر در این داستان با جک همراه می‌شود تا هم فکری به حال بیماری او و خون‌ریزی بینی‌اش بکند و هم داستان یک شهر را برای نسل جدید بازگویی کند تا برای سرپانگه داشتن آن کاری نکنند. شاید بتوانند جلوی مهاجرت آدم‌ها را بگیرند؛ خلاف کارهایی که برای خانه‌های خالی دندان تیز کرده‌اند و می‌خواهند محیط را تغییر دهند.

به دنبال کاغذ اخبار

نویسنده: لیلی فرهادپور

تصویرگر: سولماز شبانی

ناشر: ققنوس

صفحه ۱۰۴

کاربرد: آشنایی با تاریخ روزنامه‌نگاری در ایران

در این کتاب از داستان چاپ و انتشار روزنامه سخن گفته می‌شود؛ یک روایت تاریخی که به شکل داستانی تعریف می‌شود؛ داستان و اطلاعات لازم با عکس و تصویرسازی. از نثر و کلمات قدیمی هم استفاده شده، اما معنای هر کلمه در کتاب آمده است. هر فصل به یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار در یک موقعیت مهم پرداخته و بعد از آن در دو صفحه‌ی تصویری نکات مهم، شرح داده شده است. یکی از نقاط قوت کتاب اختصاص یافتن بخشی به روزنامه‌ها و مجلاتی است که در سال‌های دور برای کودکان و نوجوانان منتشر شده است؛ اولین آنها سه فندق بوده که هیچ نسخه‌ای از آن وجود ندارد. در بخش پایانی هم درباره‌ی رفتن به آرشیو و مخزن کتابخانه‌ی ملی چند نکته آموزش داده شده است؛ این‌که چه طور می‌توان از کتابخانه برای بررسی یک موضوع استفاده کرد و چگونه می‌توان به نسخه‌های اصلی دسترسی پیدا کرد و....

به راستی سبز باشید

نویسنده: کیم مک جی، جنی یونی

مترجم: آرام وحیدی

ناشر: انتشارات فنی ایران

۹۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با مسئولیت‌های زیست‌محیطی

و روش‌هایی برای نجات زمین

این کتاب درباره‌ی بزرگ‌ترین خطری است که کره‌ی زمین را تهدید می‌کند؛ خطر انتشار گازهای گلخانه‌ای؛ چیزی که هیچ‌کس و هیچ چیز از شر پیامدهای آن در امان نمی‌ماند. گازهای گلخانه‌ای موجب گرم شدن زمین می‌شوند. با گرم شدن زمین، هوا دچار تلاطم و تغییرات ناگهانی می‌شود و به دنبال آن، شاهد خشکسالی و آتش‌سوزی بیشتری در جنگل‌ها خواهیم بود. این خطر بزرگ ناشی از سوخت‌های فسیلی مثل زغال سنگ، نفت، خودروها و نیروگاه‌ها در سراسر جهان است و مقصر اصلی کل بشریت است. کشورهای صنعتی بیشترین سهم را در آلوده کردن زمین دارند. برای نجات زمین راهی وجود ندارد، مگر این که انسان سبک زندگی‌اش را تغییر بدهد. این کتاب روش‌های کاربردی، ساده و سالم را برای صرفه‌جویی و بازیابی مواد پیشنهاد می‌کند؛ روش‌هایی که سبک زندگی ما را تغییر می‌دهد.

بوق سگ

شاعر: بیوک ملکی

تصویرگر: هدی حدادی

ناشر: پیدایش

۴۰ صفحه

کاربرد: توجه به حفظ محیط زیست

و مسائل اجتماعی

بوق سگ مجموعه‌ای از بیست شعر کوتاه برای نوجوانان است که در قالب نیمایی سروده شده و به مسائل مختلف اجتماعی و زیست‌محیطی پرداخته است.

در این مجموعه شاعر فاجعه‌های زیست‌محیطی ایران چون آلودگی هوا، از بین رفتن دریاچه ارومیه، خشک شدن هامون، کارون و زاینده‌رود را در نظر دارد و جنگ بشر با طبیعت و محیط زندگی خود را مورد توجه جدی قرار می‌دهد. فاصله‌ی میان انسان و طبیعت از موضوعات اساسی کتاب است و شاعر به تخریب جنگل‌ها، کندن درختان، خشکاندن رودها و... توسط انسان پرداخته است.

در برخی شعرهای این مجموعه با حس و حال نوجوانانه به مسائل مختلفی مثل تنهایی، تکنولوژی و... اشاره شده است.

لپ‌خند آبی، هی تو، اشتباه، در لانه‌های بی‌پناهی، سکوت، از بوق سگ، غروب جنگ، تنهایی، شکار، آسمانی، باران که می‌آید، اضطراب، دروغ و آینه‌نوا این برخی از اشعار این مجموعه است.

پدر اسلاگ

نویسنده: دیوید آلموند
تصویرگر: دیو مک کین
مترجم: نسرين وکیلی
انتشارات: آفرینگان
صفحه ۶۴

کاربرد: افزایش سواد بصری، تفکر درباره‌ی مفهوم مرگ

پدر اسلاگ دم رفتن، درست وقتی باید با زندگی خداحافظی کند، به پسرش قول می‌دهد بهار برگردد. برای او مهم نبود که به خاطر سروکار داشتن با آشغال‌ها بو می‌دهد. می‌گوید یک روز وقتی پاهایش، که به خاطر بیماری قطع شده، پس گرفت دنبال بوها از بهشت برمی‌گردد. اسلاگ باور دارد روزی این اتفاق می‌افتد و پدر برمی‌گردد، چون او به پدرش و حرف‌هایش ایمان دارد. آن‌ها خانواده‌ای صمیمی‌اند که از وجود هم لذت می‌برند و همدیگر را باور دارند. مادر با عشق از پدر پرستاری می‌کند و پدر با ایمانی که دارد از جمله‌های کتاب مقدس نقل می‌کند، او به زندگی پس از مرگ اعتقاد دارد و انگار این ایمان قوی به اسلاگ منتقل شده است.

به نظر می‌رسد با باور خیلی چیزها و تغییرهای ذهنی می‌شود حال بهتری داشت؛ حالی متفاوت و بهتر از آنچه هست. اسلاگ پدر را باور دارد، تمام و کمال و همین است که وقتی پدرش را بعد از مرگ دوباره در خیابان می‌بیند فکر نمی‌کند که اشتباه کرده و باور دارد پدرش برگشته است.

پریانه‌های لیساند ماریس

نویسنده: طاهره ایبد
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۴۳۲
کاربرد: آشنایی با فرهنگ و آداب
و رسوم جنوب ایران

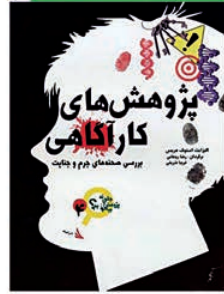

این کتاب رمانی است تخیلی و فانتزی درباره خواهر و برادری به نام لیانا و ادريس که به دنیای ماجراهای عجیب و موجودات غریب وارد می‌شوند. ماجرا از جایی شروع می‌شود که یک پری دریایی از ادريس می‌خواهد گهواره‌ای برای بچه‌اش بیاورد. ادريس و پدرش در کار صید مروارید از دل صدف‌های ته دریا هستند و صندوقچه‌ای در خانه دارند که روی آن یک نقاشی از پری دریایی، سندباد و... است؛ شخصیت‌های افسانه‌ای که کم‌کم جان می‌گیرند و وارد داستان می‌شوند تا به لیانا و ادريس کمک کنند.

این رمان تخیلی فضایی متفاوت دارد و استفاده از افسانه‌های ایرانی، لهجه‌ی محلی، آداب و رسوم بومی مردمان جنوب ایران از ویژگی‌های مهم آن است.

پژوهش‌های کارآگاهی (بررسی صحنه‌های جرم و جنایت)

نویسنده: الیزابت استوک هریس
مترجمان: رضا روحانی، فریبا شریفی
ناشر: دیبایه
۱۰۹ صفحه
کاربرد: دانش‌افزایی

این کتاب برای نوجوانانی که به پژوهش با چاشنی هیجان علاقه دارند مناسب است، در این کتاب اطلاعات پیش‌زمینه و آزمایش‌های مربوط به هر بخش نکاتی که یک پژوهشگر در انجام پژوهش‌های میدانی واقعی با آن‌ها مواجه است را به دقت توضیح می‌دهند و برای هر یک تمرین‌های عملی ارائه می‌کنند. خواننده با آزمایش‌ها و پژوهش‌های ارائه شده در این کتاب یاد می‌گیرد که کارآگاهان چگونه معماهای پلیسی را حل می‌کنند. آنالیز دست خط، استخراج دی‌ان‌آ و انگشت‌نگاری از مواردی هستند که نوجوان با خواندن و انجام فعالیت‌های این کتاب با آن آشنا می‌شود. افزون بر اطلاعاتی که درباره‌ی روش‌هایی که پلیس و کارآگاهان از آن برای حل معماهای پلیسی استفاده می‌کنند، خواننده با روش انجام یک پژوهش علمی درست، تاریخچه‌ی تحقیقات پلیسی، معماهای پلیسی و حتی برخی روش‌های خیلی قدیمی که هنوز هم در این حرفه کاربرد دارند، آشنا می‌شود.

پس از پاییز

نویسنده: حسن احمدی
ناشر: امیرکبیر (کتاب‌های شکوفه)
۲۸۸ صفحه
کاربرد: آشنایی نوجوانان با جنگ تحمیلی

این داستان درباره‌ی نویسنده‌ای است که در روند نوشتن با شخصیت داستانی‌اش پیوند می‌خورد، شخصیتی که قبلاً در دیگر رمان‌های نویسنده وجود داشته است ولی نویسنده آن را گم کرده و اکنون در خاطراتش دنبال او می‌گردد. در واقع نویسنده همان راوی داستان است که جانباز شیمیایی شده و اکنون وارد زمان‌های گذشته نیز می‌شود و طی این داستان اتفاقاتی برایش می‌افتد. خانواده‌ی او یعنی همسر و دخترش از او می‌خواهند دیگر به نوشتن این رمان ادامه ندهند، زیرا یادآوری خاطرات جنگ حالش را بد می‌کند. در نهایت همسرش به دلیل شدید شدن ناراحتی‌های نویسنده او را ممنوع‌القلم می‌کند و دخترش ادامه‌ی داستان را می‌نویسد. از آن جا که این داستان تو در تو با روایان مختلف روایت شده فصل‌های مختلف به جای شماره با تغییر نوع خط از هم جدا شده‌اند که بر جاذبه و روند داستان تأثیر خاصی گذاشته است.

پسر نان و نمک

نویسنده: عباس جهانگیریان
تصویرگر: مهسا منصوری
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۲۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با تاریخ و قهرمانان ایران

تاریخ سرگذشت ملت هاست. آشنایی با تاریخ و شخصیت‌های حماسی آن و افرادی که جان خود را برای حفظ آب و خاک داده‌اند، برای پاسداری از غرور ملی لازم است.

پسر نان و نمک از مجموعه‌ی «حماسه‌های ایرانی» است و درباره‌ی یعقوب لیث صفاری، بنیان‌گذار سلسله‌ی صفاری در جنوب شرقی ایران است و ماجراهایی واقعی را روایت می‌کند. نویسنده در این کتاب گوشه‌هایی از حوادث تاریخی را با پرداخت داستانی بازگو می‌کند. در پسر نان و نمک داستان خوب روایت شده و ترکیب میان رویدادهای تاریخی و خط داستانی به شکل درستی برقرار شده است، نثر کتاب روان است و ترتیب رویدادها و اولویت رویدادهای مهم از رویدادهای کم‌اهمیت به خوبی رعایت شده است. منابع کتاب نیز موثق هستند.

پسر خاله وودرو

نویسنده: روت وایت
مترجم: محبوبه نجف‌خانی
ناشر: افق
۲۴۸ صفحه
کاربرد: آموزش مهارت‌های
زندگی، شناخت هویت

داستان جیسی و پسر خاله اش، وودرو، از معمایی شروع می‌شود که مربوط به مادر وودرو است؛ بل، روزی از روزها، بل ناپدید می‌شود، بی‌نشان و نامه. بعد از این ماجرا، وودرو پیش پدر بزرگ و مادر بزرگش می‌رود تا با آن‌ها زندگی کند. جایی که محل زندگی جیسی و مادرش هم هست. این، ابتدای دوستی دختر خاله و پسر خاله است. رازهای بسیاری درباره‌ی پدرها و مادرهای جیسی و وودرو وجود دارد که کم‌کم فاش می‌شود و داستان را پیش می‌برد.

با این‌که رمان درباره‌ی زندگی ساده و معمولی مردم شهری کوچک است، ولی نویسنده توانسته از وقایع روزمره داستانی پرکشش بسازد و خواننده را با قهرمان کتابش همراه کند؛ قهرمانی که جادو ندارد، به جهان دیگری نمی‌رود و عادی است، خیلی عادی و البته دوست‌داشتنی و به‌یادماندنی.

پسری با پیژامه راه‌راه

نویسنده: جان بوین

مترجم: پروانه فتاحی

ناشر: هیرمند

صفحه ۱۹۳

کاربرد: آشنایی با مصائب جنگ و تأثیر آن بر زندگی کودکان، جنایت‌های هیتلر، ارزش صلح

پسری با پیژامه‌ی راه راه راه داستانی تکان دهنده است که در زمان جنگ جهانی دوم می‌گذرد. یک افسر نازی زندگی‌اش را در برلین به دستور مقامات بالا رها کرده و همراه خانواده‌اش در جایی دور از شهر در کنار اردوگاه نگهداری از اسرای جنگی ساکن می‌شود.

برونو، پسر نه ساله و کنجکاو او کم‌کم با زندگی آدم‌های آن سوی سیم‌های خاردار آشنا می‌شود و پسری هم‌سن و سال خود را با لباس راه راه می‌بیند. داستان با محوریت رابطه‌ی دو کودک این سو و آن سوی سیم خاردار پیش می‌رود. کنجکاو‌ی‌های برونو و پرسش‌هایش از پدر و مادر و خواهرش خواننده را با داستان زندگی آدم‌های آن سوی سیم خاردار آشنا می‌کند.

پایان هولناک این رمان خواننده را با نسل کشی آشنا می‌کند و چهره‌ی خشن جنگ را به او نشان می‌دهد که زندگی کودکان را هم نابود می‌کند، بدون این‌که درکی از خط‌کشی‌ها داشته باشند.

پلیس جدید

نویسنده: کیت تامپسون

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: چکه

صفحه ۳۰۰

کاربرد: آشنایی با اسطوره‌ها و افسانه‌ها

جیجی نوازنده است. در خانواده‌ی لیدی‌ها نوازندگی موروثی است و خانه‌شان همیشه محل مراسمی از این دست بوده. اما حالا اتفاق ناخوشایندی افتاده است؛ انگار زندگی روی دور تند می‌چرخد. خیلی چیزها فراموش شده است. فرصت‌ها از دست می‌رود و... حالا جی‌جی پانزده‌ساله می‌خواهد برای تولد مادرش وقت بخرد؛ به هر شکلی که می‌تواند.

نویسنده سنت و مدرنیته و درگیرهای ذهنی آدم‌ها و باورهایشان را به خوبی تلفیق کرده است. او با بهره‌گیری از رب‌النوع‌ها و سایر موجودات و قلمرو اسرارآمیز آن‌ها بهانه‌ای برای روایت داستانش پیدا کرده است. علاقه‌ی نویسنده به این موارد و آشنایی‌اش با موسیقی سبب خلق اثری شده که مخاطب آشنا به موسیقی با اجرای نت‌های انتهای داستان لذت بیشتری می‌برد. این هنر ناشی از خلاقیت و نبوغ نویسنده برای همراه‌کردن مخاطب است.

پیش از بستن چمدان

نویسنده: مینو کریمزاده
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۸۴ صفحه
کاربرد: حل مشکلات دوران بلوغ،
افزایش اعتماد به نفس

این کتاب روایت زندگی دو دختر نوجوان است که به گونه‌ای اتفاقی، در اوج کلنجار با مشکلات زندگی سرراه یکدیگر قرار می‌گیرند. گلی خوشبخت است و زندگی آرامی دارد تا این‌که ناگهان، خیانت پدرش آشکار می‌شود و این آغاز کشمکش‌های گلی با خانواده‌اش است. زندگی دریا در ظاهر آرام است، ولی او با بحران‌های درونی دست‌وپنجه نرم می‌کند و آن قدر تحت مراقبت و محبت خانواده بوده که گویی خوشی زیر دلش زده است. گلی و دریا به دلیلی سر راه زندگی هم‌دیگر قرار می‌گیرند و این آشنایی باعث می‌شود تا با چشم دیگری به مشکلات خودشان و خانواده‌شان نگاه کنند.

بیان مسائل دختران نوجوان در دوره‌ی بلوغ، دغدغه‌های اجتماعی نویسنده و آموزش غیرمستقیم مهارت حل مسئله از مهم‌ترین ویژگی‌های این کتاب است.

پیوند ماه و خورشید

نویسنده: سعید روح‌افرا
ناشر: دفتر نشر فرهنگ اسلامی
۵۶ صفحه
کاربرد: آشنایی با زندگی حضرت
محمد (ص) و حضرت علی (ع)

این کتاب روایت زندگی حضرت علی (ع) است که از حدود سی سال قبل از ولادتش آغاز می‌شود. چرا که سی سال قبل از ولادت او، ولادت مبارک دیگری روی داده بود؛ ولادت حضرت محمد (ص). میان این دو ولادت، پیوندی هست؛ پیوندی که نه در دنیا، بلکه در آسمان شکل گرفته و محکم شده است. یکی، به دنبال دیگری می‌آید. یکی، خورشید است و دیگری، ماه. آن‌که از این پیوند و برخی نشانه‌هایش حکایت می‌کند، مادر گرامی امیرمومنان، حضرت فاطمه بنت اسد است. فاطمه مادری است که از سی سال قبل از ولادت نوزادش، شوق وجود او را در سینه پرورده و در آرزوی دیدار وی سوخته است. او، مادرانه، از لحظه‌های انتظارش می‌گوید، از خاطرات بارداری و از روزهای کودکی فرزندش، علی (ع).

تابستان زاغچه

نویسنده: دیوید آلموند
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: نشر قطره
صفحه ۲۵۸

کاربرد: ترویج صلح، مبارزه با خشونت

وقتی جنگ و خشونت زندگی و زیبایی هایش را به ویرانی می‌کشاند و آرامش را از انسان می‌گیرد، تلاش برای دوستی، آرامش و زنده کردن زیبایی‌ها مثل گوهری ناب و کمیاب می‌درخشد. نویسنده در این داستان چنین نگاهی دارد و شخصیت‌های رمان در چنین مسیری تلاش می‌کنند. در میان پرواز جت‌های جنگنده و حضور سربازهای عربده‌کش، بچه‌ها، به دنبال تجربه‌های تازه، به طبیعت‌گردی می‌پردازند و زاغچه‌ای آن‌ها را به سوی کودکی در خرابه‌های یک خانه‌ی قدیمی راهنمایی می‌کند.

این کتاب یک داستان چند صدایی است درباره‌ی بچه‌های سرراهی، یتیم‌های فراری، متقاضیان پناهندگی و آواره‌های جنگی، که به خواننده امکان می‌دهد از زاویه‌های متفاوت به پیرامون خود نگاه کند. همه‌ی روایت‌های کتاب به خواننده کمک می‌کند تا دنیای امروز را بهتر بشناسد و امید و زیبایی را از دل زشتی و ناامیدی و حقیقت را از دل دروغ بیرون بکشد.

تابستان دیوانه

نویسنده: ریتا ویلیامز گارسیا
مترجم: بیتا ابراهیمی
ناشر: دارکوب (دنیای اقتصاد)
صفحه ۲۴۰

کاربرد: درک بهتر خانواده‌های از هم فروپاشیده، آشنایی بیشتر با تبعیض نژادی، چگونگی روابط فرزندان با یکدیگر، با درک اوضاع اجتماعی و سیاسی آمریکا در دهه ۸۰ میلادی

دلفین کلاس ششم است و دو خواهر کوچک‌تر از خود دارد. آن‌ها با مادر بزرگ پدری‌شان زندگی می‌کنند و برای دیدن مادرشان از اکلند به کالیفرنیا سفر می‌کنند. رفتار مادرشان با آن‌ها اصلاً مثل یک مادر نیست و برایشان حتی غذا هم درست نمی‌کند. آن‌ها خانواده‌ی سیاهپوستی هستند که رفتار سفیدپوستان با آن‌ها مناسب نیست. این سفر به دلفین بسیاری از واقعیت‌ها را نشان می‌دهد که با آغاز نوجوانی زمانش رسیده تا از آن‌ها آگاه شود، مثل مراقبت از خواهران کوچک‌تر و رویارویی با غریبه‌ها.

رمان تابستان دیوانه همان‌طور که از نامش پیداست، تابستانی پر از آشوب را به نمایش می‌گذارد که نوجوانانی که در آرامش به سر می‌برند با خواندن آن، در موقعیت دیگری جز زندگی خودشان قرار می‌گیرند.

داستان فراز و نشیب‌های جذابی دارد و مخاطب را با خودش همراه می‌کند و شخصیت‌پردازی‌ها به گونه‌ای است که با ویژگی‌های شخصیت‌ها به خوبی آشنا می‌شویم و می‌توانیم آن‌ها را بهتر درک کنیم. اگر چه شاید در برخی بخش‌های داستان با تلخی روبه‌رو شویم اما بخشی از واقعیت جذابیت‌های خاص خودش را دارد.

تا به آفتاب

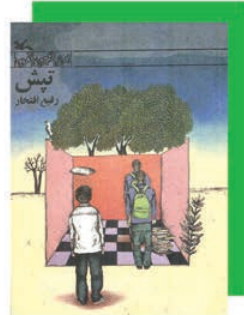
نویسنده: ابراهیم حسن بیگی
ناشر: مدرسه
۴۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با تاریخ اسلام
و شخصیت‌های مذهبی

این کتاب از مجموعه‌ی یاران امام حسین (ع) است که با محور قرار دادن واقعه‌ی عاشورا، به معرفی یاران امام حسین (ع) می‌پردازد. خواننده با خواندن این کتاب با فداکاری‌های این افراد آشنا می‌شود. پرداختن به معارف دینی در قالب داستان، باعث می‌شود خواننده با علاقه‌ی بیشتری زندگی شخصیت‌های دینی را دنبال کند و با عقاید و وقایع زندگی آن‌ها آشنا شود.

تپش

نویسنده: رفیع افتخار
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۲۴ صفحه
کاربرد: افزایش توانمندی در نوجوانان

این رمان داستان زندگی پسر ۱۲ ساله به نام میلاد است که زندگی او را در زمان جنگ روایت می‌کند. میلاد که در طی موشک باران همه اعضای خانواده‌اش، به جز مادر بزرگش را از دست داده، به همراه مادر بزرگش به تهران می‌آید. از همان جا است که مشکلات جدیدی برایش به وجود می‌آیند. اما میلاد تسلیم نمی‌شود و با تمام وجود تلاش می‌کند تا از پس شرایط به وجود آمده به خوبی بر بیاید. این کتاب به خوبی توانسته به حواشی جنگ تحمیلی بپردازد.

تیانچه

نویسنده: مارکوس سجویک

مترجم: بهاره مدیحی

ناشر: ویدا

صفحه ۱۵۹

کاربرد: نمایش رفتارهای

ضد خشونت در خانواده

داستان از همان ابتدا، این باور را به چالش می‌کشد که مرده‌ها قصه نمی‌گویند. ولی حتی مرده‌ها هم قصه می‌گویند. شاید خودشان نگویند، اما نماینده‌ای می‌فرستند که ماجرا را آغاز کند. زیگفرد، روبه‌روی جسد بی‌جان و یخ زده‌ی پدرش، ایثار، نشسته و منتظر است خواهرش آنا و همسر جوان پدرش از شهر برگردند و کمک بیاورند، تا گوری برای پدرشان بکنند و او را دفن کنند. یک روز بعد از ظهر، وقتی پدرشان از سر کار برنگشت، به دنبال رفتن و در میانه‌ی یخ‌های دریاچه، سورتهمه‌ی واژگون و بدن یخ‌زده‌ی او را در حال جان‌کندن پیدا کردند. حالا، او روی یخ افتاده و کبود است. ناگهان مردی در تنهایی باز می‌گردد که از مردن ایثار عصبانی است و به دنبال یک گنج است. اینکه پدرشان مالک گنج باشد، درحالی‌که آن‌ها برای کمترین احتیاجات زندگی روزمره دچار مشکل هستند هم خنده‌دار است و هم عجیب. اما تیانچه در این میان نقشی اساسی دارد و تصویری از خشونت میان اعضای یک خانواده است که سعی دارند دوباره کنار هم جمع شوند.

تخم مرغ‌ها

نویسنده: جری اسپینلی

مترجم: فریده اشرفی

ناشر: ایران‌بان

صفحه ۲۲۴

کاربرد: کمک به بچه‌های تک‌والد،

کنار آمدن با مرگ والدین

این داستان درباره‌ی همراهی **دیوید و پریمرز** است. دیوید پسر بیچه است و پریمرز دختری نوجوان. دیوید تازه مادرش را از دست داده و پریمرز سال‌هاست پدرش را ندیده است. آن‌ها به هم می‌رسند و قهر و آشتی و جنگ و صلح‌های طولانی بین‌شان شکل می‌گیرد. پریمرز دختری پرشور و شور اما آندوهگین است که راه‌های جالبی برای کنار آمدن با کمبودهایش دارد. مادر او فالگیر است. او نقطه‌ی مقابل دیوید است که پسر بیچه‌ای آرام است و با مادر بزرگش زندگی می‌کند. آن‌ها گاه با هم خواهر و برادر می‌شوند و گاه پریمرز نقش مادر دیوید را ایفا می‌کند. روابط انسانی در کتاب مثل دنبای واقعی بالابیین دارد و پراز عشق و نفرت‌های تیز و عمیق است. در پایان، بچه‌ها به خانه بازمی‌گردند و روابط پس از دورانی سخت و طوفانی به تعادل می‌رسد.

تلنگر باران

شاعر: حمیدرضا شکارسری
تصویرگر: پرستو احدی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۴۸ صفحه
کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

تلنگر باران مجموعه‌ای از سی و سه قطعه شعر سپید کوتاه است. این شعرهای کوتاه هر کدام با تصویری شاعرانه زوایای مختلفی از دنیای اطراف را به نمایش می‌گذارد. طبیعت و عناصر آن در شعرهای این مجموعه پررنگ است و می‌توان از دریچه‌ی چشم شاعر به ابر، باران، پرنده، درخت، باد و... نگاه کرد. زبان شعرها ساده و روان است و در عین ایجاز سروده شده‌اند، طنز ملایم بعضی از قطعه‌ها خواننده را به یاد کاریکلماتور می‌اندازد. توجه به عواطف و روحیات دوران نوجوانی در شعرها به چشم می‌خورد و شعرها نمایانگر احساسات مختلفی مثل شادی، حسرت، خشم، ترس و نگرانی و... هستند. آب‌پاش‌ها، قناری، یک کلاغ چل کلاغ، گل یا پوچ؟، فواره، باد برای وزیدن، خوب که نگاه می‌کنی، شکستن شیشه‌ها، موج‌ها حسود نیستند، پنجره، و... برخی از سروده‌های این کتاب است که مخاطب را به خوب دیدن، دوباره دیدن، ارتباط با جهان اطراف و اندیشیدن فرا می‌خواند.

توفان، پسر دامون

نویسنده: مریم فیاضی
ناشر: چکه
۱۹۶ صفحه
کاربرد: پرورش حس ماجراجویی و جسارت

نوجوانان به قصه‌های حماسی و ماجراجویانه بسیار علاقه دارند؛ به خصوص هنگامی که این قصه‌ها در فضاهای تخیلی و افسانه‌ای رخ بدهند، می‌توانند برای مخاطب نوجوان جذاب باشند. این داستان هم ماجرای جهانی خیالی است که در آن حاکمان برای سوءاستفاده از مردم آن‌ها را در جهل، بی‌خبری و تنگ‌دستی محصور کرده‌اند و از آن‌ها برای سودجویی خود استفاده می‌کنند. شهردار، پزشک و محافظان و نگهبانان مردم شهر را در دیوارهای بلند اسیر کرده‌اند و آن‌ها را برای استخراج طلا از معدن به‌کار می‌گیرند. در این شرایط، ناگهان پزشک می‌فهمد بیش از یک سال زنده نخواهد ماند و به همین دلیل، باید دستگیری را انتخاب کند و به او آموزش دهد تا بتواند در آینده جای او را بگیرد. اینجاست که شخصیت اصلی یا قهرمان قصه، توفان، به داستان وارد می‌شود.

ج مثل جادو

نویسنده: نیل گیمن
تصویرگر: تدی کریستین
مترجم: فرزاد فرید
ناشر: پریان
۱۸۲ صفحه
کاربرد: پرورش تخیل

این کتاب مجموعه‌ای از داستان‌های کوتاه است که نویسنده در هر داستان از عناصر عجیب و تأثیرگذار می‌خواهد تا شخصیت‌های اصلی قصه‌هایش باشند. هر قصه دنیای عجیب و سحرآمیزی را تصویر می‌کند که می‌شود با آن‌ها «جادو کرد، رؤیا یافت، و حتی باعث تعجب شد». این کتاب دنیایی جدید و پراز جاذبه پیش روی مخاطب می‌گذارد و می‌تواند نگاه او را به دنیای معمولی اطراف پراز تخیل و جادو کند.

جادوگرانی که خودشان را جادو کردند

نویسنده: میشائیل انده
مترجمان: زهرا معین‌الدینی، علی عبداللهی
ناشر: قطره
۲۲۳ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی، ایجاد حساسیت
نسبت به محیط‌زیست

این کتاب رمانی فانتزی است که تنها در هفت ساعت اتفاق می‌افتد و چهار شخصیت دارد: دو جادوگر بدجنس، که سعی در نابودی کره‌ی زمین و پراکنده کردن شر دارند و یک کلاغ و یک گربه، که می‌خواهند با این دو جادوگر مبارزه کنند.

دیوانه‌سر جادوگر و خاله‌اش از قراردادی که برای انجام کارهای شرورانه و نابودی کره‌ی زمین بسته‌اند، عقب هستند. این رمان داستان تلاش‌های این دو برای ساختن معجونی است که با خوردن آن، در شب سال نو، آرزوی‌شان را برآورده کند؛ کلاغ و گربه هم مأمورند که جلوی این جادوگران را بگیرند. لحن طنز رمان از عواملی است که خواندن این کتاب را برای مخاطب جذاب می‌کند.

جادوی میخک

نویسنده: آن فاین

مترجم: هدی لزگی

ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)

صفحه ۱۶۸

کاربرد: کمک در دوست‌یابی، آشنایی بیشتر

با خصوصیات دختران نوجوان

ناتالی که به واسطه شغل پدر در هتل‌های کوچک و بزرگ زندگی می‌کند، در مدت حضورش در یک هتل با دختری به نام میخک در همسایگی آنجا آشنا می‌شود. از همان ابتدا مفتون دختر، زیبایی و حشیشانه و تخیل آزاد و روحیه‌ی عصیان‌گرمش می‌شود. بازی‌هایی که میخک خلق می‌کند، تصویری از واقعیت دارد اما ناتالی زیاد از دنیای متفاوت، پدر معتاد و مادر توسری‌خور او چیزی نمی‌داند. پدر و مادر ناتالی هم به همین قاعده که او هرگز به خانه‌ی میخک نرود. تا این که بازی‌های میخک خطرناک‌تر می‌شود و ناتالی تصمیم می‌گیرد از جادوی دوستی او رها شود. اما از کارهای میخک ترسی دارد و منتظر است تا میخک کاری وحشتناک انجام دهد. این داستان اهمیت رابطه‌ی برابر در دوستی را یادآوری می‌کند و نشان می‌دهد خانواده‌ی نابه‌سامان و از هم‌گسیخته چطور می‌تواند روحیه‌ی یک نوجوان را دگرگون و پرخاش‌جو کند.

جایی که کوه بوسه می‌زند بر ماه

نویسنده: گریس لین

مترجم: پروین علی‌پور

ناشر: افق

صفحه ۲۷۶

کاربرد: ترویج امید و تلاش،

آموزش مفاهیم اخلاقی

مین‌لی با پدر قصه‌گو و مادر ناامیدش در روستای کوچکی زندگی می‌کنند؛ جایی در چین. این روستا با دو نشانه‌ی طبیعی شناخته می‌شود: یکی، کوه بی‌ثمر و دیگری، رود سبز. آن‌ها زندگی سخت و دشواری دارند و پدر مین‌لی برای گذر از این غم‌ها و رنج‌ها به داستان‌های کهن و افسانه‌های خیالی سرزمین آباو اجدادی‌اش پناه می‌برد و هر شب برای دخترش قصه‌ای تعریف می‌کند. در عوض، مادر مین‌لی معتقد است قصه‌گویی و قصه‌بافی کاری عبث و بیهوده است، دردی از آن‌ها دوا نمی‌کند، و بهتر است چاره‌ی بهتری پیدا کنند. با این حال، مین‌لی نظر و رؤیای دیگری دارد. برای همین، شبی از شب‌ها، از خانه بیرون می‌رود تا با پیدا کردن پیرمرد ماه راز و رمز خوش‌بختی را برای پدر و مادر و مردم روستایشان به ارمان بیاورد. این داستان تخیلی یک رمان هزار قصه است که ماجراهای آن مبتنی بر افسانه‌ها و اسطوره‌های شرقی است.

جزیره‌ای در اتاق من

شاعر: مهدی مردانی

تصویرگر: مسعود کشمیری

ناشر: علمی و فرهنگی (کتاب‌های پرنده آبی)

۵۶ صفحه

کاربرد: بهبود رابطه با والدین

جزیره‌ای در اتاق من با خیلی از مجموعه شعرهایی که برای نوجوانان سروده شده متفاوت است، این تفاوت در به هم پیوسته بودن شعرهاست، مجموع بیست و شش شعر سپید در این کتاب، کنار هم یک داستان را شکل می‌دهند، داستان پسری که از پدرش فاصله دارد و انگار اتاقش جزیره‌ی تنهایی اوست. او در این شعرها پدرش را مخاطب قرار می‌دهد و با او حرف می‌زند، خاطراتشان را مرور می‌کند، از فاصله‌شان گلایه می‌کند و حسرت‌هایش را می‌شمرد: دلم تنگ شده/ برای دست‌های خالی‌ات/ که آغوش من پرش می‌کرد/ من بزرگ نشده‌ام/ آغوش تو کوچک‌تر شده....

این مجموعه شعری می‌تواند نمایانگر روحیات نوجوانان باشد، مخاطب می‌تواند خودش را در آینه‌ی شعرها ببیند. نقاشی‌هایی که همراه شعرهای جزیره‌ای در اتاق من شده‌اند حال و هوای شعرها را بهتر منتقل می‌کنند.

جزیره‌ی دکتر لیبریس

نویسنده: کریس گرابنستاین

مترجم: نگار عباس‌پور

ناشر: پرتقال

۲۸۰ صفحه

کاربرد: پرورش قدرت تخیل

بیلی یک نوجوان دوازده ساله است که پدر و مادرش جدا از هم زندگی می‌کنند. پدر او نویسنده‌ی آگهی‌های تلویزیونی است و مادرش استاد ریاضی. قرار است که بیلی تابستان را در کنار مادرش در خانه‌ای کنار یک دریاچه بگذراند و پدرش در نیویورک بماند. این خانه در جزیره‌ای دورافتاده قرار دارد که متعلق به دکتر لیبریس است. در همان روزهای اول ورود به جزیره گوشی موبایل بیلی می‌شکند، او هم‌بازی و دوستی هم ندارد و نمی‌داند اوقاتش را چگونه بگذراند تا اینکه با حل یک معما به کلید کتابخانه‌ی اسرارآمیز دکتر لیبریس دست پیدا می‌کند. هر وقت بیلی یکی از کتاب‌های کتابخانه را باز می‌کند صداهایی از جزیره‌ی وسط دریاچه می‌شنود. انگار قهرمان‌های داستان‌هایی که بیلی می‌خواند جان می‌گیرند و او با شخصیت‌هایی چون راینسون کرزونه، هرکول، داروغه ناتینگهام، رابین هود و... همراه می‌شود تا هیجان‌انگیزترین تابستان عمرش را بگذراند. مخاطبان با خواندن این کتاب با بسیاری از آثار ادبیات کلاسیک دنیا آشنا می‌شوند.

جشن خاکستر

نویسنده: مریم محمدخانی

ناشر: چکه

صفحه ۱۶۸

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با اساطیر

ماه‌نگار دختری است در آستانه‌ی پانزده سالگی. مادرش، فروزنده، مثل اغلب مادرها نگران است و مرتب به خاطر اشتباهات دخترش سرش غر می‌زند و از او خرده می‌گیرد. تازگی کتابی به دست ماه‌نگار افتاده: کتابی معمایی، که انگار با زندگی واقعی‌اش گره خورده است. زندگی شخصیت دختر توی داستان شباهت زیادی به زندگی مادرش دارد. ماه‌نگار حدس می‌زند که مادرش دارد رازی را از او مخفی می‌کند و سعی دارد تا با کمک دوست شیطان و پر شر و شورش، آهو، سر از این راز در بیاورد. سرانجام ماه‌نگار از راز عجیب پرده برمی‌دارد: مادرش هفت جان دارد. او هر بار آتش می‌گیرد و خاکستر می‌شود و چون نوزادی، به همراه گربه‌ی خانگی‌اش، از نو به دنیا می‌آید. این داستان روایت‌گر تلاش‌های ماه‌نگار برای کشف معماها و سر و سامان دادن به زندگی‌اش است، او در این میان چیزهایی مثل قدرت عشق و دوستی را دوباره کشف می‌کند.

جغد بهتر است یا پن‌کیک؟

نویسنده: کارل هایسن

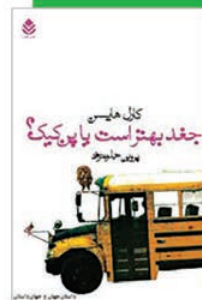
مترجم: پروین جلوه‌نژاد

ناشر: قطره

صفحه ۳۳۴

کاربرد: احترام به محیط‌زیست

و محافظت از حیوانات

درست وقتی که اهالی شهر کوکونات‌کاو منتظر باز شدن رستوران مادر پانولا و پن‌کیک‌های خوشمزه‌اش هستند، جغدهای کوچک روبه‌روز به بی‌خانمانی نزدیک‌تر می‌شوند. برخلاف این‌که همه از باز شدن رستوران باخبرند، بی‌خانمان شدن و از بین رفتن جغدها را فقط ری و بتاتریس و برادر ناتنی‌اش می‌دانند؛ پسر دنده‌ای که، برای زنده ماندن جغدها و خانه و زندگی‌شان، هرکاری می‌کند، هرچند خودش مدت‌هاست از خانه‌اش دور مانده است. مولت فینگرز در پی نجات دادن جغدهاست.

این کتاب، بیش از آن‌که ماجرای نجات جغدها باشد، ماجرای توانایی نوجوان‌ها در انجام کارهایی است که به نظر سخت و نشدنی می‌آید. نوجوان‌های این کتاب، در عین این‌که معمولی‌اند، توانا نیز هستند. همه چیز از یک کنجکاوی شروع می‌شود و بعد، با دنبال کردن چیزی که می‌خواهند و امیدواری تا آخرین لحظه‌ها، کاری می‌کنند که هیچ‌کدام از بزرگ‌ترها توانایی انجامش را نداشته‌اند.

جگر گرگ

نویسنده: عزت اله الوندی

ناشر: به نشر

تصویرگر: مجید صابری نژاد

صفحه ۱۱۶

کاربرد: سرگرمی و آگاهی از رخدادهای تاریخ معاصر

نوجوانی به نام سعدی همراه پدر راهی روستاست. آن‌ها سوار بر مینی بوس به ست آر تیمان می‌روند. مینی بوس در سرمای زمستان گرگ‌ری را زیر می‌گیرد. مسافران پیاده می‌شوند و گرگ آش و لاش شده را مثل یک غنیمت چنگی بین خود تقسیم می‌کنند. جگر گرد به سعدی و پدرش می‌رسد آن‌ها شنیده‌اند که هر کس جگر گرگ بخورد نترس و شجاع می‌شود. پس از آن که سعدی و پدر به شهر برمی‌گردند در یک صبح سد و یخ بسته اتفاقی بزرگ زندگی آرام خانواده را توفانی می‌کند. این رمان روایت‌گر رخدادی خیالی در بستر تاریخ واقعی و پس از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ در شهری کوچک است.

جنایتکار اعتراف می‌کند

نویسنده: مهدی رجبی

تصویرگر: مسعود کشمیری

ناشر: افق

صفحه ۱۴۴

کاربرد: آشنایی با فرم‌های مختلف داستان

داستان جنایتکاری است که با اشتباه خود وارد فضایی سیاه و جادویی شده و اکنون می‌خواهد گذشته را جبران کند و برای این کار به نوشتن این کتاب و کمک خواننده نیاز دارد.

این کتاب به شیوه آشنایی برخی از کتاب‌هایی که نویسنده در انتخاب خط سیر داستان مشارکت می‌کند، راه را برای مشارکت مخاطبان باز می‌کند. در این کتاب، بخش‌های بزرگی از قصه، به رسم قصه‌های فانتزی و جادویی، با ارجاع به متون معروف کلاسیک و با عناصر موجود در آن‌ها بازگو شده که می‌تواند راهی برای آشنایی نوجوانان با سابقه‌ی ادبیات فانتزی باشد.

رمزگشایی طلسم‌های موجود در این کتاب باعث تعامل مخاطب با متن و افزایش خلاقیت می‌شود. فعالیت‌هایی هم در داستان پیش‌بینی شده است تا نوجوانان بتوانند خود را در پیشبرد داستان سهیم ببینند و رابطه‌ی متفاوتی با کتاب برقرار کنند. رابطه‌ای که فقط خواندن نیست و هم‌زمان خواندن، نوشتن، حل معما و بازی است.

جنگ بود

نویسنده: احسان محمدی

ناشر: کتاب آمه

۱۶۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با وقایع جنگ تحمیلی

کتاب جنگ بود کتابی است برآمده از خاطرات واقعی نویسنده که دوران کودکی خود را در جنگ به سر برده است، او سعی کرده به عقب برگردد و از دریچه‌ی چشم کودکی اش زندگی مردم یک روستای مرزی در خلال جنگ تحمیلی به تصویر بکشد. نقطه‌ی تمرکز کتاب علاوه بر نشان دادن مقاومت مردم روستا، بیان‌گر مشکلات، دردها و کمبودهایی است که کودکان در جنگ تجربه کردند و خاطراتی که کودکان جنگ‌زده مرزی از دشمنان متجاوز دارند. مرور زندگی جنگ‌زدگان و مصائبی که ملت ایران در هشت سال دفاع از میهن تجربه کردند، از زبان یک کودک نه ساله می‌تواند برای خواننده تأثیرگذار باشد و او را با وقایع آن دوران آشنا کند.

نویسنده گوشیده است خاطرات واقعی خود را با رنگ و بوی داستانی، شخصیت‌پردازی عمیق و فضا سازی روایت کند، به طوری که گویی خواننده خودش را در آن صحنه حاضر می‌بیند.

جنگ دختر دستکش‌پوش با سرما

شاعر: زینتا ملکی

تصویرگر: مریم طباطبایی

ناشر: قطره

۸۶ صفحه

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه

مجموعه‌ای از ۵۴ شعر است که اکثر آن‌ها سپید هستند و چند شعر نیمایی و ترانه هم در کتاب آمده است. حضور پررنگ جهان شاعر از ویژگی‌های این مجموعه است که ردپای آن در تک‌تک شعرها دیده می‌شود. دنیای شاعر منحصر به خودش است؛ با تمام تجربه‌ها و غم‌ها و شادی‌هایش. درون مایه‌ی شعرها موضوع‌هایی مانند طبیعت، اشیا، زندگی شهری، عشق، تنهایی، خانواده و... است. شعرها گاه کوتاه‌اند و شاعر تنها در چند کلمه حس و لحظه‌ای شاعرانه را به تصویر کشیده و بعضی شعرها چند صفحه‌اند. تصاویر سیاه و سفید کتاب هم به انتقال حس و حال و هوای شعرها به مخاطب کمک می‌کند.

جنگل‌های مانگرو

(مجموعه زیست ایران)

پدیدآورنده: اردوان زرنبدیان

تصویرگر: هادی انصاری

ناشر: نردبان (انتشارات فنی ایران)

کاربرد: آشنایی با اکوسیستم جنگل‌های حرا

در میان اکوسیستم‌های ایران، جنگل‌های مانگرو (حرا) از شگفت‌انگیزترین آن‌هاست. این جنگل‌ها تالاب‌هایی پوشیده از درخت هستند که در نواحی ساحلی مناطق گرم‌ساز و جنب‌جابه‌ای قرار دارند. آن‌ها معمولاً شامل درختان و درختچه‌هایی هستند که در آب‌های شور رشد می‌کنند و به جریان آب ملایم نیاز دارند. ریشه‌ها آن‌ها در داخل رسوبات کف دریا قرار می‌گیرد. توزیع انواع گونه‌های مانگرو در هر منطقه تا حد زیادی وابسته به شوری آب و همچنین موقعیت‌های جغرافیایی آن در کره‌ی زمین دارد. در ایران ۲ تا ۳ گونه از درختان مانگرو وجود دارند که معروف‌ترین آن درخت حراست.

مخاطب در این کتاب با جنگل‌های مانگرو آشنا می‌شود و با میراث طبیعی شگفت‌انگیزی که در کشور خود دارد.

جیب عجیب

نویسنده: ماکس لوند گرن

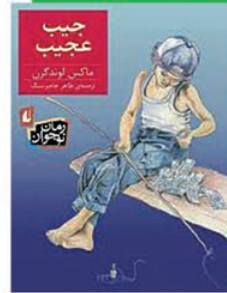
مترجم: طاهر جام بر سنگ

ناشر: افق

۱۶۰ صفحه

کاربرد: تقویت تخیل، تقویت

حس نوع‌دوستی

ماتس سیزده ساله است و با پدرش زندگی می‌کند. پدر او یک روزنامه‌نگاری پول است. یک روز، ماتس از جیبش یک ده‌کرونی پیدا می‌کند، و بعد اسکناس‌های دیگر. جیب شلوارش پول تولید می‌کند و ماتس و پدرش با آن پول‌ها به تفریح می‌روند و خوش می‌گذرانند. پول‌ها خیلی زیاد می‌شود و وقتی پدر ماتس از او می‌پرسد این پول‌ها از کجا آمده، او می‌گوید که نمی‌داند، ولی مال آن‌هایی نیست که از گرسنگی می‌میرند. مال کسانی نیست که هیچ‌وقت نمی‌توانند دریا را ببینند. مال کسانی هم نیست که برای زندگی کردن دزدی و آدم‌کشی می‌کنند. مال آن‌ها نیست، باید به دست آن‌ها برسد. برای همین، پدر و پسر تصمیم می‌گیرند به مؤسسه‌های خیریه و دوستانی که به پول احتیاج دارند، کمک کنند.

چتر تابستان

نویسنده: لیزا گراف
مترجم: نیلوفر نیکزاد
ناشر: پیدایش
۱۸۰ صفحه

کاربرد: کنار آمدن با مرگ نزدیکان

آنی ریچاردز عاشق این بود که با دوچرخه از بالای تپه شر بخورد و باد توی موهایش بپیچد، با دوستانش بازی کند و غذاهایی مثل سوسیس بخورد. اما حالا هیچ کدام از این کارها را انجام نمی دهد. چرا؟ چون به نظرش خطرناک است. او به همین دلیل از بسیاری از چیزهایی که دوست دارد می گذرد تا در امان باشد. خیلی ها سعی می کنند به او بگویند این همه مواظبت دلیلی ندارد، اما آنی نمی پذیرد. در مورد برادرش هم گفته بودند مشکلی وجود ندارد، اما او از دنیا رفت.

این کتاب چالش های دختری نوجوان را با مرگ برادرش روایت می کند، چالشی که این بار به خاطر اندوه از دست دادن برادر نیست. بیشتر از ترس است، ترس از بیماری و مرگ. چتر تابستان نشان می دهد مرگ یکی از اعضای خانواده چگونه می تواند زندگی بقیه را به هم بریزد، در عین حال می خواهد بگوید مرگ یک نفر نباید پایان زندگی بقیه باشد.

چشم انداز شنبه ها

نویسنده: ای. آل. کونینزبرگ
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: پیدایش
۲۷۶ صفحه

کاربرد: درک همکاری و اهمیت دوستی، پذیرش تفاوتها

خانم **اوماری اولینسکی** باید به بقیه جواب بدهد. باید به بقیه بگوید چرا این چهار نفر یعنی نوآ، نادیا، ای تان و جولی یان را برای مسابقه ی علمی انتخاب کرده است، چهار نفر کلاس ششمی که اسم خود را گروه «یاران» گذاشته اند و در رقابتی سخت با مدارس دیگر از مسابقه های مدارس راهنمایی ایالت هم بالاتر می روند و قهرمان می شوند. شاید از اول برای خود خانم معلم هم روشن نباشد که چرا این چهار نفر را انتخاب کرده است؟ او شاگردان درس خوان تر دیگری هم داشته. اما هرچه داستان پیش می رود هم برای او و هم برای خوانندگان روشن می شود که برای شرکت در مسابقه ی علمی فقط هوش کافی نیست. چیزهای مهم تری هم هست، مثل درک، تفاهم، دانش اجتماعی، تجربه و... در هر بخش از این رمان، مخاطب با یکی از این چهار نفر همراه شده، وارد زندگی او می شود و درباره ی خانواده، دوستی ها و روابط چهار نوجوان چیزهایی می فهمد.

چنین جام لطیف

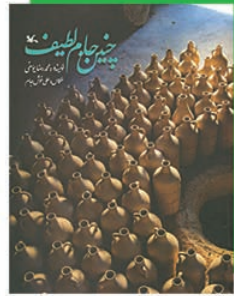
نویسنده: محمدرضا یوسفی

عکاس: علی خوش‌جام

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۶۴

کاربرد: آشنایی با هنر سفال‌گری و تاریخچه‌ی آن

سفال‌گری یکی از هنرهای قدیمی ایران است. در بسیاری از مناطق ایران مانند همدان، خراسان، قم و برخی استان‌های دیگر، هر کجا شرایط مناسب آب و هوایی اجازه داده، این هنر-صنعت رشد کرده است. کتاب چنین جام لطیف به هنر سفال‌گری در همدان پرداخته است. از آنجا که نویسنده خود اهل همدان است، مراکز سفال‌گری در این استان از جمله لاله‌چین آشنایی داشته و با استفاده از فرم نیمه‌داستانی روایت، کتاب را به نگارش درآورده است.

کتاب عکس‌هایی از مراحل ساخت سفال: آماده کردن خاک، ورز دادن گل، چرخ سفال‌گری، قالب زدن، تراش، خشک کردن، آتشخانه، لعاب دادن، نقش زدن و... همراه است و برای آشنایی با این هنر منبع خوبی است.

چهارشنبه‌های بستنی

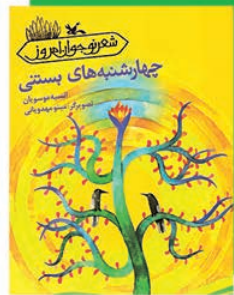
شاعر: انسیه موسویان

تصویرگر: مینو مهدویانی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۴۰

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

چهارشنبه‌های بستنی مجموعه بیست و دو شعر کوتاه برای نوجوانان است که بیشتر آن‌ها در قالب شعر نیمایی سروده شده‌اند، چند شعر از این مجموعه هم سپید هستند. مهمانی، سکوت، نشانی بهار، سرپناه، چشم انداز، اعتماد، ناگهان پرواز، جای خالی، غصه‌های کال، من و شمعدانی‌ها، عکاس و طعم تازه برخی از عناوین شعرهای این مجموعه است.

در این مجموعه به موضوعاتی همچون زندگی، دلتنگی، شادی و اندوه نوجوان پرداخته شده است و شاعر سعی کرده به دنیای نوجوان امروز و دغدغه‌هایش نزدیک شود. در شعرهای او عناصر طبیعت هم نقش پررنگی دارند، او سعی کرده وقتی به طبیعت می‌پردازد هم از عناصر و نگاهی استفاده کند که به محیط و سبک زندگی نوجوان امروزی نزدیک باشد.

چیزی درباره‌ی جرجی

نویسنده: لیزا گراف

مترجم: نیلوفر نیکزاد

ناشر: پیدایش

صفحه ۱۸۰

کاربرد: افزایش اعتمادبه‌نفس و توانمندی کودکان با نیازهای ویژه، توجه به مفهوم دوستی

جرجی پسری است که با سر بزرگ و قدی کوتاه به دنیا آمده. او الان کلاس چهارم است و دیگر قرار نیست قد بکشد. همه چیز برای جرجی دارد خوب پیش می‌رود، تا وقتی که پدر و مادرش می‌گویند قرار است به زودی صاحب فرزند جدیدی شوند. آن موقع است که یک فکر وحشتناک درون جرجی شکل می‌گیرد اینکه اگر بچه‌ی جدید به دنیا بیاید، بالاخره قد می‌کشد و یک روز از جرجی بلندتر می‌شود. بعد از آن، همه چیز بر سر جرجی آوار می‌شود. با بهترین دوستش اندی، سر مسئله‌ی ساده‌ای مشکل پیدا می‌کند و دوستیشان به هم می‌خورد. جرجی مجبور می‌شود در یکی از کارهای کلاسی، با دختری هم گروه شود که دل خوشی از او ندارد. با جینی، کسی که جرجی ترجیح می‌داد تنهایی کار کند تا با او در یک گروه باشد.

پدر و مادر جرجی نوازنده هستند و در یک ارکستر کار می‌کنند. مادرش معلم پیانو است و وقتی جرجی کوچک‌تر بود، سعی می‌کرد به او پیانو زدن یاد بدهد. اما جرجی هیچ وقت نمی‌تواند یک پیانیست شود. این کتاب به شناخت توانایی‌های درونی نوجوانان می‌پردازد و اینکه آرزوهای پدر و مادرها درباره فرزندان تا چه حد می‌تواند روی آن‌ها اثر بگذارد یا حتی باعث ناامیدی آن‌ها شود. از این رو شاید مخاطب این کتاب، به غیر از کودکان، والدین آن‌ها هم باشند تا درک کنند توقعات آن‌ها از فرزندان، چه آسیب‌هایی می‌تواند به آن‌ها وارد کند.

چیتی چیتی بنگ‌بنگ

نویسنده: یان فلمینگ

مترجم: راضیه ابراهیمی

ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)

صفحه ۱۳۶

کاربرد: آشنایی با رمان‌های کلاسیک ادبیات

کودک و نوجوان، لذت و سرگرمی

خانواده‌ی پات، خانواده‌ای معمولی نیست و پدر خانواده، ناخدا کاراکتا کاسپات، که هم مخترع است و هم کاشف، از همه اجاق و جقی تراست. خانواده‌ی پات پول زیادی در بساط ندارند و بخورونمیر زندگی می‌کنند تا این‌که ناگهان ماشین قراضه، قدیمی و زهواردرفته‌ای سرراشان قرار می‌گیرد. البته این ماشین در جوانی، بسیار غرورآفرین بوده و افتخارات زیادی کسب کرده، ولی در پیری قسمت پات‌ها شده است. ماجرای پات‌ها و این ماشین برای هر مخاطبی لذت‌بخش است.

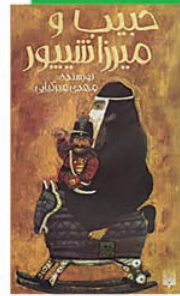
حبیب و میرزا شیپور

نویسنده: مهدی میرکیایی

ناشر: پیدایش

صفحه ۱۶۸

کاربرد: آشنایی با تاریخ در قالب رمان طنز

حبیب پسر نوجوانی است که مادرش را از دست داده و پدرش در زندان است، آن هم به خاطر بلوایی که در واقعه گندم و قحطی راه افتاده است و پدر و مادرش مثل بقیه اعتراض کرده بودند. حالا سال هاست میرزا شیپور، دلک پادشاه از حبیب مراقبت می‌کند.

حبیب که پسر هوشیار و جسوری است می‌خواهد پدرش را نجات بدهد، با اینکه میرزا به او هشدار می‌دهد قاجارها رحم ندارند اما حبیب کوتاه نمی‌آید تا از ماجرا سر در بیاورد و دست خلافکارها را رو کند و پدرش را نجات بدهد. حبیب دست روی دست نمی‌گذارد، میرزا هم ساکت نمی‌نشیند، هر بار فلک می‌شود و به زندان می‌افتد باز زبانش کوتاه نمی‌شود و از گفتن حقیقت نمی‌ترسد. اینکه حبیب چطور کلید این معما را پیدا می‌کند جالب و خواندنی است و توانمندی نوجوانان را نشان می‌دهد.

حتی خورشید گریه کرد

نویسنده: مزگان بامرندی

تصویرگر: سمیه صالح شوشتری

ناشر: امیرکبیر

صفحه ۴۸

کاربرد: آشنایی با زندگی شخصیت‌های مذهبی

این کتاب داستان‌هایی از زندگی پیامبر اکرم (ص) است که از زبان اشیاء و حیوانات روایت می‌شود. غار حرا ماجرای مبعوث شدن پیامبر را تعریف می‌کند و خورشید آسمان از ویژگی‌های آن حضرت می‌گوید و یا یک درخت که ستون مسجدالنبی است، ماجرای دیگری را روایت می‌کند.

این داستان‌ها به شیوه‌ی بیان وقایع تاریخی با بهره‌گیری از تخیل نویسنده و استفاده از اشیاء و عناصر طبیعت به عنوان راوی پرداخته است. نوع داستان‌پردازی نویسنده به گونه‌ای است که وقایع مستند تاریخی را با کمک تخیل روایت کرده تا برای خواننده جذاب‌تر شود.

حتی یک دقیقه کافی است

نویسنده: آنوسا صالحی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۹۲

کاربرد: آشنایی با مفهوم هویت

قهرمان این کتاب، دختری است به نام رها که در جست‌وجوی هویت خود است. او طی یک اتفاق مدارکی پیدا می‌کند که نشان می‌دهد نام خانوادگی او سروسستانی است، نه مقدم. و از اینجاست که کشمکش‌های ذهنی در ذهن رها برای پیدا کردن خانواده‌ی واقعی‌اش شکل می‌گیرد. جست‌وجوی پدر و مادری که هرگز چیزی درباره‌ی آنها نشنیده، چرا که همه‌ی عمر زوج دیگری را پدر و مادر خود می‌دانسته است. در یک لحظه همه چیز عوض می‌شود و او در جمع کسانی که همیشه آنها را خویشاوند خود می‌دانسته است احساس بیگانگی و غربت می‌کند. رها وقتی می‌فهمد خانواده‌اش را در زلزله‌ی بم (در کرمان) از دست داده مجبور است دوباره دنیایش را از نو بسازد.

این کتاب که روی مسئله‌ی هویت به عنوان یکی از دغدغه‌های نوجوانان دست گذاشته از رمان‌های ایرانی است که در آن تصویر اجتماعی و مستقلی از زن/ مادر ارائه شده است.

خانم آقای کلاه دودی

نویسنده: جمال‌الدین اکرمی

تصویرگر: امیر مفتون

ناشر: محراب قلم

صفحه ۱۴۴

کاربرد: پرورش تخیل

این کتاب داستان رقابت تنگاتنگ آقای کلاه دودی و آقای کلاه تفنگی است. آقای کلاه دودی مدیر یک کارخانه‌ی شکلات‌سازی و آقای کلاه تفنگی مدیر یک کارخانه‌ی ساخت اسباب‌بازی‌های جنگی است. رقابت بین مدیران دو کارخانه اعضای شورای شهر را هم به شدت درگیر کرده است. طرح احداث ایستگاه قطار شرق در کنار کارخانه‌ی شکلات‌سازی و برنامه‌ریزی‌های همسر آقای کلاه دودی که در کارخانه به او کمک می‌کند، حواس پرتی‌ها و ندانم‌کاری‌های آقای کلاه دودی را جبران می‌کند و در پایان این کارخانه‌ی شکلات‌سازی است که برنده می‌شود و آقای کلاه تفنگی ناچار می‌شود دست از ساخت اسباب‌بازی‌های جنگی بردارد و به جای آن فشفسه و عروسک تولید کند.

در این رمان فانتزی و انسان‌دوستانه به بومی‌سازی فضاها توجه شده است تا مخاطب نوجوان با آن ارتباط برقرار کند.

خانم بلندگو

نویسنده: فریده کئیری

تصویرگر: نگین احتسایان

ناشر: پیدایش

۱۴۰ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با کودکان
کم‌توان، آشنایی با خاطره‌نویسی

خاطره‌نویسی یکی از قالب‌های ادبی است که برای داستان‌نویسی مقدمه‌ی مهمی به حساب می‌آید. این کتاب مجموعه‌ی خاطرات خواندنی نویسنده، معلم کودکان استثنایی (کم‌توان) از دوران معلمی انشا است. او با زبان طنز آهسته‌آهسته خواننده را با ویژگی‌های کودکان استثنایی و معلمان صبورشان آشنا می‌کند. و با شرایط سختی که با آن‌ها دست به‌گریبان هستند، درگیر می‌کند. نقاشی‌های ساده و خطی کتاب هم، خواننده را به فضای داستان‌ها نزدیک‌تر می‌کند. کتاب شامل ۲۱ خاطره است، از جمله رویای یک ظهر تابستان، خانم بلندگو، تأثیر خال روی گونه، قبل از ظهر نحس، ماجرای جایزه بزرگ، نجات غریق، یک داستان غم‌انگیز، خنده درمانی، و... که این خاطرات می‌تواند مخاطب را با کودکان با نیازهای ویژه آشنا کند و آن‌ها را از حس و حال این کودکان باخبر کند.

خانم فریزی و موش‌های صحرایی

نویسنده: رابرت سی. اوبراین

مترجم: نگار شاطریان

ناشر: دنیای اقتصاد (دارکوب)

۲۵۶ صفحه

کاربرد: تقویت تفکر خلاق، توجه به مفهوم عدالت

خانم فریزی یک موش است که با چهار بچه موشش در یک مزرعه زندگی می‌کند و هر سال بعد از اتمام زمستان باید مزرعه را ترک کند و به دنبال خانه‌ی جدیدی باشد. چون با آمدن بهار تراکتوری که زمین را زیر و رو می‌کند، تمام لانه‌های زمستانی را هم نابود می‌کند و هیچ حیوانی نمی‌تواند جان سالم به‌در ببرد. اما امسال با سال‌های قبل فرق دارد، پسر کوچک خانم فریزی به شدت مریض است. اگر در آن هوای سرد اسباب‌کشی نکند، بدون شک او خواهد مرد و اگر اسباب‌کشی نکنند همگی جان خود را از دست می‌دهند. آشنایی خانم فریزی با موش‌های صحرایی به او کمک می‌کند تا راه حل تازه‌ای پیدا کند. موش‌های صحرایی موجوداتی مرموز و باهوش، از نژادی خارق‌العاده هستند که آماده‌اند به خانواده‌ی فریزی کمک کنند. این رمان فانتزی با نگاهی انسانی، کودکان را متوجه مفهوم عدالت و برابری می‌کند و به آن‌ها اهمیت تلاش و خلاقیت را یادآوری می‌کند.

خدا! اجازه؟ تمنای دل‌های پاک

به اهتمام: مه‌ری آقایی قهرمانلو
ناشر: نجوای دل
صفحه ۷۴

کتاب حاضر، مجموعه‌ای از دست‌نوشته‌های دانش‌آموزان مقطع دبیرستان است که طی سال‌ها تدریس از آن‌ها جمع‌آوری شده است. این مطالب صرفاً برداشت ذهنی نوجوانان و ارتباط آن‌ها با خداست و چه بسا جنبه آسیب‌شناسانه دارد و می‌تواند فرصت‌های مطالعاتی زیادی برای فعالان حوزه تعلیم و تربیت کودک و نوجوان فراهم کند. نوجوانان با خواندن این کتاب می‌توانند از نوشته‌ها الهام بگیرند و خود نویسنده‌ی نامه‌هایی به خدا باشند

خداحافظی در خیابان پاییز

شاعر: مریم اسلامی
تصویرگر: فهیمه محبوب
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۴۴
کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

خداحافظی در خیابان پاییز مجموعه ۱۹ قطعه شعر نواست که برای نوجوانان سروده شده. در یکی از شعرهای این کتاب می‌خوانیم: پارک‌ها کتابخانه‌اند/ پیرمردهای توی پارک/ هر کدام یک کتاب قصه‌اند/ قصه‌هایی که سال‌ها از انتشارشان گذشته است/ فصل آخرش ولی/ هنوز نانوخته است. نزدیکی به طبیعت و به نمایش گذاشتن احساسات نوجوانان از ویژگی‌های این کتاب است که جایزه‌ی پروین اعتصامی را هم دریافت کرده است.

خطای ستارگان بخت ما

نویسنده: جان گرین
مترجم: میلاد بابائزاد، الهه مرادی
ناشر: پیدایش
۴۱۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با زندگی و مسائل
بیماران مبتلا به سرطان

خطای ستارگان بخت ما روایتی خواندنی از دو نوجوان سرطانی ارائه می‌کند. دختری کتابخوان به نام هزل که با پسری به نام آگوستوس آشنا می‌شود. آن‌ها می‌دانند که هر دویشان به زودی می‌میرند. اما برای ساختن لحظه‌های شاد و به دست آوردن آنچه که می‌خواهند چیزی مانع آنها نیست. عشق پاک و نجیبشان از رنج بیماری‌شان کم می‌کند. هیچ‌کدام از آن‌ها انسانی منفعل نیستند. خطای ستارگان بخت ما داستانی در ستایش عشق و زندگی است. نویسنده این کتاب از زبان هزل، دختری هفده ساله به خوبی توانسته حس کسی را که با بیماری دست و پنجه نرم می‌کند به نمایش بگذارد. دغدغه‌هایش را بیان کند و از مشکلاتش حرف بزند. برای همین خواندن این کتاب می‌تواند مخصوصاً برای نوجوانانی که یا خود درگیر بیماری هستند یا در اطراف خود، کسی را دارند که با بیماری مزمنی دست و پنجه نرم می‌کند تجربه‌ای فراموش نشدنی باشد. تجربه‌ای که به آن‌ها کمک می‌کند حس اطرافیان را بهتر درک کرده و به اندازه‌ی خواندن یک رمان خود را جای آن‌ها بگذارند! این کتاب را نشر هیرمند هم با نام «بخت پریشان» به فارسی منتشر کرده است.

خنده‌ی برگ

شاعر: فرزانه فتحی
تصویرگر: مریم نیکخواه ایبانه
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و
نوجوانان
۵۲ صفحه
کاربرد: توجه به طبیعت

کوه را / سنگ سنگ / پشت سر گذاشتم / باز فکر می‌کنم / گام کوچکی هنوز / برداشتم! / کوه می‌کشد مرا به اوج / ماه روی قله خنده می‌کند / روح خسته‌ی مرا / پرنده می‌کند!

بیست و دو شعر «خنده‌ی برگ» به طبیعت نزدیک هستند و توجه نوجوانان را به طبیعت جلب می‌کند، مانند شعرهای کوچه بهار، مثل آفتاب و شاخه‌ها می‌شکنند. شعرها در قالب نیمایی سروده شده‌اند و مخاطب را با موقعیت‌های گوناگونی روبه‌رو می‌کند که شاید پیش از این به آن‌ها توجه نکرده بود. در برخی شعرها به طور مستقیم یا غیرمستقیم به نکات اخلاقی هم توجه شده است، مثل شعر کوتاه حجم خالی لیوان:

مثل یک لیوان خالی / می‌شود پر شد از آبی‌ها / فکر حجم خالی لیوان اگر باشیم / تشنه می‌مانیم

هر شعر یک داستان کوتاهی پشتش دارد و در آخر تلنگر کوتاهی هم به خواننده می‌زند که شاعر سعی کرده این تلنگر تازگی داشته باشد.

خواهران تاریک

نویسنده: مهدی رجیبی

ناشر: افق

صفحه ۲۷۲

کاربرد: لذت و سرگرمی

داستان در جنگل‌های شمال ایران اتفاق می‌افتد. نیما نوجوانی منزوی و گوشه‌گیر است که با پدر و مادرش برای دیدن دوست دوران دانشجویی مادر به شمال ایران می‌روند. در آن جا با دختری به نام تارا آشنا می‌شود که رفتار و گفتار دخترک توهمات نیما را دامن می‌زند و ماجراها را پیچیده‌تر می‌کند. نویسنده با استفاده از زاوی غیرقابل اطمینان، مخاطب را در مرز بین خیال و واقعیت نگه می‌دارد تا رمزگشایی کند و لذت کشف را به خواننده واگذار می‌کند. نویسنده با بهره‌گیری از ژانر وحشت سعی در روایت داستانی درواکاوای بحران روحی نوجوانان دارد و مرز واقعیت و خیال را تشخیص نمی‌دهد. او تلاش کرده تا داستانی چندلایه خلق کند و رمزهایی را در داستان قرار بدهد تا خواننده خودش گره‌ها را باز کند.

خوشبختی کتی

نویسنده: جین و جاجیوا

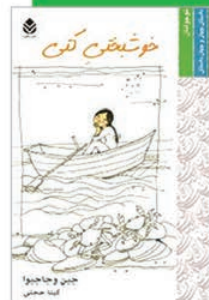
مترجم: گیتا جتی

ناشر: قطره

صفحه ۱۲۸

کاربرد: مقابله با تنهایی و انزوا،

آموزش مهارت‌های اجتماعی

داستان با توصیف از خواب پیدار شدن کتی، در یک صبح، با صدای تلق و تلووق کفگیر و ماهیتابه‌ی مادر بزرگ، آغاز می‌شود و خیلی زود، با استفاده از جملات پدر بزرگ درباره‌ی مادر بزرگ و کتی، تکلیف خواننده با شخصیت‌ها روشن می‌شود: کتی کودکی است مانند تمام بچه‌های هم سن و سالش، با تمام از زیر کار در رویی‌ها و یا خواسته‌های کوچک و بزرگ. او با پدر بزرگ و مادر بزرگش زندگی می‌کند؛ پدر بزرگ روحیه‌ی طنز دارد، دنیا را سخت نمی‌بیند، و سعی می‌کند از کنار مشکلات راحت بگذرد. مادر بزرگ کمتر لبخند می‌زند و زندگی را، با نخریدن وسایل برقی، برای خودش سخت کرده است. او زمانی در یک هتل پنج ستاره مسئولیت داشته است. برای همین از تصور بیکاری می‌ترسد و

اما چیزی که داستان را پیش می‌برد روبه‌رو شدن کتی با ماجرای جدایی پدر و مادرش است که حالا باید راهی برای کنار آمدن با این موضوع پیدا کند.

خیال باف

نویسنده: پم مونوز رایان

مترجم: ریحانه عبدی

ناشر: ماهک (منظومه‌ی خرد)

صفحه ۲۳۸

کاربرد: آشنایی با زندگی پابلو نرودا

داستان زندگی کودکی پابلو نرودا، از مهم‌ترین شاعران جهان، است؛ کودکی که برای یادگیری علم و ریاضی تمرکز ندارد، اما برای قصه‌گفتن بسیار توانا است. پسری که در کودکی از سرما استخوان درد می‌گیرد و کتاب و شعر او را نجات می‌دهد. این کتاب با نثری لطیف روایت‌گر فضایی شاعرانه و البته ناشناخته است. از ویژگی‌های این کتاب تصویرگری آن با جمله‌های کوتاهی از شعرهای پابلو نرودای بزرگ است که براساس علاقه‌ی نرودا به استفاده از رنگ سبز، گل متن کتاب با همین رنگ چاپ شده است.

دانشنامه تاریخ جهان

نویسنده: آنتی گانری، هیزل مری

مارتل، برایان ویلیامز

مترجم: نادر میرسعیدی

ناشر: آفرینگان

صفحه ۲۲۸

کاربرد: آشنایی با تاریخ جهان

این کتاب با متون کوتاه که توسط تصاویر همراهی می‌شوند، تاریخ جهان را به صورت خلاصه برای نوجوانان روایت و تصویر می‌کند. این کتاب پنج بخش اصلی با عناوین جهان باستان، قرون وسطی، عصر اکتشافات، انقلاب و صنعت و جهان امروز دارد. بعد از این بخش‌ها هم واژه‌نامه، نبردها و جنگ‌های مهم نمایه‌های کتاب آمده است. از بخش‌های «جهان باستان» می‌توان به نخستین انسان‌ها، هنر غارنشینان، زندگی در عصر یخبندان و... اشاره کرد. در بخش «قرون وسطی» بیزانس، فرانک‌ها، پیدایش اسلام جنگ‌های صلیبی و... به چشم می‌خورد. رنسانس، آرتک‌ها و اینکاها، سفرهای اکتشافی دریایی و... هم از عناوین «عصر اکتشافات» هستند. عصر روشنگری، امپراتوری رومسیه، انقلاب صنعتی و... هم از بخش‌های «انقلاب و صنعت» هستند. «جهان امروز» هم به وقایعی چون حق رای برای زنان، جنگ جهانی اول و جنگ با تروریسم می‌پردازد. کتاب دانشنامه تاریخ جهان دریچه‌ی جدیدی بر روی نوجوانان می‌گشاید تا آن‌ها راز و رمز لذت ورود به تاریخ را دریابند.

دانش‌نامه‌ی بدن انسان

نویسنده: استیو پارکر

مترجم: الهه علوی

ناشر: افق

صفحه ۲۲۴

کاربرد: آشنایی با بدن انسان

در این کتاب، ابتدا بیرونی‌ترین بخش بدن یعنی پوست معرفی می‌شود. در فصل‌های بعدی، به ترتیب مباحث استخوان، شش، قلب، گوارش، مغز و اعصاب و حواس آمده است. در پایان کتاب هم فصل «بچه‌ها و بزرگ شدن» شامل اندام‌های تولیدمثل زن و مرد، لقاح، حاملگی، تولد، رشد، بلوغ و پیری قرار دارد. تصاویر، وظیفه‌ی بیان بخش بزرگی از مفاهیم را به عهده دارند درحالی‌که متن کتاب درمقایسه با کتاب‌هایی از این دست، بسیار کم است. تصویرسازی کتاب به‌گونه‌ای است که شگفت‌انگیزی بدن را نشان می‌دهد. زبان صمیمی و روایت‌گونه آن هم از زبان خشک و رسمی کتاب‌های درسی دور است. نوجوان می‌تواند پاسخ پرسش‌های خود درباره‌ی چگونگی کارکرد اعضای بدن، مراحل رشد انسان و شگفتی‌های وجود خویش را در این کتاب پیدا کند.

دانش‌نامه‌ی تمدن‌های جهان باستان

نویسنده: ک.م. سانتون

مترجم: مجید عمیق

ناشر: افق

صفحه ۲۲۴

کاربرد: دانش‌اندوزی

خواندن کتاب‌های تاریخی و آشنایی با تمدن‌های دیگر، دانش اجتماعی را افزایش می‌دهد و درک تاریخی را بیشتر می‌کند. اروپای قدیم، مصر باستان، یونان باستان، روم باستان، تمدن‌های آسیا، آمریکا و استرالیا، بخش‌های اصلی کتاب هستند. مقدمه‌ای کوتاه، واژه‌نامه، تاریخ شمار رویدادهای جهان و نمایه، این کتاب را کامل کرده است. مطالب فشرده و تصاویر، نقشه‌ها و عکس‌های فراوان است. هم‌چنین، اطلاعات تکمیلی مفیدی نیز در کادرهای جداگانه، مطالب اصلی را تکمیل می‌کنند.

دایره

نویسنده: سیدنوید سیدعلی اکبر
تصویرگر: سمیه ورزدار
ناشر: آفرینگان
۲۴ صفحه
کاربرد: آشنایی با واقعیت‌های اجتماعی

ماجرای آن درباره‌ی دخترکی است که مادرش او را در دایره‌ای محصور می‌کند تا از خانه بیرون برود و به او می‌گوید نباید تا زمان برگشتن مادر جایش را ترک کند. کتاب از زبانی استعاری و فانتزی برای بیان زندگی کودکان درگیر مشکلات اجتماعی استفاده کرده است. در پایان، دختر از خستگی سرش را روی پایش می‌گذارد و می‌خوابد و به این ترتیب، خودش تبدیل به دایره می‌شود.

دائرةالمعارف پول و زندگی

نویسنده: مهدی ضرغامیان
تصویرگر: رودابه خائف
ناشر: محراب قلم (کتاب‌های مهتاب)
۹۶ صفحه
کاربرد: آشنایی با تاریخچه‌ی پول
و نقش آن در زندگی

این کتاب درباره‌ی پول و ارتباط آن با زندگی انسان است و مخاطب را با چگونگی پیدایش پول و نقش آن در زندگی افراد جامعه آشنا می‌کند و از قدرت بخشیدن پول به انسان بحث می‌کند. خواننده نوجوان با خواندن این کتاب طرز کار مؤسسات مالی و اقتصادی را یاد می‌گیرد و با چگونگی بهره‌مندی از خدمات آن‌ها آشنا می‌شود. به سرگذشت پول، انواع پول، پول خارجی، بانک‌ها و بیمه‌ها و خدمات آن‌ها، اصطلاحات پولی مانند تورم، رکود و بسیاری مباحث دیگر هم در کتاب اشاره شده است.

کتاب با تصاویر جالبی همراه شده و مطالب به گونه‌ای دسته‌بندی شده است که خواندن آن را برای مخاطب آسان می‌کند. اطلاعات تکمیلی نیز در کادرهای جداگانه‌ای آورده شده است تا اگر خواننده به دنبال مطالب بیشتری در زمینه‌ی هر مبحث بود، آن‌ها را بخواند.

در انتظار یک زندگی طبیعی

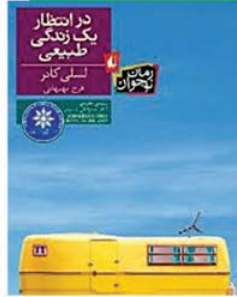
نویسنده: لسلی کانر

مترجم: فرح بهبهانی

ناشر: افق

صفحه ۲۴۸

کاربرد: کمک به دختران نوجوان برای حل مشکلات دوره‌ی بلوغ

ماجرای دختر نوجوانی به نام ادی است که از زندگی نامتعادل مادرش به ستوه آمده. مادری که از پدرا دی جدا شده و به خاطر بیکاری و بی پولی مجبور است در یک کاروان کوچک زندگی کند. مادری که هیچ تلاشی برای تغییر زندگی شان نمی‌کند، روزهایش را پای اینترنت می‌گذراند و گاهی غیبش می‌زند و ادی را در کاروان کوچک تنها می‌گذارد. اما ادی در پی یک زندگی بهتر است، یک زندگی طبیعی. او دوست دارد حتی در کاروان هم زندگی خوبی برای خودش بسازد. برای همین با همسایگان جدیدشان دوست می‌شود و تصمیم می‌گیرد در گروه موسیقی مدرسه‌ی جدیدش عضو شود.

درختها برای تو، پرندهها برای من

شاعر: مهدیه نظری

تصویرگر: نر جس محمدی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۳۶

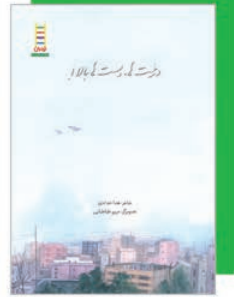
کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

این کتاب هجده شعر کوتاه دارد که بیشتر آن‌ها در قالب نیمایی سروده شده است. عناوین شعرهای این مجموعه عبارتند از: شنیدن تو، مسافر، تقسیم، راز، خاطره، دوباره دوست دارم، گلایه، پروانگی، اشاره، نغمه‌های بی‌قرار، روشنی، رازهایی، زمستن، خاموشی، امتحان، شادمانگی، تهران و زنگ‌ها. نگاه لطیف شاعر به پدیده‌های دنیای اطراف مجموعه‌ای را پدید آورده است که در آن مسائلی مثل دوستی، عواطف، دغدغه‌های ذهنی و کشمکش‌های درونی نوجوانان مطرح شده است. شاعر سعی کرده است با استفاده از زبان این نسل و نزدیک شدن به دغدغه‌های نوجوانان، شعرهایی بسراید که نگاه نوجوانانه در آن پررنگ باشد.

درخت‌ها، دست‌ها بالا

نویسنده: هدا حدادی
تصویرگر: مریم طباطبایی
ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران
۲۴ صفحه
کاربرد: حفظ محیط زیست

درخت‌ها دست‌ها بالا، کتابی است که توانسته با زبان شعر، دغدغه‌های زیست محیطی را به تصویر بکشد و با وجود حجم کم، مفاهیم گوناگونی را در خود جای دهد. یکی از موضوعاتی که در اکثر شعرهای کتاب به آن پرداخته شده، کم‌اهمیت شدن محیط زیست در فضاهای توسعه شهری است. یکی از ویژگی‌های مثبت کتاب تصویری بودن آن است. تصویرهایی که رنگ غالب‌شان خاکستری‌اند و به کمک شعرها آمده‌اند تا تلخی آن‌ها را دو چندان کنند و اثر بیشتری روی مخاطب بگذارند. این کتاب برای ما از فاصله گرفتن انسان‌ها از طبیعت، و روی آوردن آن‌ها به محیط‌هایی سخن می‌گوید که در آن‌ها اثری از محیط زیست باقی نمانده و در نهایت چیزی جز سرگستگی خود انسان‌ها را به دنبال خواهد داشت.

درخت‌ها دست‌ها بالا، به خوبی نشان داده است که بیان مشکلات محیط زیست با چاشنی توصیف‌های شاعرانه، می‌تواند تاثیر بیشتری بر روی مخاطب بگذارد: «... جنگل‌ها/ خرس‌های مرده‌شان را در آغوش گرفته و گریه می‌کنند/ و دریا/ دریای بیمار/ خلط‌های نفتی‌اش را/ به ساحل تف می‌کند...»

دردسراز

نویسنده: بن میکائلسن
مترجم: پروین علی پور
ناشر: کتاب ونوشه (نشر چشمه)
۳۰۵ صفحه
کاربرد: آموزش مهارت‌های کنترل
خشم، ضد خشونت

ماجرای پسر پانزده ساله‌ای به نام کل ماتیوز که وقتی خشمگین می‌شود، هیچ چیز نمی‌تواند جلویش را بگیرد. او از عالم و آدم طلبکار است و خشم و عصبانیتی مهارنشده‌ی، وجودش را انباشته و باعث شده بارها و بارها دست به کارهایی بزند که او را با تنبیه‌های سخت مواجه کند؛ مثلاً گلاویز شدن با همکلاسی‌اش و کوبیدن سراو به لبه‌ی جدول باعث می‌شود به زندان بیفتد. اما دایره‌ی دادرسی به او این امکان را می‌دهد که در خلوت، رفتارش را بازنگری کند و روشی برای بهبود و التیام روح خود و کسی که به او صدمه زده، بیابد. کل، بین زندان و دایره‌ی دادرسی، دومی را انتخاب می‌کند، با این قصد که امکان فرار پیدا کند.

نویسنده نشان می‌دهد برخورد‌های قهری و زندان، همیشه بهترین راه برای کاهش جرم در جامعه نیست. او با توصیفات دقیق از طبیعت و دنیای اطراف، باعث می‌شود خواننده جور دیگری به دنیا نگاه کند و خود را جزوی از محیط زیستی بدانند که اجزایش به هم پیوسته است.

در سکوت ماسه‌ها

شاعر: کمال شفیعی

تصویرگر: مهناز انصاری

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۴۸

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه، تقویت دید فلسفی

این کتاب شامل ۲۰ شعر نوجوان می‌شود که در قالب سپید سروده شده‌اند. دقت شاعر به دنیای اطراف، تصاویر بدیعی را در ذهن مخاطب تداعی می‌کند. تصویرگری خوب کتاب نیز در صفحه مقابل هر شعر به خوبی توانسته در خیال پردازی مخاطب نقش داشته باشد. اندیشه نهفته پشت هر شعر و موسیقی درونی آن‌ها، ویژگی دیگری است که این کتاب را خواندنی می‌کند.

اشعار این کتاب به ما یادآوری می‌کنند که اتفاقات جزئی و روزمره‌ی زندگی، فرصتی هستند که می‌توانیم درباره آن‌ها فکر کنیم و هربار نتیجه‌ی متفاوتی بگیریم.

دختر آتش‌ساز

نویسنده: فیلیپ پولمن

تصویرگر: پیتر بیلی

مترجم: مریم موسوی‌بلده

ناشر: پریان

صفحه ۱۰۴

کاربرد: لذت و سرگرمی

لی‌لا دختر یک آتش‌ساز است. از کودکی در کارگاه پدرش بزرگ شده، آتش‌بازی‌های زیادی ساخته و بیشتر از همه چیز دلش می‌خواهد آتش‌ساز شود اما به نظر پدرش آتش‌سازی برای او زیادی خطرناک است و بهتر است به فکر شوهر کردن باشد. اما لی‌لا تسلیم نمی‌شود. حتی اگر پدرش راهنمایی‌اش نکند و راز سفری را که همه‌ی آتش‌سازها باید پشت سر بگذارند به او نکوید او راهی کوهستان می‌شود. لی‌لا دوستی به نام چولاک دارد، به درخواست پدرلی‌لا چولاک و هملت هم راهی سفر می‌شوند تا راز سفر را به لی‌لا بگویند و در راه با ماجراهای زیادی روبه‌رو می‌شوند.

لی‌لا به کوهستان میرایی سفر می‌کند و سراغ غول آتش می‌رود تا آتش‌ساز شود اما سفر اصلی درون شخصیت‌ها اتفاق می‌افتد و نه فقط لی‌لا که، چولاک، هملت و حتی پدرلی‌لا در طول داستان رشد می‌کنند. خواستن و تسلیم نشدن در برابر موانع، تلاش، دوستی و به اشتراک گذاشتن دانسته‌ها از محورهای اصلی کتابند.

دلتنگی‌های یک آپارتمان

شاعر: مهدی مردانی

تصویرگر: مهرداد اردیبهشت

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۴۴

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه

شاعر این مجموعه یک شخصیت انتخاب کرده تا حرف هایش را از زبان او بزند. این شخصیت به زندگی نوجوان امروز هم نزدیک است و شاعر با این انتخاب هوشمندانه توانسته شعرهایش را از ورطه‌ی تکرار نجات بدهد. آپارتمان شخصیت مشترک تمام این شعرهاست. آپارتمانی که جان می‌گیرد، ساکنانش را دوست دارد، نگران زندگی آن‌هاست اما از آن‌ها شکایت هم می‌کند که گنجشک‌ها و درخت‌ها را او دور کرده‌اند. زندگی آپارتمان نشینی همان نخ تسییحی است که تمام شعرهای این مجموعه را به هم وصل می‌کند، شعرهایی که گاه ممکن است از زاویه‌ای تکراری به موضوع نگاه کرده باشند اما ردپای نگاهی متفاوت در بعضی از آن‌ها پیداست که می‌تواند برای خواننده‌ی نوجوان جذاب باشد. مخصوصاً خواننده‌ی نوجوانی که شعرگفتن را دوست دارد. این کتاب می‌تواند پیشنهادی برای این دسته از نوجوان‌ها باشد تا دنیا را متفاوت ببینند و بیاموزند به هر چیز کوچکی از دریچه‌ی چشم شاعرانه نگاه کنند.

تصویرهای کتاب هم با رنگ‌هایی تیره با فضای کتاب هم‌خوانی دارند و به انتقال حس شاعرانه کمک می‌کنند.

دلک

نویسنده: هدی حدادی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۲۷۴

کاربرد: تقویت امید، لذت و سرگرمی

قهرمان رمان دلک دختری به نام نگار است که برای درس خواندن به تهران آمده و یک روز در ایستگاه اتوبوس با دختر نوجوانی با ظاهری عجیب برخورد می‌کند. نگار به مرور متوجه می‌شود دختر نوجوان از خانواده دلک‌هاست و از خانواده‌اش دور مانده. او دلک را به آپارتمان کوچک خود می‌برد و در تلاش است کسی دلک را نبیند. اما موفق نمی‌شود. همه‌ی همسایه‌ها با دلک آشنا می‌شود و همین مسئله باعث اتفاقات تازه‌ای در این مجتمع محل زندگی نگار می‌شود و از رازهای بزرگی پرده برمی‌دارد. حضور دلک به مرور زندگی نگار و همسایه‌ها را تغییر می‌دهد. دلک رمانی است که با الهام گرفتن از لحن نوجوانان امروز نوشته است و از دغدغه‌ها و مشکلات آن‌ها حرف می‌زند، این رمان یادآوری می‌کند که شادی مهم‌ترین بخش زندگی است و باید از هر بهانه‌ای برای امیدواری و شادی استفاده کرد.

دلک و نارنج تلخ

نویسنده: سیده عذرا موسوی

ناشر: قدیانی

صفحه ۱۶۶

کاربرد: آشنایی با تاریخ انقلاب اسلامی

این کتاب ماجرای فعالیت‌های دو پسر نوجوان به نام‌های مجتبی و همایون است که در سال ۱۳۵۶ علیه برگزاری یازدهمین جشن هنر شیراز دست به اقدامات انقلابی می‌زنند. این رمان شرح کاملی از وضعیت سیاسی و اجتماعی آن دوره است و به گونه‌ای نوشته شده که خواننده می‌تواند خود را در کنار شخصیت‌های داستان حس کند و گویی حادثه‌ها برای خود او رخ می‌دهد و همچنین می‌تواند این اتفاقات را تجربه‌ای در زندگی خود به حساب آورد.

دو دست چون دو بال

نویسنده: ابراهیم حسن بیگی

تصویرگر: منوچهر درفشه

ناشر: مدرسه

صفحه ۲۲۴

کاربرد: آشنایی با شخصیت‌های دینی

این کتاب درباره‌ی یکی از یاران وفادار امام حسین (ع) است، حضرت ابوالفضل (ع) که برادر امام هم بود و رشادت‌های او در واقعه‌ی عاشورا برای نوجوانان داستانی آشنا است. دوباره شنیدن این رشادت‌ها و آشنایی با جنبه‌های جدیدی از زندگی این حضرت در قالب داستان تجربه‌ی خوبی برای نوجوانانی است که دوست دارند از شخصیت‌های بزرگ تاریخ اسلام الگو بگیرند.

راز باغ متروک

نویسنده: محمود برآبادی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۰۰ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی

راز باغ متروک داستان معلمی است که به تازگی به روستایی به نام حکیم آباد رفته است. او به دنبال ردی از پدربزرگش، به گل تپه، روستای مجاور حکیم آباد می‌رود تا شاید نشانه‌ای از او بیابد. از سوی دیگر، چهار دانش‌آموز مدرسه که درباره وجه تسمیه یا علت نام‌گذاری روستا تحقیق می‌کنند، با راهنمایی «بابا مراد» پیرترین مرد روستا به باغ متروک حکیم می‌روند تا صندوقچه با ارزشی را که حکیم داشته، بیابند. سرانجام پس از ماجراهای زیاد، بچه‌ها موفق به کشف آن صندوقچه می‌شوند.

این داستان فضای یک روستا و روابط بچه‌ها در این روستا با یکدیگر را به نمایش می‌گذارد.

راز کیمیا و افسانه‌ی مهر و ماه

نویسنده: بهناز علی‌پور گسگری

ناشر: ویدا

۲۰۹ صفحه

کاربرد: ترویج کتابخوانی،

آشنایی با افسانه‌های کهن ایرانی

کیمیا دختر نوجوانی است که می‌خواهد در روزهای آخر زندگی مادر بزرگش از او مراقبت کند. در این روزها، او با کتاب مرموزی روبه‌رو می‌شود که هر شب مادر بزرگ ورقش می‌زند و بعد آن را پنهان می‌کند. کیمیا روزهای متوالی تلاش می‌کند تا کتاب را از گوشه‌وکنار خانه پیدا کند، اما موفق نمی‌شود. وقتی کتاب به دست او می‌رسد که مادر بزرگ نیمه بیهوش و در آستانه‌ی مرگ قرار دارد. کتاب مرموز قدیمی، وقتی کیمیا انتظارش را ندارد جلو او ظاهر می‌شود، و او با باز کردن کتاب غرق در دنیای مهر و ماه می‌شود. خاورشاه، پادشاه بزرگ سرزمین مشرق فرزندش ندارد و از این بابت غرق در اندوه است. این کتاب افسانه‌های کهن را با داستانی امروزی آمیخته تا قدرت قصه‌ها و اهمیت آن‌ها در زندگی را نشان بدهد.

راز نقاشی‌های مانی

نویسنده: فاطمه سرمشقی

ناشر: چکمه

صفحه ۱۸۸

کاربرد: پرورش تخیل

شهرزاد، مانی و مانا خانواده‌ای سه نفره را تشکیل می‌دهند. مانی، پدر خانواده، نقاش است و شهرزاد که خواننده را به پیاد هزار و یک شب می‌اندازد بیش‌تر از هر چیز دوست دارد برای دخترش مانا قصه‌های مختلف تعریف کند. شهرزاد برای دخترش فضایی سرشار از تخیل ساخته‌است. در خیال آن‌ها خانه‌شان صد اتاق دارد و پشت در هر اتاق قصه‌ای پنهان است. با باز کردن در هر اتاق، قهرمان‌های آن قصه جان می‌گیرند و در خانه راه می‌افتند. در این کتاب نویسنده فضایی سوررئال و سرشار از تخیل ساخته‌است. فصل‌ها را یکی درمیان مانی و شهرزاد روایت می‌کنند، شهرزادی که فقط روح است، روحی در یک تابلوی نقاشی. گویی راز مردن شهرزاد با نقاشی‌های همسرش گره خورده؛ او وقتی از دنیا رفته که مدلی یکی از نقاشی‌هایمانی بوده‌است. شهرزاد دوست دارد به زندگی برگردد، برای دخترش مادری کند و دوباره قصه‌هایش را تعریف کند. در عین حال فکر می‌کند مانی باعث مرگ او شده‌است. این رمان روی لبه‌ی عشق و مرگ حرکت می‌کند.

رودخانه‌ی واژگون

نویسنده: ژان کلود مورلوا

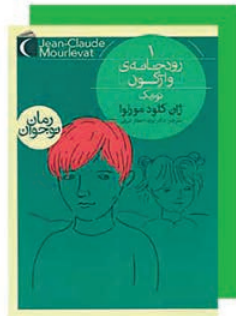
مترجمان: نوید اعطار شرقی، زهره ناطقی

ناشر: محراب قلم

تومک: ۱۶۸ صفحه

هانا: ۱۵۲ صفحه

کاربرد: دعوت به صلح، آرامش و گفت‌وگو، پرورش تخیل

نام جلدها: هانا/ تومک

تومک پسری نوجوان است که در دهکده‌ای مغازه‌دار است. او از زندگی روزمره خسته شده و دوست دارد سفر را تجربه کند و دنیا را ببیند. انگیزه‌ی او برای رفتن به سراغ این آرزو، ملاقات با هانا است. دختری نوجوان که یک روز به مغازه‌اش می‌آید و از او در مورد آب حیات بخش رودخانه‌ی واژگون سوال می‌کند. و همین سوال است که باعث آغاز سفر شگفت‌انگیز تومک می‌شود. او از سرزمین‌های مختلفی می‌گذرد، از جنگل فراموشی، از دهکده‌ی عطر فروشان، از مرغزار، کوه، دریا... و با شخصیت‌ها و اتفاق‌هایی متفاوت روبه‌رو می‌شود. هانا هم در کتاب دوم این سفر را از نگاه خودش روایت می‌کند. او هم در مسیر رودخانه‌ی کج‌بار با آدم‌هایی متفاوت همراه می‌شود تا بتواند با آب زندگی بخش پرنده‌اش را از مرگ نجات دهد. این دو کتاب با ساختن جهانی فانتزی و انسانی با دعوت به آرامش، صلح و گفت‌وگو در دنیای پرخشونت امروز، پیشنهادی است برای نوجوانانی که دوست دارند اثرگذار باشند و سفری متفاوت را با دنیای ادبیات تجربه کنند.

روز بعد از معمولی بودن دنیا

نویسنده: زیئا ملکی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۵۲

کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش تخیل

داستان از آنجا شروع می‌شود که موجودی به نام دور و دراز، که فقط می‌دانیم یک برآورده‌کننده‌ی آرزو است، سرو کله‌اش در زندگی پسری پیدا می‌شود و می‌خواهد هفت تا از آرزوهایش را برآورده کند. پسر هم تا می‌تواند آرزوهای غیر معمول می‌کند. آرزو می‌کند قطار شود، خلبان شود، نامرئی شود، روی ابرها زندگی کند و تجربه‌ی کوچ یک پلیکان کوپاکانایی را داشته باشد.

ویژگی جالب این کتاب، فضاهایی است که داستان در آن شکل می‌گیرد. فضاهایی بسیار متفاوت. از خیابان گاندی گرفته تا ستارخان و خیابان‌های استانبول و پاریس و پایتخت پرو تا روی ابرها. نویسنده به خوبی از پس به تصویر کشیدن فضاهای جدید برآمده و این ویژگی توانسته تا حدی توصیف نه چندان قوی شخصیت‌ها و رویدادها را بپوشاند.

روز نهنگ

نویسنده: عباس عبدی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۹۹

کاربرد: آشنایی با ادبیات بومی

روز نهنگ رمانی است که ماجرای آن در جزیره‌ی لارک، در روزهای پایانی جنگ ایران و عراق، اتفاق می‌افتد. نویسنده‌ی رمان به مدد حافظه‌ی قوی خود توانسته است تصویری دقیق از زندگی نوجوانان جزیره در آن سال‌ها ارائه کند. او کوشیده است زبان مردم جزیره در آن دوران، رویدادهای متفاوت مربوط به لارک در پایان دهه‌ی ۱۳۶۰، امکانات و شیوه‌ی زندگی مردم و شخصیت‌ها و دغدغه‌های عمومی آن دوران را بازسازی کند. کلمات و اصطلاحات محلی کتاب در پانویست توضیح داده شده‌اند. این کتاب داستان نوجوانانی را توصیف می‌کند که به ناچار در ماجرای مرموز و پیچیده درگیر می‌شوند و تلاش می‌کنند از کار بیگانگانی که به تازگی، برای خرید وسایل عتیقه و خارج کردن آن‌ها از کشور، وارد جزیره شده‌اند پرده بردارند.

روزگار شیرین

بر گرفته از خسرو و شیرین نظامی گنجوی

نویسنده: فرهاد حسن زاده

ناشر: ویدا

صفحه ۳۸۴

کاربرد: آشنایی با فرهنگ و ادبیات کهن ایران

این داستان برگرفته از منظومه‌ی عاشقانه‌ی خسرو و شیرین نظامی گنجوی است. نویسنده با کمک نثری زنده و امروزی و با کمک واژگانی پراحساس و بازی‌های زبانی، موفق شده کاری تازه بیافریند. خسرو تحت تأثیر توصیف‌های ندیم خاصش، شاپور، عاشق شیرین می‌شود و شیرین از روی نقاشی‌هایی که شاپور سر راهش بر درخت‌ها آویزان می‌کند، به خسرو دل می‌سپارد. هر دو نادیده عاشق می‌شوند، و سال‌ها در جست‌وجوی یکدیگر سختی‌های فراوان را به جان می‌خرند و از پای نمی‌نشینند. با ورود فرهاد، مفهوم خارق‌العاده‌ای از عشق آشکار می‌شود.

روزنامه فروش

نویسنده: وینس واتر

مترجم: پروین علیپور

ناشر: چشمه (کتاب و نوشته)

صفحه ۲۸۷

کاربرد: مناسب برای نوجوانان با نیازهای ویژه،

افزایش اعتماد به نفس

ویکتور پسری یازده ساله است که با مادر و پدر و خدمتکار سیاه‌پوست‌شان زندگی می‌کند. او کار دوستش را که به تعطیلات رفته به عهده گرفته؛ روزنامه‌فروشی در محله‌شان. حالا ویکتور با مشتری‌هایی روبه‌روست که خیلی وقت‌ها ذهنش را درگیر می‌کنند. اما ویکتور نمی‌تواند درگیری‌های ذهنی‌اش را هم بی‌دردسر با دیگران در میان بگذارد چون لکنت زبان دارد.

روزنامه‌فروشی باعث می‌شود ویکتور دوست‌های جدیدی پیدا کند. مثل آقای اسپیرو، پیرمردی که کتاب‌ها را به ویکتور نشان می‌دهد و کمک می‌کند تا از لاک درونی خودش بیرون بیاید.

نویسنده یکی از مشکلاتی را که در دوران نوجوانی اوج می‌گیرد نشان می‌دهد. خجالتی بودن نسبت به تفاوت‌ها و کمک می‌کند که از درونیات نوجوانی که لکنت زبان دارد بیشتر بدانیم. داستان در سال‌های دهه پنجاه آمریکا می‌گذرد. وقتی که تبعیض‌های نژادی هم تنش‌هایی را در جامعه ایجاد کرده‌است و همه‌ی این‌ها در خدمت یک مسئله‌اند: پذیرش ویژگی‌های خود و پذیرش تفاوت‌های دیگران.

روزنوشتهای درخت ته کلاس

نویسنده: شادی خوشکار

ناشر: چکه

صفحه ۹۶

کاربرد: مقابله با تنهایی، آشنایی با دوره‌ی بلوغ

شخصیت اصلی این رمان دختر نوجوانی است به نام باران که داستان از زبان او روایت می‌شود. باران دختر تنهایی است که با مادر، پدربزرگ و خواهرش زندگی می‌کند و پدرش آن‌ها را ترک کرده است. رقابت‌ها، حساسیت‌ها و حسادت‌های این سنین به خوبی در روابط بین باران، خواهر بزرگ‌ترش نگار و سایر دوستان مدرسه منعکس شده است. او از دغدغه‌ها و علایقش حرف می‌زند، از دوستی و پذیرفته نشدن در جمع، از استعدادهایش که به رسمیت شناخته نمی‌شود و عشق و علاقه‌ای که در دلش شکل گرفته است.

حال و هوای این کتاب، دغدغه‌های نوجوان امروز ایرانی را نشان می‌دهد، نوجوانی که در سنین بلوغ است و با مشکلات این دوران درگیر است. در طی روایت این رمان، باران دوباره خودش را کشف می‌کند، روابطش را دوباره می‌سازد، استعدادهایش را کشف می‌کند و اعتماد به نفس از دست رفته‌اش را بازمی‌یابد.

رویای پروانه‌ای

نویسنده: گرگوری هولج

مترجم: لیلیا قنادپور

ناشر: ماهک

صفحه ۲۰۰

کاربرد: لذت و سرگرمی

سالی یک بار، شهر اینجیل فالز میزبان پروانه‌های زمردی رنگین‌کمانی است. حضور یک هفته‌ای پروانه‌ها در شهر برای بزرگ‌ترها چندان اهمیتی ندارد، اما برای بچه‌ها، مثل یک رؤیا، زیبا و باشکوه است. نیوتن، با دیدن پروانه‌ی زمردی روی کتابش، به خواب می‌رود، خواب می‌بیند سقوط می‌کند، با ضربه‌ی سیبی بیدار می‌شود، و ونسا بالای درخت است. او دوست قدیمی نیوتن است. ونسا عاشق پرواز، بلندی، و پروانه است. ماجراجویی‌های ونسا و نیوتن آن‌ها را به جنگل می‌کشاند، به باغ اسطوره‌ها؛ باغی با دیوارهایی بلند. همان باغ پروانه‌ها. که درخت پروانه‌ای هم همان جا است. خانواده‌ها فکر می‌کنند درخت مخرب است و تلاش می‌کنند آن را بسوزانند، اما...

این کتاب برای آن‌ها که عاشق بلندی، پرواز، و پروانه‌اند، برای نوجوانان ماجراجو و کنجکاوی که می‌خواهند هر طور شده از اتفاق‌های دور و بر خود سردرآورند، جذاب است و نوجوان‌های عاشق طبیعت را با دنیای پروانه‌ها آشنا می‌کند.

ریحانه، دختر نرگس

نویسنده: جواد ماهزاده

ناشر: کتاب پارسه

صفحه ۴۰۸

کاربرد: آشنایی با شرایط متفاوت

قهرمان این کتاب دختر نوجوانی است که ناخواسته از یک روستای مرزی سردرآورده، وقتی سیاه‌پوش‌ها به خانه‌شان در شهر حمله کردند، پدر او فکر کرد بهترین راه این است که خانه و شهرشان را ترک کنند. اما سیاه‌پوش‌ها مادر ریحانه را با خود بردند، پدرش تصمیم گرفت دخترش را در جای امنی بگذارد و خودش راهی مرز شود تا راهی برای امنیت و آرامش خانواده‌اش پیدا کند.

این رمان روایتگر کشمکش‌ها و حس‌های درونی دختر نوجوانی است که در شرایط سختی گرفتار شده و تنهایی و بی‌خبری کلافه‌اش کرده اما باید خودش را سرپا نگه دارد و تسلیم شرایط نشود. او برای رهایی از تنهایی و ترس شروع به نوشتن می‌کند و هر اتفاقی که می‌افتد در نامه‌هایی خطاب به پدرش می‌نویسد. در خلال نامه‌ها مخاطب اطلاعاتی از گذشته‌ی ریحانه، ارتباط او با اهالی روستا، رسم و رسوم زندگی آن‌ها و... به دست می‌آورد و همراه ریحانه می‌شود که امیدش را در هیچ شرایطی از دست نمی‌دهد.

زباله

نویسنده: اندی مولیگان

مترجم: مائده گلچین عارفی

ناشر: ویدا

صفحه ۲۲۴

کاربرد: مبارزه با بی‌عدالتی اجتماعی

رافائل فرناندز یک آشغال‌جمع‌کن است که در یک زاغه‌ی شلوغ و پرجمعیت زندگی می‌کند. او و بسیاری از کودکان دیگر این زاغه در ازای زبر و رو کردن آشغال‌ها درآمدی برای خود و خانواده‌هاشان به دست می‌آورند. یک روز وقتی رافائل و بهترین دوستش گاردو دارند آشغال‌ها را زیر و رو می‌کنند با یک کیف پول روبه‌رو می‌شوند. چیزی که در زندگی آن‌ها تغییر ایجاد می‌کند پول درون کیف پول نیست، مدارک درون آن است و کلیدی که انگار مال یک صندوق است.

با پیدا کردن این کیف پول رافائل و گاردو ناخواسته درگیر یک بازی پیچیده می‌شوند که نه تنها آن‌ها، بلکه تمام زاغه را درگیر می‌کند. ماجرابی که پرده از فساد مالی حکومت برمی‌دارد و می‌تواند جان زاغه‌نشینان را تهدید کند. فصل‌های مختلف این کتاب از زبان راویان مختلف بیان می‌شود. این موضوع می‌تواند به مخاطب کمک کند که داستان را از دیدگاه‌های مختلف دنبال کند و به شخصیت‌های کتاب نزدیک‌تر شود.

زندگی با دور تند

شاعر: زیتا ملکی

تصویرگر: مریم طباطبایی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۵۲

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

این مجموعه شعر، شامل بیست و هفت شعر سپید است با عناوینی چون: پایه پای پیاده روها، ناگهان از هیچ، محله ی کم حواس، ترس بزرگ تر، امتحان، شهر طوفان زده، یک مورد اضطراری، طبقات درگیر و... در این مجموعه بیش از هر چیز حضور پررنگ جهان شاعر به چشم می خورد، جهانی که ردپایش را در تک تک شعرهای این مجموعه می بینیم. دنیایی که شاعر ساخته برای مخاطب نوجوانش جذاب است، چون می تواند ردپای دغدغه هایش را در شعرهای او ببیند. خیلی از شعرهای این مجموعه حاصل کشفی شاعرانه است و فقط یک لحظه را از دریچه ی چشم شاعر به تصویر کشیده است. موضوعات شعرها متنوع است. درونمایه ی شعرها شامل موضوعاتی چون توجه به طبیعت، اشیاء، زندگی شهری، تنهایی، خانواده و... است. بیشتر سوزده ها از زندگی شهری برمی آیند و به تصویر زندگی نوجوان امروز نزدیک است، نوجوانی که با دوستانش بیرون می رود، گاهی درون خود فرو می رود و بعضی وقت ها تنها می ماند.

زنگ ها و راه ها

(سرگذشت بازرگانی در ایران)

نویسنده: حسین بکایی

تصویرگر: مسعود قره باغی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۴۲

کاربرد: آشنایی با سرگذشت بازرگانی در ایران

این کتاب یک جلد از مجموعه ی «نیاکان ما» است که به فرهنگ و تمدن ایران می پردازد و تلاش و خلاقیت مردم ایران را نشان می دهد. کتاب زنگ ها و راه ها سرگذشت بازرگانی در ایران از زمان ورود اسلام به ایران است. نویسنده کوشیده است بازرگانی را تعریف کند، درباره ی بازرگانی داخلی، خارجی، اسلامی، وقفی، دریایی و نیز راه ابریشم توضیح دهد. او از ورود ایران به عرصه ی تجارت جهانی، آغاز بازرگانی مدرن و بازرگانی ایران در دوره جدید نیز سخن گفته است. علاوه بر این مباحثی چون همسایه های بازرگان، نقش بازرگانان در تغییر شکل جهان، چک و بانک، بازرگانان مهاجر، بازرگانان دانشمند و کاشفان سرزمین های دور، بازرگانی و ارتباط آن با صنعت، معدن و کشاورزی در این کتاب مطرح شده است. کتاب سازی زنگ ها و راه ها به گونه ای است که متن و تصویر هر کدام در صفحه هایی جداگانه قرار گرفته اند و تصویرهای بزرگ و کاملاً مرتبط با متن، محتوا را کامل می کنند.

زیبا صدایم کن

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۹۱ صفحه
کاربرد: بهبود رابطه‌ی والدین و فرزندان

روز تولد زیبا است و پدر می‌خواهد برای او یک روز متفاوت بسازد. اما کار سختی است! چون پدر به خاطر آسیبی که در جنگ ایران و عراق دیده، در تیمارستان است و زیبا، دختر نوجوانی است که در یک مرکز نگهداری از کودکان بی سرپرست زندگی می‌کند. چون مادرش معتاد است و ناپدری‌اش او را مجبور می‌کند در خیابان‌ها کار کند. پدر به کمک زیبا از تیمارستان فرار می‌کند تا یک روز را با هم در شهر تهران بگذرانند. نویسنده در روایت این یک روز، وارد ذهن زیبا می‌شود و گاهی به گذشته می‌رود و چیزهایی از زندگی زیبا به خواننده می‌گوید و باعث می‌شود مخاطب در کنار تصویری عمیق و عاطفی که نویسنده از رابطه‌ی یک پدر و دخترش ساخته، با مشکلات کودکان کار و بدسرپرست، اختلاف طبقاتی در شهر تهران و آسیب‌های جنگ و... آشنا شود.

سال نهم هجرت

نویسنده: ویکتور هوگو
مترجم: ویدا امین
ناشر: باغ آبی
۴۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با زندگی پیامبر اسلام

شاید کم‌تر کسی اطلاع داشته باشد که ویکتور هوگو شعر بلندی درباره واپسین روزهای حیات پیامبر اکرم (ص) سروده است که یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های آن هم این است که در آن به مساله جانشینی حضرت علی (ع) اشاره می‌شود.

نویسنده تاریخ و فرهنگ اسلام را به خوبی می‌شناخته است و توجه او به جزئیات در سرایش شعر «سال نهم هجرت» حاکی از آن است که وی مطالعه دقیقی در باب زندگی پیامبر اسلام داشته است. لحن ستایش‌آمیز و زاویه دید هوگو در بیان واپسین روزهای حیات پیامبر اکرم حاکی از احترام فراوانی است که او برای شخص پیامبر و رسالت الهی‌اش قائل بوده است.

ساندویچ برای حیدر نعمت‌زاده

نویسنده: منصور علیمرادی

ناشر: هوپا

صفحه ۱۲۵

کاربرد: لذت و سرگرمی

شاید اتفاقاتی که در این داستان می‌افتد برای خیلی از نوجوانان آشنا باشد. علو و داوود دو دوست هستند که دو چیز را خیلی دوست دارند: دوچرخه سواری و ساندویچ. اما مشکل اینجاست که این دو نفر، نه دوچرخه سواری بلدند نه پولی برای خوردن ساندویچ دارند. برای همین نقشه‌ای می‌کشند و زنگ تفریح دوچرخه‌ی یکی از همکلاسی‌هایشان به نام امیرو را برمی‌دارند و از مدرسه بیرون می‌روند و با اتفاقاتی مواجه می‌شوند که با نگاهی طنزآمیز بیان شده است. دنبال کردن داستان این دو نفر تداعی‌کننده‌ی حس‌ها و اتفاقات روزهای نوجوانی خیلی از مخاطبان کتاب است، همین نزدیکی به حس قهرمانان کتاب باعث می‌شود مخاطب خودش را جای آن‌ها بگذارد.

سایه‌ی هیولا

نویسنده: عباس جهانگیریان

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۲۷۴

کاربرد: ایجاد حساسیت نسبت به محیط‌زیست

این رمان درباره دختری پانزده ساله به نام مارال است که با برادر کوچک‌ترش تایماز، برای گذراندن تعطیلات تابستان به محل کار پدر در پارک ملی گلستان، بزرگ‌ترین پارک وحش خاورمیانه می‌روند. هدف آن‌ها دوستی و همزیستی با پرندگان و توله‌ها و گوساله‌های آسیب دیده در قرارگاهی محیط‌بانی به نام آلمه است، اما حوادثی در انتظار آن‌ها است.

میان مارال و پلنگی که در دوران تولدگی و آسیب دیدگی تیمارش کرده، رابطه‌ای عاطفی شکل می‌گیرد، تا این که فیلم‌سازی جوانی به نام افرا، برای ساخت فیلم مستند داستانی ببر مازندران به قرارگاه آلمه می‌آید و کم‌کم میان او و مارال که قرار است بازیگر فیلمش هم باشد، رابطه‌ی عاطفی پنهان اما عمیقی شکل می‌گیرد. پلنگ در حال انقراض ایرانی موضوع اصلی این رمان است. در این رمان به مخاطبان نوجوان به نوعی غیرمستقیم اهمیت محیط‌زیست منتقل می‌شود.

ستاره

نویسنده: محدثه گودرز نیا

ناشر: پیدایش

صفحه ۱۶۸

کاربرد: پذیرفتن دیگری، کنترل خشم و اندوه

این کتاب داستان دختری به نام ستاره را روایت می‌کند که مادرش را از دست داده است. پدر او، بهروز شهبازی پزشک متخصص اطفال است. مرگ مادر زندگی ستاره را تغییر داده است. او نه تنها باید با اندوه از دست دادن مادرش کنار بیاید، بلکه باید تمرین کند «ملالی» را بپذیرد. زنی از افغانستان که دختری شش ساله به نام «فریمه» دارد. پدر ستاره با ملالی ازدواج کرده است و ستاره نمی‌تواند کسی دیگر را جای مادرش بپذیرد. او از تمام دنیا عصبانی است و می‌خواهد انتقام بگیرد. برای شروع تصمیم می‌گیرد زن و دخترش را به افغانستان بازگرداند. این داستان تحول ستاره و مسیری را که طی کرده است از زبان خود او روایت می‌کند.

ستاره‌ها را بشمار

نویسنده: لوییس لوری

مترجم: پروین علی پور

ناشر: افق

صفحه ۱۴۴

کاربرد: آشنایی با مشکلات نگ جهانی دوم، ایجاد دغدغه صلح، افزایش کنش گری در نوجوانان

آنه مری با دوستش الن در خیابان در حال مسابقه دادن و دویدن‌اند که ناگهان با دو سرباز برخورد می‌کنند. این آغاز ورود نازی‌ها به دنیای آنه مری و الن است، مواجهه‌ی جدی با تسخیر کشورشان دانمارک در جنگ جهانی و لمس تاثیر آن در زندگیشان. اما تمرکز اصلی این کتاب بر ماهیت جنگ نیست (و همین باعث شده که خشونت و تراژدی کمی داشته باشد) بلکه شجاعت، همدلی و از همه مهم‌تر رفاقت و دوستی است. شخصیت‌های داستان همه با هم متحد و همدل‌اند و با تمام وجود تلاش می‌کنند تا با عقاید فاشیستی تحمیلی بر کشورشان بچنگند. درد و غم پنهان و ملایم زیر پوست کتاب بسیار ظریف است و نویسنده با تبحر خاصی هم از احساساتی‌گرایی گریخته و هم از شعاری و غیرواقعی بودن. توصیف و فضا سازی‌های دقیق و به اندازه توانسته توامان خاطرات زندگی دلنشین بدون جنگ را به ترسیم بکشد و بازتاب دهنده‌ی شرایط غم‌انگیز و پر استرس در زمان تسخیرشدگی باشد. خواندن این کتاب می‌تواند شروع خوبی برای آشنایی با وقایع جنگ جهانی و ایجاد سوال‌هایی برای ترغیب به جست‌وجو و تحقیق بیشتر نیز باشد.

سرزمین آرزوها

نویسنده: مرتضی عبدالوهابی

ناشر: بوستان کتاب

صفحه ۱۴۸

کاربرد: آشنایی با زندگی پیامبران و معصومان (ع)

منکران عالم غیب نیمی از واقعیت را باور دارند. آنان ابزارهای شناخت خویش را مطلق و بی‌مرز می‌دانند. برای همین، معجزات پیامبران الهی، کرامات ائمه‌ی اطهار، رؤیاهای راستین و... را انکار می‌کنند، اما حقیقت این است که در ماورای محسوسات و قلمرو مشهود عالم رازهای بسیاری نهفته است. خداوند گاه مستقیم و گاه به دست بندگان صالح خود دگرگونی‌هایی در جهان ایجاد می‌کند. در این مجموعه داستان برخی از این رازها، دگرگونی‌ها و کرامت‌ها در قالب داستان کوتاه بیان شده است.

سرزمین دهم

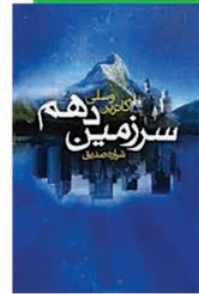
نویسنده: کاترین وسلی

مترجم: شراره صدیق

ناشر: کتابسرای تندیس

صفحه ۵۶۵

کاربرد: لذت و سرگرمی

ویرجینیا تصور می‌کند شاهزاده خانمی است، زندانی در یک برج بلند، که قرار است شاهزاده‌ای سوار بر اسب سپید از میان درختان بیرون بیاید، کلید برج را پیدا کند، و او را نجات دهد. او، در نیویورک، با پدرش، در آپارتمانی زندگی می‌کند. پدرش سرایدار آن ساختمان است و مردی است خودخواه و طمع‌کار. او تمام بعدازظهر را در خانه خیال‌بافی می‌کند تا شب شود و به سر کارش برود؛ او پیشخدمت رستوران است. شبی، ویرجینیا با سگی خوش تیپ و باشکوه تصادف می‌کند، اما به سگ آسیبی نمی‌رسد. سگ این سگ مثل سگ‌های دیگر نیست، یک سگ جادویی است که، از طریق آیین‌های جادویی، از سرزمین پریان، که به موازات دنیای زمینی است، به شهر نیویورک آمده. او شاهزاده وندل، نوه‌ی سفید برفی، است. نامادری بدجنس او را به سگ تبدیل کرده تا تخت و تاج او را تصرف کند و... اینک ویرجینیا و پدرش، همچون قهرمان‌های قصه‌های پریان، به کارزاری وارد می‌شوند که بسیاری از مشکلات درونی و شخصیتی‌شان را حل می‌کند.

سرزمین سازها (سازشناسی برای کودکان و نوجوانان)

نویسندگان: هومن بابک، نگار پدram
عکاس: حسین کریمزاده
ناشر: امیرکبیر (کتاب‌های شکوفه)
۸۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با سازها

در این کتاب، نوجوان با زبانی ساده با برخی از سازهای ایرانی و ارکستر آشنا می‌شود. در معرفی پاره‌ای از سازها به شیوه‌های ساختن آن‌ها اشاره شده و در برخی از بخش‌ها، داستان تاریخی تکمیل شدن ساز هم آورده شده است. مطالب را تصویری از سازها و اجزای تشکیل دهنده‌ی آن‌ها همراهی می‌کنند. در بخش پایانی معرفی هر ساز، قطعه‌های موسیقی برای آشنایی بیشتر نوجوانان با صدای ساز معرفی شده است. در این بخش، مخاطب با نام استادان و نوازندگان برجسته‌ی ساز هم آشنا می‌شود. اطلاعات این کتاب درباره‌ی ساختار، شیوه‌ی نواختن و حتی صدای سازهای گوناگون سبب می‌شود تا کودک و نوجوان برای انتخاب ساز آگاهانه عمل کنند.

سرگذشت غم‌انگیز فاستوس (کتاب رویش ۳)

نویسنده: سعید روح‌افزا
تصویرگر: میثم موسوی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۶۰ صفحه
کاربرد: تشویق مخاطب به تفکر

این کتاب برگرفته از نمایشنامه‌ی دکتر فاستوس، نوشته‌ی کریستوفر مارلو، است. دکتر فاستوس، بعد از عمری علم‌اندوزی و رسیدن به مقام استادی، روح خود را به شیطان می‌فروشد. او به صداهایی که او را به بهره‌مندی از لذت‌های دنیوی دعوت می‌کنند، پاسخ مثبت می‌دهد و مسیر زندگی‌اش را به کلی دگرگون می‌کند. این کتاب قصه‌ای قوی و تأثیرگذار دارد و در پایان، سؤال‌هایی عمیق و جدی در ذهن مخاطب می‌اندازد؛ از جمله این که چرا انسانی مثل دکتر فاستوس، پس از سی سال درس خواندن و توجه نکردن به چیزی جز کتاب، با ابلیس دست دوستی می‌دهد؟ صداهایی که او را به لذت‌های دنیایی دعوت می‌کنند از کجا سرچشمه می‌گیرند؟ چگونه این صداهای شیطانی موفق می‌شوند کسی مثل دکتر فاستوس را تغییر دهند و از اوج علم و دانایی به پرتگاه نادانی بکشانند و چرا اندوخته‌های علمی سی ساله‌ی دکتر فاستوس نتوانسته او را از وسوسه‌های شیطان بازدارد؟

سکه‌های از آسمان

نویسنده: جنیفر آل هالم

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: افق

۳۰۰ صفحه

کاربرد: کمک به بچه‌های تک والد،

گسترش صلح

این کتاب روایت‌گر ماجرای پنی، دختر یازده ساله‌ای است که پدرش را از دست داده و با مادر، مادر بزرگ و پدربزرگش زندگی می‌کند. داستان در آمریکای سال ۱۹۵۳ می‌گذرد، در تابستانی که هیچ چیز بر طبق تصورات پنی پیش نمی‌رود و مشکلات گوناگون زندگی‌اش را احاطه می‌کند. شاید بزرگ‌ترین مشکل او اختلاف خانواده‌ی پدری و مادری‌اش باشد. خانواده‌ی پدری او از ایتالیا به آمریکا مهاجرت کرده‌اند و به قول پنی با خانواده‌ی مادری‌اش جور نیستند! مادرش هم با یک شیرفروش آشنا شده و می‌خواهد دوباره ازدواج کند.

چیزی که شرایط پنی را بغرنج‌تر از قبل می‌کند، حقیقتی است که درباره‌ی مرگ پدرش می‌شنود. حقیقتی که به جنگ جهانی دوم گره می‌خورد و شرایط سخت مهاجران در زمان جنگ را نشان می‌دهد.

سلحشوران پارله‌آن

نویسنده: سیدعلی خواسته

ناشر: افق

۴۷۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با اسطوره‌ها، پرورش تخیل

فرتیاد پسری اهل سرزمین پارله‌آن است. پدر او سلحشور است و همیشه در سفر. برای همین، فرتیاد معمولاً با مادر و خواهرش تنهاست، اما چیزی که فرتیاد را وارد گروه سلحشوران می‌کند، توانایی ویژه‌ی او در دیایی است. او می‌تواند وارد ذهن افرادی شود که از او دورند و کشف کند که کجا هستند. همین توانایی می‌تواند به گروه سلحشوران در پیدا کردن فرتانا، خواهر فرتیاد، کمک کند. فرتانا بر اثر یک بی‌احتیاطی، توسط جادوگری از فرقه‌ی پیچک سرخ ربوده می‌شود؛ فرقه‌ای که اگر متوقف نشود، شرو سیاهی را در همه‌ی سرزمین می‌پراکند. اماکوی جادوگر، نامه‌ی نیاکان را به دست آورده، کتابی که در آن خطرناک‌ترین رازها نوشته شده است. مسیری که گروه سلحشوران طی می‌کنند تا به اماکوی جادوگر برسند مسیری است سخت و دشوار... کتاب، پایانی غافلگیرکننده دارد و برای نوجوانانی که به فضاهای اسطوره‌ای و افسانه‌ای علاقه دارند، جذاب است.

سنگِ سلام

نویسنده: محمدرضا بایرامی

ناشر: عصر داستان

صفحه ۲۴۰

کاربرد: آشنایی با باورها و سنت، هویت‌یابی

این رمان داستان چند نوجوان است که در هوایی توفانی از کوهستانی می‌گذرند و در سفری سخت به سوی روستایی می‌روند تا در مراسمی مذهبی شرکت کنند، اما هرگز نمی‌رسند، چرا که راهنماییشان گم شده و عوامل بازدارنده هم در راهشان بسیار است.

این گروه در حال جست‌وجو و کشف هستند. کشف خود و دست‌یافتن به باورها. آخرین فرصت برای برگزاری مراسمی مذهبی که دیگر فرصت تکرارش نیست. یک عده از روستاییان به بالای کوه می‌آیند، اما جلوتر نمی‌روند و به دلیل سختی ادامه‌ی راه تا سنگی می‌آیند و از همان جا بازمی‌گردند. حالا این نوجوانان می‌خواهند کار ناتمام روستاییان را تمام کنند و به سنت‌ها و باورهای گذشتگان خود ادای احترام کنند.

نویسنده از تغییر‌راوی در داستان استفاده کرده است. از شیوه‌ی ارائه‌ی کلاسیک روایت فاصله گرفته و داستانی چندلایه خلق کرده و بخشی از پایان‌بندی را برعهده‌ی مخاطب گذاشته است.

سه بار خوش‌شانسی

نویسنده: شیلا ترینج

مترجم: مرجان مهدی‌پور

ناشر: افق

صفحه ۳۴۴

کاربرد: توجه به مفهوم خانواده، افزایش

توانمندی و کنش‌گری در نوجوانان

تابستان است و همه چیز خوب پیش می‌رود. اما ناگهان خبر یک قتل در شهر می‌پیچد. بچه‌دزدی، تصادف شدید و طوفان هم چاشنی ماجرا می‌شود. شخصیت اصلی رمان که دختر نوجوانی است به نام مو، می‌خواهد همراه صمیمی‌ترین دوستش، دیل، پیچیده‌ترین اتفاق زندگی‌اش را تجربه کند و با استفاده از حس کارآگاهی‌اش، پرده از راز قتل بردارد.

داستان کتاب در حومه یکی از ایالت‌های جنوب شرقی آمریکا رخ می‌دهد و به همین دلیل فضای کتاب رنگ و بوی خاص خودش را دارد. مو همراه با خانواده‌ای زندگی می‌کند که برای مردم شهر کمی عجیب هستند. او پدر و مادر ندارد و با کلنل و لانا زندگی می‌کند. مو فکر می‌کند مادرش را در توفان گم کرده و سعی در یافتن او نیز دارد. دوست مو، دیل نیز که در خانواده‌ای فقیر زندگی می‌کند، با مشکلات خودش دست و پنجه نرم می‌کند. داستان این کتاب پرکشش است و علاوه بر معمایی بودن آن، طنز ظریفی در آن نهفته است که می‌تواند برای مخاطب جذاب باشد.

سه قصه

نویسنده: امیر تو آکو
تصویرگر: اوجینو کارمی
مترجم: غلامرضا امامی
ناشر: چکه
۱۶۶ صفحه

کاربرد: آشنایی نوجوان با جنگ اتمی، صلح و تفاهم با پذیرفتن دیگری و مشکلات زیست محیطی زمین

این کتاب شامل سه قصه با موضوع های بمب اتم، تفاهم و صلح و مشکلات زیست محیطی زمین است. سه قصه ی امیرتو آکو، با زبان نمادین با استفاده عبارات و جملات هماهنگ و درک واژگانی کودک و نوجوان، مشکلات بشر امروزی را تصویر می کنند. تصاویر انتزاعی، با تکنیک نقاشی و کلاژ، متن را تقویت می کنند و بی آنکه تخیل مخاطب را محدود کند، حال و هوای دیگری به متن می دهند. تصویرها در کنار متن مفاهیم کمک می کنند تا مفاهیم نهفته در داستان ها برای خواننده آشکار شود و به درک تازه ای از مفاهیم مختلف برسد.

سه نخ

نویسنده: فریده شیرزبان
ناشر: پژوهشگاه سازمان میراث فرهنگی
صنایع دستی و گردشگری
۵۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با مفهوم تئاتر - موزه،
اجرای نمایش

نویسنده این نمایشنامه، ما را با قالب تازه ای از تئاتر آشنا می کند. چیزی که نامش را تئاتر - موزه گذاشته اند و نمایشنامه ای است که متناسب با موزه و برای اجرا در آن نوشته شده است. این نمایشنامه مناسب اجرا در موزه ی فرش می باشد و سرگذشت یه نخ را روایت می کند. سه نخ به رنگ های قرمز، آبی و زرد که رنگ های اصلی هستند. این سه نخ در ابتدا با هم بودند و بعد از جدا شدن هر کدام داستان تازه ای را تجربه می کنند. این داستان ها به شناخت تاریخ قالی بافی در ایران نیز کمک می کنند.

سورهی نیاز؛ پنج جرعه تشنگی

نویسنده: محمدرضا زائری

ناشر: انتشارات سروش

صفحه ۶۴

کاربرد: لذت ادبی، تقویت ارتباط با خدا

نوشتن از معنویت در ایران سابقه‌ای دور و دراز دارد و این نوع کتاب‌ها میان خوانندگان پرطرفدار است. این نوع نوشته‌ها که معمولاً از نثری شاعرانه برخوردارند، برای نوجوانان هم جذاب هستند. این کتاب در پنج بخش به نام‌های مژه دهید، خبری خوش دارم!! آلبوم عکس هایتان را با خدا ورق بزنید!، همه مهربان می‌شوند!، فرشته‌هایتان را بشمارید! و شما به اندازه آرزوهایتان بزرگ هستید شامل متن‌های ادبی کوتاه است که از زبان خداوند خطاب به مردم نوشته شده؛ گفت‌وگویی صمیمانه و معنوی. نویسنده نگاه جدیدی به مسائل معنوی دارد و با ادبیات متفاوت، نثر لطیف و روان درباره‌ی آن سخن می‌گوید.

سوسک طلایی پرواز کن

نویسنده: کریستینه نوستلینگر

مترجم: آیدا علوی

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۴۸

کاربرد: آشنایی مخاطب با وضعیت کودکان و نوجوانان اتریشی در جنگ جهانی دوم

شهر باروتی یکی از شهرهای اتریش است. اتریش در جنگ جهانی دوم هم پیمان آلمان بود و نیروهای نظامی اش در کنار نازی‌ها در جبهه‌های جنگ حاضر بودند. راوی این رمان دختر هشت ساله‌ای است که پدرش از صحنه جنگ با روس‌ها فرار کرده و به منزل آمده است. با اینکه نیروهای متفقین شهرشان را بمباران می‌کنند، ولی پدر بزرگ و مادر بزرگ او به هیتلر فحش می‌دهند. برای آن جنگ بی‌اساس منطقی وجود ندارد. این رمان فقط روایت جنگ در شهر باروتی نیست. داستان همه‌ی شهرهایی است که ناخواسته درگیر جنگ شده‌اند. اما یک موقعیت ویژه این روایت را متفاوت کرده است. این داستان روایت مردمی مهربان و دوست داشتنی است که بی‌آنکه بخواهند در صف متجاوزین قرار گرفته‌اند. شاید ادبیات بتواند با سخن گفتن درباره‌ی جنگ مانعی هر چند کوچک در مسیر وقوع جنگ ایجاد کند.

سیب خورها، گلابی خورها، آلو خورها، تمشک خورها

نویسنده: منوچهر اکبرلو

تصویرگر: علی عطایی

ناشر: سروش

۵۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با نمایش نامه

این کتاب نمایش نامه‌ای است که در ۹ صحنه روایت می‌شود و در هر قسمت، نویسنده سعی کرده با فضا سازی، گوشه‌ای از موقعیت مکانی داستان و شخصیت‌های آن را ترسیم کند. نوجوان علاوه بر همراه شدن با قصه، درباره‌ی این سؤال تفکر خواهد کرد که چرا آدم‌ها با هم می‌جنگند؟ و این‌که مقصر جنگ فقط آدم‌های خیلی بد نیستند. آدم‌های معمولی هم می‌توانند بخشی از جنگ‌افروزان باشند.

شاخ دماغی‌ها

نویسنده: سیده عدرا موسوی

ناشر: شهرستان ادب

۱۸۳ صفحه

کاربرد: بهبود رابطه با اطرافیان

شاخ دماغی‌ها، در بیس و سه فصل فصل، داستان دختر نوجوانی را روایت می‌کند که پدر و مادرش برای درمان به خارج از کشور می‌روند و او ناچار است مدتی را در خانه خاله‌اش سرکند. در آن جا پسر نوجوانی هم زندگی می‌کند که ناچار است اتاقش را طی این مدت، در اختیار دخترخاله خود بگذارد و از این مساله اصلا دل خوشی ندارد. به علاوه، او دخترخاله را مزاحم کارهای مخفیانه خود می‌داند. بدین ترتیب جنگی پنهانی میان این دو درمی‌گیرد که نتایج پیش‌بینی نشده‌ای برای‌شان به بار می‌آورد. این کتاب به پذیرش شرایط جدید کمک می‌کند.

شانس ضرب در هفت

نویسنده: هلی گلدبرگ اسلن

مترجم: پرناز نیری

ناشر: افق

۴۱۶ صفحه

کاربرد: کنار آمدن با مشکلات زندگی،
افزایش همدلی، تقویت روابط اجتماعی

بیدی دختر دوازده ساله‌ای است بسیار باهوش و متفاوت. دختری کنجکاو، عاشق عدد هفت و گیاهان که یک زوج سرپرستی او را از دوران کودکی برعهده گرفته‌اند. اما یک روز فاجعه‌ای برایش اتفاق می‌افتد. پدر و مادرش هم زمان در حادثه‌ی رانندگی کشته می‌شوند. او ناگهان خود را در دنیا تنهای تنها می‌بیند و مجبور است با شرایط جدید کنار بیاید و با زندگی واقعی روبه‌رو شود. در این راه او را روانشناسی متفاوت به نام آقای دل و یک خانواده‌ی مهاجر که متشکل از یک مادر آرایشگر و دختر و پسر نوجوانش است همراهی می‌کنند. اما فقط آن‌ها نیستند که به بیدی کمک می‌کنند، روحیات بیدی در زندگی آن‌ها هم تأثیر می‌گذارد و باعث می‌شود خیلی چیزها تغییر کنند. این رمان علاوه بر افزایش همدلی مخاطب نسبت به اطرافیان، می‌تواند به نوجوانان کمک کند تا با اتفاقات ناخوشایند کنار بیایند، توانایی‌هایشان را کشف کنند و برای انطباق خود با محیط جدید تلاش کنند.

شاهزاده خانمی در مترو

نویسنده: محدثه گودرزینیا

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۷۸ صفحه

کاربرد: بهبود رابطه با والدین،

افزایش اعتماد به نفس

هانیه دختری است که همراه مادرش در تهران زندگی کند، پدر او وقتی هانیه کودک بوده آن‌ها را ترک کرده و مادر هانیه با خیاطی خرج زندگی شان را می‌پردازد. خانواده‌ی مادر هانیه در شهر دیگری زندگی می‌کنند و داستان با ماجرای مرگ پدر بزرگ هانیه آغاز می‌شود. هانیه با مادرش چالش‌هایی جدی دارد، اما رابطه‌اش با مادر بزرگش که به خاطر مرگ همسرش به تهران می‌آید تا در کنار دختر و نوه‌اش زندگی کند بسیار صمیمانه است. داستان با ملاقات هانیه با شاهزاده خانمی در مترو وارد دنیای تخیل می‌شود، هانیه هم‌زمان که می‌خواهد شاهزاده را به دنیای قصه‌ها برگرداند باید مشکلات زندگی شان را هم حل کند. فقر، فقدان پدر و رابطه‌ی غیردوستانه با مادر از مشکلات او هستند. خواننده در این کتاب با مضامینی چون صبر، گذشت و تلاش روبه‌رو می‌شود. مشکلات هانیه می‌تواند مشکلات نوجوانان بسیاری باشد و موفقیت هانیه در حل مشکلات به مخاطب هم اعتماد به نفس می‌دهد.

شکارچی کوسه‌ی کر

نویسنده: عباس عبدی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۸۶

کاربرد: آشنایی با فرهنگ مردم جنوب ایران

جنوب ایران و به خصوص حاشیه‌ی خلیج فارس و دریای عمان یکی از مناطق ایران است که از نظر فرهنگ و قصه بسیار غنی است.

در این رمان، اسماعیل نوجوانی است که با خانواده‌اش در شهری نزدیک دریا زندگی می‌کند. پدر و پدربزرگش ناخدا هستند. روزی، اسماعیل با پدر و پدربزرگ برای صید به دریا می‌رود. پدر کوسه‌ی بزرگی را می‌بیند و تصمیم می‌گیرد صیدش کند، ولی آن‌ها تجهیزات کافی ندارند و پدر و پدربزرگ کشته می‌شوند. اسماعیل هم تصمیم می‌گیرد از کوسه‌ی کر انتقام بگیرد؛ تصمیمی که سرآغاز کشمکش‌های اسماعیل با طبیعت است.

پره‌گیری از فرهنگ بومی، آداب و سنن، اصطلاحات و کنایات، مثل‌ها و گویش محلی از امتیازهای این کتاب است.

شگفت زده

نویسنده و تصویرگر: براین سلز نیک

مترجم: رضی هیرمندی

ناشر: افق

صفحه ۶۹۶

کاربرد: کمک به هویت‌یابی نوجوانان

این کتاب ماجرای پسری نوجوان به نام بن است که یک از گوش ناشنواست و مادرش را به تازگی از دست داده و تازه باخبر شده که پدری هم دارد. رمان با این آگاهی شروع می‌شود و با جست‌وجوی بن به دنبال پدرش ادامه پیدا می‌کند. نویسنده به خوبی توانسته فضایی جذاب، دوست‌داشتنی و معمای خلق کند و ذوق و شوق خواننده را برای پیگیری ماجرا، تا آخرین صفحه‌ی کتاب، حفظ کند. هم‌زمان با داستان این پسر، روایت دیگری نیز وجود دارد که از ماجرای دختری می‌گوید که به دنبال مادرش می‌گردد. این دختر هم کاملاً ناشنواست. توصیف رابطه‌ی مادر و پسر با مادر و دختر باعث شده تا زمان بُعد عاطفی و درونی قوی داشته باشد.

شگفتی

نویسنده: ارجی لاسیو

مترجم: پروین علی‌پور

ناشر: افق

صفحه ۴۴۰

کاربرد: مناسب برای کودکان با

نیازهای ویژه و اطرافیان آن‌ها

کاش هرروز خدا «هالوین» باشد. باید به اندازه‌ی آگوست زشت‌رو باشی تا چنین آرزویی به دلت راه پیدا کند. در روز جشن هالوین، آگوست می‌تواند لباس مبدل بپوشد و مثل آدمی عادی همه‌جا برود بی‌آنکه نگران قیافه‌ی زشتش باشد. آگوست زشت به دنیا آمده است، آن قدر زشت که خانواده‌اش او را تا مدت‌ها از چشم مردم پنهان می‌کردند. رمان شگفتی داستان تلخ، پیچیده و درعین‌حال شگفت‌انگیز از انزوآدرآمدن و اجتماعی‌شدن نوجوانی به‌شدت زشت‌رو است. عوامل گوناگونی دست به‌دست هم دادند تا این اتفاق بزرگ انسانی رخ داد. آقای مدیر با قانون خاص خودش. اگر ما در زندگی کمی مهربان‌تر از آنچه لازم است باشیم، دنیا گلستان می‌شود. مهربانی‌های بی‌دریغ خانواده‌اش و رفتار شجاعانه و واقع‌بینانه‌ی برخی از هم‌کلاسی‌هایش همه و همه کمک کردند تا آگوست یک زندگی عادی پیدا کند. اما آنچه بیشتر از بقیه آگوست را از تنهایی و انزوآ بیرون آورد، خود او بود.

شیطونک سرزمین اعداد

نویسنده: هانس ماگنوس اگزنسبرگر

تصویرگر: روت راوتز و زانه‌برنر

مترجم: حمیده جمشیدی‌ها

ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)

صفحه ۲۴۰

کاربرد: پرورش ذهن ریاضی

این کتاب، حکایت مصور پسر بچه‌ای است که از ریاضی و خواب متنفر است. ریاضی او تعریفی ندارد و خواب‌هایی آشفته می‌بیند. شبی او در خواب با موجودی به اسم شیطونک سرزمین اعداد آشنا می‌شود. این موجود تلاش می‌کند تا پسرک را با ریاضی آشتی بدهد. ادامه‌ی کتاب ماجرای خواب‌هایی است که شخصیت قصه می‌بیند و بازی‌های ریاضی که شیطونک برای جذب او به ریاضیات، به او یاد می‌دهد. در این بازی‌ها، جذاب‌ترین بخش‌های ریاضی و به‌خصوص حساب و جبر، با بیانی هنرمندانه و بازیگوشانه روایت شده‌است. کتاب سرشار از ایده‌های خلاقانه و جالب است و هدف آن، آشنا کردن و علاقه‌مند کردن کودکان به مباحث ریاضی، از بین بردن هراس آن‌ها در برابر این دانش و آموزش نکته‌ها و بازی‌ها و میان‌برهای ریاضیاتی است.

صد دانشمند ایران و اسلام

نویسنده: حسن سالاری
تصویرگر: بهنام خیامی
ناشر: محراب قلم (کتاب‌های مهتاب)
صفحه ۶۴
کاربرد: آموزش و آشنایی با
دانشمندان ایرانی و مسلمان

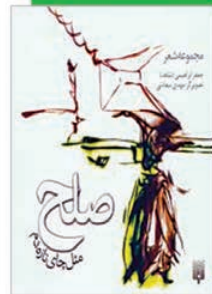

این کتاب به معرفی صد چهره از دانشمندان جهان اسلام می‌پردازد. این معرفی شامل زندگی، فعالیت‌ها، کتاب‌ها، کارهای تأثیرگذار و ابداعات این دانشمندان است. هر یک از این افراد در حوزه یا رشته‌های متفاوتی کار می‌کرده‌اند. در پایان این کتاب گاهشمار تاریخ دانش اسلامی، واژه‌نامه‌ای برای تشریح واژگان دشوار و لیستی از پایگاه‌های اینترنتی و منابع تکمیلی هم آورده شده است..

در هر یک از این بخش‌ها، علاوه بر معرفی سخنی از این متفکر، تصویری از چهره‌ی او و یا صفحه‌ای از کتاب‌های او (و یا کتاب‌های دیگر متفکران همان رشته) هم در کنار متن آورده شده است. علاوه بر این در بخش مربوط به هر متفکر، در حاشیه‌ی صفحه، نام دانشمندانی آورده شده است که کارشان با کار آن متفکر ارتباطی داشته است. این دایره‌المعارف به خواننده کمک می‌کند که تصویری از دانشمندان جهان اسلام به دست آورد و با فعالیت‌های آن‌ها که تأثیر بسیاری در پیشرفت علم داشتند آشنا شود.

صلح، مثل چای تازه دم

شاعر: جعفر ابراهیمی (شاهد)
تصویرگر: مهدی سعادت
ناشر: پیدایش
صفحه ۳۶
کاربرد: لذت و سرگرمی

صلح، مثل چای تازه دم / صلح مثل آفتاب / سایه درخت / مثل یک لباس بچگانه / روی بند رخت! / صلح مثل خنده‌های کودکان / مثل ابرهای آسمان / صلح مثل کوه، در سکوت / مثل سایه درخت توت! / صلح مثل نان / مثل آب، توی جویبار / صلح، مثل اول بهار!

این کتاب، مجموعه شعرهایی درباره‌ی صلح است. شعرهایی به زبان ساده و روان و با تصویرهای نوجوانانه. در شعرها، صلح به طبیعت گره خورده و شبیه عناصر طبیعت است. شعرهای این کتاب با تصویرگری‌هایی همراه شده که به آن‌ها جذابیت داده است.

صوفی و چراغ جادو

نویسنده: ابراهیم حسن بیگی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۲۴۸
کاربرد: لذت و سرگرمی،
آشنایی با فرهنگ اقوام ایرانی

صوفی، پسری است که بزرگ‌ترین آرزوی زندگی‌اش قهرمانی در مسابقات اسب دوانی است، اما خانواده‌ی او پول خرید اسب را ندارند. صوفی یک چراغ جادو پیدا می‌کند، این چراغ آرزوهای صوفی را برآورده نمی‌کند، فقط به او انگیزه و امید می‌دهد و او را تشویق می‌کند تا برای دست‌یابی به آرزوهایش تلاش کند. کتاب نثر روانی دارد و خواننده را به دنبال خودش می‌کشد. مانند بیشتر داستان‌هایی که طرح اصلی‌شان انتقال این مفهوم است که تلاش برای دست‌یابی به هدف بالاخره نتیجه می‌دهد، «صوفی و چراغ جادو» پایان خوشی دارد و صوفی بالاخره به آرزویش می‌رسد.

نویسنده در خلال روایت داستان آداب و رسوم و فرهنگ ترکمن‌ها را که در استان گلستان (در شمال و شمال شرقی ایران) زندگی می‌کنند هم به تصویر کشیده است، توصیف جشن‌ها و مسابقات اسب‌دوانی که هر ساله برگزار می‌شود در پیچه‌ای است برای آشنایی با فرهنگ این قوم ایرانی.

طولانی‌ترین آواز نهنگ

نویسنده: ژاکلین ویلسون
تصویرگر: نیک شرت
مترجم: نسرين وکیلی
ناشر: افق
صفحه ۳۶۸
کاربرد: کمک به کودکان برای کنار آمدن با مشکلات

الا دختری است که در موقعیت دشواری قرار می‌گیرد؛ مادرش موقع به دنیا آوردن برادرش به کما می‌رود. حالا الا و ناپدری‌اش، جک، با هم تنها می‌مانند و باید با این موضوع کنار بیایند؛ ضمن این‌که مراقبت از نوزاد تازه به دنیا آمده، در غیاب مادر، وظیفه‌ی آن‌هاست. او باید با جدایی مادر و پدرش، حضور ناپدری و نوزاد، و بیماری مادرش کنار بیاید. الا که عاشق نقاشی است، سعی می‌کند با طراحی نهنگ‌ها روزهایش را بگذراند. در این کتاب، به خوبی روحیات و افکار الا بیان می‌شود. هم‌چنین نویسنده، با پرداختن به مسائلی که کودکان در مرز میان کودکی و نوجوانی با آن‌ها درگیرند. مثل ارتباط با هم‌سالان در مدرسه. باعث می‌شود مخاطب ایرانی، با وجود فضای غربی کتاب، با آن ارتباط برقرار کند و گاه خودش را در آینه‌ی الا ببیند. راه‌حل‌هایی هم برای این مشکلات ارائه می‌شود.

عاشقانه‌های یونس در شکم ماهی

نویسنده: جمشید خانیان
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۶۸ صفحه
کاربرد: ترویج صلح و دوستی

سارا نوجوان نوازنده‌ای است که با خانواده‌اش در خوزستان زندگی می‌کند و پیانویش «کوکو» را مثل یکی از اعضای خانواده‌اش دوست دارد، اما وقوع جنگ سارا در موقعیتی قرار می‌دهد که هنگام فرار از شهر باید بین بردن کوکو و نجات دادن جان یک پسر نوجوان و مادر بزرگ او یکی را انتخاب کند چون ماشینی که با آن سفر می‌کنند به اندازه‌ی کافی جا ندارد و انتخاب سارا البته کوکو است. اما فشار روحی آن لحظه و به زمین افتادن خمپاره‌ها، سارا را مردد می‌کند؛ یونس به جای کوکو همسفر سارا و خانواده‌اش می‌شود و کم‌کم جای پیانو را هم در دل سارا می‌گیرد. در این کتاب مسائلی مانند عشق دوران نوجوانی و پیامدهای جنگ در فرمی متفاوت به تصویر کشیده شده است. نویسنده به حس‌های درونی سارا نزدیک شده و رابطه‌ی اعضای میان یک خانواده‌ی طبقه‌ی متوسط شهری را به نمایش گذاشته است.

عاقبت چه بر سر قورباغه آمد؟

نویسنده: پتر هر تلینگ
تصویرگر: پتر کنور
مترجم: گیتا رسولی
ناشر: آفرینگان
۱۶۰ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش تخیل

«عاقبت چه بر سر قورباغه آمد؟»، مجموعه ۲۳ داستان کوتاه است. این مجموعه شامل دوازده داستان کوتاه در بخش اول و چند داستان به هم پیوسته در بخش دوم است. بخشی از این داستان‌ها، به کارها، دغدغه‌ها و فعالیت‌های روزمره‌ی بچه‌ها می‌پردازد و از زبان بچه‌ها مطرح می‌شود. از زبان قایبان هفت ساله، فریدریکه پنج ساله و کلمنز که کمتر از چهار سال دارد. راوی یکی از داستان‌ها هم «زفی» است که هنوز به دنیا نیامده و داستان را از شکم مادرش روایت می‌کند. هر چند بچه‌های دیگری هم چون هانا، مارک، باستی، ناتالی و... هستند.

عروس دریایی

نویسنده: الی بنجامین
مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی
ناشر: افق
صفحه ۲۶۴
کاربرد: کنار آمدن با مرگ عزیزان،
یادآوری اهمیت دوستی

پدرو مادر سوزی از هم جدا شده‌اند. او با مادر و برادرش زندگی می‌کند و هفته‌ای یک بار پدرش را می‌بیند. اما چیزی که روند زندگی او را مختل می‌کند از دست دادن بهترین دوستش فرنی که در دریا غرق شده است، در حالی که همه می‌دانند بهترین شناگر مدرسه بوده است. سوزی نمی‌تواند این حادثه را بپذیرد و پذیرش جریان زمانی برایش مشکل‌تر می‌شود که به آخرین روزهای دوستی‌شان و دلخوری فرنی فکر می‌کند. او اعتقاد دارد مرگ دوستش حادثه‌ای عادی نیست و عروس‌های دریایی در این اتفاق نقش دارند. پس تحقیق بر روی این موجودات را آغاز می‌کند و در طول این تحقیق خاطرات دوستی‌اش با فرنی را مرور می‌کند. این کتاب دختر نوجوانی را به تصویر می‌کشد که برای پذیرش مرگ دوستش راهی متفاوت را انتخاب می‌کند، روزی سکوت و حرف نزدن با اطرافیان، مرور خاطرات و پیدا کردن دلیلی برای این فقدان. این رمان عاطفی روند به آرامش رسیدن سوزی را به خوبی تصویر می‌کند.

عشق و رنج و بلوط

نویسنده: رضا موزونی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۳۱۲
کاربرد: آشنایی با فرهنگ و آداب و رسوم
اقوام کرد ایرانی، ترویج صلح

داستان میان دو مرگ اتفاق می‌افتد؛ مرگ پدر راوی در کودکی و مرگ مادر در بزرگسالی. راوی، مرد چهل ساله‌ای است که در مسیر سفر به زادگاهش خاطرات سال‌های کودکی‌اش در گیلانغرب را به یاد می‌آورد. زمانی که با آغاز جنگ ایران و عراق، زندگی آرام روستایی پایان می‌یابد و روزگار آوارگی او و خانواده‌ی پرجمعیتش آغاز می‌شود. نویسنده زندگی مردم در یک جغرافیای خاص در شهری مرزی در کرمانشاه و در یک دوره‌ی تاریخی ویژه یعنی سال‌های جنگ را به خوبی توصیف می‌کند. استفاده از ضرب‌المثل‌ها و اصطلاحات زبان کردی و اشاره به آداب و رسوم و اعتقادات مردم از دیگر ویژگی‌های این کتاب است.

عملیات دک کردن کپک

نویسنده: باربارا پارک

مترجم: نازنین دیهیمی

ناشر: نشر ماهی

۸۰ صفحه

کاربرد: بهبود روابط خانوادگی

اسکار از همان روز اول با برادرش، رابرت، مشکل پیدا می‌کند، از او خوشش نمی‌آید، و هیچ‌چیز نمی‌تواند با او کنار بیاید. رابطه‌ی تیره‌وتار این دو برادر، به برکت توجه بیش از حد پدر و مادرش به رابرت، ادامه پیدا می‌کند و به مرور حادثه‌تر هم می‌شود؛ آن قدر که کاسه‌ی صبر اسکار لبریز می‌شود و نقشه‌ای می‌کشد تا از دست رابرت خلاص شود. عملیات دک کردن کپک داستان پیاده‌کردن نقشه‌ی اسکار برای حذف رابرت است. خواندن این کتاب به برادرهای کوچک و یا برادرهایی دارید که با هم نمی‌سازند، درس خوبی می‌دهد. هم‌چنین، به آن‌ها که برای دک کردن دیگران نقشه‌های دقیقی می‌کشند و خیال می‌کنند خیلی زرنگند و مولای درز نقشه‌شان نمی‌رود. برای اطرافیان، به خصوص پدر و مادرهایی که از دعوای پایان‌ناپذیر بچه‌های‌شان کلافه‌اند و نمی‌دانند سرخ این همه جنگ و دعوای بچه‌های‌شان کجاست هم نکته‌ای ظریف و زیبایی دارد.

غریبه و دریا

نویسنده: جمال‌الدین اکرمی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۷۴ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با فرهنگ دریا،

توجه و تأکید بر روابط دوستانه

این رمان روایت زندگی پسر نوجوانی فقیر و یتیم است به نام دُر محمد که مادرش را از دست داده و پدرش او را ترک کرده است. او همراه با خواهرش در لنجی شکسته نزدیک خلیج پُرم (در نزدیکی یکی از بندرهای جنوبی ایران به نام چابهار) زندگی می‌کند. او با وجود همه‌ی سختی‌های زندگی‌اش، عشق را هم تجربه می‌کند، عشق دختری به نام درنا. روزی دُر محمد مرد غریبه‌ای را از دریا نجات می‌دهد و با او که در پی یافتن صندوقچه‌ای قیمتی است ارتباط دوستانه برقرار می‌کند و غریبه به او کمک می‌کند تا درنا را از خطری که در پیش است، نجات دهد. این کتاب در ستایش عشق و دوستی است که به در غلبه به مشکلات پیش رو کمک می‌کند.

فارغ التحصیلی جیک مون

نویسنده: باربارا پارک

تصویرگر: دیوید مک کی

مترجم: شقایق قندهاری

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۱۶ صفحه

کاربرد: بهبود رابطه با سالمندان، آشنایی با بیماری آلزایمر

جیک مون پسر نوجوانی است که با مادر و پدربزرگش یک زندگی عادی دارند. تا اینکه سر و کله‌ی یک مهمان ناخوانده در زندگیشان پیدا می‌شود. آن مهمان ناخوانده آلزایمر است که نه تنها پدربزرگ، بلکه کل خانواده را درگیر خودش می‌کند. زندگیشان به هم می‌ریزد و همه چیز برای جیک غیرقابل تحمل می‌شود. تا جایی که به خودش می‌گوید یعنی می‌شود من هم یک زندگی عادی داشته باشم؟ ماجرا تا جایی جلو می‌رود که جیک مجبور می‌شود از تمام فعالیت‌های اضافه به خاطر پدربزرگش دست بکشد. او حتی دیگر نمی‌تواند دوستانش را به خانه بیاورد. اما جیک احساس عذاب وجدان هم دارد. پدربزرگش اولین کسی بود که خیلی چیزها را به او یاد داده بود. او در گذشته یک نقاش ساختمان ماهر بود و چیزها را به خوبی تعمیر می‌کرد. اما حالا از پس هیچ کاری بر نمی‌آید. این داستان کمک می‌کند نوجوانان در شرایط سخت سالمندان را درک کنند و با بیماری آلزایمر بیشتر آشنا شوند.

فاجعه در دبیرستان میدل تاون

نویسنده: تاد استراسر

مترجم: ناصر زاهدی

ناشر: افق

۱۷۶ صفحه

کاربرد: مقابله با خشونت در مدارس

شخصیت اصلی داستان از حادثه‌ی تیراندازی در یک دبیرستان، اندوهگین و وحشت‌زده شده است و به سراغ بانیان این «فاجعه» رفته تا نکته‌ای را یادآوری کند: «تیراندازان هم قربانی‌اند». او، که روزنامه‌نگار است، به سراغ خاستگاه دو نوجوان آمریکایی با نام‌های برندن و گری می‌رود؛ همان دو نفری که این فاجعه را به وجود آورده‌اند. این دو که بارها توسط هم‌مدرسه‌ای‌هایشان اذیت شده‌اند، سرانجام برای انتقام و برای فرار از روند زندگی‌ای که نمی‌توانند تغییرش بدهند، هم‌کلاسی‌هایشان را گروگان می‌گیرند و به آنان شلیک می‌کنند. نویسنده خواسته است به درون زندگی شلیک‌کننده‌ها برود. این کتاب لحظات اوجی دارد که تنهایی، بی‌پناهی و تحقیر را توصیف می‌کند. حس‌های مشابهی که بارها برای نوجوانان پیش آمده و البته هشداردهنده است. چون اگر در آینده آن را از بین نبرند، به چه فاجعه‌ای منجر می‌شود.

فرعون؛ پسری که بر رود نیل غلبه کرد

نویسنده: جکی فرنچ
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: پیدایش
۴۲۰ صفحه
کاربرد: آشنایی با تاریخ

نارمر نوجوانی است که ۵۰۰۰ سال پیش از این، مدت‌ها قبل از ساخت اهرام مصر و ابداع خط تصویری، زندگی می‌کند. او جانشین پدرش است، اما وادار می‌شود از پادشاهی سرزمینی که عاشقش است، بگذرد. نارمر با گروهی تاجر شهر خود را ترک کرده و به سرزمین دوردست سومر، میان دو رود فرات و دجله می‌رود. ماه‌های بسیاری خواب سرزمینش را می‌بیند و انتظار دارد وقتی بیدار می‌شود آنجا باشد. آیا نارمر می‌تواند سرزمین رویاهایش را فراموش کند؟ فضای داستان دوره‌ای از زندگی انسان در پیش از تاریخ را نشان می‌دهد؛ یکی از بزرگ‌ترین دوره‌هایی که تاکنون بشر شناخته است. در این فضا، نوجوانی تصویر می‌شود که آرزوهایی دارد، اما تباهی را تجربه می‌کند، خالی می‌شود اما عشق را پیدا می‌کند، آن‌گاه سرزمین خود را نجات می‌دهد و دوره‌ای تاریخی را رقم می‌زند.

فرهنگ‌نامه‌ی سوره‌های قرآن به زبان ساده

نویسنده: غلامرضا حیدری ابهری
تصویرگر: حمیدرضا بیدقی
ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)
۳۶۰ صفحه
کاربرد: آشنایی با معانی و مفاهیم سوره‌های قرآن

در این کتاب، خواننده از الفاظ قرآن فراتر رفته و با معانی و مفاهیم قرآن آشنا می‌شود. جلد، قطع کتاب، صفحه‌آرایی، اندازه‌ی حروف و تصویرگری این فرهنگ به گونه‌ای است که مخاطبان را جذب می‌کند. آن‌ها با خواندن این فرهنگ‌نامه با معارف قرآن به زبان ساده و فشرده آشنا می‌شوند و تصویر جامعی از قرآن به دست می‌آورند. این فرهنگ‌نامه، مثل قرآن که ۱۱۴ سوره دارد، از ۱۱۴ بخش تشکیل شده است و هر بخش به معرفی یک سوره می‌پردازد. در هر بخش نام سوره، معرفی کلی سوره و فرازهایی از سوره بیان شده است.

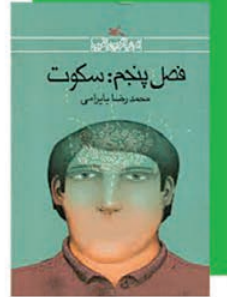
فصل پنجم، سکوت

نویسنده: محمدرضا بایرامی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۷۲

کاربرد: آشنایی با تاریخ انقلاب اسلامی

این رمان که در بچوبه‌ی روزهای انقلاب اسلامی و سال‌های پایانی حکومت پهلوی در تهران اتفاق می‌افتد، ماجرای پسر نوجوانی به نام مرتضی است که ناخواسته درگیر اتفاقات مهم سیاسی می‌شود. مرتضی بستنی‌فروش، اهل جنوب تهران و از خانواده‌ای کم‌درآمد است؛ پسری بازیگوش و پرحرف که با وراجی‌هایش باعث شده یک مبارز انقلابی برای ساواک (سازمان اطلاعاتی حکومت پهلوی) لو برود و...
روایت داستان خطی نیست و فلاش‌بک‌های تودرتو ماجراهایی را رقم می‌زند که خواننده‌ی نوجوان را درگیر کشف معماها می‌کند. نویسنده با به تصویر کشیدن شیوه زندگی مرتضی و دوستانش، سرگرمی‌ها، شغل و حتی نوع درس خواندن آن‌ها، ضمن ترسیم شرایط اجتماعی جنوب شهر تهران در سال‌های قبل از پیروزی انقلاب، شخصیت‌هایی دوست‌داشتنی ساخته است که با چاشنی طنز خواننده را جذب می‌کند.

قصه‌های موش و گربه (شیخ بهایی)

به روایت: مصطفی رحماندوست

تصویرگر: محمدعلی بنی‌اسدی

ناشر: پیدایش

صفحه ۷۲

کاربرد: آشنایی با متون کهن فارسی

این کتاب دو حکایت دارد: یکی موش و گربه و دیگری حکایت هیزم‌شکن و شیر. اولی حکایت موش باهوش و گربه‌ای ناقلاست؛ حکایتی که از سال‌ها پیش بارها و بارها مورد توجه نویسندگان و شاعران قرار گرفته. اینبار مصطفی رحماندوست به سراغ این حکایت رفته و آن را با نثری جذاب و پراز ضرب‌المثل‌های شیرین بازنویسی کرده است. خواندن این کتاب، علاوه بر آشنا کردن کودکان و نوجوانان با یکی از نمونه‌های دیده‌نشده‌ی ادبیات کهن فارسی، ضرب‌المثل‌های بسیاری را نیز در قالب متن به بچه‌ها می‌آموزد. در این میان، جدال لفظی موش و گربه، که هر دو سعی دارند با چرب‌زبانی دیگری را از میدان به در کنند، جذابیت قصه را دو چندان می‌کند.

کابوس ماهان

نویسنده: مجید شفیعی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۵۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با افسانه‌ها و متون کهن ادبیات فارسی

الیاس شاعری است که در کابوس از بین رفتن کودکش، یعنی شعرهایش، می‌سوزد. ماهان طیب مخصوص خوارزمشاه است و هم چون اینسینا می‌داند چگونه بیماران را درمان کند. او تعدادی صندوقچه دارد که هرکسی می‌تواند درددل‌ها، رازها و رؤیاهایش را برای آن‌ها بازگوید. همین صندوقچه‌ها نورهای آبی، بنفش، نارنجی، سبز، فیروزه‌ای و زرد و اشعار الیاس را پخش می‌کنند. در باغ درختان، اشعار هفت‌پیکر الیاس را زمزمه می‌کنند؛ اشعار چون برگ‌هایی شفاف‌بخش‌اند. همه‌ی نیروهای اهریمنی می‌خواهند به ماهان و صندوقچه‌ها و باغ‌های رؤیایی او دست یابند تا بر ایران زمین چیره شوند.

نویسنده با استفاده از نمادها و شخصیت‌هایی از کتاب هفت‌پیکر یا هفت‌گنبد نظامی (منظومه‌ی درباره‌ی بهرام گور ساسانی) داستانی آفریده است که می‌توان ترس و وحشت و اضطراب را درشاهی که به او یورش آورده شده، خلیفه‌ای که دیروز بر سرزمینی یورش آورده و امروز از یورش دیگری در امان نیست و نگهبانان کلمات، که بر کاغذ سفید حرکت می‌کنند تا حقیقتی را بازگویند، حس کرد و همراه با آنان ترسید، وحشت‌زده و مضطرب شد.

کارنامه‌ات را قایم کن

نویسنده: معصومه انصاریان

ناشر: پیدایش

۱۲۴ صفحه

کاربرد: آشنایی با داستان کوتاه،

آشنایی با نوجوانی نسل قبل

این کتاب مجموع شش داستان کوتاه است با عناوین: چراغ مطالعه‌ای برای خودم، اگر خطاکش نبود، روبان کهنه، قلم‌مو، کارنامه‌ات را قایم کن، گل‌های یخی. شخصیت اصلی این داستان‌ها زبان‌دختری دبستانی به نام ستاره است که دو برادر و دو خواهر دارد. مادرش به پسرها بیشتر می‌رسد و به دخترها اهمیتی نمی‌دهد. در عوض پدرش او و خواهرهایش را بیشتر دوست دارد. دخترها برعکس پسرها درس‌خوان و مرتب هستند.

این کتاب موضوعی اجتماعی را دنبال می‌کند و نشان می‌دهد که ستاره به خاطر دختر بودنش با محدودیت‌هایی از سوی خانواده‌اش روبه‌رو می‌شود، او تلاش می‌کند که این محدودیت‌ها را بشکند و فضا را بازتر کند. ماجراهای این کتاب که برگرفته از خاطرات نوجوانی نویسنده است، فضایی از حال و هوای کودکی و نوجوانی نسل قبل را به تصویر می‌کشد.

کتاب روزهای مرده

نویسنده: مارکوس سدویک

مترجم: آرزو احمی

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۸۴

کاربرد: اندیشیدن به مفاهیم بنیادین زندگی همچون مرگ، روابط خانوادگی، و روابط عاطفی، کمک به روحیه استقلال و پرسشگری

این کتاب درباره‌ی دوست داشتن و وابستگی عاطفی است، اما نه به شکلی که در زندگی عادی دیده می‌شود، بلکه به رسم و شکل جادوگران. ماجرای آن درباره‌ی زندگی یک جادوگر و شاگردش در پنج روز است؛ پنج روزی که در فرهنگ مسیحی، با نام روزهای مرده شناخته می‌شوند و فاصله‌ی بین کریسمس و سال نو مسیحی‌اند. در این پنج روز، نه فقط سرنوشت این دو نفر تغییر می‌کند، بلکه هر دو می‌فهمند زندگی‌شان و معنایی که برای زندگی داشته‌اند، چقدر سطحی بوده و روابط بین انسان‌ها، چقدر می‌تواند پیچیده‌تر از آنی باشد که در نگاه اول به نظر می‌رسد.

کتاب کارزار کره و یک قصه دیگر

نویسنده و تصویرگر: دکتر زئوس

مترجم: رضی هیرمندی

ناشر: گام

صفحه ۷۲

کاربرد: پرورش تخیل، طرح مفاهیم جامع‌شناختی

این کتاب یک قصه‌ی اصلی دارد و یک قصه در انتها. قصه‌ی اصلی، که کارزار کره نام دارد، ماجرای بابابزرگی است که در آخرین روز تابستان، ده ساعت مانده به پاییز، راز اختلاف یوک‌ها و زوک‌ها را برملا می‌کند: زوک‌ها کره را زیر نان خود می‌مالند و می‌خورند، اما یوک‌ها، بر عکس، کره را روی نان خود می‌مالند. همین مسئله‌ی «مهم!» باعث می‌شود کار به جاهای باریک بکشد. قصه‌ی دوم لاف زدن‌های یک خرس و یک خرگوش است که هر کدامشان خیال می‌کنند بهترین‌ترین‌ها بوند.

نویسنده می‌خواهد بگوید گاهی بسیاری از درگیری‌های انسان‌ها، چه میان دو همسایه و چه میان دو کشور هم‌مرز، بر سر مسائل بسیار راهی و گاه خنده‌دار است. او با روشی طنزآلود، حماقت‌ها و کینه‌توزی‌های موجوداتی را به تصویر می‌کشد که بر سر هیچ‌و‌یوچ جنگ به راه می‌اندازند، اسلحه‌های گوناگون می‌سازند و خودشان را به آب و آتش می‌زنند که جنگ را ببرند و زندگی را برای خود و هم‌نوعانشان جهنم می‌کنند.

کتاب کوچک برای داستان‌نویسی

نویسنده: فریدون عموزاده خلیلی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۴۴ صفحه
کاربرد: آموزش داستان‌نویسی

این کتاب به نوجوان‌ها و جوان‌هایی که می‌خواهند راه نوشتن را یاد بگیرند، آموزش می‌دهد که چطور با صبوری و قدم به قدم نوشتن را یاد بگیرند. نویسنده در این کتاب خواننده‌اش را دست‌کم نمی‌گیرد. طوری حرف می‌زند که انگار او دست به قلم نشسته و منتظر است، حرفش تمام شود تا نوشتن را شروع کند. او را چندان هم دست‌بالا نمی‌گیرد که از نکته‌های ریز غافل شود. با زبانی خوش یک علاقه‌مند تازه‌کار را به راه نوشتن می‌آورد و یکی‌درمیان او را تمرین می‌دهد تا این شوق به راحتی از دست نرود. تنبلی‌های نوشتن را می‌داند. سربه‌هوایی‌های یک تازه‌کار را می‌شناسد و سعی می‌کند با ترفند هم که شده او را رام نوشتن کند.

کسی چه می‌داند؟

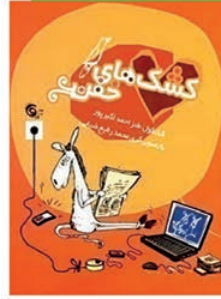
نویسنده: زهرا نوری لطیف
تصویرگر: علی هاشمی شهرکی
ناشر: نشر شهر
۶۰ صفحه
کاربرد: آشنایی با مفاهیم دینی و قرآنی

این کتاب با نثری شاعرانه مخاطب را با مفاهیم قرآنی آشنا می‌کند و با بازخوانی متفاوت آیاتی که بارها خوانده‌ایم، سعی دارد به انس گرفتن مخاطب با قرآن کمک کند. این کتاب در بخش‌های مختلف همشان نزول آیات را با کمک روایات و سندها بیان می‌کند و بعد با نثری داستانه، آیه را بازخوانی می‌کند تا خواننده‌ی نوجوان با عمق آن آشنا شود و نگاهی تازه به آیه پیدا کند تا بتواند آن را به کار ببندد.

کشک‌های خفن

نویسنده: احمد اکبریور
تصویرگر: محمدر فیه ضیائی
ناشر: کتاب چرخ و فلک
صفحه ۲۰۸
کاربرد: لذت و سرگرمی

این کتاب شامل ۲۷ قطعه‌ی طنزآمیز است. قطعه‌هایی با قالب‌ها، زبان و مضامین متفاوت، از طالع بینی و نکته‌های پندآموز و سوالات کنکور گرفته تا روان‌شناسی رنگ‌ها و شعر نو. اما طنز وجه مشترک تمام این قطعات است. نویسنده سعی می‌کند از زاویه‌ی نوجوان امروز به دنیای اطراف نگاه کند و حتی از زبان و اصطلاحات او نیز استفاده کند؛ زبانی که در عنوان کتاب هم مشهود است. او با دیدی متفاوت به دنیای اطرافش نگاه کرده است و تلاش می‌کند مخاطبش را هم در این دید متفاوت شریک کند، تمام پیش‌فرض‌های ذهنی او را بشکند و نوجوان را با دنیایی جدید روبه‌رو کند. دنیایی که در آن خاله سوسکه عینک آفتابی می‌زند، خرعاشق کتاب است و دانشمندان گاهی دروغ می‌گویند.

کلت

نویسنده: نانسی اسپرینگر
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: نشر قطره
صفحه ۱۴۵
کاربرد: توجه به کودکان با نیازهای ویژه

وقتی کلت برای اولین بار یورتمه رفتن اسب را تجربه می‌کند، می‌فهمد که می‌تواند روی اسب‌ها به پرواز دربیاید. او دلش می‌خواهد این خیال را هرچه زودتر عملی کند؛ یعنی اسب‌سواری در چمن‌زار و تجربه‌ی دوباره‌ی حسی که به او می‌گوید به کمک اسبش، می‌تواند از پس هر مشکلی بربیاید. کلت از بیماری «اسپینا فیدیا» رنج می‌برد. بیماری‌ای که او را برای تمام عمر روی صندلی چرخدار نشانده و کلت به خودش حق می‌دهد از زمین و زمان طلبکار باشد و خشم درونی‌اش را متوجه چیزی یا کسی در بیرون بکند. اما ورود اسب‌ها و خانواده‌ی فلاورز به زندگی او، خیلی چیزها را عوض می‌کند. کلت در این داستان احتیاج دارد حدی از رهایی را تجربه کند که مادرش از آن غافل است. رؤیای تازه‌ی یورتمه رفتن با اسب این احساس را در او تقویت می‌کند و به او چیزی می‌دهد که مجبور شود برایش بجنگد.

کمی انسانم و بسیار گنجشک

شاعر: سید حبیب نظاری

تصویرگر: سولماز سامی شیراز

شاعر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۲۸ صفحه

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

کمی انسانم و بسیار گنجشک، مجموعه‌ی ۲۳ دوبیتی برای نوجوانان است. این دوبیتی‌ها بیشتر به موضوعاتی چون تنهایی، طبیعت، جریان‌های طبیعی زندگی و... می‌پردازند. برای نمونه می‌توان به این شعر اشاره کرد: رها، افتاده، عاشق، مهربان، شاد/ پرو بالی به هم می‌زد، می‌افتاد/ کنار حوض سنگی داشت گنجشک/ به فواره، پریدن یاد می‌داد.

این مجموعه می‌تواند برای نوجوانان علاقه‌مند به شعر بسیار مفید باشد و به آن‌ها ایده‌های شاعرانه بدهد.

کنت کارلشتاین

نویسنده: فیلیپ پولمن

تصویرگر: دانا برایان

مترجم: فرزاد فرید

ناشر: پریان

۲۴۰ صفحه

کاربرد: افزایش اعتماد به نفس و استقلال،

توجه به کودکان بدسرپرست

این داستان درباره‌ی دهکده‌ای خیالی در سوئیس است. جایی که شایعه شده اهریمن شکارچی، زامیل، هر کسی که در شب عید آهرزش ارواح بیرون باشد، می‌کشد. داستان که جلوتر می‌رود معلوم می‌شود ماجرا به گونه‌ای دیگر رنگ و بوی واقعیت دارد. کنت کارلشتاین شرور با اهریمن شکارچی پیمان بسته در برابر ثروت، هرسال ده آدم قربانی کند. این بار هم، چون کسی را پیدا نکرده است می‌خواهد دو دختری که سرپرستی‌شان را برعهده دارد، قربانی کند. اما هنر نویسنده در این است که بدون کمک‌گرفتن از بزرگ‌ترها و روش‌های کلاسیک‌شان، برای نشان دادن هراس و کمک، به سراغ هلیدی می‌رود، دخترک نوجوانی که خدمتکار مسافرخانه است و هم‌زمان برخی کارها را در قصر انجام می‌دهد.

در این کتاب، نوجوانان داستان را پیش می‌برند و درعین حال از بزرگ‌ترهایی کمک می‌گیرند که متفاوت‌اند؛ معلمی که تنها سفر می‌کند، شعبده‌بازی که از قانون فراری است و....

کنسرو غول

نویسنده: مهدی رجبی

ناشر: افق

صفحه ۱۳۶

کاربرد: کمک به نوجوان‌های

تک‌والد و بی‌اعتماد به نفس

توکا پسر نوجوانی است منزوی و ناسازگار که با مادرش زندگی می‌کند، مادری که بعد از مرگ همسرش افسرده شده و چاق و بیمار است. آرزوی توکا این است شبیه جنایت‌کارها شود؛ خشن، نترس و پول‌دار. چیزی که این آرزو را در ذهن او تقویت می‌کند پیدا کردن کتاب خاطرات جنایت‌کاری مشهور به نام پرویز است. در واقع در این کتاب، دو داستان موازی می‌خوانیم. یکی داستان توکا که کتاب از زبان او روایت می‌شود و دیگری داستان پرویز که توکا آن را می‌خواند. پیدا کردن یک غول از قوطی کنسرو زندگی توکا را تغییر می‌دهد، هر چند این غول کار زیادی برای توکا نمی‌کند. فقط در کنار اوست و همین باعث می‌شود اعتماد به نفس توکا برگردد. از نقاط قوت این کتاب شخصیت پردازی آن است که مشکلات یک نوجوان را به خوبی روایت کرده است.

کودک باتلاق

نویسنده: شیون داد

مترجم: بیثا ابراهیمی

ناشر: پیدایش

صفحه ۴۸۰

کاربرد: آشنایی با ماجرای اعتصاب غذای زندانیان

سیاسی ایرلند، برانگیختن تفکر انتقادی

فرگوس، نوجوان ایرلندی در باتلاق به دنبال زغال سنگ رفته که جسد دختری را پیدا می‌کند. به نظر می‌رسد دختر چند هزار سال پیش در آن مکان به قتل رسیده. سه داستان موازی در کتاب پیش می‌روند. داستان دختر، یا همان کودک باتلاق که هر شب به خواب فرگوس می‌آید، ادامه تحصیل و رابطه فرگوس با دختر نوجوانی که همراه مادر باستان شناسش برای بررسی راز جسد کودک باتلاق به روستا آمده و برادر زندانی فرگوس که به دلیل عضویت در ارتش آزادی بخش ایرلند زندانی شده و اعتصاب غذا کرده است. زندانی‌ها یکی پس از دیگری اعتصاب می‌کنند و وحشت مرگ آن‌ها همه جا را فرا می‌گیرد. فرگوس با سرباز انگلیسی دوست می‌شود، باستان شناس راز جسد دخترک را کشف می‌کند و دوست برادر فرگوس می‌خواهد با سوءاستفاده از جنبش و احساس فرگوس نسبت به برادرش کاسبی کند. همه این ماجراها به هم گره می‌خورند و فرگوس را با انتخابی دشوار رو در رو می‌کنند. کودک باتلاق داستان کسانی است که به نام صلح قربانی می‌شوند و ماجرای قدرت بی‌نهایت روح انسان را روایت می‌کند.

کوچک اندازه‌ی فیل

نویسنده: جنیفر جیکوبسن

مترجم: آنیتا یارمحمدی

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۳۶

کاربرد: کمک به استقلال و خودشناسی، پرورش حس کنجکاوی، آشنا شدن با دنیای فیل‌ها

«اگر پسر بچه‌ای که برای تفریح با مادرش به یک کمپ تفریحی رفته، صبح چشم‌هایش را باز کند و ببیند مادرش نیست؛ رفته و همه چیز را با خودش برده؛ چه کار می‌کند؟» این ایده‌ی اصلی نویسنده کتاب بوده برای روایت زندگی جک، پسری که عاشق فیل هاست. مادر جک تعادل روحی ندارد و جک تصمیم گرفته این موضوع را به کسی نگوید تا نکند او را از مادرش جدا کنند. همین باعث می‌شود که او ماجرای ناپدید شدن مادرش را به کسی نگوید و خودش به دنبال او بگردد. البته‌ای که برای پسر کوچکی که پولی هم ندارد این جست‌وجو یک ماجراجویی بزرگ محسوب می‌شود. با این‌که کتاب ماجرای سنگینی دارد، اما جذابیت زیادی دارد؛ سنگینی اتفاق رها شدن یک پسر بچه که به قول نویسنده یک ترس همگانی است.

کیهان، شناخت دنیای اسرارآمیز سیاره‌های منظومه شمسی و ستارگان

مترجم: محمد نوری‌زاده

ناشر: به‌نشر

صفحه ۱۱۶

کاربرد: آشنایی با منظومه شمسی، آشنایی با دانش نجوم

کیهان هر چیزی از کوچک‌ترین اتم‌ها تا بزرگ‌ترین خوشه‌های کهکشانی را شامل می‌شود. منظومه‌ی شمسی یا سامانه‌ی خورشیدی سامانه‌ای دربرگیرنده‌ی یک ستاره به نام خورشید و اجرام آسمانی است که در مدارهایی پیرامون آن می‌گردند.

کتاب کیهان از مجموعه «کتابخانه‌ی تصور علمی بریتانیکا» است که در راستای شناخت دنیای اسرارآمیز سیاره‌های منظومه شمسی تنظیم شده و با ارائه‌ی بیش از یک هزار تصویر مستند به چگونگی پیدایش جهان، تکوین و تحول ستارگان و بیان ساختار آن‌ها می‌پردازد. تلفیق تصویر و متن‌هایی علمی باعث شده خواننده بهتر بتواند مفاهیم را درک کند و به سفری در فضا برود.

نمایه و واژه‌نامه‌ی تخصصی پایان کتاب نیز آن را به ابزاری مفید برای دانش‌آموزان تبدیل کرده است.

گاهی زندگی (اندیشه‌ها و رازهای نوجوانی)

نویسنده: ابراهیم اصلانی

تصویرگر: سام سلماسی

ناشر: مدرسه

کاربرد: خودشناسی، آموزش مهارت‌های اجتماعی

این کتاب با سازمان دهی منسجم و نثری روان، مخاطب را با مجموعه احساساتی روبه‌رو می‌سازد که بیش‌تر نوجوان‌ها تجربه می‌کنند. خواندن این کتاب در کنار دیدن تصاویر آن، به مخاطب در درک بهتر احساسات و هیجانات خود یاری می‌رساند. وقتی نوجوان بداند، تجربه‌ی این احساسات منحصر به فرد نیست و بسیاری از افراد چنین تجربه‌هایی دارند، پذیرش و اعتماد به نفس بیشتری پیدا می‌کند. استفاده از طنز در تصاویر یادآوری کند که هیجانات و احساسات این دوران، در عین جدی و مهم بودن، در بسیاری از اوقات، می‌تواند خنده‌دار هم باشد و به مخاطب کمک می‌کند تا لایه‌های طنز در زندگی را پیدا کند و ببیند و موقعیت‌های جدی و غم‌انگیز را گذرا بداند.

گره‌ی گور به قیر شده

نویسنده: علیرضا متولی

ناشر: محراب قلم

۱۲۰ صفحه

کاربرد: افزایش همدلی و همکاری، تقویت

روابط اجتماعی

گره‌ی گور به قیر شده داستان بلندی به زبان طنز برای نوجوانان است. ماجرای داستان این کتاب، از یک بعد از ظهر گرم تابستان آغاز می‌شود و اوایل شب به پایان می‌رسد. نرگس قهرمان این رمان تلاش می‌کند برای خبرنگار افتخاری شدن یک مجله گزارشی بنویسد، از قضا اتفاقی در محله می‌افتد که می‌تواند سوژه‌ی گزارش او شود. گره‌ای در یک بشکه قیر گیر افتاده و برادرش، محسن قصد نجات دادن گره‌ه را دارد. اما نجات این گره‌ه در حد خانواده‌ی آن‌ها باقی نمی‌ماند و به تدریج افراد دیگر محله هم به جمع نجات‌دهندگان اضافه می‌شوند. آن‌ها از آتش‌نشانی، اورژانس و حتی پلیس کمک می‌خواهند. این اتفاق بهانه‌ای می‌شود برای این‌که همدلی و همکاری بین مردم ایجاد شود و مردم برای هدفی مشترک تلاش کنند، این همدلی باعث می‌شود نرگس به درک جدیدی برسد.

نویسنده در این رمان روابط اجتماعی و بافت جامعه‌های محلی را در فضای شهری به تصویر کشیده است.

گردان قاطرچی‌ها

نویسنده: داوود امیریان

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۲۷۲

کاربرد: آشنایی با حوادث جنگ تحمیلی

گردان قاطرچی‌ها زمانی است درباره‌ی حضور نوجوانان در جنگ و نحوه‌ی مواجهه آنان با حوادث سخت و دشوار جنگ. این رمان ماجرای تعدادی نوجوان را روایت می‌کند که در گردان قاطرچی‌ها زیر نظر یوسف، رزمنده‌ای که پس از درمان مجروحیتش دوباره به جبهه برگشته است، فعالیت می‌کنند. یوسف و گردانش مسئولیت نگهداری و آموزش چند قاطر برای حمل آذوقه و مهمات به مناطق صعب‌العبور در ارتفاعات را دارند. اخلاق و روحیه این نوجوانان جسور و بازیگوش در اثر مواجهه با رویدادها تغییر می‌کند. موقعیت دشوار و عجیبی که نویسنده پدید آورده است، خودبه‌خود زمینه را برای وقوع رویدادهای شگفت و نگاه طنزآمیز فراهم کرده که برای نوجوانان جذاب است. این رمان می‌تواند شناختی از جنگ فراهم کند و تلخی‌های جنگ را با نگاه طنز قابل تحمل تر ساخته و از سوی دیگر ارزش دفاع از سرزمین را در برابر متجاوز نشان دهد.

گزیدگی

نویسنده: کارل هیاسن

مترجم: ابراهیم عامل محرابی

ناشر: دانش نگار

صفحه ۳۴۴

کاربرد: آشنایی با گونه‌های مختلف حیوانات،

تقویت اعتمادبه‌نفس

میکی کری، پدر این خانواده‌ی آمریکایی، خیلی خوب می‌تواند با حیوانات کنار بیاید. او این عشق و استعداد را به تنها فرزندش، واهو، هم منتقل کرده است. پسر نوجوانی که مجبور است در غیاب مادرش مراقب پدرش باشد. میکی کری به خاطر برخورد یک ایگوانای خشک شده به سرش تقریباً زمین‌گیر شده است. برای همین، وقتی یک پروژه‌ی مستندسازی به او پیشنهاد می‌شود، آن را قبول می‌کند. آن‌ها باید حیواناتشان را در اختیار گروه درک بچر بگذارند و به عنوان مربی حیوانات همراه گروه باشند تا پروژه‌ی ماجراجویی در طبیعت ساخته شود اما وقتی متوجه می‌شوند این مستند با چه دروغ‌هایی همراه است شگفت‌زده می‌شوند. اتفاقاتی که در طی این پروژه پیش می‌آید و بر خورد واهو به خواننده نشان می‌دهد که یک نوجوان چه توانایی‌هایی دارد.

گفتگو با دخترم درباره‌ی مرگ

نویسنده: امانوئل هوییزمان پیرین

مترجم: مهدی ضرغامیان

ناشر: آفرینگان

۷۲ صفحه

کاربرد: تفکر در مورد مفهوم مرگ،

تشویق به گفت‌وگوی گروهی

بعضی موضوعات برای نوجوانان سنگین به نظر می‌رسند و اغلب دوست نداریم درباره‌شان صحبت کنیم، یکی از آن‌ها مرگ است. چه صحبت کنیم و چه نکنیم مرگ واقعیت دارد و کودکان و نوجوانان هم با آن رو به رو می‌شوند. بچه‌ها درباره مرگ چگونه فکر می‌کنند و با چه مسائلی روبه‌رو هستند؟ در این کتاب نویسنده برای سخن گفتن از مرگ با نوجوانان با دختر ۱۱ ساله‌اش گفت‌وگو کرده است. در این گفت‌وگو می‌کوشد تا بچه‌ها مرگ را عامل از دست دادن وحشتناک عزیزان و عذابی دردناک نبینند، بلکه آن را پدیده‌ای طبیعی و پذیرفتنی بدانند. در این کتاب نگاه بزرگسالانه و نوجوانانه درباره‌ی مرگ در کنار هم مطرح می‌شود و این امکان را فراهم می‌کند تا از نگاه هم به موضوع بپردازند. هم‌چنین پرداختن به باورهای فرهنگ‌های مختلف درباره‌ی مرگ امکان گفت‌وگوی گروهی را برای بچه‌ها فراهم می‌کند.

گفتگو با مردم درباره‌ی اخلاق

نویسنده: روزه‌پل درووا

مترجم: مهدی ضرغامیان

ناشر: آفرینگان

۹۶ صفحه

کاربرد: توجه به مفهوم واژه‌ی اخلاق،

تشویق به گفت‌وگوی گروهی

اخلاق چیست؟ شاید فکر کنید حرف زدن از اخلاق کاری است بزرگسالانه، اما اخلاق موضوعی بزرگسالانه نیست و هر کودک و نوجوانی در طول روز با آن رو به رو می‌شود و برای انجام دادن یا ندادن کارهای مختلفی با خود فکر می‌کند که کارم درست است یا نه؟ دقیقاً در پاسخ به همین پرسش است که پای اخلاق به میان می‌آید. نویسنده‌ی این کتاب فیلسوفی است که درباره‌ی آغاز و ریشه‌ی این کلمه صحبت کرده که از کجا آمده، چگونه شکل گرفته و چه تغییراتی کرده است. نویسنده برای طرح بهتر اخلاق و موضوعات اخلاقی روش گفت‌وگو را انتخاب کرده است تا به دریافتی کمابیش روشن از این واژه برسد. در این روش نگاه‌های مختلف مطرح می‌شود تا در نهایت خوانندگان در پایان کتاب به چشم‌انداز روشن‌تری دست یابند و به شکل جدی‌تری به این موضوع فکر کنند. یکی از ویژگی‌های این کتاب این است که می‌تواند موضوع گفت‌وگوی گروهی بین نوجوانان باشد.

گل

نویسنده: دیوید آلموند

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: آفرینگان

صفحه ۳۱۱

کاربرد: آشنا کردن نوجوان با امیال

درونی، پیشگیری از خشونت

دیوی و گیوردی دو نوجوان هستند که به کشیش در انجام وظایفی کمک می‌کنند و گاهی پولی می‌گیرند. استفان پسر نوجوانی که چند سال از آن‌ها بزرگ‌تر است. او در ۱۱ سالگی به کالج بنت رفته تا کشیش شود، عاشق زمانی است که هنوز مسیحیت دین رسمی نشده و کشیش‌ها در حاله‌ای از راز و ابهام زندگی می‌کردند. حالا، او به این شهر آمده و با عمه‌ی دیوانه‌اش زندگی می‌کند. استفان مجسمه‌های گلی می‌سازد. مجسمه‌های او قدرت جادویی دارند و جان می‌گیرند.

همین مجسمه‌های جادویی شهر را به هم می‌ریزند و موجب اتفاقات هولناکی می‌شوند.

این زمان، با زبان اساطیری و رمزگانه، نوجوانی را به تصویر می‌کشد که از خشونت لذت می‌برد و در مقابل نوجوانی قرار گرفته که با خشونت مشکل دارد و با خود درگیر است.

گودال‌ها

نویسنده: لوییس سکر

مترجم: فرزاد فرید

ناشر: پریان

صفحه ۲۲۸

کاربرد: پیدا کردن راه حل برای مشکلات،

امیدبخشی در شرایط سخت

استنلی یلینتیس پسر نوجوان بی‌گناهی است که به اتهام دزدی به اردوگاه گرین لیک فرستاده شده است. صد سال پیش در محل اردوگاه گرین لیک دریاچه‌ای بزرگ وجود داشته است. اما حالا فقط سرزمینی خشک، صاف و بایر است. استنلی و دوستانش در آن سرزمین خشک باید گودال بکنند. مسئولین اردوگاه اعتقاد دارند که کندن گودال باعث اصلاح شخصیت نوجوانان بزهکار می‌شود. مدیر اردوگاه زن عجیبی است و دستور داده که هر چیزی که نوجوانان پیدا می‌کنند، به او تحویل بدهند. استنلی متوجه می‌شود که مدیر به دنبال یک گنج مدفون شده در این سرزمین است و این مأموریت برایش شکل دیگری پیدا می‌کند.

گودال‌ها داستانی پر ماجرا و هیجان‌انگیز است که نوید گشایش و رهایی را به خواننده خود می‌دهد. در عین حال نویسنده از سیستم فاسد قضایی هم انتقاد می‌کند.

گیرنده، سوسنگرد

نویسنده: لیلا عباسعلی زاده

ناشر: ویدا

۱۶۸ صفحه

کاربرد: تقویت ارتباط با دیگران،
آشنایی با وقایع جنگ تحمیلی

سمیرا در خانواده‌ای مذهبی و متعصب بزرگ شده است. او دختری تنهاست و نیاز به سنگ صبور دارد. برادر سمیرا به جبهه رفته است و در همین زمان سمیرا با کمک‌های مردمی که از طرف مدرسه به جبهه ارسال می‌شود نامه‌ای به جبهه می‌فرستد. جواب این نامه شروع تغییراتی در زندگی سمیراست. سمیرا سنگ صبور و راهنمایی پیدا می‌کند که هرگز او را ندیده است، برادری بزرگتر از جبهه، که او هم دلگرمی‌اش سمیراست و او را خواهر کوچکم خطاب می‌کند. این دانشجوی رزمنده به سمیرا چگونه دیدن، زندگی کردن و ارتباط با دیگران را یاد می‌دهد. سمیرا حالا دختری اهل مطالعه است. بعد از گذشت سال‌ها از این مکاتبه سمیرا سعی می‌کند این رزمنده را پیدا کند. نویسنده سعی کرده است با ترسیم حال و هوای نوجوانانه، حس و حال شخصیت‌ها را در روزهای جنگ توصیف کند.

لطفاً به من نگویید مانولیتو

نویسنده: الویرا لیندو

مترجم: سعید متین

ناشر: چکه

۱۴۴ صفحه

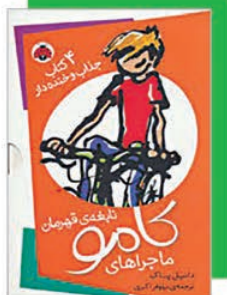
کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش تفکر
خلاق، آشنایی با طنز

مانولیتو یک پسر بچه‌ی اسپانیایی است که با خانواده‌اش در محله‌ای در مادرید زندگی می‌کند. پدر مانولیتو به خاطر شغلش اکثر اوقات در خانه حضور ندارد، او راننده‌ی کامیون است و مانولیتو با مادر، پدربزرگ، برادر و خواهر کوچکش زندگی می‌کند. در این مجموعه مانولیتو زندگی روزمره‌اش را روایت می‌کند، زندگی‌ای که با اتفاقات مختلفی پیش می‌رود، از حسادت‌های کودکانی مانولیتو به خواهر و برادر کوچک‌ترش گرفته تا روزی که مانولیتو و دوستانش به یک سفر طولانی می‌روند. دوستانی مثل بیهداد و گوش‌گنده که هر کدام با خصوصیاتی منحصر به فرد در کنار مانولیتو حضور دارند. از ویژگی‌های این مجموعه طنز گزنده‌ای است که آن را برای مخاطب جذاب می‌کند. قضاوت‌های مانولیتو در مورد زندگی، خانه و خانواده، روابط و آدم‌های اطرافش، و... گاه آن چنان عریان است که خواننده را به شگفتی وامی‌دارد. این قضاوت‌ها باعث نزدیکی خواننده با مانولیتو می‌شود؛ انگار که دنیا را از دریچه‌ی چشم او تماشا می‌کند.

ماجراهای کامو، نابغهی قهرمان

نویسنده: دانیل پناک
تصویرگر: ژان فیلیپ شابو
مترجم: نیلوفر اکبری
ناشر: شهر قلم
کاربرد: لذت و سرگرمی

نام جلدها: کامو و مؤسسه‌ی بابل / انشای قاتل / فکر بکر احماقانه / فرار از قطب

ماجراهای این مجموعه در یکی از شهرهای فرانسه، برای پسرچه‌ای به نام کامو اتفاق می‌افتد. این ماجراها را کامو تعریف نمی‌کند؛ از زبان نزدیک‌ترین دوست او روایت می‌شود؛ دوستی که اسمی ندارد و با پدر و مادرش زندگی می‌کند. این دوست چیز زیادی از خودش نمی‌گوید، با این حال، وقت خواندن کتاب، تصویر کاملی از او و پدر و مادرش و همچنین از کامو و مادرش در ذهن ساخته می‌شود. در همه‌ی داستان‌ها، شخصیت اصلی کامو است. این دو پسرچه‌ی یازده‌ساله، که از کودکی با هم بزرگ شده‌اند، در یک مدرسه درس می‌خوانند. کامو پرنرژی، باهوش، حاضر جواب و خلاق است که آرزوهای بزرگی در سر دارد. جذابیت شخصیت او به قصه‌ها گیرایی و کشش می‌دهد. در این کتاب‌ها، قصه‌هایی از زندگی این دو نفر با زبانی طنزآمیز بازگو شده است؛ ماجراهایی که مدرسه، خانه و جمع دوستان آن‌ها را به هم می‌پیوندند.

ماه بر فراز مانیفست

نویسنده: کلر وندرپول
مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی
ناشر: افق
۴۸۰ صفحه
کاربرد: گسترش صلح

داستان کتاب، در دو زمان اتفاق می‌افتد. سال‌های ۱۹۱۸ و ۱۹۳۶ میلادی. اما در یک مکان: مانیفست. مانیفست، شهری تخیلی است در جغرافیای واقعی ایالت کانزاس در آمریکا. شهری ساخته‌ی ذهن نویسنده که آن را در دو زمان مختلف به خوبی تصویر می‌کند. کتاب با لیست شخصیت‌ها، یا همان ساکنان مانیفست، در دو زمان مختلف داستان، آغاز می‌شود. آبیلین، دخترک نوجوانی است که پدرش او را، در سال ۱۹۳۶، به مانیفست، نزدیکی از دوستان قدیمی‌اش، می‌فرستد. آبیلین می‌داند پدرش مدتی از زندگی خود را در این شهر گذرانده و از دوست قدیمی پدرش می‌خواهد که از آن دوران حرف بزند. همزمان روزنامه‌ی شهر و نامه‌هایی را می‌خواند که متعلق به سال ۱۹۱۸ هستند. در طول این ماجراها، آبیلین به تاریخ مانیفست، زندگی پدرش، و در نهایت هویت خودش پی می‌برد.

ماهی‌ها پرواز می‌کنند

نویسنده: لیندا موللی هانت

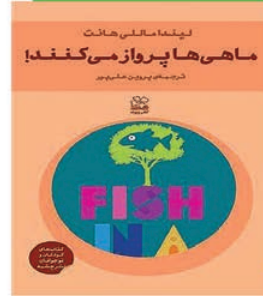
مترجم: پروین علی‌پور

ناشر: چشمه

صفحه ۲۸۷

کاربرد: آشنایی با مشکل خوانش‌پریشی،

افزایش اعتمادبه‌نفس

داستان این کتاب درباره دختری است به نام آملی نیکرسون که در کلاس ششم درس می‌خواند، اما مشکل خواندن دارد و نمی‌تواند چیزها را به خوبی از رو بخواند. او هر بار که به مدرسه جدیدی وارد می‌شود، با دردسرهایی که درست می‌کند، ناتوانی‌اش را در خواندن از دید همه پنهان می‌کند، او از شنیدن لقب کندذهن و احمق خسته شده، ولی می‌ترسد از کسی کمک بخواند. فکر می‌کند: چه فایده؟ مگر خنگی هم درمان دارد؟
الا با خود فکر می‌کند آیا نایب‌هایی مانند انیشتین، ادیسون، داوینچی، والت دیسنی، چرچیل و... که در کودکی به آن‌ها لقب کندذهن، بی‌استعداد و غیرخلاق داده بودند، مثل او، دیسلکی یا خوانش‌پریشی نداشتند؟

مترسک و خدمتکارش

نویسنده: فیلیپ پولمن

تصویرگر: جان لارنس

مترجم: فرزاد فرید

ناشر: کتاب‌های پریان

صفحه ۲۲۴

کاربرد: آشنایی با نقیضه‌نویسی

مترسک یکی از دو قهرمان اصلی این کتاب است که بر اثر صاعقه جان می‌گیرد. مترسک از پسری که به نام جک کمک می‌خواهد. جک یک پابرایش جور می‌کند و می‌شود خدمتکارش. بدین ترتیب، سفر پر ماجرای مترسک و جک شروع می‌شود.

سرکوری وکیل خانواده‌ی بوفالونی‌هاست و در طول سفر، هر از گاهی پیدایشان می‌شود. آن‌ها دنبال مترسک می‌گردند که حالا رقیبشان شده است. آن‌ها به دنبال نامه‌ای هستند که سازنده‌ی مترسک در جیب او گذاشته و در مورد مالکیت زمین‌های کشاورزی است.

این داستان ماجرای سفری شگفت‌انگیز و سرشار از لحظه‌ها و صحنه‌ها و ماجراهای ناب به یادماندنی است که با لحن طنزآمیز نویسنده خواننده را به یاد نقیضه‌های مشهور تاریخ مثل دن کیشوت می‌اندازد.

مثل هیچ‌کس

نویسنده: سپیده خلیلی
تصویرگر: لاله ضیایی
ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)
۱۲۸ صفحه

گروه سنی: کودکان سال‌های آخر دبستان، نوجوانان
کاربرد: آشنایی با کودکان با نیازهای ویژه، پذیرفتن تفاوت‌ها

راوی این کتاب دختری ده ساله‌ای است که در کنار پدر و مادرش زندگی می‌کند. به نظر نیلوفر، والدینش از خوشبخت‌ترین زوج‌های دنیا هستند و محبت بین این دو برای دخترک قابل لمس است. چیزی که قرار است خوشبختی‌شان را کامل کند تولد فرزند دوم خانواده است اما برخلاف تصور قبلی نیلوفر، تولد نوید باعث اتفاقاتی می‌شود که زندگی آن‌ها را دچار مشکل می‌کند. نوید شبیه بقیه‌ی نوزادها نیست، پدر به همین خاطر خانه را ترک می‌کند، مادر افسرده می‌شود و مجبور است به پدرش پناه ببرد.

اما نیلوفر برادرش را با وجود تفاوتش با دیگران دوست دارد، مواظب اوست و از در کنارش بودن لذت می‌برد. او تلاش می‌کند مادرش هم این احساس را تجربه کند، پدرش به خانه برگردد و خوشبختی‌شان دوباره تکمیل شود. این کتاب درباره‌ی پذیرش تفاوت‌هاست و از دریچه‌ی چشم کودک به موضوع کودکان با نیازهای ویژه نگاه کرده است.

مجموعه‌ی آخرین شاگرد

نویسنده: ژوزف دیلینی
مترجم: مریم منتصرالدوله
تصویرگر: پاتریک آراسمیت
ناشر: افق
هر جلد ۳۰۴ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی

نام جلدها: انتقام جادوگر / طلسمین / شب دزد ارواح / هجوم فیند / خشم چشم خونی

نام مجموعه درباره‌ی محافظان است؛ کسانی که قرار است از انسان‌ها در برابر این ناشناخته‌ها محافظت کنند. داستان‌ها در روزگاری می‌گذرد که مزرعه‌داران قرار نیست زمین‌هایشان را بین فرزندان تقسیم کنند. تمام زمین به اولین پسر تعلق می‌گیرد و پسران دیگر شغل‌های دیگر برمی‌گزینند؛ آهنگر، کلیدساز و... اما معمولاً برای هفتمین پسر خانواده انتخاب‌های زیادی وجود ندارد. توماس هم این شرایط را داشت، قرار نبود برای بردگی فروخته شود، خودش هم از کشاورزی خسته شده بود. قرار بود محافظ شود. داستان جایی آغاز می‌شود که محافظی برای بردن او می‌آید. راه سخت، تاریکی و تنهایی، ترسی که دیگران از او دارند فقط بخشی از دنیایی است که توماس در مدت کوتاه یک‌ماهه با آن آشنا می‌شود.

این مجموعه، با فضایی تخیلی و فانتزی پیشنهادی است برای نوجوانانی که به داستان‌های ماجراجویانه علاقه دارند.

مجموعه آزمایش‌های علمی خوردنی (جلد ۳)

نویسنده: ویکی کاپ

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: چکمه

۲۰۰ صفحه

کاربرد: آموزش و آزمایش علمی

این مجموعه کتابی خلاقانه و آموزشی است که در آن، ده‌ها آزمایش علمی برای نوجوانان طراحی شده است. این آزمایش‌ها از علوم مختلفی مانند شیمی، زیست‌شناسی و فیزیک هستند. آزمایش‌ها را می‌تواند با وسایل معمولی در منزل هم انجام داد. آزمایش‌ها به گونه‌ای طراحی شده‌اند تا بتوانند موضوعی آموزشی را در چند آزمایش، ذره ذره پیچیده‌تر کنند و خواننده بیش‌تر و بیش‌تر با عمق مطالب علمی آشنا شود. این آزمایش‌ها هم نکته‌های آموزشی جالب برای نوجوانان دارد و هم آن‌ها را با وسایل آشپزخانه و نحوه‌ی استفاده از آن آشنا می‌کند.

مجموعه آسمان چه می‌گوید؟

نویسنده: سعید روح‌افزا، محمود پوره‌هاب، مجید

ملا محمدی، مرتضی دانشمند

کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

کاربرد: آشنایی با قرآن و مفاهیم قرآنی

نام جلدها: میان ما و خدا/ پیشوایان نور/ مرام خوبان/ خاندان پاک/ آن سوی تن

برای بالا رفتن نام مجموعه‌ای است که با محوریت جست‌وجوی موضوعی در مفاهیم قرآن کریم می‌تواند برای مخاطب نوجوان مورد استفاده قرار گیرد و جواب‌های سوال‌های رایج او را بدهد. این مجموعه تلاش می‌کند با نگاه به قرآن و آموزه‌های آن، از منظر دیگری به رویکردهای دینی و تربیتی آیات قرآن توجه کند و این آموزه‌ها را مطابق با نیاز و زبان نوجوانان مطرح کند. در انتهای کتاب نیز مجموعه‌ای از منابع مورد استفاده در کتاب آورده شده است.

مجموعه آشنایی با مشاهیر علم: آشنایی با زندگی و کشفیات ۱۸ دانشمند و مخترع بزرگ ایران و جهان (مجموعه ۱۸ جلدی)

گروه نویسندگان

ناشر: موسسه نشر و تحقیقات ذکر، کتاب‌های قاصدک

۴۱۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با دانشمندان ایران و جهان

بی شک یکی از خواندنی‌ترین آثار مکتوب در همه فرهنگ‌ها، زندگینامه‌ها هستند، گویی آدمی با خواندن آن‌ها در جاده‌های تاریخ با بزرگان قدم می‌زند و شیرینی و تلخی زندگی آنان را می‌چشد و از آنان درس‌هایی می‌آموزد که تاثیری ماندگار دارند درس‌هایی از جنس تجربه و مشاهده و نه شکلی از نصیحت و توصیه .
در این کتاب زندگینامه هجده تن از بزرگ‌ترین دانشمندان جهان که در عرصه علوم تجربی درخشش خاصی داشته‌اند آورده شده. بزرگانی از غرب و شرق عالم و از ایران عزیز که در موضوعات ریاضی، فیزیک، نجوم، شیمی، پزشکی و... سرآمد بوده‌اند.
آشنایی با فیثاغورث، گالیله، نیوتن، هالی، زکریای رازی، فارادی، داروین، مندلیف، پاستور، ابن سینا، ادیسون، ماری کوری، اینشتین، ابوریحان بیرونی، تورینگ، اوپنهایمر، حسابی، و هاوکینگ عناوین این مجموعه است.

مجموعه اشوزدنگه

نویسنده: آرمان آرین

ناشر: موج

کاربرد: آشنایی با افسانه‌ها و اساطیر

نام جلدها: اسطوره‌ی هم‌اکنون / اهریمنان یکه‌تاز / حماسه‌ی نجات‌بخش

اشوزدنگه شخصیتی اسطوره‌ای از ایران باستان است که مطابق روایات کهن به جاودانگی دست یافته و از گذشته به دوره‌ی معاصر رسیده است. نویسنده با بازآفرینی خلاق این روایت قدیمی و بیان مبارزه‌ی اشوزدنگه، قهرمان شش‌هزارساله‌ی زاده‌ی سیلیک (از باستانی‌ترین نواحی ایران)، با دشمنان بدخواهی که آن‌ها هم جاودانه شده‌اند، روایتی از تاریخ شش‌هزارساله‌ی ایران ارائه می‌کند.
این رمان حماسی- تاریخی که از اسطوره‌های ایرانی و متون کهن فارسی الهام گرفته است، خواننده را با فضای اعصار کهن آشنا می‌سازد. داستان فضایی جادویی و اسرارآمیز دارد و پرکشش و جذاب روایت می‌شود.

مجموعه‌ی آینده‌ی کهن

نویسنده: آرمان آرین

ناشر: زعفران

کاربرد: آشنایی با شگفتی‌های زندگی پیامبران

نام جلدها: روایت شب نخست/ روایت شب دوم/ روایت شب واپسین

این مجموعه داستان زندگی پیامبران است، اما به شیوه‌ای داستانی و متفاوت. نویسنده فضایی فانتزی را ترسیم کرده است و شخصیت‌هایی آفریده که برای خواننده جذاب است. پادشاهی شبانه بیرون می‌رود و با پیرمردی آشنا می‌شود که ماجرابی عجیب را از سر گذرانده است و چندین شب به صورت مخفیانه از آتش دورهم نشینی جن‌ها استفاده کرده است. او داستان می‌گوید و آنچه که در آن شب نشینی‌ها برای او اتفاق می‌افتد تعریف می‌کند. مجموعه آینده‌ی کهن روایت زندگی پیامبران در کنار هم و مرور تاریخ زندگی بشر از ابتدای آفرینش زمین تا به حضرت محمد (ص) است. فضایی که نویسنده در این کتاب‌ها خلق کرده و استفاده‌ی او از موجوداتی مثل جن به عنوان راوی، فضایی خیال‌انگیز و تصویری است و روایت تودرتوی آن مخاطب را به یاد هزار و یکشب، اثر معروف شرقی می‌اندازد.

مجموعه باستان‌شناسان جوان

نویسندگان: کیت دوک، کارولین جیم، پاتریشیا سمفلورد،

دیوید ال. رسلت، دلبیو جان هک ویل

مترجم: علی شریفی

ناشر: دیپایه

هر جلد: ۶۴ صفحه

کاربرد: آشنایی با باستان‌شناسی

نام جلدها: کندوکاوی در گذشته: کاوش در محوطه‌های باستانی/ باستان‌شناسی برای کاوشگران

جوان/ کاوش در گذشته: داستانی درباره‌ی یک ماجراجویی باستان‌شناسی/ کاوش باستان

شناسی و کشف رازهای زندگی گذشتگان

در این کتاب‌ها مخاطب با باستان‌شناسی آشنا می‌شود و می‌فهمد باستان‌شناسان چگونه آثار باستانی را حفظ، و رازهای زندگی گذشتگان را کشف و رمزگشایی می‌کنند. در هر کدام از جلد‌های کتاب جزئیاتی از عظمت و نحوه‌ی این گونه تحقیقات مطرح شده است و خوانندگان با مسایل ابتدایی کار باستان‌شناسی نظیر شیوه‌های گردآوری اطلاعات و آثار، فهرست برداری و نگهداری یافته‌ها آشنا می‌شوند. آن‌ها با کمک این مجموعه در کندوکاو باستان‌شناسان شریک شده و همه‌ی روش‌های علمی باستان‌شناسی از تهیه‌ی نقشه گرفته تا روش کاوش را تمرین و تکرار می‌کنند. آشنایی با روش‌های باستان‌شناسان در فرضیه‌سازی و کشف حقیقت از اتفاق‌های دیگری است که در این مجموعه می‌افتد. خواننده درمی‌یابد که چگونه باستان‌شناسان با استفاده از مثال‌هایی از زندگی روزمره‌ی فعلی و مقایسه‌ی آن‌ها با زندگی گذشتگان، از زندگی مردم دوران باستان رمزگشایی می‌کنند.

مجموعه بوی گل محمدی

نویسنده: سعید روح‌افزا
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
گروه سنی: نوجوان
کاربرد: آشنایی با مفاهیم قرآنی

نام جلدها: زمین او/ مهربانی او/ به سوی او/ راه او، بهشت او

محور تالیف این مجموعه پنج جلدی آیات قرآن است و پیام‌هایی که از طریق این مجموعه به مخاطبان منتقل می‌شود از مفاهیم اصلی قرآن کریم گرفته شده است. «زمین او» درباره‌ی دنیا، «مهربانی او» درباره‌ی شناخت خدا، «راه او» درباره‌ی انتظاراتی که خدا از انسان دارد، «به سوی او» در مسیر حرکت انسان به آخرت و «بهشت او» نیز درباره‌ی مقصد پایانی انسان است.

در هر یک از جلدهای این مجموعه بین صد تا صد و ده آیه به مخاطبان معرفی شده است. نحوه‌ی معرفی آیات در این مجموعه این‌گونه است که از بین آیاتی که با موضوع کتاب هماهنگی دارد، آیه‌هایی انتخاب شده که برای نوجوان مورد فهم باشد و برای آیات، ترجمه‌هایی انتخاب شد که با درک مخاطب سازگاری داشته باشد و در بخش پی‌نوشت اصل آیه ارایه شده است. تمرکز این اثر بر قابل فهم کردن پیام‌های قرآنی برای نوجوانان است و برای همین از عکس‌هایی متناسب با آیات هم بهره گرفته است.

مجموعه‌ی پتش خوارگر

نویسنده: آرمان آرین
ناشر: افق
کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی
با افسانه‌ها و اساطیر

نام جلدها: حماسه سرآغاز/ مردی از تبار اژدها

آراستی نوجوانی که با خانواده‌اش زندگی می‌کند؛ به یک باره تمام خانواده‌اش را از دست می‌دهد و تنها و بی‌پناه می‌شود. هیولاهایی که از زیر زمین توسط نیروی اهریمنی به روی زمین آمده‌اند، الان فرصت انتقام دارند و زمین انسان‌ها در خطر نابودی‌اند.

آراستی در خواب چیزهایی می‌بیند که او را از آینده باخبر می‌کند و راه را نشان می‌دهد. آراستی در نهایت به پتش خوارگر می‌رسد، کسی که در خواب نویدبخش‌هایی را می‌بیند. پتش خوارگر موجودی نیمه‌بشری و نیمه‌اهریمنی و آخرین امید هفت کشور برای نجات است. اما پتش خوارگر رازهایی مهم دارد.

کتاب با بهره‌گیری از اسطوره‌های کهن خلق فضاهایی وهم‌آلود و قدرت داستان‌سرایی و تعلیق و تصویرسازی قوی می‌تواند به راحتی مخاطب را با خود همراه کند.

مجموعه پدینگتون

نویسنده: مایکل باند

مترجم: بهمن دارالشفایی

ناشر: ماهی

هر کتاب: ۱۲۴ صفحه

کاربرد: پرورش تخیل، تطابق با محیط جدید

نام جلدها: خرسی به نام پدینگتون / باز هم پدینگتون

پدینگتون خرس مؤدب و مهربانی است که یک روز خانم و آقای براون او را سرگردان روی سکوی ایستگاه قطار پیدا می‌کنند. خانم و آقای براون پدینگتون را به خانه می‌برند تا در کنار دختر و پسرشان زندگی کند. اما پدینگتون که یک راه دور را از پرو تالندن طی کرده، هنوز خیلی با قواعد زندگی در خانه‌ای در شهر لندن آشنا نیست. او یک روز سوار مترو می‌شود تا به خرید برود، یک روز کارآگاه می‌شود و یک روز آتش‌بازی به پا می‌کند و... اما در هر کدام از این اتفاقات یک خرابکاری به بار می‌آورد. پدینگتون کودکان را به یک ماجراجویی سرگرم‌کننده می‌برد و آنان را با مسائل بزرگ نیز درگیر می‌کند. مسائلی مثل نابودی حیوانات نایاب و در خطر، مشکلات کودکان بی سرپرست و... تاکید پدینگتون روی رفتار خوب و درست، مهربانی و هم‌دردی و کمک به غریبه‌ها یا کسانی که به هر دلیلی با ما متفاوتند در کتاب به چشم می‌خورد.

مجموعه‌ی پرسش‌های نخستین، پاسخ‌های بی‌پایان

نویسنده: حسین شیخ‌الاسلامی، مهدی یوسفی،

مازیار سمیعی، نادر شهریوری (صدقی)

تصویرگر: مهدی کریم‌زاده

ناشر: افق

کاربرد: تقویت تفکر و اندیشه‌ورزی

نام جلدها: چه کسی بود صدا زد اصغر؟/ چه رفتاری خواهیم داشت وقتی تیراندازی شروع شود؟

/ این صفرهای دوست‌داشتنی/ چرا همه گاوها این رنگی‌اند؟ / چرا همه گاوها این رنگی‌اند؟/

هوا را از من بگیر، قدرت را نه/ شاید این کتاب آلت قتاله باشد/ شاید این کتاب آلت قتاله باشد

در زندگی، پرسش‌های مشابه بسیاری هست که جواب‌های مشابه ندارند. این پرسش‌ها آدمی را در طول تاریخ بر آن داشته‌اند تا پاسخ‌های بی‌پایان خود را داشته باشند.

این مجموعه نه می‌خواهد به روش کتاب‌های تاریخ فلسفه به سرگذشت فیلسوفان و افکار و اندیشه‌های شان بپردازد و نه قصد تحلیل مسائل و ارائه‌ی پاسخ دارد. هدف نویسندگان این بوده که «جهان از پشت عینک فلسفه دیده شود و اگر بنا باشد شما چیزی بیاموزید، آن جز پرسیدن‌های فلسفی و چگونه پرسیدن فلسفی نباشد.»

مجموعه‌ی پستانداران ایران

نویسنده: علی گلشن
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۲۷۸
کاربرد: شناخت حیوانات ایران، افزایش اطلاعات
زیست‌شناختی و فرهنگی، آشنایی و دفاع از محیط‌زیست

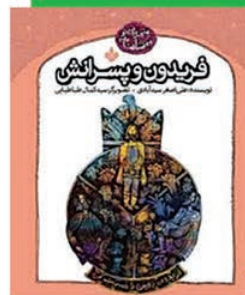
نام جلدها: گربه‌سانان / سگ‌سانان و کفتارها

این کتاب‌ها به گربه‌سانان و سگ‌سانان اهلی و وحشی در ایران می‌پردازد. گونه‌های مختلفی که در ایران وجود دارند، معرفی شده‌اند. این معرفی شامل گستره‌ی وسیعی است از اطلاعات زیست‌شناختی، پراکندگی جغرافیایی، خصوصیات هر گونه، سابقه‌ی فرهنگی برخورد با این حیوانات، پیشینه‌ی آن‌ها در متون و اسناد کهن و باورها و رسوم اقوام ایرانی. تمامی این بخش‌ها مزین به تصاویری گیرا و گویا هستند که در قطع بزرگ و بر روی کاغذ گلاسه چاپ شده‌اند.

اطلاعات کتاب‌ها دقیق، جامع و علمی است. هم‌چنین، به تاریخچه‌ی گونه‌های حیوانی مختلفی هم پرداخته شده‌است. عکس‌هایی که از این گونه‌های مختلف و متعدد گرفته شده، تصاویری هستند که عکاسان حرفه‌ای مختلف برای همین کتاب تهیه کرده‌اند و کیفیت هنری، کیفیت چاپ و کاغذ به‌کاررفته در کتاب، به این تصاویر بی‌نظیر ارزشی دوچندان بخشیده‌اند. فصول مربوط به گونه‌های مختلف یک‌دست هستند و در نهایت هر بخش را به مدخل دایره‌المعارفی شبیه می‌کنند که خواننده را از رجوع به آثار دیگر بی‌نیاز می‌کنند.

مجموعه‌ی پنجره‌ای نو به شاهنامه

نویسنده: علی اصغر سیدآبادی
تصویرگر: سیدکمال طباطبایی
ناشر: مؤسسه نشر پنجره
کاربرد: آشنایی با ادبیات کهن

نام جلدها: شاهی در پوست پلنگ / کاخی که فروریخت / فریدون و پسرانش

در این مجموعه داستان‌هایی از شاهنامه فردوسی با زبانی ساده و از زاویه دیدگاه یک نوجوان بازنویسی شده که تاکنون سه جلد آن منتشر شده است. نویسنده سعی کرده است نکته‌هایی از شاهنامه را در این بازنویسی برجسته کند که با ساختارهای دنیای جدید سازگارتر و برای نوجوان امروزی قابل فهم‌تر باشد. همین موضوع باعث می‌شود تا خواننده هم از پیگیری داستان‌های شاهنامه لذت ببرد، هم پنجره‌ای جدید برای فهم این متن کهن برای او گشوده می‌شود.

مجموعه‌ی تاریخ با غرغهای اضافه

نام جلدها: ایران چگونه ایران شد/ این نقشه بزرگ چرا کوچک شد/ نخستین تجربه استعمار غربی در ایران

نویسنده: علی اصغر سیدآبادی
تصویرگر: رودابه خائف
ناشر: آفرینگان
کاربرد: آشنایی با تاریخ

این مجموعه با زبانی ساده، روان، طنزآمیز دوره‌هایی از تاریخ باستانی ایران را به شکل روایتی جذاب، بازخوانی می‌کند.

در کتاب اول، از آغاز تاریخ تا نخستین حکومت سراسری در ایران؛ در کتاب دوم، از ظهور تا سقوط هخامنشیان؛ در کتاب سوم، از آغاز سلوکیان تا پایان اشکانیان روایت می‌شود و نویسنده تلاش کرده است با بیان ویژگی‌های مثبت و منفی در هر دوره‌ی تاریخی، مخاطب نوجوان را به تفکر وا دارد و برایش پرسش‌هایی تأمل برانگیز مطرح می‌کند. او در تحلیل و بررسی این سه دوره، نگرشی صلح‌آمیز دارد و بسیاری از جنگ‌ها و کشتارها و خون‌ریزی‌های پادشاهان و حاکمان را زیر سؤال می‌برد و ذهن مخاطب را برای یافتن راه‌حل‌های دیگری به جز نبرد و کشتار درگیر می‌کند. تصویرها با متن هم خوانی و جنبه‌ی طنزآمیز دارند. کتاب به جز تصویر، عکس هم دارد.

مجموعه‌ی تاریخ ترسناک

نویسنده: تری دیری
مترجم: مهرداد توپسرکانی
تصویرگر: مایکل فیلیپس، مارتین براون
ناشر: نشر افق
کاربرد: آموزش تاریخ

تاریخ نه یک خط پیوسته و منطقی، که حجم عظیم و متنوعی از رخداد‌های خوب و بد، مطلوب و نامطلوب، خشن و لطیف، و انسانی و حیوانی است که مطالعه و بررسی آن‌ها، نه فقط مفید و دانش‌افزا، که جذاب و دوست‌داشتنی است. نویسنده‌ی این مجموعه تلاش کرده است تصور مدرسه‌ای، غیرواقعی، بی‌رنگ و بو، و بی‌خطر را از تاریخ بشکند و گوشه‌هایی از تاریخ رنگارنگ بشر را بازگو کند که حتی باور برخی از آن‌ها هم دشوار است. این مجموعه تجربه‌ی کم‌نظیری از مواجهه‌ی مخاطب با تاریخ را می‌آفریند و خواندنش می‌تواند برای هر کسی که توانایی یا علاقه‌ی اندیشیدن به مفاهیم بنیادی زندگی‌اش را دارد، جذاب باشد.

مجموعه جزیره بی تربیت‌ها (۱۰ جلدی)

نویسنده: شهرام شفیعی
تصویرگر: ندا عظیمی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
کاربرد: لذت و سرگرمی

هر کتاب شامل حکایات‌هایی درباره‌ی خانواده‌ی سلطنتی بی تربیت‌ها است. شخصیت‌های این مجموعه را پدر، مادر، بایونه، پادشاه، دروازه‌بان و زن عمو تشکیل می‌دهند. این خانواده در کاخی زندگی می‌کنند که به موزه تبدیل شده است. هر روز، مردم زیادی از موزه بازدید می‌کنند. کاخ‌نشینان برای گذران زندگی‌شان در کاخ کار می‌کنند. پادشاه، سراپدار کاخ است و ملکه، آشپزخانه را می‌چرخاند. راوی و خواهرش هم برای بازدیدکننده‌های خسته چارپایه می‌گذارند و انعام می‌گیرند. از ویژگی‌های این مجموعه می‌توان به بیان مسائل اخلاقی و اجتماعی در قالب حکایات‌های سراسر است و با زبان ساده و طنزآمیز اشاره کرد که برای نوجوانان جذاب است.

مجموعه‌ی جنگاوران جوان

نویسنده: جان فلانگان
مترجم: مسعود ملک‌یاری، فائزه اثنی‌عشری
ناشر: افق
صفحه ۳۷۶
کاربرد: لذت و سرگرمی

نام جلدها: **ویرانه‌های گورلان / پادشاهی کلانمل / آزادی ایراک / جادوگر شمال / نبرد اسکاندیا / سرزمین یخ‌زده / پل آتشین**

جنگاوران جوان مجموعه‌ای فانتزی است که بن‌مایه‌های آن از داستان‌های کوتاه قرون وسطی گرفته شده است. حوادث آن هم در اروپای قرون وسطی رخ می‌دهند که سرشار است از جنگ‌های خونین، دشمنی‌های بی‌پایان و وفاداری تا پای جان. جذابیت داستان و ارتباطی که شخصیت‌های آن با خواننده برقرار می‌کنند، در کنار حوادثی که نویسنده به تصویر می‌کشد و فراز و فرودهایی که به داستان جذابیت می‌بخشد، مخاطب را تا پایان داستان با خود می‌کشاند و به اعماق حوادث می‌برد.

مجموعه‌ی چشمه‌هایی به سوی خورشید

نویسنده: ریحانه مولوی، راضیه تجار، سهیلا راجی،
میترآ هنرمند، علی آقاغفار، زهرا پورقربان، فرحناز سهرابی،
صغری آقا احمدی، مریم شجاعی، نیلوفر مالک،
سهیلا عبدالحسینی، حسین گلدوست، جمیله کاظم‌زاده و...
ناشر: امیر کبیر
کاربرد: آشنایی با نهج‌البلاغه، آشنایی با مفاهیم
اخلاقی و آموزه‌های دینی

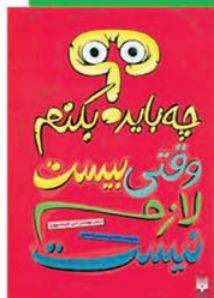

نام جلدها: تجارت/ نشانی/ پدران و فرزندان/ کفش‌هایت را به من بسپار/ ذائقه/ بلوک ۴۴/
مهاجر/ رد پای سیاهی/ گل‌های باغچه/ اوج/ باران که بیارد/ هزار توی زندگی/ نشانی/ این چراغ
نباید خاموش شود/ دختری پشت خط/ برشانه‌های تقدیر/ گوهر

این مجموعه شامل کتاب‌هایی داستانی است که موضوع هر کدام از خطبه‌ی «همام» نهج‌البلاغه الهام گرفته شده است تا خواننده بتواند اهل تقوا را به صورتی زنده هم از نظر فکری، هم اخلاقی و هم رفتاری دیده و از آن‌ها الهام بگیرد. این مجموعه با روایتی داستانی خواننده را با معارف نهج‌البلاغه که از مهم‌ترین متون دینی شیعیان است آشنا می‌کند.

مجموعه چه باید بکنم؟

نویسندگان: جیمز جی. کریست،
توماس اس. گرینسپون، جان. ف. تیلر
مترجمان: حسین مسنن فارسی، شاهرخ امیری
ناشر: پیدایش
کاربرد: کمک به کودکان و نوجوانان
برای برطرف کردن مشکلاتشان

نام جلدها: وقتی غمگین و تنها هستم، وقتی نگران و وحشت‌زده هستم، وقتی بیست لازم نیست، با مشکل بیش‌فعالی

بچه‌ها در روزهای زندگی‌شان دچار مشکلات ریز و درشت می‌شوند. این مجموعه تلاش می‌کند بخشی از مشکلات را با زبانی ساده برطرف کند. نکته‌های کلیدی در فصل‌های گوناگون تقسیم‌بندی و به کودک یادآوری شده‌اند و به خواننده‌ی کودک و نوجوان کتاب به صورت کاربردی یاد داده می‌شود که بتواند این ترس‌ها و نگرانی‌ها را شناسایی کند و برای حل کردن آن‌ها گام بردارد و یا رفتار بیش‌فعالی را چگونه شناسایی کند. این مجموعه می‌تواند اندکی از مشکلات کودکان را کم کند و به آن‌ها کمک کند تا بتوانند به شناخت بیشتر خود برسند.

مجموعه‌ی دانشوران دیروز و امروز

نویسنده: گروه نویسندگان

مترجم: حسن سالاری

ناشر: محراب قلم

هر جلد ۳۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با شخصیت‌های تأثیرگذار در تاریخ علم

نام جلدها: **توماس ادیسون، ماکس پلانک، گرگور مندل، آیزاک نیوتن، بقراط، ماری کوری، آلبرت اینشتاین، آلفرد وگنر، لویی پاستور، آنتوان لاوازیه، ابن‌سینا، امیراعلم**

در هر جلد از این مجموعه به یکی از چهره‌های بنیان‌گذار در یکی از رشته‌های علمی پرداخته می‌شود. ده جلد آن ترجمه و مربوط به شخصیت‌هایی غیرایرانی و سه جلد دیگر تألیف و درباره‌ی شخصیت‌هایی ایرانی است. کتاب‌های این مجموعه به لحاظ تاریخی متنوع است و در آن‌ها هم شخصیت‌هایی باستانی مانند بقراط معرفی شده و هم شخصیت‌هایی متعلق به دوران مدرن، مانند لاوازیه و نیوتن. البته شخصیت‌های معاصر، مانند اینشتاین و وگنر هم در این مجموعه حضور دارند. گرچه محور اصلی هر کتاب شخصیتی علمی است، اما تنوع مطالب ارائه شده در آن زیاد است. به عنوان نمونه، در هر کتاب تلاش شده تا علاوه بر معرفی شخصیت اصلی، اطلاعاتی هم درباره‌ی زمانه‌ی او، رشته‌ی علمی‌ای که در آن فعالیت کرده، دستاوردهای او، دیگر دانشمندان هم‌عصر و متأخری که راه‌اش را دنبال کرده‌اند و سیر تحول آن رشته‌ی علمی پس از مرگ دانشمند مورد بحث قرار گرفته است.

مجموعه‌ی دفتر خاطرات

نویسنده: گروه نویسندگان

مترجم: گروه مترجمان

ناشر: محراب قلم

کاربرد: آشنایی با وقایع مهم تاریخی

نام جلدها: **لیخند ژوفین/ در جریان انقلاب فرانسه/ جنگ صد ساله/ ماری آنتوانت/ کمک به تاپتانیك**

وجه مشترک این پنج کتاب، جز این‌که هر کدام به بخشی از تاریخ می‌پردازند، راوی‌های نوجوان آن‌ها است. دخترهایی که وارد شرایط دشواری می‌شوند و سعی می‌کنند بر آن غلبه کنند. نوجوانانی که نوشتن را دوست دارند و هرچه می‌بینند، حس می‌کنند و از سر می‌گذرانند روی کاغذ ثبت می‌کنند. خواندن این کتاب‌ها، شبیه وارد شدن به ذهن آدم‌هایی است که در دوره‌های مختلف تاریخی زندگی می‌کردند و می‌تواند برای خوانندگان به تجربه‌ای دلنشین و فراموش‌نشدنی تبدیل شود.

مجموعه رمان‌های شاهنامه

نویسنده: محمدرضا یوسفی
ناشر: خانه ادبیات
گروه سنی: نوجوان
کاربرد: آشنایی با قهرمانان شاهنامه

نام جلدها: ضحاک ماردوش / اهورا جمشید / سوگند جمشید شاه / فریدون و ضحاک / تهمورث شاه دیوبند / فرزندان فریدون شاه / فریدون شاه و درفش صلح / کاوه آهنگر / زایش فریدون / ضحاک شاه و گژدم / کیومرث پادشاه گوهستان / هوشنگ شاه و خزروان دیو و...

قهرمانان اسطوره‌ای از میراث فرهنگی ملل هستند که بخشی از تاریخ هر سرزمین را در دل خود دارند، قهرمانان شاهنامه هم سال‌هاست که در داستان‌ها، روایت‌ها، نمایش‌ها، نقالی‌ها و... حضور دارند و میراث ادبی و فرهنگی ایران هستند. مجموعه رمان‌های شاهنامه که قرار است تمام داستان‌های شاهنامه را تبدیل به رمان کند، به ترتیب به شاهانی که در شاهنامه آمده‌اند می‌پردازد و اولین جلد آن به اولین پادشاه روی زمین اختصاص دارد. در این مجموعه نویسنده به بازآفرینی داستان‌های شاهنامه پرداخته است و تلاش کرده با درهم ریختن عناصر و کشف عناصر پنهان موجود در متن با نگاهی معاصر، داستان‌ها را روایت کند و به جنبه‌های مختلفی از داستان‌ها بپردازد که شاید تا به حال کسی به آن توجه نکرده است و به روزگار ما نزدیک است.

مجموعه زندگی پیامبر اسلام

نویسنده: نقی سلیمانی
تصویرگر: رضا مکتبی
ناشر: به نشر
کاربرد: آشنایی با زندگی حضرت محمد (ص)

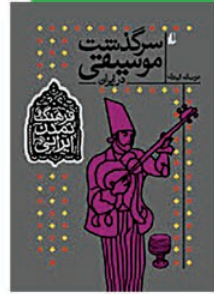

نام جلدها: پیش از تولد / کودکی / نوجوانی / جوانی / بزرگسالی

محمد (ص) دوست‌داشتنی‌ترین شخصیت دنیای اسلام است. رمان چند جلدی پیامبر با زبانی روان و غنی به روایت زندگی پیامبر در دوره‌های مختلف می‌پردازد. نویسنده تلاش می‌کند با استفاده از معتبرترین منابع اسلامی از جمله قرآن مجید برای کسانی که می‌خواهند درباره‌ی راه و روش زندگی، شناخت حالات، شخصیت و حوادث زندگی حضرت محمد (ص) و هم‌چنین، مفهوم آیات قرآنی مربوط به ایشان بیشتر بدانند، روایتی معتبر و جذاب فراهم کند. این مجموعه شامل چند داستان بلند درباره‌ی کودکی، نوجوانی، جوانی و بزرگسالی حضرت محمد (ص) است.

مجموعه سرگذشت فرهنگ و تمدن ایرانی

نویسنده: یاسر مالی، احسان رضایی، عزت‌الله الوندی،
گیسو فغفوری، رضا آشفته، شکوه حاجی‌نصرالله، کاوه
فولادی‌نسب، مریم رجبی، علی‌اصغر سیدآبادی
ناشر: افق
کاربرد: آشنایی با فرهنگ و تمدن ایرانی

نام جلدها: سرگذشت موسیقی در ایران / سرگذشت نقاشی در ایران / سرگذشت فرش در ایران /
سرگذشت معماری در ایران / سرگذشت پزشکی در ایران / سرگذشت سینما در ایران / سرگذشت
نجوم در ایران / سرگذشت شعر در ایران

مجموعه فرهنگ و تمدن ایرانی، کتاب‌هایی است که به سرگذشت علوم، هنرها، ادبیات و فرآورده‌های فرهنگی
بشری در ایران می‌پردازد.
در هر کتاب سیر تاریخی یک موضوع از آغاز تا زمان معاصر روایت می‌شود. علاوه بر متن اصلی، در حاشیه هر کتاب
مکان‌ها، اصطلاحات، شخصیت‌ها و موضوعات فرعی و... به زبان ساده توضیح داده شده و تصویرهای مستند
مرتبط به موضوع آمده است. علاوه بر این، طرح‌هایی نیز به متن‌ها افزوده شده است تا مجموعه‌ای جذاب برای
مخاطبان نوجوان فراهم شود.

مجموعه شیربان (۳ جلدی)

نویسنده: زیزو کوردر
مترجم: مهرداد توپسرکانی
ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)
کاربرد: تقویت تفکر خلاق و انتقادی،
لذت و سرگرمی

روزی چارلی از مدرسه به خانه می‌آید و متوجه می‌شود که پدر و مادرش خانه نیستند. پسری به نام رفی نامه‌ای
از طرف مادرش به او می‌دهد مبنی بر اینکه آن‌ها به یک سفر کاری رفته‌اند و او باید مدتی پیش خانواده‌ی رفی
بماند. چارلی می‌داند که این ادبیات مادرش نیست و از خانه‌ی رفی فرار می‌کند تا پدر و مادرش را پیدا کند. در این
مسیر، گربه‌ها و شیرها به چارلی کمک می‌کنند. برای اینکه او به خاطر یک جهش ژنتیکی می‌تواند با گربه‌ها و
شیرها صحبت کند. این رمان فانتزی به نوجوان کمک می‌کند تا درک بهتر و روشن‌تری از جهان اطرافش پیدا کند.

مجموعه شب هزار و دوم

نویسندگان: حامد حبیبی، مهدی فاتحی
تصویرگر: علی رضا اسدی
ناشر: چکه
کاربرد: آشنایی با افسانه‌های کهن در قالبی نو

نام جلدها: ازدواج فامیلی/ پاپانی برای یک داستان/ دهقانی که زبان حیوانات را می‌فهمید/
ماهی‌گیر و غول خمره

این مجموعه روایتی متفاوت و طنزآمیز از قصه‌های هزار و یکشب است، این بار با شهرزاد قصه‌گویی مواجه هستیم که سه بچه دارد؛ آبنوس که دختری باهوش و حاضر جواب است، سیف‌الملوک که پسرکی شکمو است و حیف‌الملوک که معمولاً خواسش پرت است. این خانواده به همراه پدرشان ملک شهریار، شب‌ها دور هم جمع می‌شوند تا قصه بشنوند. نویسندگان قصه‌های جذابی را از هزار و یکشب انتخاب کرده‌اند، علاوه بر این حضور کودکان و حرف‌هایی که وسط قصه تعریف کردن مادرشان می‌گویند باعث جذاب‌تر شدن قصه‌ها شده است. در این بازآفرینی قصه‌های هزار و یک شب مدرن‌تر و امروزی‌تر شده‌اند.

مجموعه‌ی علم و ماجراهای علمی

نویسنده: گروه نویسندگان
مترجم: گروه مترجمان
ناشر: ققنوس
کاربرد: آشنایی با موضوع‌های مختلف علمی و
دانش‌مندان مطرح هر حوزه

نام جلدها: گالیه/ بزرگ‌ترین ناگفته‌های شگفت‌انگیز علمی/ مصریان باستان/ مارکو پولو/ توماس ادیسون/ داروین و نظریه‌ی تکامل/ شکسپیر/ باستان‌شناسی

موضوع این کتاب‌ها، طیف وسیعی را شامل می‌شود: از ادیسون گرفته تا باستان‌شناسی و برای هر کتاب، ۲۰ تا ۳۰ فعالیت و سرگرمی جذاب طراحی شده است، که می‌تواند ساعت‌ها خواننده را به خود مشغول کند. زبان کتاب ساده و طراحی و قطع آن نیز دقیقاً متناسب با نیاز خواننده و حجم موضوع است. هر جا که موضوع اقتضا می‌کند، نویسندگان با طراحی سرگرمی، بازی و آزمایش علمی، خواننده‌ی کتاب را با موضوع درگیر کرده‌اند تا مخاطب بتواند مفاهیم را درک کرده و برای خود درونی کند.

مجموعه فلسفه برای نوآموزان

نویسنده: شارون ام کای، پل تامسون

تصویرگر: جان کامپتون

مترجم: حوریه هوشیدری فراهانی

ناشر: آفرینگان

کاربرد: مقدمات آشنایی با فلسفه و فیلسوفان بزرگ جهان،
برانگیختن تفکر فلسفی، ترویج گفت‌وگو

نام جلدها: تردید در باورهای رایج / پرسش درباره‌ی واقعیت و معرفت

این کتاب به مخاطب می‌آموزد که چگونه فلسفه را نه فقط در کلاس درس که در زندگی روزانه نیز به کار بگیرند. هر فصل این کتاب، با گفت‌وگویی ساده میان دو نوجوان آغاز می‌شود که بر سر برخی مسائل با یکدیگر اختلاف نظر دارند. اختلاف نظر آن‌ها در هر فصل، دو رویکرد فلسفی مختلف را درباره موضوعی که عنوان آن فصل است، نشان می‌دهد. کتاب اول چهار بخش دارد که عبارتند از زیبایی، حقیقت، عدالت و خدا. سؤالاتی مطرح شده چون از: آیا زیبایی ریشه در واقعیت دارد یا سلیقه؟ آیا هر پرسشی پاسخی دارد؟ آیا هر واقعیتی را باید بپذیریم؟ تبعیض چیست؟ آیا حیوانات حقوق دارند؟ و اگر حکومت نباشد، چه اتفاقی می‌افتد؟ و...
کتاب دوم نیز از بخش‌هایی با عنوان خود، معرفت، جهان و خدا تشکیل شده است و سوال‌هایی را مطرح می‌کند چون: من چه کسی هستم؟ آیا من مختارم؟ چگونه باید زندگی کنم؟ دیگری بودن چگونه است؟ جهان متناهی است یا نامتناهی؟ آیا جهان طبیعت به صورت اتفاقی پدید آمده است؟
کتاب دوم همچنین بخشی به نام «فهرست پرونده‌های مغالطه» دارد. هر دو کتاب پیش رو، آزمون‌های خیالی دارند که جزو مباحث مهم کتاب هستند.

مجموعه قصه‌های شاهنامه

نام جلدها: گردآفرید / سیاوش / جمشید

نویسنده: آتوسا صالحی

تصویرگر: نیلوفر میرمحمدی

ناشر: افق

کاربرد: آشنایی با ادبیات کهن

نویسنده در این بازنویسی با تغییر زاویه دید و فضاسازی تلاش کرده با بازنویسی داستان‌های شاهنامه آن‌ها را به داستان‌های جدید نزدیک کند. نگاه به روایت‌های اسطوره‌ای و حماسی شاهنامه فردوسی از منظر نوجوانانه همراه با زبان ساده و روان داستان‌هایی گیرا و جذاب آفریده است، داستان‌هایی که با تصاویری تک رنگ همراه شده است.

در این مجموعه نویسنده با فاصله گرفتن از زبان شاعرانه و اسطوره‌ای فردوسی و انتخاب زبان روز و ساده داستان‌هایی خواندنی و نوجوان پسند از شاهنامه ارائه کرده است.

مجموعه قصه‌های پرماجرایی جهان

نویسنده: تونی بردمن
تصویرگر: تونی راس
مترجم: مسعود ملک یاری
ناشر: دنیای اقتصاد (دارکوب)
کاربرد: آشنایی با افسانه‌ها و داستان‌های ملل، آشنایی با ساختار افسانه‌ها، تقویت حس شجاعت و درستکاری

نام جلدها: **رابین‌هود و تیر نقره‌ای / گالیور در لیلی پوت / علاءالدین و غول افسانه‌ای / دیوید و نره غول / رابینسون کروزو / کشتی شکسته / بیوولف قهرمان / ویلیام تل و سیب آزادی / آرتور و شمشیر پادشاه / جیسون و سفر به انتهای جنوب / علی بابا و گنج پنهان**

اگر عناوین این مجموعه ده جلدی را مرور کنید اسامی تعدادی از مشهورترین افسانه‌های جهان را می‌بینید در این مجموعه نویسنده نگاهی متفاوت به مشهورترین قصه‌های جهان می‌اندازد و تصاویر ساده و جذاب تونی راس، به گزیده‌گویی راوی کمک می‌کند. در کنار طنز ریتم تند قصه‌ها، ماجراجویی شخصیت‌ها، حضور عناصر جادویی و خیالی در داستان‌ها، تقابل خیر و شر و... از نکات دیگری است که پیگیری این داستان‌های آشنا که با نگاهی متفاوت روایت شده برای مخاطب دلپذیر است.

در آخر هر داستان، یادداشتی از نویسنده وجود دارد که با مرور سریع قصه‌ها به وجوه مختلف آن پرداخته، نکته‌ی تازه‌ای از داستان را برای خواننده آشکار می‌کند و او را به بهتر دیدن و تفکر در مورد قصه‌ها تشویق می‌کند.

مجموعه‌ی گام به گام با آقای گام

نویسنده: اندی استنتون
تصویرگر: دیوید تریمن
مترجم: رضی هیرمندی
ناشر: کتاب چرخ و فلک
هر جلد ۲۰۴ صفحه
کاربرد: پرورش تخیل، سرگرمی

نام جلدها: **آقای گام و درخت گیلاس / آقای گام و مخفی‌گاه اسرارآمیز**

آقای گام و درخت گیلاس و آقای گام و مخفی‌گاه اسرارآمیز، به ترتیب، جلدهای هفتم و هشتم از مجموعه‌ی گام به گام با آقای گام هستند. آقای گام و درخت گیلاس ماجرای رازهای جنگلی است پراز جانوران افسانه‌ای و شوره‌های وحشتناک. **پلی آستین** بالا می‌زند تا همراه برخی اهالی بی‌کله‌ی شهر **لامونیک بیبر**، به خصوص **آلن تیلور**، به جنگل برود و پرده از راز آن بردارد. ماجرای آقای گام و مخفی‌گاه اسرارآمیز به دسته‌گل **آقای گام** و هم‌دستش، **بیلی ویلیام سوم**، مربوط می‌شود که از مخفی‌گاه اسرارآمیز آقای گام سرگرم آلوده کردن شهر هستند. در این قصه هم پلی و فرابیدی البیری، پیرمردی که از رمز و راز زمان آگاه است، برای پیدا کردن آن‌ها اداره‌ی ایرها و ماست‌ها را راه می‌اندازند و صد البته، نیروهای نیکی هم در این معرکه تنهای شان نمی‌گذارند.

مجموعه لرد سیاه (۳ جلدی)

نویسنده: جیمی تامسون

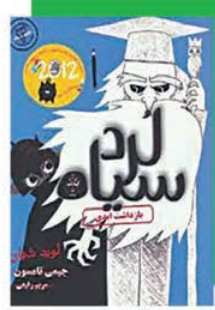
تصویرگر: فریا هارتاس

مترجم: مریم رفیعی

ناشر: ایران بان

صفحه ۲۵۰

کاربرد: کاربرد: لذت و سرگرمی

این مجموعه داستان طنز خلاقانه‌ای است درباره‌ی پلیدترین موجود جهان، **لرد سیاه**، چشم باز می‌کند و خودش را در جهان پست آدم‌ها در کره‌ی زمین می‌بیند. اما می‌فهمد نمی‌تواند به جهان بزرگ کهکشان‌ها و جهان‌های دیگر برود. هیچ‌کدام از جادوهایش کار نمی‌کنند و بیش از حد ضعیف و بی‌قدرت شده است. ذره‌ذره می‌فهمد دشمن بزرگش، **هانسدوربان**، او را در بدن پسر بچه‌ای زمینی محبوس کرده و حالا به طرز مسخره‌ای از خوراکی‌های مزخرف زمینی خوشش می‌آید و صدایش شبیه صدای زیر و تحمل ناپذیر یک بچه‌ی انسان شده. اما دو مشکل خیلی بزرگ‌تر هم وجود دارد: اول اینکه با این توانایی‌ها، حتی یک لرد سیاه، مگر می‌تواند به جهان‌های بالاتر برگردد و از هانسدوربان انتقام بگیرد؟ مشکل دوم خیلی بدتر است؛ پلیس‌ها و مددکاران اجتماعی، که او را پیدا کرده‌اند، فکر می‌کنند بچه‌ای است که اتفاقات بدی برایش افتاده و بعد در خیابان رها شده و حالا این بچه‌ی بیچاره بیمار روانی شده و ادعا می‌کند لرد سیاه است.

مجموعه ماه بر ترک دوچرخه (۵ جلد)

گزیده شعر فارسی برای نوجوانان

از اولین شعرها تا امروز

مولف: علی اصغر سیدآبادی

ناشر: ثالث

صفحه ۱۲۹۴

کاربرد: آشنایی با سیر شعر فارسی

ماه برترک دوچرخه؛ مجموعه‌ای پنج جلدی است که در آن برگزیده‌ی اشعار فارسی از اولین شعرها تا شعرهای دهه‌ی هشتاد شمسی گردآوری شده است. این مجموعه در بیست و یک فصل تنظیم شده و هر فصل به شعر یک دوره اختصاص یافته است. در آغاز هر فصل شرحی از ویژگی‌های شعری آن دوره ارائه شده است که تصویری از فضای ادبی و اجتماعی هر دوره به دست می‌دهد. در این کتاب لغات و واژه‌های دشوار هر شعر معنی شده است و فهرستی از شعرهای آسان - که مخاطب بدون مراجعه به فرهنگ لغت می‌تواند با آن ارتباط برقرار کند - ارائه شده است. در مقدمه‌ی کتاب بحث‌هایی درباره‌ی شعر و چگونگی شعرخواندن و... آمده است و در بخش پایانی کتاب اصطلاحات شعری برای مخاطب توضیح داده شده است.

در این کتاب هم شاعران نام‌آشنایی مثل حافظ و سعدی و فردوسی و مولوی شعر دارند و هم شاعرانی که شاید نامشان برای مخاطب آشنا نباشد.

مجموعه موج‌نوردان

نویسنده: کای مایر
مترجم: شهپر معرفت
ناشر: ماهی
کاربرد: پرورش تخیل

نام جلدها: موج‌نوردان / جادوگران صدف / ریسندگان آب

زلزله‌ای بزرگ سواحل کارائیب را می‌لرزاند. بیشتر بارانداها زیر آب می‌روند و موجی عظیم تمام شهر را پر می‌کند. هیچ‌کس نمی‌داند زمین‌لرزه اثر دیگری هم از خود به جا می‌گذارد؛ انرژی سحرآمیزی آزاد می‌شود و بچه‌هایی با قدرتی خاص به دنیا می‌آیند، به آن‌ها کواپه می‌گویند. چهارده سال بعد از آن حادثه، جولی گمان می‌کند جز خودش موج‌نورد دیگری وجود ندارد تا اینکه با مونک آشنا می‌شود. مونک می‌تواند، با صدف‌ها، جادویی قدیمی ترتیب دهد. با این حال، سرنوشتی تیره و تار در انتظار هردوی آن‌هاست: در دل اقیانوس اطلس، گردابی چرخنده پیچ‌وتاب خوران قایق‌های شکسته را به ساحل می‌راند و دنبال موج‌نوردها می‌گردد. گرچه فقط جولی و مونک توان از بین بردن آن را دارند، راهی طولانی و پرخطر درپیش دارند که محکی جدی برای دوستی آن‌هاست.

مجموعه‌ی نامه‌ی نامور

نویسنده: افسانه شعبان‌نژاد، جعفر ابراهیمی (شاهد)،
سوسن طاق‌دیس، اسدالله شعبانی، مرجان فولادوند،
رحماندوست، مینو کریم‌زاده، آتوسا صالحی، زهره
پریرخ، محمود پوروهاب
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
کاربرد: آشنایی با ادبیات کهن

نام جلدها: رستم و سهراب / زال و سیمرغ / زال و رودابه / بازی اهریمن / بیژن و منیژه / داستان فرود و خوان هشتم / رستم و اسفندیار / سیاوش / رؤیای گردآفرید / هفت خوان و هفت رزم / رستم و اکوان دیو

بازنویسی، ساده‌نویسی، بازآفرینی و تلخیص داستان‌های گوناگون شاهنامه از سال‌ها پیش آغاز شده است. علاقه‌ی کودکان و نوجوانان به ادبیات اساطیری و تعلق خاطر به متون کهن فارسی نویسندگان، تصویرگران و ناشران بسیاری را واداشته است مجموعه‌های متفاوتی تولید کنند که به شیوه‌های گوناگون داستان‌های شاهنامه را بازگو می‌کنند. در مجموعه نامه‌ی نامور، دوازده داستان از داستان‌های شاهنامه انتخاب شده‌اند و نویسندگان و تصویرگران به بازآفرینی داستان‌های کهن شاهنامه‌ی فردوسی پرداخته‌اند. این مجموعه با کاغذ نفیس و در قطع بزرگ منتشر شده و هر کتاب داستانی مستقل دارد.

مجموعه‌ی نانسی درو (۱۲ جلدی)

نویسنده: کارولین کین
مترجم: بیتا ابراهیمی، فرحناز عامری،
معصومه آهنگر، پژمان پرویزی
ناشر: کیمیا (هرمس)
کاربرد: استفاده از هوش و حافظه
برای حل معماهای پیچیده

همیشه در داستان‌های جنایی یا کارآگاهی، مردی باهوش مثل پوآرو یا زنی مسن مثل خانم مارپل، با استفاده از هوش و استعداد ذاتی و تجربه‌ی خود، معما را حل و راز یک جنایت را برملا می‌کند. نانسی درو، هجده‌ساله با چشم‌های آبی و موهای طلایی، به هیچ‌وجه شبیه کارآگاه‌های حرفه‌ای نیست. او دختر کارسن درو، وکیل دادگستری است و در ظاهر بسیار بازگوش است، ولی همین دختر شاداب، با دقت و هوش بسیار، پرونده‌های بسیاری را برای پدرش حل می‌کند. زندگی نانسی سرشار از ماجراهای جذاب است؛ گاه بی‌آنکه بخواهد، پایش به ماجرابی باز می‌شود و بدون ترس و واهمه به دل خطر می‌زند تا سرانجام مزد بی‌باکی‌اش را می‌گیرد. این مجموعه با ترجمه‌ی بهشته خادم شریف از سوی نشر ویدا هم منتشر شده است.

مجموعه‌ی هزار و یک شب

بازآفرینی: نرگس آبیاری، شاهرخ گیوا
تصویرگر: بنفشه عرفانیان
ناشر: سفیر اردهال
کاربرد: آشنایی با ادبیات کهن

نام جلدها: قصه‌ی جلیع‌ادشاه و شماس وزیر / قصه‌ی جوذر ماهیگیر و برادرانش / قصه‌ی

سفرهای سندباد / قصه‌ی ابوقیر و ابوصیر / قصه‌ی ماهی‌گیر و غول کوزه

از ویژگی‌های این مجموعه می‌توان به انتخاب قصه‌ها، چینش آن‌ها و نوع روایت کردن‌شان اشاره کرد که برای مخاطب جذاب است. گرافیک و تصویرگری کتاب‌ها نیز با فضای قصه‌ها هماهنگی دارد.

حال و هوای رمزآلود و اسطوره‌ای، اتفاقات عجیب و غیرقابل پیش‌بینی، حضور موجوداتی مثل پری‌های دریایی، غول‌ها و... از نکته‌هایی است که باعث جذابیت این مجموعه می‌شود. مؤلفان بیش از هر چیز به قصه‌گویی توجه کرده‌اند، اگر هم قصه‌هایی بار و پیام اخلاقی داشته، غیرمستقیم به خواننده منتقل شده است و همین توجه به داستان‌گویی، اوج و فرودها، شخصیت‌سازی و... است که بر جذابیت این مجموعه می‌افزاید.

مجموعه همیشه قصه‌ای هست (پنج جلد)

نویسنده: محمد میرکیانی
تصویرگر: محمدحسین صلواتیان
ناشر: به‌نشر (کتاب‌های پروانه)
کاربرد: آشنایی با افسانه‌ها و متل‌ها

نویسنده مجموعه پنج جلدی همیشه قصه‌ای هست، قصه‌هایی از قدیم را برای مخاطب کودک و نوجوان بازنویسی کرده است. او با استفاده از قصه‌ها، حکایت‌ها، افسانه‌های عامیانه و کهن و متون فارسی قصه‌های کوتاهی با مضامین متنوع فراهم آورده است. در این مجموعه هم از قصه‌های متون کهن فارسی و هم از افسانه‌های عامیانه داستان‌هایی انتخاب شده که بعضی از آن‌ها با زبان طنزآمیز و بعضی جدی روایت شده‌اند. بعضی از شخصیت‌های داستان‌های این مجموعه انسانند و بعضی حیوان، بعضی از قصه‌ها حال و هوایی خیالی دارند و بعضی واقعی. بعضی سعی در انتقال مضامین اخلاقی دارند و با زبان طنز مخاطب را به خنده می‌اندازد. این مجموعه پلی از امروز به دیروز می‌زند و کودک را با میراث فرهنگی سرزمینش آشنا می‌کند.

مجموعه هنرمندان در جهان

(نام جلدها: پل گوگن/ مارک شاگال/ پابلو پیکاسو)
نویسنده: رابرت آندرسن، جود ولتن
مترجم: آرزو احمی، فاطمه کاوندی
ناشر: نشر نظر
هر جلد ۴۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با هنر و سرگذشت هنرمندان

در این آثار، با نگاهی تحلیلی به شرایط تاریخی‌ای پرداخته شده است که هنرمند در آن به دنیا آمده و رشد کرده و دنیای درونی هنرمند در کودکی، جوانی، و بزرگ‌سالی تصویر شده است. مخاطب نه تنها با سبک هنرمند، بلکه با چگونگی دستیابی او به سبک ویژه‌ی خودش نیز آشنا می‌شود. مثلاً گوگن، در جست‌وجوی سبک، به دنبال منبع الهامی بود. او به دنبال بهشت گمشده‌ی کودکی‌اش بود و با تخیلش نقاشی می‌کرد. از چیزهایی که دیده بود، الهام می‌گرفت و در طراحی‌هایش این تأثیرات را ثبت می‌کرد؛ سپس با استفاده از خاطرات و طراحی‌هایش شروع می‌کرد به خلق نقاشی‌هایی خیالی.

مجموعه یک نفر تو را دوست دارد (جلد ۶)

نویسنده: علی باباجانی
ناشر: به نشر (کتاب‌های پروانه)
کاربرد: آشنایی با سخنان معصومین
کاربرد: پرورش تخیل

هر یک از جلدهای این مجموعه‌ی شش جلدی، به احادیث یکی از معصومین اختصاص دارد. پیامبر(ص)، حضرت فاطمه(س)، امام علی(ع)، امام حسن(ع)، امام حسین(ع) و امام سجاد(ع) شش معصومی هستند که در این مجموعه به احادیث‌شان پرداخته شده است. در هر کتاب دوازده حدیث آمده و به دنبال آن متناسب با مضمون حدیث قصه‌ها و داستان‌هایی نوشته شده است. نویسنده سعی کرده از ظرفیت‌های آموزش اخلاقی و رفتار اجتماعی احادیث استفاده کند و با کمک قالب داستانی خواندن آن را برای نوجوانان جذاب کند تا برای مخاطب تأثیرگذار باشد و در مسائل مختلف از این احادیث بهره برد. تصویرگری‌های این مجموعه هم می‌تواند برای مخاطب جالب توجه باشد.

مجموعه‌ی یکی بود، یکی نبود

نویسندگان: امیر حسین خورشیدفر، علیرضا روشن،
یوسف علیخانی، ابوتراب خسروی، فریبا وفی،
عبدالمجید نجفی
گروه تصویرگران
ناشر: کتاب پارسه
کاربرد: آشنایی با متون کهن

نام جلدها: قصه‌هایی از شیخ اشراق/ اسرارنامه/ تاریخ بیهقی/ مثنوی معنوی/ قصه‌هایی از تذکره‌الاولیا/ هشت بهشت/ فیه ما فیه

بازنویسی از متون قدیمی ادبیات فارسی بخش مهمی از بازار کتاب را تشکیل می‌دهد و اغلب، مخاطب هم دارد. به همین دلیل، بیشتر کتاب‌های مشهور ادبیات کهن به شکل‌ها و روایت‌های گوناگون بازنویسی شده‌اند. در این بین، دو موضوع برخی از آن‌ها را از دیگران متمایز می‌کند. اول بازنویسی آثاری که کمتر کسی به سراغ آن‌ها رفته باشد و دوم بازنویسی با رویکردی شبیه بازآفرینی که نویسنده با حفظ هویت اصلی اثر، آن را برای کودک یا نوجوان امروزی مدرن کرده باشد.

جلدهای این مجموعه هر دو ویژگی را دارند و خواننده با خواندن این مجموعه‌ها علاوه بر آشنا شدن با متون کهن فارسی، با نثرهایی روان روبه‌رو می‌شود که دانش او را نسبت به زبان فارسی افزایش می‌دهد.

محیط‌زیست به روایت بریتانیکا

نویسنده: گروه مؤلفان

مترجم: بهرام معلمی

ویراستار: مریم رضازاده

ناشر: شرکت انتشارات فنی ایران

۱۰۴ صفحه

کاربرد: تشویق به حفاظت از محیط‌زیست

این کتاب به محیط‌زیست و خطراتی که آن را تهدید می‌کند، می‌پردازد. بی‌مبالاتی‌های ساکنان زمین باعث شده‌است زمین در معرض خطر نابودی قرار بگیرد. جنگل‌زدایی، آلودگی، نابودی اکوسیستم‌ها و مصرف بیش‌ازحد انرژی، تنها تعدادی از این بی‌مبالاتی‌ها هستند. هدف از این کتاب، آگاهی دادن به خواننده نسبت به مسائل زیست‌محیطی است تا از آسیب رساندن بیشتر به محیط‌زیست پیش‌گیری شود. برخی مسائل مطرح‌شده در کتاب عبارتند از: گرم‌شدن کره‌ی زمین، افزایش بی‌رویه‌ی جمعیت، انقلاب صنعتی، تولید انرژی، گازهای گل‌خانه‌ای، آلودگی آب و هوا و خاک، پسماندها، مهاجرت، آزون، بیماری‌ها، ازبین رفتن تنوع زیستی، فاضلاب، بازیافت، تاک‌سازی و... در انتهای کتاب، راه‌حلی‌هایی برای بهبود اوضاع زمین پیشنهاد شده‌است. راه‌حلی‌هایی مانند ساخت خودروهای سبز، شهرهای سازگار با محیط‌زیست، صرفه‌جویی در مصرف برق، ایجاد نواحی حفاظت‌شده و... کتاب مصور است و مطالب آن به‌کمک تصاویر واضح و گویا و نمودار بیان شده‌است.

مرغ مقلد

نویسنده: کاترین ارسکین

مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی

ناشر: افق

۱۸۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با اسپرگر، توجه به کودکان با نیازهای

ویژه، بالا رفتن تحمل و مطابقت با شرایط سخت

کیتلین دختری یازده ساله و مبتلا به اسپرگر است. او نمی‌تواند هر رنگی را تحمل کند، هر لباسی را بپوشد و شلوغی و صدای زیاد آزارش می‌دهد. او نمی‌تواند با آدم‌ها ارتباط چشمی داشته باشد، احساسات‌شان را درک کند و در برقراری ارتباط با محیط اطراف مشکل دارد.

کیتلین با همه‌ی این مشکلات حامی اصلی‌اش را هم از دست داده، برادرش در یک حادثه‌ی تیراندازی در مدرسه کشته شده‌است، مادرش هم از دنیا رفته و او با پدرش زندگی می‌کند. کیتلین در تلاش برای یافتن مفهوم خاتمه دادن است تا به غم‌های خودش و پدرش خاتمه بدهد.

نویسنده با شناخت مبتلایان به اسپرگر سعی می‌کند نیازها، نحوه‌ی ارتباط آن‌ها با محیط اطراف و تأثیر حامی، مربی و خانواده را نشان بدهد و تصویری روشن از تغییرات آن‌ها در صورت آموزش ارائه بدهد.

مرغ هوا

نویسنده: عزت‌الله الوندی

ناشر: سوره مهر

صفحه ۱۳۸

کاربرد: آشنایی با تاریخ انقلاب اسلامی،

توجه به اهمیت همکاری

شخصیت‌های این داستان دو پسرعمو با نام‌های ناصر و منصور هستند که به خاطر اختلافات پدرهایشان با هم اختلاف و رقابت دارند. داستان در یکی از شهرهای غربی ایران (تویسرکان) می‌گذرد و مبنای این رقابت خروس جنگی است. اما در ادامه‌ی داستان حوادثی رخ می‌دهد که باعث می‌شود این دو نفر رقابت را کنار بگذارند. ناصر و منصور با اردشیر آشنا می‌شوند و در کنار هم برای رسیدن به یک هدف تلاش می‌کنند. بستری زمانی این رمان دوران انقلاب اسلامی است و این پسران نوجوانان در کنار هم به اعتراضاتی بر علیه شاه دست می‌زنند. مخاطب با خواندن این رمان می‌تواند تصویری از فضای اجتماعی، اقتصادی و سیاسی کشور در آستانه‌ی انقلاب به دست آورد. حال و هوای شخصیت‌های نوجوان این کتاب، برای مخاطب آشناست و باعث می‌شود با کتاب به خوبی ارتباط برقرار کند.

مزرعه‌ی گل‌های آفتابگردان

شاعر: احمد رضا احمدی

تصویرگر: لیدا طاهری

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۴۸

کاربرد: لذت ادبی

خواهر به برادر گفت: / بیا برچهره‌ها مان صورتک ماه بیاویزیم؛ / خواهر و برادر بر چهره / صورتک ماه زدند / با ماه یکی شدند / ماه شدند / مهتاب پاشیدند / بر کوچه‌ها / بر خیابان‌ها / بر خانه‌ها / بر بیمارستان‌ها / بر سربازخانه‌ها / بر بندرها / بر کشتی‌ها / بر گل‌های سرخ جهان / بر سیب‌های سرخ جهان / بر کودکان جهان که گل‌های سرخ / و سیب‌های سرخ را / در خواب می‌دیدند.

این کتاب شعر برخلاف شعرهای معمولی است و در آن رؤیاها و تصاویر خیال‌انگیز جای وزن و قافیه گرفته است. این شعرها هم امکان ساخته شدن تصویری ذهنی و رؤیابافی را برای مخاطب فراهم می‌کند و هم از نوعی موسیقی برخوردار است که از تکرار کلمات و تکرار مفهومی یکسان در فضاهایی متفاوت ساخته شده است.

مسابقه دات کام

نویسنده: حسین بکایی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۰۴ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی

این داستان درباره‌ی دختری به نام پرستو حکیمی است که در تهران زندگی می‌کند و اجازه دارد فقط روزهای جمعه از اینترنت استفاده کند. برای این که پدرش معتقد است استفاده‌ی نابه‌جا از اینترنت اعتیادآور است. پرستو از این سخت‌گیری گله‌مند است تا این که یک روز ایمیل ناشناسی از طرف مسابقه دات کام دریافت می‌کند. در این سایت، مسابقه‌ای با عنوان «آینده‌ی شما چه رنگی است» برگزار شده است که شرکت‌کننده‌ها باید هفت گزارش از جست‌وجوشان برای رنگ آینده‌شان را بفرستند و به هفت نفر اول جایزه داده خواهد شد. پرستو تصمیم می‌گیرد در مسابقه شرکت کند و روزانه گزارشی از جست‌وجوی خود برای رنگ آینده‌اش می‌نویسد. او برای آینده‌ی هر کدام از اعضای خانواده‌اش رنگی انتخاب می‌کند و رنگ آینده‌ی خودش را سفید تصویر می‌کند که مجموعه‌ی همه‌ی رنگ‌ها است.

مسافر هشتم

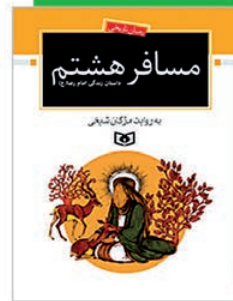
داستان زندگی امام رضا (ع)

نویسنده: مژگان شیخی

ناشر: قدیانی (کتاب‌های بنفشه)

۱۳۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با زندگی امام هشتم شیعیان

مسافر هشتم مجموعه‌ای از داستان‌های به هم پیوسته در مورد زندگی امام رضا (ع) است که در کنار هم یک رمان نوجوان را می‌سازند که با کمک داستان، بخشی از تاریخ شیعه را به تصویر می‌کشد. نویسنده در این کتاب با نثری روان، قابل فهم و متناسب با مخاطب به بخش‌های مختلفی از زندگی امام رضا (ع) پرداخته است، او درباره‌ی مسیری که امام از مدینه تا مشهد پیموده، مسائلی که برای ایشان اتفاق افتاده، درگیری با مأمون عباسی و اتفاقات مختلف زندگی شخصی و اجتماعی امام رضا (ع) نوشته است. این کتاب بیست و یک بخش دارد، بوی خوش نان، یک سبد خرما، یک روز تابستانی، مأمون در تالار آینه، پیک‌ها و پیام‌ها، کاروان می‌رود، سرزمین آب‌های فراوان و... از جمله داستان‌های این کتاب است.

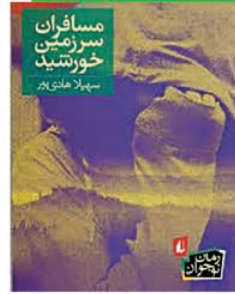
مسافران سرزمین خورشید

نویسنده: سهیلا هادی پور

ناشر: افق

صفحه ۲۹۶

کاربرد: لذت و سرگرمی، تقویت
خودباوری، افزایش اعتمادبه نفس

کوه پیری دختر نوجوانی است که در یک حادثه رانندگی مادرش را از دست داده و خودش دچار معلولیت و افسردگی شده است. پدر برای اینکه حال او را تغییر بدهد، کوه پیری را به خانه مادربزرگ می آورد. ناگهان، او در پی اتفاقی از دنیایی عجیب سردر می آورد، از سرزمینی طلسم شده. کوه پیری در این دنیا دوستانی پیدا می کند و باید برای برگشت به خانه باید طلسم این سرزمین را بشکنند. او با کمک دوستانش معماها را حل می کنند و در نهایت با همراهانش از پل معلق عبور می کنند و به سرزمین خورشید می رسند. اما کوه پیری به آنچه پیش رو دارد و پشت سر گذاشته، فکر می کند و تصمیم می گیرد به به باغ و آغوش مادربزرگ برگردد.

این داستان فانتزی قدرت دختر نوجوانی را نشان می دهد که با هوش و زیرکی می تواند مشکلات را حل کند.

مطلقاً، تقریباً

نویسنده: لیزا گراف

مترجم: فریده خرمی

ناشر: پیدایش

صفحه ۳۳۶

کاربرد: بهبود رابطه با اعضای خانواده،
افزایش اعتمادبه نفس در نوجوانان

این کتاب داستان پسری به نام آلی را روایت می کند. آلی یک پسر کاملاً معمولی است. او در هیچ چیز بهترین نیست و حتی درس خواندن نیز برایش سخت است. این شرایط باعث شده اعتماد به نفس آلی پایین بیاید و در این بین، اخراج شدن او از مدرسه همه چیز را بدتر می کند. پدر آلی که فردی که کمال گراست از او ناامید می شود و آلی را در شرایط سخت تری قرار می دهد. اما پرستار جدید آلی که دانشجوی هنر است، و معلم ریاضی اش در مدرسه ی جدید، به او کمک می کنند توانایی هایش را بشناسد و خود را همانگونه که هست بپذیرد.

کتاب «مطلقاً تقریباً» می تواند به کسانی که در یادگیری مشکل دارند و در بین همسالانشان محبوب نیستند کمک کند.

مقررات

نویسنده: سینتیا لرد
مترجم: کیوان عبیدی آشتیانی
ناشر: افق
صفحه ۱۱۹
کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی
با بیماری اوتیسم

بزرگ‌ترین دغدغه‌ی کاترین برادرش است؛ **دیوید** که به بیماری اوتیسم مبتلاست. کاترین از کارهای دیوید خجالت می‌کشد و سعی می‌کند با وضع مقرراتی برای او، کاری کند که مردم کمتر برادرش را مسخره کنند. در این میان، کاترین با **جیسون** آشنا می‌شود، پسری با ناتوانی جسمی که روی ویلچر می‌نشیند و نمی‌تواند حرف بزند. آشنایی کاترین با جیسون باعث می‌شود بتواند ارتباط بهتری با برادرش برقرار کند. کاترین هم‌زمان سعی می‌کند به چند نفر کمک کند؛ به جیسون، دیوید، خانواده‌اش و مهم‌تر از همه خودش که بتواند با این شرایط کنار بیاید. داستان از زبان کاترین روایت می‌شود و خواننده می‌تواند به خوبی دغدغه‌ها و نگرانی‌های او را درک کند، خودش را جای او بگذارد و در غم‌ها و شادی‌هایش شریک شود. این کتاب می‌تواند به افرادی که در کنار خود بیمارانی با ناتوانی‌های جسمی و روحی دارند کمک کند تا دنیایشان را دوباره بسازند؛ دنیایی زیباتر و محکم‌تر از قبل!

ملاقات در جنگل بلوط

نویسنده: جواد افهمی
تصویرگر: حسن تبریزی
ناشر: سوره مهر
صفحه ۱۴۴
کاربرد: آشنایی با وقایع کودتای ۲۸ مرداد

ملاقات در جنگل بلوط، رمانی است از مجموعه روزهای انقلاب که به وقایع کودتای بیست و هشت مرداد سال هزار و سیصد و سی و دو می‌پردازد. نویسنده، شخصیت یک دانشجو را خلق کرده که در جست‌وجوی منابعی برای تکمیل پایان‌نامه‌اش است. او در این جست‌وجو به شخصیتی به نام سروان تیبجانی برخورد می‌کند که از معتمدین دربار پهلوی بوده است. او اطلاعاتی از دخالت‌های نیروهای خارجی در کودتا دارد و دانشجو به دیدار او در یکی از روستاهای جنگلی شمال می‌رود تا به این اطلاعات دست پیدا کند. سروان تیبجانی در این اثر شخصیتی خیالی و آفریده‌ی ذهن نویسنده است که در بسیاری از جلسات محرمانه‌ی کودتای ۲۸ مرداد حضور داشته و از اتفاقات مختلف باخبر است. نویسنده با رجوع به منابع تاریخی اتفاقات را از زبان او برای خواننده‌ی خود بیان می‌کند. چاشنی طنزی که نویسنده به کار برده و تفاوت نسلی و سلیقه‌ای شخصیت‌ها خواننده را به خواندن این رمان تاریخی ترغیب می‌کند.

من آبی، من سبز

شاعر: صفورا نیری

ناشر: توکا

صفحه ۵۶

کاربرد: لذت ادبی

این کتاب شامل سی و دو شعر برای نوجوانان است که با بهره گرفتن از طبیعت و نگاهی شاعرانه به دنیای اطراف، سعی دارد مفاهیمی مثل صلح، عشق، دوستی، آرامش و... را منتقل کند و در دنیای پرتنش امروز خواننده را به دنیایی دیگر ببرد. شاعر در این مجموعه بیش از همه چیز از عشق می‌گوید و تصویری لطیف از عشق به خواننده نشان می‌دهد.

تو/ معجزه‌ای/ وقتی که از دهانت/ همراه جمله‌ها/ گل سرخی می‌روید/ و پروانه‌ای که پر گرفته از نگاهت/ عاشقانه، گلبرگ به گلبرگ/ آن را می‌بوید.

من روز یکشنبه به دنیا آمدم

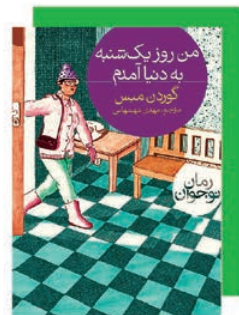
نویسنده: گوردن مبس

مترجم: مهدی شهشهانی

ناشر: محراب قلم

صفحه ۱۴۸

کاربرد: آشنایی با کودکان آسیب‌دیده

این کتاب روایتی از روزهای یک دختر بچه‌ی یتیم است که با بقیه‌ی بچه‌ها در یک پرورشگاه زندگی می‌کند همه‌ی بچه‌های پرورشگاه به جز او و پسر بچه‌ای که دچار معلولیت ذهنی ست و نامش کارلی است، همگی روزهای یکشنبه با خانواده‌های داوطلب به گردش می‌روند و بعد از برگشتن ماجراهایشان با خانواده‌های روزهای یکشنبه را برای او و کارلی تعریف می‌کنند. برای همین او احساس تنهایی می‌کند و همیشه درباره خانواده‌اش خیال می‌بافد. تا اینکه زنی به نام «اولا» که یک نویسنده‌ی کتاب‌های کودک است، او را به عنوان فرزند روزهای یکشنبه‌اش انتخاب می‌کند... از این به بعد او با اولا حس دوست داشته شدن و محبت دیدن و آرامش را تجربه می‌کند.

این کتاب به خوبی حس تعلیق و تنهایی‌ای که یک کودک یتیم تجربه می‌کند را به تصویر می‌کشد و نشان می‌دهد توجه و مهربانی چه قدر می‌تواند بر آدم‌ها تاثیر خوبی بگذارد و امید به زندگی و طراوت را در آن‌ها زنده کند.

من و عجیب و غریب

نویسنده: فروزنده خداجو

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۱۵۲

کاربرد: لذت و سرگرمی

شخصیت اصلی این رمان دختری نوجوان به اسم باران است که در کنار مشکلات متعددی که دارد با بحران بلوغ درگیر است. این رمان با نگاهی متفاوت، تخیلی و فانتزی دنیای رؤیایی یک نوجوان را تصویر می‌کند و در این میان حوادث داستان به سمتی پیش می‌رود که شخصیت‌ها در دنیایی خیالی با هم روبرو می‌شوند. نویسنده برای بیان معضلات اجتماعی از اسطوره‌ها، سمبل‌ها و داستان‌های کهن استفاده کرده است. سمبل‌هایی که نماد زندگی هستند مثل درخت زندگی و دانه یا سمبل‌هایی که نماد مرگ و نابودی هستند مثل هیولای تاریکی و شبح مرگ. موضوعی که نویسنده برای پیش بردن داستانش برگزیده فقر و گرسنگی است، او روی گرسنگی انگشت می‌گذارد و سعی می‌کند نشان دهد نوجوانانی که با مشکلات معمول دست‌وپنجه نرم می‌کنند، به مشکلات بزرگ‌تری که جهان را تهدید می‌کند توجه نمی‌کنند.

شخصیت‌های نوجوان این رمان با روبه‌رو شدن با مشکلات و سختی‌ها به درکی جدید از زندگی می‌رسند.

مهمان جامانده

نویسنده: نسربین خنجری

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

صفحه ۳۲

کاربرد: آشنایی با نمایشنامه

مهمان جامانده همان مهمان‌های ناخوانده است. با این تفاوت که نویسنده‌ی نمایش در این کتاب سعی کرده همان هفت شخصیت معروف (گنجشک، کلاغ، مرغ، الاغ، گاو، سگ و گربه) را در شبی بارانی به خانه‌ی پیرزنی مهربان بکشاند، اما ماجرای تازه‌ای نیز خلق کند. ماجرا وقتی پلیسی می‌شود که مهمان‌ها هرچه منتظر گربه می‌مانند گربه نمی‌آید. برای همین، موجی از سوءظن به‌راه می‌افتد. اولین متهم گنجشک است که علاقه‌ی شدیدی به گربه نشان می‌دهد. بعد متهم بعدی و بعدی...

زبان و شخصیت‌های کوچک‌بازاری، نمایشنامه مهمان جامانده را شیرین کرده‌اند؛ افزودن چاشنی داستان پلیسی به ماجرای مهمان‌های ناخوانده قدری آن را جذاب کرده و تعلیق خوبی در نمایشنامه به‌وجود آورده است. مهمان جامانده، که در مجموعه‌ی نمایشنامه‌ی نوجوان امروز منتشر شده است، برای اجرا در مدارس مناسب است و برای نوجوانان نیز لذت‌بخش خواهد بود؛ به‌خصوص به امکانات چندانی نیاز ندارد.

میک هارته این جا بود

نویسنده: باربارا پارک

مترجم: نازنین دیهیمی

ناشر: ماهی

۸۰ صفحه

کاربرد: کمک به نوجوانان برای پذیرش

مرگ اطرافیان و نزدیکان

روایت یک دختر نوجوان از مرگ برادرش است. در همان صفحه‌ی اول **فیپ** می‌گوید که نمی‌خواهد یک داستان تراژیک تعریف کند تا اشک کسی را در بیاورد، فقط دلش می‌خواهد از **میک** بگوید. او مخاطب را با خود همراه می‌کند و طوری از برادرش حرف می‌زند که، بعد از خواندن چند صفحه، انگار مخاطب سال‌هاست میک را می‌شناسد و با جزئیات رفتاری، لحن حرف زدن، شیفت‌ها، نوع لباس پوشیدن، و... او آشنا است. نوجوانان موقع خواندن این کتاب، با زندگی روبه‌رو می‌شوند؛ با تمام تلخی‌ها و شادی‌هایش. نویسنده سعی کرده نشان دهد که یک خانواده چه‌طور می‌توانند در طول زمان با فقدان یکی از عزیزانش کنار بیایند و چگونه شرایط را برای خود آسان‌تر کند.

نامه‌هایی به هیچ‌کس

نویسنده: احمد اکبرپور

تصویرگر: سارا خرامان

ناشر: پیدایش

۸۴ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با

فرهنگ بومی جنوب ایران

این کتاب، داستان پسر بچه‌ای است که کمک می‌کند تا زنی به نام عمه **مهوان** از اهالی روستایی در جنوب ایران برای شوهرش نامه بنویسد، چون او تنها کسی است که هم سواد دارد و هم مورد اطمینان است خواننده از خلال این نامه‌ها می‌فهمد که زندگی در این روستا چگونه می‌گذرد و چرا مردان روستا مجبور به مهاجرت شده‌اند. همسر عمه مهوان هم مثل خیلی از مردهای دیگر ساکن جنوب ایران به کشورهای آن طرف خلیج فارس رفته تا کار کند و برگردد، ولی هیچ خبری از برگشتنش نیست. به خاطر همین عمه مهوان هر روز برادرزاده‌اش را می‌نشانند تا برای مرد رؤیایی‌اش نامه بنویسد.

این داستان بومی است و ریشه در جغرافیایی محلی دارد. محل وقوع آن هم روستایی در جنوب ایران است. رمانی عاشقانه است که گاه فضایی سوررئال به خود می‌گیرد و همین باعث شده خواننده‌ی نوجوان را به دنبال خود بکشاند.

نجات آب

نویسندگان: فریبا همتیان، بهرام معلمی،
محمود امانی طهرانی
تصویرگر: عاطفه میرکاظمی
ناشر: انتشارات فنی ایران
صفحه ۶۴
کاربرد: حفظ محیط زیست

آب گنجینه‌ی حیات بخش همه‌ی موجوداتی است که روی کره‌ی خاکی ما زندگی می‌کنند. بدون آب زندگی نخواهد بود و هرکجا آب نباشد، خشکی حیات را نابود می‌کند. همه‌ی ما باید در مصرف آب به ارزش حیاتی آن توجه داشته باشیم. هم‌زمان با افزایش جمعیت، نیاز بخش‌های کشاورزی، آشامیدنی و صنعت به آب افزون شده است. بی‌شک حفظ و نگهداری آب بدون آگاهی و همکاری مردم ممکن نیست. این کتاب، اولین کتاب از مجموعه‌ی سه جلدی است که برای دانش‌آموزان اول دبیرستان تدوین شده است و خواننده را با مبانی و اصول اولیه‌ی حفاظت از منابع آب، چرخه‌ی آب و بسیاری موضوعات دیگر آشنا می‌کند.

نجات الاغ

نویسنده: فاطمه دهقان نیری
ناشر: محراب قلم
صفحه ۲۲۸
کاربرد: توجه به حیوانات و محیط اطراف،
آشنایی با وقایع جنگ تحمیلی

این داستان درباره‌ی روزهای جنگ است و روایت‌گر داستان گروهی از رزمندگان است که در یکی از پیاده‌روی‌های خود، الاغی را می‌بینند که در دیواره دره، روی تخته‌سنگی افتاده و زخمی و خاک‌آلود است. خونی که از زیر پای الاغ پخش شده است، به سیاهی می‌زند. «محمد» دلش می‌خواهد حیوان زبان بسته را نجات دهد؛ اما این، کار یک نفر نیست. دوستانش، «حسین» و «فریدون» با او همراه می‌شوند و... آن‌ها الاغ را به پایگاه می‌آورند. زخم پای الاغ عفونت کرده است، حالا یا باید پایش را قطع کنند یا او را بکشند و راحتش کنند. این داستان حال و هوای روزهای جنگ را به نمایش می‌گذارد و فداکاری رزمندگان را نشان می‌دهد.

نجات زمین در دستان ماست

نویسنده: باربارا تیلور
ترجمه: بهرام معلمی
تصویرگر: اسکولر اندرسن
ناشر: شرکت انتشارت فنی ایران
۹۶ صفحه
کاربرد: آموزش حفاظت از محیط زیست

این کتاب راهنمایی‌هایی درباره‌ی کمک‌های اولیه برای نجات سیاره زمین از وضعیت بسیار وحشتناک زیست محیطی کنونی، مشکلات و معضلاتی که سیاره زمین با آن روبروست، مبارزه با مواد آلاینده شیمیایی، ترمیم و بازسازی لایه اوزن، نجات حیات وحش از نابودی و انقراض، و گرمایش جهانی بیان کرده و راه حل‌ها و پیشنهادهایی برای یاری رساندن و نجات سیاره زمین ارائه می‌کند. در پایان هر فصل، آزمون‌های چند جوابی دارد که کودک با پاسخ دادن به آن‌ها می‌بیند به عنوان یک مبارز سبز، علیه همه آلودگی‌ها و دشمنان طبیعت و محیط زیست، چه امتیازی می‌گیرد.

نردبانی رو به آسمان

نویسنده: یوسف قوجق
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۳۵ صفحه
کاربرد: مقابله با دشمن و دفاع از میهن،
آشنایی با آداب و رسوم ترکمن‌ها

قهرمان این کتاب یاشار است که پدر و مادرش را از دست داده است و تنها برادرش در جنگ است. او با عمه و شوهر عمه‌اش زندگی می‌کند. از نگاه او رفتار اطرافیانش ناگهان تغییر کرده و وقتی آمبولانس پیکری را وارد حیاط خانه می‌کند علت را متوجه می‌شود. اهالی آبادی در حیاط خانه بر پیکر آیدین، برادر شهر یاشار جمع شده‌اند. تایتی، بزرگ آبادی، در مراسم حاضر است و در جمع عزاداران شروع به تعریف کردن داستانی می‌کند و از مردمانی می‌گوید که مقابل قزاق‌ها ایستاده‌اند.

نویسنده با بهره‌گیری از این روایت‌ها و به تصویر کشیدن زنان و مردانی مبارز که تن به ذلت نداده‌اند جنگ تحمیلی را با درگیری با قزاق‌ها گره می‌زند.

توصیف آداب و رسوم و فرهنگ قوم ترکمن در دل داستان، از جذابیت‌های این کتاب است.

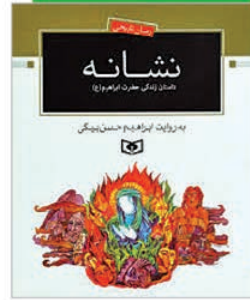
نشانه (داستان زندگی حضرت ابراهیم)

نویسنده: ابراهیم حسن بیگی

ناشر: قدیانی

صفحه ۲۲۴

کاربرد: آشنایی با زندگی یکی از پیامبران اولوالعزم

شاید داستان زندگی حضرت ابراهیم برای خیلی از نوجوانان آشنا باشد. اما این داستان با روایتی یکپارچه و در نظر گرفتن ابعاد مختلف زندگی این پیامبر الهی موضوع‌هایی مانند خداشناسی و توحید و مبارزه با خرافه‌پرستی را بررسی می‌کند. هم چنین با از بابل، محل زندگی حضرت ابراهیم تصویری ترسیم می‌کند. این روایت تاریخی با اشاره به داستان مخالفت ابراهیم با عمویش، «آزر»، ازدواجش با «ساره» و «هاجر»، قربانی کردن «اسماعیل» در پیشگاه خدا جنبه‌های مختلف زندگی این پیامبر را به تصویر می‌کشد.

نیروی برتر لاک

نویسنده: سوزان پاترون

مترجم: آنیته یارمحمدی

ناشر: پیدایش

صفحه ۲۱۶

کاربرد: آشنایی با راه‌های

صمیمی شدن با مادر خوانده

بری جیت مادر خوانده‌ی **لاکی** است. وقتی ناگهانی، یک روز پس از باران، مادر لاک را برق می‌گیرد، پدر لاک به بری جیت تلفن می‌زند و از او می‌خواهد بیاید **هارپین** و از لاک مراقبت کند. بری جیت بلافاصله خودش را می‌رساند. لاک از بری جیت خوشش می‌آید و به او عادت می‌کند. اما همیشه می‌ترسد روزی بری جیت او را ترک کند و برود فرانسه پیش مادرش. لاک حق دارد بترسد و از تنه‌اشدن می‌ترسد. نیروی برتری که بری جیت را در هاردپین و برای لاک نگه می‌دارد، چیست؟ این تجربه می‌تواند برای خانواده‌هایی که شرایطی مشابه لاک و بری جیت دارند مفید باشد.

و باز هم سفر

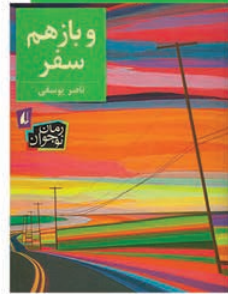
نویسنده: ناصر یوسفی

ناشر: افق

صفحه ۳۹۲

کاربرد: آشنایی با شیوه‌های مختلف روایت،

لذت و سرگرمی

شوکا، پونه و سام در شهری زندگی می‌کنند که رسم است در آن نوجوان هایشان، باید به یک سفر بروند. سفری که قرار است بخشی از بزرگ شدن را برای آن‌ها رقم بزند. هیچ قانون دیگری وجود ندارد. اینکه به کجا بروند، سفرشان چقدر طول بکشد و با اینکه در آن سفر چه کاری انجام دهند. مهم، فقط رفتن است. هر جاده، برای هر یک از آن‌ها اتفاق‌های غیرمنتظره‌ای دارد. برای شوکا، گیر افتادن در مخمصه‌ای که رها شدن از آن غیرممکن به نظر می‌رسد. مخمصه‌ای که شوکا را، با آن همه نشاط و اشتیاق، با ترس رو در رو می‌کند. شوکا، تا آن‌جا پیش می‌رود که مجبور می‌شود تمام خاطره‌های خوب و دوست‌هایش را فراموش کند و با چیزی مواجه شود که در تمام زندگی‌اش تجربه نکرده بود: ناامیدی.

در عوض، برای سام اوضاع طور دیگری رقم می‌خورد. سام که همیشه از رفتن واهمه داشته، در سفرش با کسانی همراه می‌شود که همه چیز را برایش تغییر می‌دهند. آن قدر که به سام برای ادامه دادن مسیرش جرئت زیادی پیدا می‌کند.

سفر پونه اما، اندکی متفاوت است. او با اینکه زیاد از شهر دور نمی‌شود، به یک سفر طولانی می‌رود. سفری به درون خودش. پونه که در ابتدا در مواجهه با سفر، حس خاصی به آن نداشت و آن را تنها، بخشی از زندگی می‌دانست که بالاخره باید هر طور شده پشت سرش بگذارد، در سفرش چیزهای جدیدی یاد می‌گیرد. یاد می‌گیرد چطور به اطرافش توجه کند. چطور خوب بشنود، خوب نگاه کند و ببیند و زندگی را با تمام وجود حس کند. و باز هم سفر، کتاب پر هیجانی است که می‌تواند تا آخرین سطرها مخاطب را با خود همراهی کند.

هفت خوان و خرده‌ای

نویسنده: احمد اکبرپور

تصویرگر: مرجان ثابتی

ناشر: افق

صفحه ۹۵

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با توانایی‌ها

مجموعه‌ای از هفت داستان کوتاه و به هم پیوسته است که در کنار هم داستانی بلند را روایت می‌کند. ماجرای پسری روستایی به نام داوود که داستان‌های دوست جوان راننده‌ی مینی‌بوس خود را درباره‌ی شهر باور می‌کند و با او به سفر می‌رود. حس کنجکاوی در کنار حس پیروز شدن بر مشکلات، تجربه‌ی تنها ماندن در محیطی ناشناخته، استفاده از تمام توان و هوش و قابلیت‌های کودک روستایی‌داری او در محیطی ناشناس است.

هستی

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
صفحه ۲۶۲
کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با
مسائل بلوغ و مفهوم هویت

با این‌که بستر زمانی داستان اوایل جنگ ایران و عراق را دربرمی‌گیرد، اما بسیاری از نوجوانان امروز می‌توانند خودشان را در آینه‌ی هستی ببینند: دختری که دوست دارد پسر باشد، فوتبال بازی کند، و از عروسک متنفر است. دغدغه‌های او برای خواننده آشنا است، حس او را برمی‌انگیزد و تا انتهای کتاب با خود می‌کشد. هستی دختر نوجوانی که با پدرش مشکل دارد و به دلیل جنگ مجبور به مهاجرت از شهرش می‌شود. وقایع کتاب به سی سال قبل برمی‌گردد، اما بوی کهنگی نمی‌دهد. مشکلات دوران بلوغ از مسائلی است که هر نوجوانی، در هر جای دنیا و هر زمانی که باشد، با آن درگیر است. همچنین استفاده از عنصر طنز و خلق شخصیت‌هایی شوخ طبع، علاوه بر تلطیف فضا، باعث جذب خواننده‌ی نوجوان می‌شود. شخصیت‌های کتاب هستی با لهجه‌ی جنوبی حرف می‌زنند؛ لهجه‌ای که به خوبی در کتاب نشست، خواننده را اذیت نمی‌کند، و به ملموس‌تر کردن فضا کمک می‌کند.

هفت قدم تا تو: بازخوانی زیارت هفت حدیث امام رضا (ع)

نویسنده: زهرا نوری لطیف
ناشر: خیمه
صفحه ۸۴
کاربرد: آشنایی با معارف مذهبی

نویسنده در کتاب حاضر، زیارت هفت حدیث امام رضا علیه السلام را در ۲۹ فراز آورده، که هر فراز در دو صفحه‌ی رو به روی هم بیان شده است. ترجمه‌ی فارسی زیارت در زیر متن عربی آن نگاشته شده و برای هر فراز، متنی کوتاه نوشته شده است و شامل تصاویر مختصری است. سپس، متن کامل زیارت هفت حدیث بدون متن اضافه و عکس، به همراه ترجمه فارسی آورده شده است. در انتهای کتاب، هفت راوی احادیث به علاوه سند و منبع آن، بیان گردیده است.

هنگام لاکپشت‌ها

نویسنده: عباس عبدی

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۲۶۸ صفحه

کاربرد: آشنایی مخاطب با بخشی از تاریخ ایران

در دهه‌ی ۱۳۳۰، آشنایی با فضای جنوب کشور

هنگام لاکپشت‌ها داستانی است که در اقلیم جنوب می‌گذرد اما مسأله‌ی آن فقط مسأله مردمان جنوب نیست. راوی و قهرمان رمان پسر نوجوانی است که با قایق چوبی‌اش که جنوبی‌ها به آن حوری می‌گویند تبعیدی‌های سیاسی را از پاسگاه به جزیره‌ی هنگام می‌برد، تبعیدی‌هایی که به آن‌ها جدامی می‌گویند تا مردم به آن‌ها نزدیک نشوند. اما دنیای نوجوانی دنیای کنجکاوی و کشف است. راوی و نوجوان‌های دیگر با تبعیدی‌ها ارتباط می‌گیرند و تبعیدی‌ها هم در مواجهه با فضای جنوب تأثیر می‌پذیرند. جهان قهرمانان نوجوان کتاب هم در تماس با زندانی‌ها و تبعیدی‌های سیاسی تغییر می‌کند. این اثر در برخی گفت‌وگوها از واژه‌ها و گویش اقلیم جنوب استفاده می‌کند. کاری که شاید منجر به فریه شدن زبان معیار شود و مخاطب را به اقلیم داستان نزدیک‌تر کند.

هوچ بستنی

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده

ناشر: افق

۱۲۲ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با

مناسبات و روابط اجتماعی

هوچ بستنی، مجموعه‌ی ده داستان کوتاه طنزآمیز است که هر کدام زمان کوتاهی از زندگی شخصیت‌های اصلی‌شان را روایت می‌کنند. اتفاقات این داستان‌ها اتفاقاتی روزمره است که خواننده با فضای آن‌ها آشنا است؛ به همین دلیل به سرعت با فضای قصه‌ها ارتباط برقرار می‌کند. نویسنده ماجراها را با زبانی طنز و امروزی روایت می‌کند و در نتیجه کتاب کشش و روانی بیشتری برای مخاطب پیدا می‌کند. در دل اتفاقات روزمره نویسنده تلاش می‌کند تا پیچ و خم‌های زندگی امروز و روابط انسانی را به نوجوانان نشان دهد. زندگی‌هایی که با گسترش شبکه‌های اجتماعی، موبایل و وسائل مدرن دیگر دگرگون شده و اتفاقات جدیدی در آن می‌افتد. هرچند از نگاه این کتاب این اتفاقات جدید به معنای دگرگون شد رفتارها و ذات انسان‌ها نیست، و با آنکه داستان‌های جالب جدیدی می‌سازد اما در نهایت بازیگران اصلی آن همین آدم‌های معمولی اطراف هستند.

هیچ کس جرئتش را ندارد

نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۱۴۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با تاریخ جنگ تحمیلی

این کتاب ماجرای نوجوانانی است که برای کمک به دوستی که پدربزرگش بیمار است، به دنبال او می‌روند و اتفاقاتی ترسناک رقم می‌خورد و در نهایت، داستان به آغاز جنگ تحمیلی و دفاع مقدس ملت ایران گره می‌خورد. داستان پرماجرا و غیرقابل پیش‌بینی است و ویژگی اصلی آن، پرداختی جدید از زاویه‌ای تازه به مضمون جنگ است که با ظرافت تمام در توصیف‌ها و صحنه‌پردازی‌ها، داستان را به سمت اتفاقات جنگ سوق می‌دهد و خواننده را در عین غافل‌گیری با خود همراه می‌کند.

واژه‌های نفهم

نویسنده: احمد اکبرپور
تصویرگر: مهدی صادقی
ناشر: هوپا
۱۸۸ صفحه
کاربرد: آشنایی با مسایل اجتماعی

این کتاب مجموع پنجاه و هشت بخش کوتاه طنزآمیز است از مسائلی اجتماعی که با زندگی نوجوان امروز سر و کار دارد، عناوین این بخش‌های می‌تواند نشان‌گر فضای کتاب باشد، عناوینی نظیر: واژه‌های کلنگی، فلسفه خلقت بعضی‌ها، ضرب‌المثل‌های تحت ویندوز، خسارت چاچالکی‌ها از دولت سوئد، نشانه‌شناسی یک پشت کوهی، حکایت‌های پندآمیز، چرا من یادجانم؟ و...
طنززی که در بعضی از این قطعه‌ها به کاررفته طنز کلامی است، در برخی بخش‌ها هم نویسنده روایت‌های تاریخی و ضرب‌المثل‌های آشنا را به چالش کشیده است. در بخشی از کتاب با عنوان سخنان بزرگان، مخاطب پند و نصیحت‌هایی در مورد مسائل مختلف با زبان طنز از زبان شخصیت‌هایی نظیر خاله سوسکه و پینوکیو و... می‌خواند.

ورت؛ دختری که دوست نداشت جادوگر شود | پم؛ بهترین اتفاق زندگی

نویسنده: ماری دیلوشن

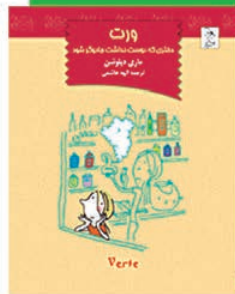
مترجم: الهه هاشمی

ناشر: آفرینگان

۱۶۰ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، اصلاح رابطه

با بزرگسالان و همسالان

این داستان درباره‌ی خانواده‌ای عجیب و غریب است که در آن جادوگری از مادران به دختران به ارث می‌رسد و مردان محرم رمز و رازهای شان نیستند. ورت دختری است که باید میراث‌دار جادوگری باشد، ولی دوست ندارد. تا دل‌تان بخواهد استعداد دارد، شیرین‌کاری می‌کند، کارهای عجیب و غریب می‌کند، ولی تمام زورش را می‌زند که مثل بچه‌های عادی دیگر باشد و به همین خاطر بهترین دوستش پُم است؛ بهترین اتفاق زندگی‌اش. اما نمی‌داند که پم هم شرایطی شبیه او دارد!

ورت ارتباط خوبی با مادر بزرگش دارد و برای حل مشکلات از او کمک می‌گیرد. داستان با گره‌هایی مثل پیدا شدن پدر ورت پیش می‌رود و چون هر بخش از زبان یکی از شخصیت‌ها بیان می‌شود خواننده می‌تواند تصویر کاملی از آن‌ها در ذهنش بسازد.

وسيله‌ها چگونه کار می‌کنند؟

نویسندگان: ژونل لوبوم

تصویرگران: دیدیه بالیسویک، گرگوری بلوت، برونو لیانس

مترجم: مهدی ضرغامیان

ناشر: محراب قلم

۱۵۶ صفحه

کاربرد: دانش‌افزایی

در این کتاب، طرز کار ۲۵۰ دستگاه ماشین شامل رایانه، تلفن همراه، دزدگیر، جرثقیل، پله برقی، تله‌کابین، گوشی پزشکی، زودپز، هواپیما، شاتل فضایی و بسیاری ابزار دیگر در چهار فصل: خانه، شهر، اوقات فراغت و حمل و نقل شرح داده شده است. برکه‌های سفید به یک موضوع یا مجموعه‌ای از موضوع‌ها اختصاص دارند. در گوشه‌ی سمت راست بالای صفحه، شماره‌ی برکه و در گوشه‌ی سمت راست پایین صفحه، عنوان فصل آمده است. برکه‌های بخش‌های سبزرنگ، حاوی موضوع‌های مهم یا فنی هستند.

وقتی زمان ایستاد

نویسنده: دان گلیمور
مترجم: نسترن ظهیری
ناشر: آفرینگان
۱۹۲ صفحه
کاربرد: لذت و سرگرمی

تریستان بوربری یک روز می فهمد همه ی بدبختی هایش از زمان است. اینکه پدر و مادرش همیشه عجله دارند و به او توجه نمی کنند، خواهرش همیشه او را در موقعیت هایی قرار می دهد که حوصله اش سر برود و مدام منتظر باشد این زمان لعنتی بگذرد، در مدرسه، مجبور است موقعیت های خجالت آوری را تحمل کند که مدام کش می آیند، حتی اینکه لامپ، همکلاسی شورور و چاقش، اذیتش می کند، همه و همه نشان می دهند مشکل او با زمان است که یا آن قدر که باید طولانی نیست یا آن قدر کش می آید که همه چیز تحمل ناپذیر شود. برای همین، آرزو می کند زمان بایستد، همین الآن. این را فریاد می زند و همان موقع زمان می ایستد. در ادامه ی کتاب، تریستان سعی می کند اوضاع را به حالت قبلی برگرداند و این کار او را به ماجراهای دیگری می کشاند.

وقتی گنجشکی جیک جیک یاد می گیرد

نویسنده: محمدرضا یوسفی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۲۱۲ صفحه
کاربرد: آشنایی با مسائل و مشکلات مهاجران

جمیل پسری تاجیکستانی است که بی سرپرست و تنهاست. او به دنبال برادر گمشده اش به افغانستان سفر می کند و در این سفر طولانی مشکلات عجیبی را پشت سر می گذارد. در افغانستان دزدیده می شود و برای قاچاق مواد مخدر به ایران فرستاده می شود.

روایت سرگذشت دردناک جمیل که با جنگ، قاچاق و بردگی گره می خورد تصویری از زندگی نوجوانانی به مخاطب ایرانی می دهد که شاید از آن بی خبر باشد. نوجوانانی که در همسایگی ما زندگی می کنند و به دلایل مختلف مجبور به مهاجرت و پناهنده می شوند.

این کتاب ضمن برانگیختن حس انسان دوستی در مخاطب، به تصویر کشیدن زندگی های متفاوت، به مسائل و معضلات اجتماعی چون کودکان کار هم می پردازد و مخاطب با خواندن آن به محیط اطرافش حساس می شود.

وقتی مژی گم شد

نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و
نوجوانان
۱۰۲ صفحه
کاربرد: اجتماعی و سرگرمی

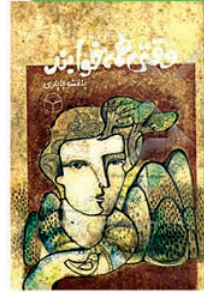

مژده شانزده و مژگان هفده سال دارد و دو دخترخاله هستند. آن دو به همراه خانواده‌هایشان به سفر می‌روند. ماجرا از درگیری بین پدر و مژگان آغاز می‌شود، او مدتی طولانی داخل کمد پنهان می‌شود و تمام خانواده دنبال او می‌گردند. در داستانی موازی مژده هم گم می‌شود و پس از پی گیری آشکار می‌شود که او توسط یکی از دوستانش و به بهانه بردن او نزد مژگان دزدیده شده و به خانه‌ای امن برده شده است. هر بخش داستان را یکی از افراد خانواده که در ماجرا درگیرست نقل می‌کنند و تلاش می‌کند دلیل وقوع این حادثه را ریشه یابی کند. در این کتاب با دو خانواده‌ی متفاوت ایرانی روبه‌رو می‌شویم که نویسنده روابط اعضای خانواده، درگیری‌ها، مشکلات و ... را به نمایش گذاشته است. ..

این رمان نشان می‌دهد معضلی مثل فرار از خانه از هیچ خانواده‌ای دور نیست. گاهی کمی خشونت یا بی‌مهری هم می‌تواند دختران را در سن بلوغ به فکر کارهای خطرناکی مثل فرار از خانه بیندازد.

وقتی همه خوابند

نویسنده: بنفشه چاپاری
ناشر: آفتابگردان
۱۵۸ صفحه
کاربرد: پرورش قدرت تخیل

این داستان فضای رازآلود یک روستا را ترسیم میکند، روستایی پر از رازهای عجیب و غریب. اروند یکی از اهالی این روستاست که در غار زندگی می‌کند. مردم روستا او را نفرین شده می‌دانند و سه‌هنگ که پسری چوپان است رازهای پنهان اروند را می‌بیند.

چیزی که روند اتفاقات را تغییر می‌دهد، جوشانده‌ی عجیبی است که مردم روستا را دگرگون می‌کند و آن وقت اتفاقات عجیب یکی پس از دیگری رخ می‌دهد. کولی‌ها هم که در روستا حضور دارند در این اتفاقات نقش دارند. این رمان با ترسیم فضایی خیال‌انگیز، روستایی متفاوت را ترسیم می‌کند و شخصیت‌هایی خاص می‌آفریند، مثل سه‌هنگ پسر نوجوانی که می‌خواهد همه چیز را درست کند و عزیزانش را به زندگی عادی برگرداند.

یعقوب را دوست داشتم

نویسنده: کاترین پترسون

مترجم: بیتا ابراهیمی

ناشر: پیدایش

صفحه ۲۹۲

کاربرد: کمک به نوجوانان برای کشف توانایی،

کنار آمدن با مسائل و مشکلات

سارا دختر نوجوانی است که همراه مادر، پدر، مادربزرگ و خواهر دوقلویش در یک جزیره زندگی می‌کند، جزیره‌ای کم امکانات که شغل اکثر ساکنان آن دریانوردی و ماهیگیری است. سارا از همان دوران کودکی حس می‌کند که مادر و پدرش بین او و خواهرش کارولین فرق می‌گذارند. سارا از این رفتار متفاوت زجر می‌کشد، او هم مثل کارولین زندگی در جزیره را دوست ندارد، دوست دارد از جزیره بیرون برود، درس بخواند و تجربه کسب کند. اما شرایط آن طور که می‌خواهد پیش نمی‌رود. تا این‌که برگشتن یکی از ساکنان قدیمی جزیره که پیرمردی دریانورد است، روند زندگی او را تغییر می‌دهد. تغییری که با شروع جنگ تشدید می‌شود، دوست قدیمی سارا به جنگ می‌رود و وقتی برمی‌گردد با کارولین ازدواج می‌کند. حالا، سارا تنها تر از همیشه باید برای آرزوهایش تلاش کند. این رمان به خواننده‌ی نوجوانش یادآوری می‌کند که برای رسیدن به آرزوها و خواسته‌ها باید جنگید و ناامید نشد.

یک راه کوتاه تا ماه

شاعر: شاهین رهنما

تصویرگر: میترا عبداللهی

ناشر: پیدایش

صفحه ۴۸

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به اطراف

یک راه کوتاه تا ماه مجموعه شعری است شامل بیست و هشت قطعه شعر نیمایی با عناوینی چون: قلاب، راه کوتاه، حال و هوا، اسیر، شکار، سایه‌ها، پرنده و درخت، احتیاج، روز و شب، جای خالی، اتفاق، باران، سوختن، صلح، اجتماعی و...

عناوین این شعرها می‌تواند نمایانگر مضامین متنوع شعرهای این کتاب باشد، نگاه صلح‌آمیز به طبیعت، به تصویر کشیدن طبقات مختلف اجتماع، پرداختن به دغدغه‌های نوجوانانه و انعکاس روحیات و حس‌وحال دوران نوجوانی، انسان دوستی، صلح و... از مضامینی است که شاعر در این یک راه کوتاه تا ماه به آن‌ها پرداخته است. تصاویر سیاه و سفید کتاب که گاهی در آن‌ها از رنگ قرمز برای برجسته کردن بخشی از تصویر استفاده شده است به انتقال معنای شعرها کمک می‌کنند.

یک سال بدون او

نویسنده: لیز کسلر
مترجم: شهلا انتظاریان
ناشر: ایران‌بان
۲۵۰ صفحه

کاربرد: لذت و سرگرمی، کسب توانمندی در حل مشکلات دوره‌ی نوجوانی

اتمن و جنی دو دختر نوجوان کاملاً متفاوت هستند که می‌دانند چگونه بهشان خوش بگذرد. خانواده‌های اتمن و جنی با هم دوست هستند. در یک سفر تابستانی، که به روال سال‌های قبل برنامه‌ریزی شده است، اتمن سوار آسانسوری می‌شود که او را در زمان جلو می‌برد و او از اتفاق وحشتناکی که در آینده رخ خواهد داد باخبر می‌شود. این اتفاق مسیر زندگی آن‌ها را عوض می‌کند و بر هر دو خانواده تأثیر می‌گذارد. پسر خانواده از اسب بر زمین افتاده است و دچار کما شده؛ حادثه‌ای که کمی کوتاهی مسبب آن است. همه‌ی خانواده خود را می‌بازند و شادی از زندگی این دو خانواده می‌رود. حالا اتمن است و این فضای غریب. هر یک از اعضای خانواده در برابر این اتفاق واکنشی دارند. او دوباره سوار آسانسور می‌شود و دو سال به جلو می‌رود؛ بحران جدی‌تر شده است. اتمن تصمیم می‌گیرد که فضای پیش آمده را تغییر دهد. این کتاب در فضایی تخیلی، تأثیر پیشامدها و اتفاقات را بر زندگی افراد نشان می‌دهد، اتفاقاتی که گاهی نمی‌توان جلویشان را گرفت اما می‌توان در برخورد با آن‌ها قوی و شجاع بود.

یک شعر بی‌طاقت

شاعر: افسانه شعبان‌نژاد
تصویرگر: محمود حسینی
ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
۵۲ صفحه
کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

یک شعر بی‌طاقت مجموعه‌ی بیست و یک شعر برای نوجوانان است که در قالب‌های مختلف شعری سروده شده است. تمام شعرهای این مجموعه با عبارت «یک» آغاز شده‌اند و توجه مخاطبان را بیش از هر چیز به محیط زیست و طبیعت جلب می‌کنند. این مجموعه با نگاه شاعرانه‌ای به دنیای اطراف، سعی دارد مخاطب را با طبیعتی که دارد توسط انسان نابود می‌شود، آشتی دهد. این مجموعه می‌تواند برای نوجوانانی که به سرودن شعر هم علاقه دارند قابل توجه باشد و ایده‌های شاعرانه را در آن‌ها تقویت کند.

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
معاونت امور فرهنگی
دفتر مطالعات و برنامه‌ریزی فرهنگی
ستاد هماهنگی شهرها و روستاهای دوستدار کتاب

فهرست کتاب‌های برگزیده ویژه دوره متوسطه

دبیرخانه پنجمین دوره
جام باشگاه‌های کتاب‌خوانی کودک و نوجوان

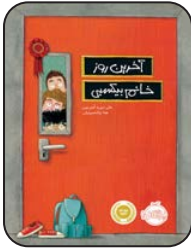
آخرین روز خانم بیکسیبی

نویسنده: جان دیوید اندرسون

مترجم: هدا نژاد حسینیان

ناشر: پرتقال - ۲۷۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت تفکر حل مسئله، تقویت روحیه‌ی همدلی، توجه به اهمیت کار گروهی

حتماً شما هم معلم‌هایی دارید که فوق‌العاده هستند. معلم‌های خاصی که با اشتیاق به حرفشان گوش می‌کنید و دوستشان دارید. خانم بیکسیبی، یکی از همان معلم‌های خارق‌العاده است. معلمی مهربان، تأثیر گذار، قاطع و بسیار آگاه که همه‌ی دانش آموزانش او را عاشقانه دوست دارند. خیلی وقت‌ها پیش آمده که خانم بیکسیبی بعضی بچه‌ها را از دردرس نجات داده اما ناگهان اتفاق ناگواری برای خانم بیکسیبی رخ می‌دهد. بعد از یک هفته غیبت، شاگردانش متوجه می‌شوند او درگیر بیماری سرطان شده و دیگر نمی‌تواند به مدرسه بیاید. شخصیت‌های اصلی این کتاب، سه تا از شاگردان خانم بیکسیبی هستند. توفیر که مهارت زیادی در نقاشی دارد، استیو که باهوش است و برند که فکر می‌کند مهارت خاصی ندارد، اما در طول کتاب به توانایی‌هایش پی می‌برد. آن‌ها بعد از فهمیدن بیماری خانم بیکسیبی تصمیم می‌گیرند هر طور شده او را خوشحال کنند. این سه دوست برای خوشحال کردن معلمشان وارد یک ماجراجویی جذاب می‌شوند تا به او نشان دهند چه تأثیر عمیقی در زندگی‌شان گذاشته و چقدر دوستش دارند.

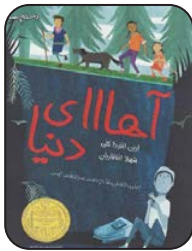
آه‌های دنیا

نویسنده: اربین انترادا کلی

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: داستان جمعه - ۲۱۹ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت اعتماد به نفس کودکان با نیازهای ویژه

سرنوشت، اتفاقی نبودن هیچ چیز، اعتقاد به پیشگویی، اعتقاد به شناخت ستارگان و ... از مواردی است که برای هر شخصی معنای خاص خودش را دارد. در این داستان با چند راوی روبه‌رو می‌شویم. ورجیل که پسری خجالتی و کمرو است کائوری که پیشگویی می‌داند. والنسیا سامرست که از سمک استفاده می‌کند و به جانورشناسی علاقه‌مند است و هیچ دوستی ندارد. چت که پسر قلدری است و همه را دست می‌اندازد و دردرس درست می‌کند. در هر فصل از قول یکی از این شخصیت‌ها ماجرای را می‌خوانیم. ماجراهایی که گاه به‌نوعی به هم مربوط می‌شوند. ورجیل دوست دارد با والنسیا دوست شود ولی خیلی خجالت می‌کشد او این علاقه را با کائوری در میان می‌گذارد و کائوری از او می‌خواهد فردای آن روز به دیدنش برود. اما این اتفاق نمی‌افتد. چون روبه‌رو شدن ورجیل با چت در جنگل به گیر افتادن او در چاه منجر می‌شود. آنجاست که قصه‌های مادر بزرگ به کمکش می‌آید و او حسابی گریه می‌کند اما می‌فهمد که باید به دنیا اعتماد کند. برایش روشن می‌شود که هیچ چیز تصادفی نیست و نباید دست از تلاش بکشد. فصل آخر داستان با دوستی و همکاری کائوری و والنسیا تمام می‌شود و در صفحه آخر سلامی از طرف ورجیل به والنسیا. تصادفی بودن حوادث یا معنادار بودن آن‌ها، دنبال کردن نشانه‌ها، توجه به دوروبر، نقش قصه‌ها در زندگی، تلاش برای پذیرش خود و دیگری، تنهایی، مشکلات ناشنوایان، متفاوت بودن، ترس، قلدری، نوجوانی و دوستی از مفاهیمی است که در این کتاب آمده است. این کتاب در سال ۲۰۱۸ برنده مدال نیوبری شده است.

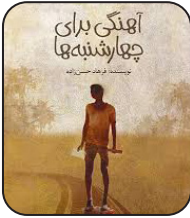
آهنگی برای چهارشنبه‌ها

نویسنده: فرهاد حسن‌زاده

ناشر: پیدایش - ۲۱۶ صفحه

کاربرد: آشنایی با وقایع جنگ ایران و عراق

گروه سنی: نوجوان

« آهنگی برای چهارشنبه‌ها درباره‌ی یک گروه ساخت فیلم سینمایی است که عازم چم‌سخیل می‌شوند تا برای فیلم جدیدشان که یک فیلم جنگی است، نوجوانی بومی را انتخاب کنند. کتاب از طرفی داستان فرزانه، برادر رزمنده‌اش و نامزد کارگردانش است و از طرف دیگر داستان فرهان، پدرش که عشق سینما و پول است و خانواده‌ی جنگ‌زده‌اش. در واقع روند داستان نشان می‌دهد که این فیلم چطور بر زندگی هر یک از این افراد تأثیر می‌گذارد و غیرمستقیم اطلاعات زیادی درباره‌ی جنگ ایران و عراق هم به خواننده می‌دهد. فرهاد حسن‌زاده در چند سال اخیر موفقیت‌های بسیاری کسب کرده است که نه تنها در سطح ایران، بلکه در سطح جهانی او را به چهره‌ای شناخته شده تبدیل کرده است. حسن‌زاده تا کنون چهار بار از طرف نهادهای مختلف به عنوان نامزد جایزه‌ی جهانی آسترید لیندگرن انتخاب شده است و دو بار به فهرست نهایی جایزه‌ی هانس کریستین آندرسن (ملقب به نوبل ادبیات کودک و نوجوان) راه پیدا کرده است. این‌ها افزون بر جوایز بی‌شماری است که او در طی سالیان فعالیتش در سطح ملی در حوزه‌های مختلف داستان کودک و نوجوان، داستان بزرگسال، طنز، روزنامه‌نگاری و شعر کسب کرده است. آهنگی برای چهارشنبه‌ها تازه‌ترین اثر فرهاد حسن‌زاده برای نوجوانان در بازار کتاب است که بعد از نزدیک بیست سال دوباره منتشر شده است.

آن جا که هندوانه‌ها می‌رویند!

نویسنده: سیندی بالدوین

مترجم: نگار عباس پور

ناشر: پرتقال - ۲۱۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: ایجاد همدلی میان اعضای خانواده، کنار آمدن با بیماری و فقدان نزدیکان

« شخصیت اصلی این رمان، دختر نوجوانی به نام دلا است. او همراه با پدر و مادر و خواهر کوچکش در شهر کوچک ماری‌ویل در کارولینای شمالی زندگی می‌کند، در مزرعه‌ای پر از هندوانه. خانواده‌ی او مثل اکثر مردم شهر به کار کشاورزی و مزرعه‌داری مشغولند. اما دلا در آستانه‌ی سیزده سالگی اش با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کند. مشکلاتی که به خانواده‌اش مربوط می‌شود اما دلا سنگینی آن‌ها را تحمل می‌کند. یکی از بزرگ‌ترین مشکلات دلا، بیماری مادرش سوزانه است. سوزانه که به بیماری اسکیزوفرنی و وسواس دچار است، بعد از فوت پدرش در بیمارستان بستری می‌شود. او با مصرف داروهای مختلف بیماری‌اش را کنترل می‌کند اما بعد از به دنیا آمدن مایلی، فرزند کوچک خانواده، بیماری سوزانه دوباره شدت می‌گیرد تا جایی که داروها دیگر تأثیری ندارند و سوزانه چند ماهی نیز از مصرف آن‌ها سر باز می‌زند. سوزانه رفتارهای عجیبی از خود نشان می‌دهد و این تازه آغاز ماجراست. ماجرابی که دلا را بیشتر از هر کسی درگیر می‌کند. دلا می‌داند در مزرعه چگونه بهترین و شیرین‌ترین هندوانه را انتخاب کند، می‌داند با خواهر کوچک و شیطان‌ش چطور رفتار کند، اما نمی‌داند با مادر مریزش چه کند. از آن طرف پدر هم در آستانه ورشکستگی است و دلا در میان این مشکلات، عزمش را جزم می‌کند تا مادر را از چنگال بیماری نجات دهد.

آن سوی دریای مردگان

نویسنده: معصومه میر ابوطالبی

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی)

۱۹۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت و سرگرمی

« شخصیت اصلی این رمان، پسر نوجوانی به نام افشین است. افشین، در تصادفی وحشتناک مادرش را از دست داده و بعد از آن از ناحیه‌ی زانو دچار آسیبی جدی شده است و به کمک عصا راه می‌رود. او به خاطر حال پدربزرگش، به روستای آن‌ها نقل مکان می‌کند. در مدرسه‌ی جدید، افشین با جلال دوست می‌شود. بچه‌های مدرسه به افشین می‌گویند خانه‌ای که جلال در آن زندگی می‌کند، عجیب و جن زده است. کنجکاوای افشین روزبه روز بیشتر می‌کند تا این‌که او بالاخره به خانه‌ی جلال راه پیدا کند. اما این اتفاق، شروع ماجراهای تازه‌ای برای این دو دوست است. افشین و جلال وارد دنیای دیگر می‌شوند و در آن جا با مفاهیم تازه‌ای آشنا می‌شوند. آن سوی دریای مردگان، داستانی فانتزی و پرماجرا دارد که تا آخرین صفحات مخاطب را با خود همراه می‌کند. این کتاب درباره‌ی داستان دو دنیا، موجوداتی فراواقعی و خطرهایی است که قهرمانان داستان با آن دست به گریبانند. رمانی که زیرساخت آن حماسه‌های ادبیات دوران باستان و به ویژه حماسه‌ی گیل گمش است. نویسنده با تمرکز بر شخصیت‌های باستانی آن‌ها را در هیئتی جدید وارد ساختار رمان فانتزی نوجوان کرده و خلاقیت خود در ساخت فضاهای ذهنی جدید را به نمایش گذاشته است.

اتفاقات کم اهمیت زندگی یک کاکتوس

نویسنده: داستی بولینگ

مترجم: آیدا عباسی

ناشر: پرتقال

۲۳۱ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت اعتماد به نفس کودکان با نیازهای ویژه

« داستان این کتاب، درباره‌ی دختر نوجوانی به نام آون گرین است که دست ندارد. وقتی مردم زیادی نگاهش می‌کند، درباره‌ی دست‌هایش داستان‌های عجیبی می‌سازد. به آن‌ها می‌گوید دست‌هایش را موقع کشتی گرفتن با تمساح از دست داده، یا در آتش سوزی تانزانیا. اما واقعیت ساده‌تر از این حرف‌هاست. آون با این نقص عضو متولد شده، اما این موضوع هیچ وقت مانع موفقیت او نشده. او نوازنده‌ی گیتار است، فوتبال بازی می‌کند و تمام کارهایش را با پاهایش انجام می‌دهد. همه چیز خوب است تا این‌که خانواده‌اش به خاطر شغل جدید پدر مجبور به نقل مکان می‌شوند. آون مضطرب است و نمی‌داند چطور با آدم‌های جدید روبه‌رو شود. او ترجیح می‌دهد زندگی قبلی‌اش را ادامه دهد. در جایی که دوست‌هایش، بدون توجه به شرایط خاصش، او را دختری توانمند می‌دانند. اما چاره‌ای نیست و آن‌ها به آریزونا می‌روند. این کتاب، به خوبی شرایط یک دختر نوجوان با نیازهای ویژه را به تصویر کشیده و نشان داده معلولیت باعث محدودیت نمی‌شود.

ادسون آرانتس دوناسیمنتو و خرگوش هیمالیایی اش

نویسنده: جمشید خانیان

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی)

۹۱ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با شکل تازه‌ی روایت، آشنایی با واقعه‌ی آتش‌سوزی سینما رکس

« شخصیت اصلی این کتاب خود نویسنده است. او می‌خواهد داستان جدیدی بنویسد از داستان سینما رکس و اتفاقات واقعی که او در نوجوانی شاهد این واقعه بوده است، پدر و مادرش را هم بر اثر این آتش‌سوزی از دست داده. نویسنده برای نوشتن این داستان، خطی حلزونی بر روی کاغذ می‌کشد و زنجیره‌ی وقایع را از این طریق دنبال می‌کند تا داستانش را شکل دهد. اما در روند خلق داستان، خرگوشی از دل این منحنی حلزونی بیرون می‌پرد! این خرگوش، که مانند خرگوش آلیس در سرزمین عجایب، ما را وارد فضایی خیال‌انگیز می‌کند، مقدمه‌ی آشنایی ما با ادسون می‌شود. شخصیتی که می‌خواهد قهرمان داستان نویسنده شود و پایانی متفاوت و فانتزی برای این ماجرای هولناک رقم بزند. این کتاب، با ساختار متفاوت و نثر جذابش، فضای آبادان در آن سال‌ها را ترسیم کرده. نویسنده با روایت‌های رفت و برگشتی و کشمکش دو شخصیت اصلی داستان را پیش برده و از عنصر تعلیق برای غافلگیری مخاطب استفاده کرده است.

اسرار کاخ مارمولک زده

نویسنده: کاتالینا گنسالس بیلار

تصویرگر: توماس ایخو - مترجم: سعید متین

ناشر: هوپا

۲۰۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت و سرگرمی، به نمایش گذاشتن مخاطرات دروغ‌گویی

« شخصیت اصلی این کتاب تماهش، کوچک‌ترین شاهزاده‌ی قصر است و یک روز که خانواده‌اش برای شکار ببر سفید از قصر خارج شده‌اند، مسئول مراقبت از تخم آبی اسرارآمیز مادرش می‌شود. اما چنان سرگرم کارهای دیگر می‌شود که تخم آبی را فراموش می‌کند. موجودی که از آن بیرون می‌آید، فرار می‌کند و تماهش نمی‌فهمد چه موجودی از آن بیرون آمده است. شاه و شاه‌بانو و شکارچی‌ها به قصر برمی‌گردند و از تماهش درباره‌ی موجود درون تخم می‌پرسند. او هم به دروغ مارمولکی آبی را توصیف می‌کند. اما حالا او به دردسر بزرگ‌تری می‌افتد، زیرا همه خواهان دیدن مارمولک هستند. او را به سفری می‌فرستد تا نشان دهد یک دروغ کوچک چه تبعاتی می‌تواند داشته باشد.

این کتاب در سال ۲۰۱۲ موفق به دریافت جایزه‌ی کشتی بخار برای بهترین کتاب کودک اسپانیا شده است.

اعترافات یک دوست خیالی

نویسنده: میشل کیوواس

مترجم: زهرا چوپانکاره

ناشر: کتاب چ (چشمه)

صفحه ۱۹۱

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: گسترش خیال، بهبود روابط فردی

همه‌ی ما زمانی دوست خیالی داشته‌ایم. دوستی که با پا گذاشتن به روزهای نوجوانانی، در همان کودکی رهایش کرده‌ایم. اما این کتاب، با بقیه‌ی کتاب‌ها یک تفاوت اساسی دارد. فانتزی به کار گرفته شده در آن نسبت به سایر کتاب‌های تخیلی، آن قدر قوی است که با خواندنش به دنیای دیگری قدم می‌گذارید. زبان ژاک پایپه که تمام عمرش گمان می‌کرده برادر دوقلوی فلور است، بعد از دیدن رفتارهای عجیب اطرافیان متوجه می‌شود که واقعیت ندارد! او متوجه می‌شود والدینش به او توجهی نمی‌کنند، در مدرسه کسی او را نمی‌بیند و کم‌کم می‌فهمد زاییده‌ی ذهن فلور است!

المپیاد شاعران مشروطه

نویسنده: آذر دخت بهرامی

تصویرگر: هومان خیراندیش

ناشر: مدرسه

۲۱۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

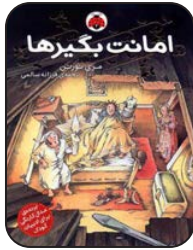
کاربرد: لذت و سرگرمی

شخصیت‌های اصلی این رمان، دو نوجوان به نام‌های شایگان و مانی هستند که برای المپیاد ریاضی آماده می‌شوند. اما درست نزدیک المپیاد، معلم ادبیات آن‌ها را به خاطر شیطنت جریمه می‌کند. شایگان و مانی فکر می‌کنند ریاضی و فیزیک از ادبیات مهم‌تر است و شعر و شاعری فایده‌ای ندارد. آن‌ها که توقع چنین جریمه‌ای، هر کاری می‌کنند تا زمانش را عقب بیندازند. در این میان مانی متوجه رازی می‌شود. او می‌فهمد کسی در مدرسه هست که دوست ندارد شایگان در المپیاد موفق شود.

از ویژگی‌های خوب این کتاب این است که مخاطب را با انواع روش‌های تحقیق و پژوهش آشنا می‌کند. این کتاب علاوه بر این که برای نوجوانان جذاب است، می‌تواند برای معلم‌ها نیز مفید باشد و آن‌ها را با حال و هوای دانش‌آموزان آشنا کند.

آذر دخت بهرامی، داستان‌نویس و فیلمنامه‌نویس موفقی است که در این کتاب به خوبی دنیای نوجوانان را به تصویر کشیده و نشان داده به خوبی می‌تواند از ابزار طنز برای جذاب کردن داستان استفاده کند.

امانت بگیرها

نویسنده: مری نورتن

مترجم: فرزانه سالمی

ناشر: شهر قلم

۱۸۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت و سرگرمی، پرورش تخیل

« امانت بگیرها، موجودات کوچکی هستند به اندازه‌ی یک بند انگشت که در بعضی خانه‌ها زندگی می‌کنند. تا به حال شده بدون دلیل، لنگه جوراب و سنجاق سر و سنجاق قفلی‌های خانه‌تان غیب شوند؟ شاید چندتا از همین موجودات عجیب لای درز کمدها و دیوارهای خانه شما زندگی می‌کنند.

مری نورتن، نویسنده‌ی کتاب، با ایده‌ی گم شدن چیزهای کوچک در خانه شخصیت‌هایی تخیلی ساخت که عاشق زندگی اشرافی هستند و با امانت گرفتن وسایل مختلف از آدم‌ها، برای خودشان در لای درزهای خانه‌ها، زندگی زیبایی درست کرده‌اند. این کتاب، جلد اول از یک مجموعه‌ی سه جلدی است و حدود پنجاه سال پیش چاپ شده. اما هنوز هم طرفداران زیادی دارد. هر سال به مناسبت انتشار این کتاب، طرفدارانش به خانه‌ی خانم نویسنده می‌روند تا ردی از این موجودات عجیب پیدا کنند.

ترجمه‌ی این کتاب به زبان فارسی، فرصت خوبی برای نوجوانان ایرانی فراهم کرده تا با این اثر کلاسیک آشنا شوند.

او هنوز اینجاست

نویسنده: هالی.ام. مگی

مترجم: میترا امیری

ناشر: پرتقال

۱۶۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: کنار آمدن با فقدان عزیزان، یادآوری اهمیت دوستی

« او هنوز اینجاست، کتابی است در ستایش دوستی و البته داستانی درباره‌ی از دست دادن یک دوست صمیمی. سوسی و گای، دو دختر ده ساله و دوست‌هایی صمیمی هستند. اما ناگهان اتفاق وحشتناکی رخ می‌دهد. یک روز که آن دو برای خرید با دوچرخه بیرون رفته بودند، گای تصادف می‌کند، از دنیا می‌رود و داغ بزرگی بر سوسی به جای می‌گذارد.

این کتاب، با زبان ساده و گویایی که دارد، به دنیای یک دختر ده ساله قدم می‌گذارد و احساسات و تقلاهای او برای کنار آمدن با مرگ دوستش به تصویر می‌کشد.

این کتاب برای موضوع از دست دادن مناسب است. مریبان می‌تواند درباره‌ی چگونگی مواجهه با رویدادهای غم‌انگیز زندگی با مخاطبان این کتاب گفت‌وگو کنند و با همکاری آن‌ها، راهکارهایی برای کنار آمدن با این شرایط ارائه دهند.

این کتاب را ممنوع کنید

نویسنده: الن گرتز

مترجم: سارا عاشوری

ناشر: پرتقال

صفحه ۲۰۵

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: ترویج کتابخوانی، تشویق به کنش‌گری، توجه به اهمیت حق آزادی بیان

شخصیت اصلی این کتاب دختری به نام امی آن است. دختری ساکت و کتاب‌خوان که بیشتر وقتش را در کتابخانه می‌گذراند و دوست دارد کتاب‌های مورد علاقه‌اش را چند بار بخواند. اما یک روز امی کتاب مورد علاقه‌اش را در کتابخانه پیدا نمی‌کند. کتابدار می‌گوید این کتاب را از قفسه‌ها جمع کرده‌اند چون مادر یکی از دانش‌آموزها به انجمن مدرسه پیشنهاد داده تا این کتاب و چند کتاب دیگر را ممنوع کنند. اما امی به خانم کتابدار می‌گوید این کتاب اصلاً نامناسب نیست و خواندنش خیلی هم لذت‌بخش است. خانم کتابدار پیشنهاد می‌دهد تا امی آخر هفته در جلسه‌ی انجمن شرکت کند و در مقابل معلم‌ها و پدر و مادرها، نظرش را درباره‌ی کتاب بگوید. امی برنامه‌های پدر و مادرش را جابه‌جا می‌کند تا هر طور شده او را به جلسه ببرند و کتاب مورد علاقه‌اش را برگرداند. اما در جلسه، هیچ چیزی نمی‌گوید. امی متوجه می‌شود دفاع کردن از عقایدش در برابر آدم‌های بزرگ‌تر از خودش کار راحتی نیست. اما این پایان کار نیست. او دوباره تلاش می‌کند هر طور شده کتاب‌های ممنوع را برگرداند.

باغبان شب

نویسنده: جان‌اتان آکسیبیر

مترجم: آرزو قلی‌زاده

ناشر: پرتقال

صفحه ۳۲۸

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تجربه‌ی لذت کشف و ماجراجویی

کیب و مولی، خواهر و برادری ایرلندی هستند که پدر و مادرشان آن‌ها را رها کرده‌اند. آن‌ها دنبال جایی برای زندگی می‌گردند و سرانجام، برای خدمتکاری به قصری قدیمی می‌روند که بزرگ و مرموز است. بچه‌ها برای جای خواب و یک لقمه نان حاضرند سخت کار کنند، اما مقصدشان جایی است که حتی خود مردم محلی از آن دوری می‌کنند. در این خانه یک در مرموز سبز وجود دارد که همیشه قفل است. ساکنان خانه هم رفتار مرموز و عجیبی دارند. آن‌ها رنگی پریده و چشم‌هایی سیاه و کم‌عمق دارند و انگار چیزی را از دیگران پنهان می‌کنند. مهم‌ترین اتفاقی که در قصر مرموز می‌افتد، رفت‌وآمد شبانه و پنهانی مردی است که به باغ می‌رود و از یک درخت مراقبت می‌کند؛ درختی که گویی می‌تواند آدم‌ها را به آرزوهایشان برساند. اما این درخت در عوض برآورده کردن آرزو، چیزی می‌خواهد؛ تکه‌ای از روح فرد آرزوکننده را. این کتاب را نه دقیقاً می‌توان کتابی ترسناک دانست و نه به طور دقیق کتاب فانتزی. بلکه چیزی در میانه‌ی آن‌هاست. این کتاب در سال ۲۰۱۵ به عنوان برگزیده انجمن ادبی بین‌المللی آمریکا و برگزیده انجمن کتابخانه‌های کانادا معرفی شده است.

باب دوست من

نویسندگان: وندی مس، ربکا استید

تصویرگر: نیکولاس گنن

مترجم: فرمهر امیردوست

ناشر: پرتقال

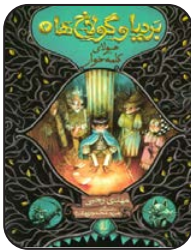
صفحه ۱۳۶

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: یادآوری اهمیت تخیل و مفهوم دوستی

«باب دوست من، کتابی است درباره‌ی دوستی و عشق به قصه‌ها و طبیعت. شخصیت اصلی این کتاب پسر نوجوانی به نام لیوی است که با پدر و مادرش در آمریکا زندگی می‌کند. مادر بزرگ لیوی در استرالیا زندگی می‌کند. آخرین باری که لیوی به خانه‌ی مادر بزرگ رفته بود، پنج سال داشت. حالا پس از مدت‌ها لیوی به خانه‌ی مادر بزرگ در استرالیا آمده. اما همه چیز تغییر کرده است. او در کمد اتاقش در خانه‌ی مادر بزرگ، یک دوست را جا گذاشته و آن را فراموش کرده است. دوست عجیب و غریبی به نام باب که خواننده گمان می‌کند حالا فراموش شده است. اما ماجرا چیز دیگری است. باب یک «چاه‌نشین» است و از افسانه‌های محلی آمده و از یک کتاب قصه‌ی قدیمی به ذهن لیوی راه پیدا کرده است. باور کردن افسانه‌ها در این کتاب به معنای اهمیت فرهنگ و زندگی بومی است که مدت‌هاست از یاد مردم رفته است. این افسانه‌ها را کودکان باور می‌کنند و به آن‌ها امید می‌بندند. در نهایت هم کودکان هستند که راه‌حلی برای گره زدن دوباره زندگی به فرهنگ بومی پیدا می‌کنند.

بردیا و گولاخ‌ها

شاهزاده‌ی شنل تشتکی

پیشگوی چشم نقره‌ای / هیولای کلمه خوار

نویسنده: مهدی رجبی

تصویرگر: مریم محمودی مقدم

ناشر: افق

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت اعتماد به نفس، یادآوری اهمیت کتاب خوانی، توجه به توانایی‌های کودکان با نیازهای ویژه

«ماجراهای این کتاب از جایی شروع می‌شود که آلبرت، همستر بردیا گم می‌شود. بردیا راهی گولاخستان می‌شود. ماجراهای زیادی را از سر می‌گذرانند در نهایت جای همسترها را پیدا می‌کند و همه را فراری می‌دهد. در انتهای کتاب اول بردیا موفق می‌شود برگردد اما گوش‌هایش بر اثر خوردن قلابی بزرگ می‌شود. بعد هم می‌فهمد خانم آسانسوری ناپدید شده و این شروع داستان تازه‌ایست که ماجراهای بردیا را به جلد‌های دیگر کتاب می‌کشاند. ماجراهای بردیا و گولاخ‌ها در جلد دوم و سوم هم ادامه پیدا می‌کند و مهدی رجبی، نویسنده‌ی این مجموعه گفته است که داستان‌های بردیا و گولاخ‌ها قرار است در چند جلد دیگر هم ادامه یابد.

برف و آفتاب (داستان بیژن و منیژه)

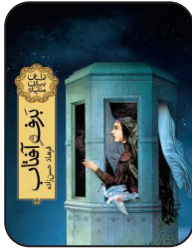
نویسنده: فرهاد حسن زاده

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی)

۱۰۷ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با متون کهن زبان فارسی در قالب بازآفرینی

این کتاب بازنویسی داستان بیژن و منیژه است. بیژن، پهلوان معروف ایرانی است که برای به بند کشیدن گرازها رفته و سرنوشت، او را در بند عشق منیژه، دختر افراسیاب، شاه توران، اسیر می کند. اما ایران و توران همواره با هم در جنگ هستند و معلوم نیست تکلیف این عشق چه می شود گویی عشقی است میان برف و آفتاب.

داستان سیر خطی ندارد. حسن زاده در ابتدای داستان به سراغ بخش معروف آن رفته که بیژن در چاه زندانی بود و منیژه در بالای چاه غمگین. بعد از آن، فلش بک می زند و ما را به کاخ کیخسرو می برد. جایی که بزمی به خاطر شکست تورانیان برپاست، اما گرازهای وحشی به باغ های ایرانی حمله کرده اند و پهلوانی باید به جنگ با آنها برود. اما در این مسیر، سرنوشت طور دیگری برایش رقم می خورد.

بلندی های نیناک

نویسنده: ناتالی بابیت

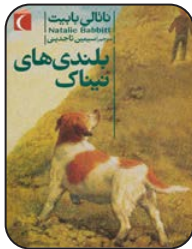
مترجم: سیمین تاجدینی

ناشر: محراب قلم

۸۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: مقابله با ترویج خرافات

بلندی های نیناک، داستانی است درباره ی خرافات و تأثیرات آن بر یک جامعه و پسری که برای مبارزه با آن دست به کار می شود. داستان از روستای اینستپ آغاز می شود که تنها به خاطر نمایشگاه پاییزه اش شهرت پیدا کرده. این نمایشگاه، هر سال پاییز مردم را از روستاهای دور و نزدیک به آنجا می کشاند. مردم برای شنیدن صدایی مخوف به این نمایشگاه می آیند! مردم فکر می کنند این صدا به موجودی خداگونه تعلق دارد و به همین دلیل برای آن ارزش زیادی قائل هستند. اما در این روستا، پسر نوجوانی زندگی می کند که نمی تواند به این راحتی داستان صدای مخوف کوه نیناک را باور کند. ارگان تلاش می کند راز صدا را کشف کند و به همین دلیل به سمت بلندی های نیناک می رود.

این کتاب در سال ۱۹۷۱، نامزد جایزه ی نیوبری شده است.

پسرک و جادوی مری پاپینز

نویسنده: الخاندر و پالوماس

مترجم: کیوان عیبی آشتیانی

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی)

صفحه ۲۰۰

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با چند صدایی، کمک به التیام رنج از دست دادن

« مری پاپینز پرستاری شگفت‌انگیز بود و از قدرت جادویی برخوردار بود. این کتاب هم با الهام از این شخصیت نوشته شده. شخصیت اصلی، پسری به نام گیل است که با پدرش زندگی می‌کند و بار دوری مادرش را بر دوش می‌کشد. تنها دوست او نازیا، دختری پاکستانی است. او با پسرها بازی و معاشرت نمی‌کند و این موضوع علاوه بر این که پدرش را آزار می‌دهد، نظر معلم و مشاور مدرسه را نیز جلب می‌کند. پسری است با تخیل قوی و علاقه‌ی زیادی به مری پاپینز دارد. اما دوری از مادر زندگی گیل و پدرش را دچار بحرانی جدی کرده است و در نهایت، جادوی مری پاپینز به کمک همه‌ی آن‌ها می‌آید. داستان چهار راوی دارد، یکی از راوی‌ها خود گیل است، یکی دیگر پدر، یکی معلم و آن دیگری مشاور مدرسه. نویسندگان با زبانی عاطفی رابط بین این چهار راوی می‌شود تا راز گیل‌مو را کشف کند، رازی که باعث می‌شود او بخواهد وقتی بزرگ شد مری پاپینز شود. کتاب پسرک و جادوی مری پاپینز برنده جایزه ملی ادبیات کودک و نوجوان در اسپانیا و همچنین جایزه خواکین رویرا در ادبیات نوجوانان شده است.

پسری که قبلاً بودم

نویسنده: آلی استندیش

مترجم: آدین شریعتی

ناشر: پرتقال

صفحه ۳۲۷

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تطابق با محیط جدید، غلبه بر عذاب وجدان و کنار آمدن با اتفاقات ناگوار

« داستان این کتاب درباره‌ی دو دوست است. دو دوست صمیمی سختی‌ها و خوشی‌های زیادی را با هم گذرانده‌اند و از یک خواهر و برادر به هم نزدیک‌ترند. اما یک اتفاق ناگوار آن دو را از هم دور می‌کند. کیسی از یک بلندی می‌افتد و خانواده‌اش او را به مرکز نگهداری ویژه می‌برند. ایتن متوجه می‌شود اوضاع دوستش خوب نیست و تنها با یک دستگاه زنده است. او که خودش را به خاطر سقوط کیسی از روی درخت مقصر می‌داند، تصمیم می‌گیرد فرار کند و به کیسی سر بزند. اما خانواده مانع او می‌شوند. سرانجام، خانواده‌ی ایتن به توصیه‌ی مشاور تصمیم می‌گیرند برای مدتی به شهر دیگری بروند. بعد از آن، ایتن به شهر پدربزرگش می‌رود. بعد از این، کتاب شروع به روایت زندگی جدید ایتن در خانه‌ی پدربزرگش می‌کند. کتاب پسری که قبلاً بود، داستانی است درباره‌ی پشت سر گذاشتن حوادث ناخوش آیند گذشته. گرچه ایتن نمی‌تواند فکر کردن به دوستش کیسی را رها کند، اما مجبور است خودش را با شرایط جدید وفق دهد و برای شروع زندگی جدیدش تلاش کند.

تابستان مرگ و معجزه

نویسنده: ویلیام کنت کروگر

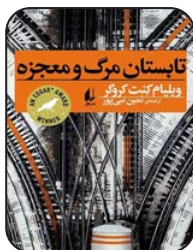
مترجم: ثمین نبی پور

ناشر: افق

۴۰۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با دوران گذار از نوجوانی

«این رمان، از زبان فرانک درام ما را به چهل سال پیش می‌برد. داستان کتاب با پیش‌گفتار فرانک بزرگسال آغاز و با کلام آخر او تمام می‌شود و آینه‌ای از موضوعات جنجالی چون سوگواری، نژادپرستی، ایمان، هم‌دلی و از همه مهم‌تر مواجه با مشیت هولناک الهی را در برابر مخاطب قرار می‌دهد. می‌توان گفت در کنار این موضوعات، مفهوم اصلی کتاب مرگ است. داستان از جایی شروع می‌شود که در یک تابستان، در شهری که فرانک و خانواده‌اش در آن زندگی می‌کنند، تصادف هولناکی رخ می‌دهد و پسری روی ریل قطار کشته می‌شود. بعد از آن در همان تابستان، مرگ به شکل‌های مختلف به شهر آن‌ها سر می‌زند. یک قتل رخ می‌دهد. کسی خودکشی می‌کند و سایه‌ی مرگ شهرشان را دربرمی‌گیرد. تابستان مرگ و معجزه را می‌توان کتابی معمایی-جنایی دانست. کتابی که توانست در سال ۲۰۱۴ جایزه‌ی ادگار آلن پو را برای نویسنده‌اش به همراه داشته باشد.»

تاریخ با طعم زغال اخته

نویسنده: یوسف قوجق

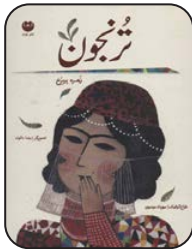
ناشر: سوره مهر

۳۴۸ صفحه

کاربرد: آشنایی با تاریخ معاصر ایران

گروه سنی: نوجوان

«یوسف قوجق در کتاب تازه خود به داستانی در دل تاریخ پهلوی و به ماجراهای دوران رضاشاه می‌پردازد جرقه نگارش این داستان، از علاقه یک زن و مرد به هم آغاز می‌شود؛ زن و مردی که دو روحیه متفاوت داشتند؛ زن که آنا صدایش می‌زنند، از مخالفان رضاشاه است اما مرد از قزاق‌ها و کهنه سربازهای او. این اثر برای گروه سنی نوجوان نوشته شده است. نویسنده تلاش دارد تا با استفاده از نثری شیرین، شخصیت‌پردازی و با استفاده از گفت و گوهای متعدد خواندن این اثر را برای مخاطب خود شیرین کند. قوجق در کتاب تازه خود از زوایای مختلف به ماجراها پرداخته است؛ از این جهت صداهای گوناگونی از این کتاب تازه به گوش می‌رسد.»

ترنجون

نویسنده: زهره پریرخ

تصویرگر: رضا دالوند

ناشر: توت

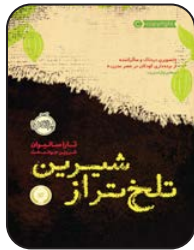
صفحه ۷۶

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با افسانه‌های ایرانی، پرورش قدرت تخیل

« داستان ترنجون، داستان دختر درخت ترنج است. امیرزاده ترنجون را به همسری می‌گزیند؛ اما ترنجون هم آزمونی دارد. او یک تکه از خیال امیرزاده را می‌خواهد.

محور داستان ترنجون، ساختارشکنی است. ترنجون همراه امیرزاده می‌رود اما چون امیرزاده به انتظار نمی‌نشیند. ترنجون با باد می‌رود تا آب و خاک و آفتاب را ببیند. پیشامدهای روزگار پیش می‌آید و آبدیده به کوشک نزد امیرزاده می‌رود. خادمکی را که کنار چشمه پیدا کرده به کوشک برده است. خادمک می‌خواهد جای ترنجون را بگیرد. اما نه رنگ‌بوی ترنجون را دارد و نه خلق و خویش را. پس وقتی ترنجون به کوشک می‌آید خادمک گمشده‌ای میان انتخاب‌های خودش است. ترنجون کتابی تصویری برای کودکان بالای دوازده سال است.

تلخ تر از شیرین

نویسنده: تارا سالیوان

مترجم: شروین جوانبخت

ناشر: پرتقال

صفحه ۳۰۰

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با وضعیت کودکان کارگر در مزارع کاکائو، تشویق به کنش‌گری، مقابله با کار کودکان

« شاید شما هم وقتی غمگین هستید به شکلات پناه می‌آورید تا زندگی‌تان را شیرین کند و برای چند لحظه غصه‌هایتان را از این ببرد. اما در این کتاب، شکلات باعث شده زندگی نوجوانان زیادی تلخ شود. داستان کتاب از یک اردوگاه کار اجباری در آفریقا است. شخصیت‌ها اصلی این رمان آمادوی ۱۵ ساله و برادر ۸ ساله‌اش سیدو هستند که برای پیدا کردن کار، خانواده‌شان در مالی را ترک کرده و به ساحل عاج آمده‌اند. اما آن‌ها از یک مزرعه کاکائو سردر آورده‌اند که بدون هیچ دستمزدی مجبور به کار هستند.

دختر نوجوانی به نام خدیجه حاضر نیست در مزرعه بماند. او به دنبال راهی است برای رهایی. آمادو و سیدو بعد از دیدن تلاش‌های خدیجه ترغیب می‌شوند تا او را همراهی کنند و از این شرایط نجات پیدا کنند.

ماجریایی که در کتاب اتفاق می‌افتد، یعنی برده‌داری مدرن و سواستفاده از کودکان برای کار در مزارع، کاملاً واقعی است. پرورش دهندگان مزارع کوچک درآمد ناچیزی از تولیدشان به دست می‌آورند و برای پرداخت هزینه‌های خودشان هم درآمد کافی ندارند چه برسد به دستمزد کارگرهایشان. حلقه‌های جرائم سازمان‌یافته در مرز ساحل عاج همچنان آزادانه دخترها و پسرها را قاچاق می‌کنند و کودکان به کار اجباری واداشته می‌شوند.

تو تنها نیستی

نویسنده: جکلین وودسون

مترجم: میترا امیری

ناشر: پرتقال

۱۵۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با مفاهیمی چون عدالت، آزادی، تبعیض نژادی و ...

«نمی‌دانم چه اتفاقی افتاد که خانم لاورن تصمیم گرفت بگذارد یک ساعت پایان هر روز را در کلاس «آرت» دور هم جمع شویم و حرف بزنیم. چرا ما شش نفر؟ چه چیزی در ما بود که از بقیه‌ی کلاس جدایمان می‌کرد؟ شاید به خاطر همه‌ی تجربه‌هایی که از تبعیض نژادی، مهاجرت، جای خالی والدین و فوت عزیزانمان به دست می‌آمد. شاید اولش دوست نداشتیم در کلاس هنر قدیمی یک ساعت دور هم بنشینیم و فقط از چیزهایی که توی ذهنمان می‌گذرد حرف بزنیم. اما کمی بعد احساس کردیم چقدر خوب است که می‌توانیم از دغدغه‌ها و دل‌نگرانی‌هایمان حرف بزنیم و حتی به هم کمک کنیم. شاید در آن روزهای سخت و عجیب حرف‌زدن همان داروی نجات‌بخش ما از غم و اضطراب بود. حرف‌زدن با همدیگر علاوه بر این که ما را به هم نزدیک و دلگرم کرد امیدوارمان می‌کرد که همیشه ممکن است لحظه‌ای بعد اتفاقی خوب بیفتد و زندگی تغییر کند.»

جنگ بزرگ خانه درختی

نویسنده: لیزا گراف - تصویرگر: شویان گاراگر

مترجم: شیما شریعت

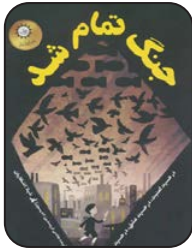
ناشر: شهر قلم

۲۴۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: ایجاد گفت‌وگو بین کودکان و بزرگ‌سالان، بهبود روابط فردی

«پدر و مادر وینی طلاق می‌گیرند و هر کدام از آن‌ها سه روز هفته از وینی مراقبت می‌کنند و چهارشنبه‌ها روزی است که او باید به‌تنهایی در این خانه درختی زندگی کند. پدر و مادرش مدام در حال مسابقه دادن هستند که وقتی وینی با آن‌هاست، بیشتر خوش بگذرد که باعث می‌شود نه به وینی خوش بگذرد نه به تکالیفش برسد. خیلی اتفاقی نامه‌ای به وینی می‌رسد که متوجه می‌شود خانه‌ی درختی او در کشور دیگری قرار دارد؛ پس او مجبور نیست وقتی در خاک آمریکا نیست، به حرف پدر و مادرش گوش بدهد. وینی آنجا می‌ماند تا تکالیفی را انجام بدهد که آقای معلم به او داده تا بتواند کلاس پنجم را بگذراند. کم‌کم هم‌کلاسی‌های وینی هم می‌آیند و در خانه‌ی درختی می‌مانند. آن‌ها وارد جنگی با پدر و مادر می‌شوند. خواسته‌هایشان را می‌نویسند، ولی پدر و مادر به آن‌ها اهمیت نمی‌دهند. سرانجام وینی با کمک دایی‌اش راهی پیدا می‌کند تا بچه‌ها به خانه‌هایشان برگردند. همچنین راهی پیدا می‌کند که خودش به خواسته‌ی دلش برسد، یعنی حضور هم‌زمان پدر و مادرش روی درخت. آیا پدر و مادرش گوش می‌دهند؟ آیا دست از رقابت بر می‌دارند؟ آیا وینی به کلاس بعدی می‌رود؟ این کتاب را می‌توان برای گفت‌وگو درباره‌ی قوانین، رقابت، رقابت ناسالم، حقوق و وظایف افراد خانواده در قبال یکدیگر، انعطاف‌پذیری در تکالیف، داشتن بینش هنری، خواسته‌ها و جوهر خواسته‌ها به کار برد.»

جنگ تمام شد

نویسنده: دیوید آلموند

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: ایران یان

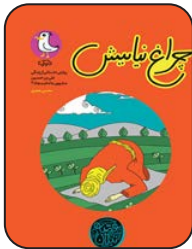
۱۲۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: ترویج صلح و انسان دوستی

«جنگ تمام شد، کتابی است که با لحن شاعرانه، از صلح می‌گوید، آن هم صلحی که تنها شبیه روایست و رسیدن به آن خیلی دور به نظر می‌رسد. دیوید آلموند این کتاب را به مناسبت یکصدمین سال پایان جنگ جهانی اول نوشته است.

در صفحات اولیه‌ی کتاب تصویر پرنده‌هایی در حال پرواز را می‌بینیم. پرنده‌هایی که نماد صلح هستند. بعد از آن، جان از کارخانه‌ی مهمات‌سازی می‌گوید مادر جان و بسیار دیگری از مردم دهکده در آن کارخانه کار می‌کنند و هر روز مشغول ساختن تعداد بیشتری اسلحه و بمب هستند. جان به یاد نمی‌آورد زندگیشان قبل جنگ چطور بوده. پدرش هم در جایی دور مشغول جنگ است. معلم جان می‌گوید آلمانی‌ها شرور هستند و باید از آن‌ها نفرت داشت. او جنگ را دوست ندارد. کتاب به خوبی توانسته درگیری‌های ذهن یک پسر نوجوان از صلح را به تصویر بکشد، آن هم در زمانی که همه‌ی اطرافیانش از جنگ حرف می‌زنند و می‌خواهند آلمانی‌ها را نابود کنند. تصاویر مینیمال و سیاه و سفید که به خوبی با فضای کتاب هماهنگی دارند. خواندن این کتاب فرصت مناسبی برای نوجوانان فراهم می‌کند تا نظراتشان را درباره‌ی جنگ و صلح با هم به اشتراک بگذارند.

جراغ نیایش

نویسنده: محسن هجری

ناشر: سوره مهر

۱۶۱ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با زندگی امام سجاد

«این کتاب به روایت ابعاد مختلف زندگی امام سجاد (ع) به‌ویژه زندگی اجتماعی این حضرت می‌پردازد، این‌که امام سجاد (ع) با مردم چگونه مراوده می‌کردند و چطور نگاه مکتبی خود را به زندگی وارد کرده بودند. نویسنده در این اثر تمام تلاش خود را کرده تا از کلیشه فاصله گرفته و رابطه ملموسی بین مخاطب و سوژه برقرار کند. یکی از معضلات بزرگ در تمام کتاب‌های مذهبی نوع بیان قصه است، اما این اثر بیانی صمیمی و دور از تکلف دارد. بیش از یکسال زمان صرف تحقیق و نگارش این اثر مذهبی شده است و همه‌ی اخبار و روایات در منابع موثقی دارند.

این اثر زمانی را به تصویر می‌کشد که بعد از پیامبر، مسلمانان با شکست‌های زیادی روبه‌رو شده‌اند. امّا کشیدن شمشیر راه درستی برای اداره‌ی جامعه نیست. در این شرایط دشوار، چه کسی باید مردم را نجات دهد و به منزل مقصود برساند؟

چشم‌های سبز هی هوهاما

نویسنده: ریحانه جعفری

ناشر: شهرستان ادب

۱۵۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: طرح دغدغه‌های نوجوانان در دوران بلوغ

«**شخصیت اصلی کتاب «چشم‌های سبز هی هوهاما» پسر نوجوانی به نام کیوان لولاگر است که پدرش ورشکست شده و حالا فراش مدرسه شده است، حتی گاهی وقت‌ها دست‌فروشی هم می‌کند. به همین خاطر هم مادر کیوان از خانه رفته و پیش مادر بزرگ زندگی می‌کند. کیوان خواهری دارد که تا اواسط داستان رابطه‌ی خوبی با او ندارد. به همی این‌ها، مشکلات شخصی کیوان را هم اضافه کنید. گربه‌ای مرغ‌عشق‌های او را خورده و همین باعث شده کیوان بخواهد از تمام گربه‌های دنیا انتقام بگیرد. اما این انتقام‌ها بی‌جواب نمی‌ماند. گربه‌های محل تصمیم می‌گیرند او را جادو کنند که دم در بیاورد. حالا کیوان در کنار تمام این مشکلات، یک دم درآورده که برای خلاص شدن از آن باید چهار خون را پشت سر بگذارد. چهار خوانی که زمینه‌ساز تغییراتی اساسی در او می‌شوند.**

این کتاب، با داستان فانتزی و هیجان‌انگیزش، لحظات لذت‌بخش و پرماجرایی را برای مخاطب به وجود می‌آورد. علاوه بر آن پیام‌هایی دارد پیام‌هایی درباره‌ی آزار ندادن حیوانات و گوش دادن به صدای درون، خوبی کردن به دیگران و اهمیت دادن به وجدان!

دانشنامه محیط زیست

پدیدآورندگان: هنریک مجنونیان، بهرام حسن زاده کیابی، شکوه حاجی نصرالله

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۲۲۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با اصطلاحات زیست محیطی، دانش افزایی

«**این کتاب نخستین جلد از دانشنامه‌ی محیط زیست است که با ارائه‌ی ۸ مقاله‌ی الفبایی با موضوعات زیست‌محیطی برای نوجوانان منتشر شده است.**

جلد اول این مجموعه تنها حرف "آ" را دربرمی‌گیرد به موضوعاتی چون آب، آبیان، آتش‌سوزی جنگل، آلاینده، آلودگی، آمایش سرزمین، آموزش محیط‌زیست و... می‌پردازد. یکی از بخش‌های مهم این کتاب در کنار مقالات، بخشی با عنوان "چگونه از کتاب استفاده کنیم" است که به خوبی می‌تواند مخاطب نوجوان را با شیوه‌ی مراجعه به مقالات، جست و جوی اطلاعات و نمایه‌ها آشنا کند.

هم‌چنین از نکات مثبت این کتاب می‌توان به عکس‌های خویش اشاره کرد که توسط بیش از ۴۵ عکاس موفق ایرانی ثبت شده است.

این کتاب در سال گذشته، در بخش «علوم و فنون کودک و نوجوان» به‌عنوان نامزد دریافت جایزه کتاب سال معرفی شد.

دانشنامه‌ی اخترشناسی

نویسنده: علی بشردانش

ناشر: افق

۳۰۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با کیهان و نجوم

« این مجموعه شامل اطلاعات گسترده‌ای در زمینه‌ی دانش نجوم و اخترشناسی است. آیا سیاهچاله، سفیدچاله، ماده‌ی تاریک یا انرژی تاریک وجود دارد؟ ستارگان پرنور و مشهور آسمان شب چه نام دارند؟ برنامه‌ی آپولو چیست؟

پاسخ همه‌ی این پرسش‌ها را می‌توانید در دانش‌نامه‌ی اخترشناسی بیابید.

این کتاب شامل بیش از ۱۰۰۰ واژه دربار‌ی علم اخترشناسی جدید و قدیم می‌شود و حدود ۷۰۰ عکس از پدیده‌های نجومی را دربر می‌گیرد. هم‌چنین در این کتاب با کهکشان‌ها، سحابی‌ها، ستارگان و دنباله‌دارها و بسیاری از دانشمندان این حوزه آشنا می‌شوید. این کتاب مطالب جالبی دربار‌ی صورت‌های فلکی و صورت‌واره‌ها، منظومه‌ی شمسی، سیاره‌های آن‌ها شامل می‌شود.

دزد دقیقه‌ها

نویسنده: داوید لوئانو

تصویرگر: داوید گیروا

مترجم: کژوان آبهشت

ناشر: هویا

۲۵۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت و سرگرمی، تشویق به کنش‌گری

« شخصیت اصلی کتاب دزد دقیقه‌ها پسر نوجوانی به نام ادو است که روز تولدش از تقویم حذف می‌شود! مقام‌های دولتی کشور او تصمیم می‌گیرند یک روز را از تقویم حذف کنند و آن روز ۶ اکتبر است. یعنی دقیقاً روز تولد ادو! اما ادو که نمی‌تواند تحمل کند روز تولد نداشته باشد و از خیر جشن و کادو بگذرد، تصمیم می‌گیرد برای برگرداندن روز تولدش به تقویم، دست به کار عجیبی بزند!

او در این راه با یک فروشنده‌ی اجناس ممنوعه آشنا می‌شود، کسی که می‌خواهد به ادو کمک کند تا نقشه‌ی عجیبش را عملی کند. ادو می‌خواهد حس لحظه‌های شاد را بدزدد و به این طریق یک روز تولد شاد برای خودش دست و پا کند. اما ادو نمی‌داند دزدیدن لحظه‌های شاد دیگران، چقدر ممکن است سخت و پردردسر و عجیب باشد!

دست نوشته‌های مرد نقابدار

نویسنده: کامیار نعمت‌اللهی

ناشر: محراب قلم

۹۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با شخصیت و زندگی ابونصر فارابی، تشویق به علم آموزی

« کتاب دست نوشته‌های مرد نقابدار به معرفی زندگی ابونصر فارابی برای نوجوانان می‌پردازد. در این داستان، این دانشمند و فیلسوف ایرانی، با خواندن دست نوشته‌های مرد نقابداری به نام شهریار به گذشته‌های دور در زندگی خود سفر می‌کند و ماجراهایی را تجربه می‌کند.

ابونصر فارابی را بیش از هر چیزی به عنوان نخستین فیلسوف بزرگ اسلامی و با لقب معلم ثانی می‌شناسیم. آثار پر شمار فارابی موضوعات مختلفی مانند اخلاق و منطق ما بعد الطبیعه و سیاست و.. را در بر می‌گرفته که بسیاری از آن‌ها به دست ما نرسیده است. کتاب موسیقی کبیر او مهم‌ترین رساله‌ی نظری موسیقی در سده‌های میانه به شمار می‌آید.

دختر انار

نویسنده: ایشا سعید

مترجم: فاطمه پارسا

ناشر: پرتقال

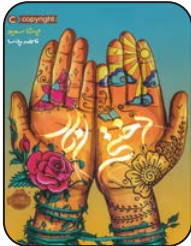
۲۱۱ صفحه

گروه سنی: نوجوان

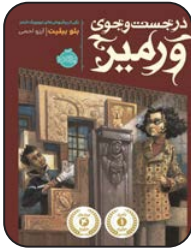
کاربرد: آشنایی با شرایط زندگی کودکان پاکستانی، ایجاد حساسیت نسبت به حقوق زنان

« روی جلد کتاب، دست‌های یک دختر را می‌بینیم. دست‌هایی حنا بسته و زیبا که یک رشته خار کلفت دورشان پیچیده شده. از همین جا می‌توان فهمید کتاب درباره‌ی بالا و پایین‌ها و کشمکش‌های یک دختر جوان است. امل، دختری پاکستانی است که دوست دارد یک روز معلم شود. او در یک دهکده‌ی کوچک و دورافتاده زندگی می‌کند. او تشنه‌ی خواندن و یاد گرفتن و عاشق شعر و نوشتن است. او معلمش را بی‌اندازه دوست دارد و در مدرسه ساعت‌های بیشتری را کنار معلمش می‌ماند و به او در تمیز کردن کلاس کمک می‌کند. اما به عنوان دختر بزرگ خانه در یک خانواده‌ی سنتی، وظایف زیادی به عهده دارد. مادرش بعد از به دنیا آوردن چهارمین دختر، دچار افسردگی می‌شود. به همین دلیل، امل به خواست پدرش مجبور می‌شود مدرسه رفتن را به وقتی دیگر موکول کند، غافل از این‌که این تصمیم ماجرای زندگی امل را به کلی دستخوش تغییر می‌کند.

کتاب داستانی عمیق، تلخ و درعین حال امیدبخش را روایت می‌کند. قهرمان داستان، با وجود تمام ترس‌ها و محدودیت‌ها بارها دست به انتخاب می‌زند و همیشه سعی می‌کند بهترین راه را انتخاب کند. از همه مهم‌تر امل دختر نیست که ظلم را نمی‌پذیرد و در برابر آن سکوت نمی‌کند. سکوت نکردن او دهی را از ظلم پسر خان نجات می‌بخشد.

در جست وجوی ورمیر

نویسنده: بلو بیلیت

مترجم: آرزو احمی

ناشر: پرتقال

۲۲۵ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با آثار یوهانس ورمیر

نقاش، بالارفتن دقت، برانگیختن روحیه‌ی پرسشگری

« داستان کتاب از جایی شروع می‌شود که یکی از آثار ورمیر، نقاش معروف هلندی قرن هفدهم میلادی، توسط سارقی دزدیده می‌شود. با پخش شدن این خبر، دختری به نام پترا آندلی به همراه دوستش کالدر پیلی، تصمیم می‌گیرند دنبال این اثر بگردند و هرطور شده آن را پیدا کنند. پترا ذهنی دقیق دارد و کالدر پسری به شدت عملگرا است. اما در طی ماجراهایی که در مسیر پیدا کردن تابلو برای آن‌ها پیش می‌آید، آن‌ها مجبور به حل معماهای ریاضی پیچیده‌ای می‌شوند.

این کتاب در ژانر پلیسی و ماجراجویی نوشته شده، اما در کنار تمام هیجان‌هایی که دارد، به خوبی نوجوانان را به هنر و ریاضیات نزدیک می‌کند!

خانم بلو بیلیت، نویسنده‌ی کتاب، برای نوشتن این کتاب برنده‌ی جایزه‌ی بهترین کتاب برای کودکان شده است.

دشت متلاطم

نویسنده: علی اکبر کرمانی نژاد

ناشر: محراب قلم

۳۱۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با فرهنگ مردم بلوچ، آیین‌ها و روایات محلی؛ تشویق به کنشگری و دفاع از حق

« شخصیت اصلی این کتاب، پسر نوجوانی به نام کاکایی است. سعید خان، پدر کاکایی، یکی از خان‌های بزرگ بلوچ روزی متوجه می‌شود تعدادی از خان‌های بلوچ برای درآمد بیشتر به قاچاق مواد مخدر مشغول هستند. خان‌های دیگر که نمی‌توانند مزاحمت‌های سعیدخان را تحمل کنند، سعی می‌کنند هرطور شده او را از سر راهشان بردارند. یک شب هیبت خان، یکی از دوست‌های نزدیک سعیدخان، به شکل مشکوکی به قتل می‌رسد. سعیدخان که نمی‌تواند بی‌گناهی خود را اثبات کند، فرار می‌کند. کاکایی که یقین دارد این ماجرا توطئه‌ی خان‌های دیگر است، تمام تلاشش را می‌کند تا بی‌گناهی پدر را اثبات کند. اما هیچ مدرک و دلیل مشخصی برای این ادعا وجود ندارد. بعد از آن نوبت به خاله بلقیس می‌رسد تا نقشش را در پیش بردن داستان ایفا کند. او که قدرت جادویی دارد، وردی می‌خواند و کاکایی را برای مدت کوتاهی همراه یک گردباد به گذشته می‌فرستد. او به شبی که هیبت خان به قتل رسیده می‌رود تا ماجرا را با چشم خود ببیند و قاتل اصلی را بیابد. آیا کاکایی می‌تواند پدر را از این مخمصه نجات دهد؟

دلک ماهی: درباره‌ی زندگی، مرگ... و ماهی

نویسنده: آلن دورانت

مترجم: ساره ارض پیمان

ناشر: شهر قلم

۱۸۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: پذیرش مرگ نزدیکان، پرورش قدرت تخیل

این کتاب، با داستان سوررئالی که دارد، ما را با یک خانواده همراه می‌کند و ماجراهای آن‌ها و روابط و از دست دادن‌ها را برایمان توصیف می‌کند. پدر داک حالا هفت روز می‌شود که در اثر حمله قلبی از دنیا رفته. اما دوباره ظاهر می‌شود. داک متوجه می‌شود پدرش تبدیل به یک دلک ماهی شده و در آکواریوم کنار سفره ماهی‌ها بالا و پایین می‌رود. داک هرروز کنار آکواریوم می‌رود و با پدرش حرف می‌زند. از آنجایی که مادر داک در اندوه پدر سوگوار است و حال خوبی ندارد، داک تصمیم می‌گیرد داستان تبدیل پدرش را فعلا به مادرش نگوید. با این حال تا جایی که می‌تواند به آکواریوم می‌رود تا پدرش را ببیند. او در رفت و آمدهایش به آن‌جا با ویولت آشنا می‌شود. ویولت و داک در ابتدا رابطه‌ی خوبی ندارند اما وقتی آکواریوم محلی تهدید به بسته شدن می‌شود، از آنجایی که داک نمی‌تواند اجازه دهد پدرش به خطر بیفتد، همراه با ویولت دست به کار می‌شود تا جلوی بسته شدن آکواریوم را بگیرد.

کتاب دلک ماهی، داستانی تکان‌دهنده درباره‌ی از دست دادن است. داستانی که با خیال‌انگیزی فراوانش مخاطب را تا صفحه‌ی آخر شگفت‌زده می‌کند.

راز دژ کلات - شاهزاده اژدها

نویسنده: آتسا شاملو

ناشر: انتشارات نمایش

۷۲ صفحه

کاربرد: آشنایی با قالب نمایشنامه، اجرای نمایش

گروه سنی: نوجوان

این کتاب شامل دو نمایشنامه می‌شود که به مناسبت بیست و پنجمین جشنواره‌ی بین‌المللی کودک و نوجوان منتشر شده است. در نمایشنامه‌ی راز دژ کلات از زاویه‌ی دیگری به داستان سیاوش پرداخته است و منبع خوبی برای آشنایی مخاطب با داستان‌ها و شخصیت‌های شاهنامه است. داستان دومین نمایشنامه براساس یک افسانه عامیانه ایرانی نگاشته شده است. پادشاهی صاحب فرزند نمی‌شود تا این‌که پس از سال‌ها خداوند به او فرزندی عطا می‌کند. وزیر و پزشک دربار که طمع تاج و تخت پادشاه را دارند، با دادن داروهایی به ملکه باعث می‌شوند فرزند غیرعادی و زشتی به دنیا بیاورد.

راز سر به مهر شهرنواز

نویسنده: معصومه یزدانی

ناشر: پرندۀ آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

۱۵۸ صفحه

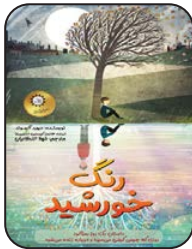
گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با اساطیر ایرانی

« شهرنواز که در شاهنامه دختر جمشید بود، بعد از شکست جمشید، به اسارت ضحاک ماردوش درمی آید. اما برای او ماجراهایی رخ می دهد که تلاش می کند آن را از فرزندانش پنهان کند.

شخصیت اصلی کتاب دختر پانزده ساله ای به نام ویستا است که چشم هایی با رنگ های تابه تا دارد. روزی مادر را مار نیش می زند و ویستا مجبور می شود برای نجات جان او وارد شهری شود که هیچ گاه اجازه ورود به آن را نداشته. شهری پر از راز و جادو و نفرین و مرگ. در آن شهر پادشاهی وجود دارد که به دنبال گنجینه شهرنواز است و می داند راز پیدا کردن این گنجینه در چشم های ویستا نهفته است. ویستا بعد از ورود به شهر میفهمد پدرش چه کسی بوده و متوجه راز به دنیا آمدنش می شود.

راز سر به مهر شهرنواز کتابی است که یک افسانه ی تاریخی را برای نوجوانان بازگو می کند و از یک انتخاب می گوید. از انتخاب بین خوبی و بدی، علم و جادو، ماندن و رفتن و در نهایت، انتخاب رسیدن به بلوغ کمال.

رنگ خورشید

نویسنده: دیوید آلموند

مترجم: شهلا انتظاریان

ناشر: ایران بان

۱۸۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت تفکر فلسفی، برانگیختن روحیه ی کشف و پرسشگری

« دیوید آلموند، مارکز ادبیات کودک و نوجوان، در این اثرش نیز که سبک رئالیسم جادویی دارد، مانند بیشتر آثارش زبان خاص و بی نظیری دارد. این کتاب، مرز بین خیال و واقعیت را از بین می برد و ما را با مفاهیمی چون مرگ، جنگ، بلوغ و ... مواجهه می کند، البته با ذهنیتی فلسفی به مسائل.

داستان از یک روز تابستانی شروع می شود. دیوی قتل را مشاهده می کند. دیوی که به تازگی پدرش را از دست داده، سفری را شروع می کند او و دوستش حدس می زنند قاتل کیست. سرانجام دیوی به یک چشمه می رسد. چشمه ای که قبلا با پدرش آنجا می رفته و پدرش را در آنجا می بیند.

دیوید آلموند در کتاب رنگ خورشید، ما را به یک سفر می برد. سفری که قرار است در انتهایش تجربه های زیادی کسب کنیم و به موضوعاتی چون جنگ و فقدان، دید تازه تری پیدا کنیم.

روح عزیز

نویسنده: مینو کریم زاده

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوان

۲۰۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: ارزش همدردی و مهربانی

ماجرای این رمان از دل یک خانواده‌ی معمولی در تهران شکل می‌گیرد. داستان از جایی شروع می‌شود که مادر آرش با وسواس مشغول تمیز کردن خانه در آخرین روزهای سال است. آرش به مادرش قول می‌دهد تا برای آویزان کردن پرده به او کمک کند. آرش با دوستش، حامد، مشغول تدارک برای چهارشنبه سوری می‌شود و وقتی به خانه می‌رسد، با صحنه‌ی ناگواری روبه‌رو می‌شود. مادرش از روی نردبان افتاده و این حادثه‌ای است که قرار است بر عید آرش سایه بیندازد و همه چیز را تغییر دهد. داستان روح عزیز، روابط بین انسان‌ها را به تصویر می‌کشد و نشان می‌دهد یک اتفاق ناگوار، چگونه می‌تواند با تمام بدی‌هایش آن‌ها را به هم نزدیک کند. نویسنده در پیش بردن ماجرا، بیشتر از هر چیزی از هر چیزی از گفت‌وگوی بین شخصیت‌ها استفاده کرده که زمینه را برای شناخت روحیات درونی آن‌ها فراهم کرده است.

روزی پرنده‌هایی

نویسنده: سالی جی. پلا - تصویرگر: جولی مک لافین

مترجم: شیماسینی

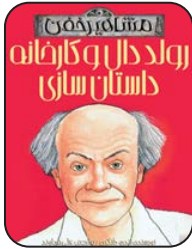
ناشر: شهر قلم - ۳۱۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: دعوت به مشاهده‌ی عمیق جهان، نمایش اثرات مخرب جنگ

شخصیت اصلی این کتاب پسر نوجوانی به نام چارلی است که شاید شبیه بقیه‌ی پسرهای هم سنش نباشد. چارلی وسواس دارد و نمی‌تواند هر چیزی را تحمل کند. او دوست دارد زندگی‌اش ساده و مشخص باشد و همه چیز منظم و درست سر جای خودش باشد. چارلی اصلاً از اتفاقات غیرمنتظره که زندگی‌اش را تغییر دهند خوشش نمی‌آید. اتاق چارلی همیشه تمیز و مرتب است، کتاب پرنده‌هایش، لوازم طراحی‌اش، غذاهای محبوبش و برنامه‌های روزانه همه دقیق و درست در جای درستشان قرار دارند. اما روزی یک اتفاق غیرمنتظره همه چیز را بهم می‌زند و زندگی چارلی را دگرگون می‌کند. پدر چارلی که یک خبرنگار جنگی است، در جنگ افغانستان مجروح می‌شود و بعد از آن باید برای درمان به بیمارستانی در آن سوی کشور منتقل شود. چارلی گرچه تمایل ندارد، اما مجبور است برای ملاقات پدر راهی آن سفر شود. آن هم سفری با خاخر شلخته‌اش، برادرهای دوقلوی سرکشش و یک دوست خانوادگی جدید و مرموز که پشت فرمان می‌نشیند و رانندگی می‌کند. بنابراین، این سفر هر چه باشد، آرام و بی‌دردسر نیست! چارلی برای این که از این سفر جان سالم به در ببرد، تصمیم می‌گیرد فهرستی از پرنده‌هایی که در سفر می‌بیند را تهیه کند. چارلی و پدرش در گذشته فهرستی داشتند از تمام پرنده‌هایی که دوست داشتند یک روز آن‌ها را ببینند. چارلی امید دارد تا با کامل کردن این لیست از پرنده‌ها، زندگی‌اش به روال عادی بازگردد. این کتاب که درون‌مایه‌ی ضد جنگ دارد، برنده‌ی جوایز زیادی شده است که از میان آن‌ها می‌توان به جایزه‌ی دالی‌گری اشاره کرد.

رولد دال و کارخانه داستان سازی

(از مجموعه‌ی مشاهیر خفن)

نویسنده: اندرو دانکین

مترجم: علی هداوند

ناشر: پیدایش

۱۹۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با زندگی یک نویسنده‌ی مشهور

این کتاب، یکی از جلد‌های مجموعه‌ی مشاهیر خفن است که قرار است ما را با خفن‌ترین مشاهیر دنیا آشنا کند. یکی از این مشاهیر رولد دال است. داستان‌نویس و فیلم‌نامه‌نویس بریتانیایی که به خاطر داستان‌هایی که برای کودکان و نوجوانان نوشته در دنیا معروف است. اما رولد دال علاوه بر این که نویسنده‌ی کتاب‌های معروف ماتیلدا، جیمز و هلوی غول‌پیکر و بسیار دیگری از کتاب‌های دوست‌داشتنی است، زندگی هیجان‌انگیزی داشته که شاید شبیه هیچ‌کدام از نویسنده‌های کودک نباشد. این کتاب به سراغ یادداشت‌های محرمانه‌ی رولد دال رفته و به چیزهایی پرداخته که شما را حسابی متعجب می‌کند. این کتاب کمک می‌کند عمق داستان‌هایش را بشکافید و به نیش و کنایه‌های تیتراهای دالی تلگراف پی ببرید!

ریحانه پیامبر

نویسنده: محسن نعاء

ناشر: جمکران

۱۱۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با وقایع زندگی حضرت زهرا (س)

حضرت زهرا (س) یکی از شخصیت‌های تأثیرگذار و مهم در تاریخ اسلام است که در مدت کوتاه زندگی خود گاهی به صورت کنش‌گرانه و گاهی غیرمستقیم نقش مهمی در تعریف جزئیات رویکرد دین اسلام با جامعه و انسان‌ها ایفا کرده است. و از طرفی به عنوان الگوی اخلاق و نیکوکاری شناخته شده است. این کتاب که درباره‌ی داستان‌های مربوط به زندگی حضرت زهرا (س) دختر پیامبر اسلام (ص) است با روایتی از چند ماه پیش از تولد ایشان و شبی شروع می‌شود که پیامبر در جمع اصحاب خود نشست‌اند و جبرئیل پیامی از سوی خداوند برای پیامبر می‌آورد و از او می‌خواهد که چهل روز دور از خانواده به عبادت بپردازد و به این ترتیب مخاطب داستان با زندگی حضرت زهرا از مدتی قبل از تولد آشنا می‌شود و تا بزرگسالی و شهادت ایشان در هجده سالگی با روای کتاب همراه می‌شود. نویسنده‌ی کتاب سعی دارد با زبان داستانی خود علاوه بر توصیف فضاهای، شرایط آن دوران را برای مخاطب به تصویر بکشد تا مخاطب با واقعیت‌های زندگی تنها فرزند پیامبر اسلام در فضایی ملموس آشنا شود.

زنان پیشرو

دبیران تألیف: الهام نظری، گلچهره سهراب

گروه تصویرگران

ناشر: هوپا

۱۱۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با زندگی مشاهیر زن ایرانی، تقویت اعتماد به نفس و توانمندی نوجوانان

«همه ما درباره‌ی انسان‌های تأثیرگذار در تاریخ ایران زیاد خوانده‌ایم. از امیرکبیر گرفته تا تمام مردان سیاستمدار و دانشمندان. اما سرگذشت زنان موفق ایرانی کمتر مورد توجه قرار گرفته است. در این کتاب گروهی سعی کرده‌اند اطلاعات مفیدی درباره‌ی زنان تأثیرگذار ایرانی جمع‌آوری کنند و نوجوانان را با زندگی آن‌ها آشنا کنند. در این کتاب زندگی پنجاه زن موفق ایرانی نوشته شده است. از هنرمند و نویسنده گرفته تا دانشمند، ورزشکار، کارآفرین، شهری و روستایی، به همه‌ی آن‌ها در این کتاب توجه شده است. این کتاب کمک می‌کند تا با زنان تأثیرگذار هم‌وطنمان آشنا شویم و به دختران این اطمینان را می‌دهد که به دنبال رویاهایشان بروند و با وجود محدودیت‌ها دست از تلاش برندارند. اما خواندن آن برای پسرهای نوجوان هم مفید است تا از نقش زنان در جامعه باخبر باشند و زنان موفق ایرانی را به چشم الگو نگاه کنند.»

سرزمین زاغ

نویسنده: کیت کانستبل

مترجم: ساجده تقی‌زاده

۲۴۸ صفحه

ناشر: هوپا

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت روحیه‌ی کشف و جست‌وجوگری

«شخصیت اصلی این داستان پسر نوجوانی به نام سیدی است. سیدی مجبور می‌شود همراه با مادرش، به شهر کوچکی مهاجرت کنند. سیدی اما در شهر جدید احساس تنهایی می‌کند. به مرور زمان دوست‌هایی پیدا می‌کند. لاجی و والتر که در ماجراهایش او را همراه می‌کنند. در شهر جدید سیدی متوجه چیزهای عجیبی درباره‌ی زندگی و گذشته‌اش می‌شود. او به همراه دوست‌هایش به گذشته سفر می‌کند و با رازی عجیب و جنایی درگیر می‌شود. او و دوستانش سعی می‌کنند راهی پیدا کنند تا خطاهای گذشته را جبران کنند. اما همه چیز خیلی عجیب است. عجیب‌تر از همه‌ی این‌ها، کلاغ‌هایی هستند که همه‌جا سر راهش سبز می‌شوند. این کتاب داستانی گیرا و گاهی دلهره‌آور دارد. داستان در دنیای بومی‌های استرالیا می‌گذرد. یکی از جذابیت‌های این داستان آشنایی با عقاید و باورهای مردمان بومی است. این باورها گرچه ریشه در گذشته‌ی همه‌ی انسان‌ها دارد اما با ورود زندگی خاکستری و شهری، از جان مردم رنگ باخته.»

سرقت مصلحانه و چند داستان دیگر

گردآورنده: مصطفی خرامان

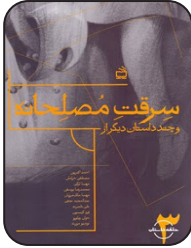
گروه نویسندگان و مترجمان

ناشر: مدرسه

۸۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با قالب داستان کوتاه

این کتاب، جلد سوم از مجموعه حلقه‌ی داستان است. حلقه‌ی داستان کوتاه، با هدف احیای نوع ادبی داستان کوتاه برای نوجوانان و تشویق نویسندگان به خلق داستان‌های کوتاه در نیمه نخست سال ۹۶ در انتشارات مدرسه شکل گرفته است. پیش‌تر جلد ۲ و ۱ از این مجموعه به نام‌های «برنده‌ی بازنده» و «تابع بی‌نهایت» چاپ شده است.

جلد سوم این مجموعه به نام سرقت مصلحانه، شامل ۷ داستان تألیفی و سه داستان ترجمه است. احمد اکبرپور، مصطفی خرامان، مهسا لزگی، محمدرضا یوسفی، مهسا ملک مرزبان، عبدالمجید نجفی، علی ناصری، فرد گیبسون، خوان ویلورو و نوشیو موری ده نویسنده‌ای هستند که آثارشان در این مجموعه منتشر و در دسترس خوانندگان قرار دارد.

این مجموعه داستان‌ها، نوجوانان علاقه‌مند به داستان‌نویسی را با قالب داستان کوتاه آشنا می‌کند و دید تازه‌ای برای خواندن این سبک ادبی به آن‌ها می‌دهد.

سوفار زرین

نویسنده: نیلوفر نیک بنیاد

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

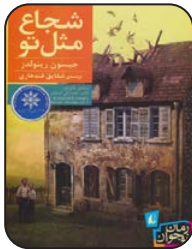
۱۰۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با اساطیر ایرانی

سوفار زرین ماجرای سه نوجوان به نام‌های کیان، مزدک و آناست که سعی می‌کنند دنیا را از نابودی نجات دهند. نیروی مقابل آن‌ها، اژدک، دانشمندی است که می‌خواهد تمام انسان‌ها را نابود کند. این اتفاق قرار است از طریق دستکاری کردن در روند طبیعت صورت بگیرد اما هوشیاری سه نوجوان داستان، یک مانع بزرگ بر سر راه است. در واقع داستان در زمان آینده اتفاق می‌افتد اما شخصیت‌های اصلی برای حل معمای قصه از قهرمان‌های اسطوره‌ای شاهنامه کمک می‌گیرند تا جلوی نابودی دنیا را بگیرند. اسطوره‌ای که در این کتاب به کمک کیان، مزدک و آنا می‌آید، جمشید، شاه اسطوره‌ای است. او با استفاده از دو وسیله‌ای که اهورامزدا برای گسترش دنیا به او داده، سوفار زرین و اشتر زرنشان، به یاری نوجوان‌ها می‌شتابد. سوفار زرین در واقع یکی از جلد‌های سه‌گانه‌ایست که در آن شخصیت‌ها ثابت و داستان‌ها متفاوت است و در هر جلد به یکی از اساطیر ایرانی اشاره شده است. دو جلد دیگر این مجموعه به نام‌های «دیوبند» و «رمز چینوت» را زهرا شاهی و معصومه یزدانی نوشته‌اند. هر یک از این کتاب‌ها داستان مستقلی دارد اما کلیت آن‌ها ماجرای نبرد خیر و شر و درگیری کیان و مزدک و آنا با اژدک است.

شجاع مثل تو

نویسنده: جیسون رینولدز

مترجم: شقایق قندهاری

ناشر: افق

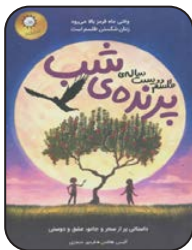
۴۰۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: بهبود رابطه بین اعضای خانواده، کمک به تعامل بین نسل‌ها

جینی و برادرش ارنی، دو پسری هستند که همیشه در شهر زندگی می‌کرده‌اند. پدر و مادر آن‌ها در آستانه‌ی طلاق هستند و این تابستان بچه‌ها را به خانه‌ی پدر بزرگ و مادر بزرگ می‌برند. آن‌ها که تا به حال ارتباط نزدیکی با پدر بزرگ و مادر بزرگشان نداشته‌اند، در این تابستان حقایقی را درباره‌ی خانواده می‌فهمند که پیش از این نمی‌دانستند. آن‌ها کنجکاو می‌شوند که چرا یک مرد پیر اسلحه نگه می‌دارد. اما پدر بزرگ معتقد است هر پسری که به ۱۴ سالگی می‌رسد، باید کار با اسلحه را یاد بگیرد تا بتواند شجاعت خود را ثابت کند. از نظر جینی کار با اسلحه جالب و هیجان‌انگیز است. اما برادر بزرگش ارنی دوست ندارد این کار را یاد بگیرد.

این رمان به مسائلی چون روابط خانوادگی، روابط بین نسل‌ها، جنگ و زندگی سیاه پوستان و مسئله‌ی بلوغ می‌پردازد. این رمان جوایز متعددی دریافت کرده است که از بین آن‌ها می‌توان به جایزه‌های جایزه‌ی کریکس (۲۰۱۶)، مدال افتخار کورتا اسکات کینگ (۲۰۱۷) و جایزه‌ی کتاب خانوادگی اشناپدر (۲۰۱۷) اشاره کرد.

طلسم دوپست ساله پرنده‌ی شب

نویسنده: آلیس هافمن

مترجم: فرمهر منجزی

ناشر: ایران بان

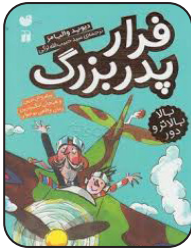
۱۹۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: توجه به ارزش دوستی، افزایش کنشگری

توویگ دختری لاغر و استخوانی است و کم حرف. در مدرسه دوستی ندارد. احساس می‌کند زندگی اش به طلسمی وابسته است که با عشق و دوستی شروع شده است. طلسمی که او و خانواده اش را منزوی کرده است. توویگ از زمانیکه یادش می‌آید در زندگی اش رازی داشته که باید در دل نگه می‌داشته. اما شاید بعد از این همه سال وقت آن رسیده باشد که به رازها و طلسم‌ها پایان دهد. آیا در این راه به دوست و همراهی نیاز دارد؟ شاید بدون این که بداند کسانی همواره در کنارش بوده‌اند. توویگ دوازده ساله چگونه می‌خواهد جادوی سیاه را از زندگی خود و خانواده اش دور کند؟ در این راه به چه حقایقی می‌رسد؟ چگونه ممکن است داستان زندگی افراد دیگری در سر نوشت او تاثیر داشته باشد؟

فرار پدربزرگ (بالا بالاتر و دور)

نویسنده: دیوید والیامز

مترجم: سید حبیب الله لژگی

ناشر: ذکر (کتابهای قاصدک)

۴۵۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: بهبود رابطه با سالمندان، لذت و سرگرمی

« کتاب فرار پدربزرگ، ماجراهای بامزه و شگفت‌انگیز جک و پدربزرگش را روایت می‌کند که در عین حال که می‌تواند مخاطب را بخنداند، پر است از امید برای زندگی.

پدربزرگ جک که در سال‌های جوانی، در طی سال‌های جنگ جهانی دوم، خلبانی شجاع بوده، حالا بعد از سال‌ها، آرزایمر گرفته و حافظه‌اش را از دست داده است. خانواده او را به یک خانه‌ی سالمندان می‌فرستند. خانه‌ی سالمندانی که مدیر آن زنی بدجنس به نام دوشیزه شواین است. اما بعد از مدتی، جک و پدربزرگش متوجه می‌شوند خانم شواین، نقشه‌هایی در سر دارد. پدربزرگ اما یک بار دیگر از توانایی‌اش در هدایت هواپیما استفاده می‌کند و با نوه‌اش نقشه‌ای می‌کشد تا از خانه‌ی سالمندان فرار کند و نقشه‌های خانم شواین را بر ملا کند. این داستان پرماجر، در سراسر دنیا طرفدارهای زیادی دارد. در سال ۲۰۱۷ نیز فیلمی از روی این کتاب ساخته شد که از تلویزیون انگلستان پخش می‌شد و با استقبال زیادی مواجهه شد.

فردوسی (از مجموعه‌ی مشاهیر خندان)

نویسنده: حمید عبداللهیان

تصویرگر: سید میثم موسوی

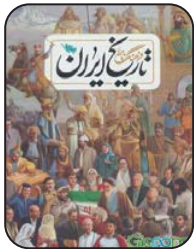
ناشر: میچکا (انتشارات مبتکران)

۱۹۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با زندگی فردوسی

« این کتاب، جلد دیگری از مجموعه‌ی مشاهیر خفن است. جلد‌های دیگر این مجموعه به معرفی مشاهیر خفن دیگری چون فردوسی، ابوعلی سینا و حتی مشاهیری که ایرانی نیستند چون رولد دال و آلبرت انیشتین پرداخته است. فرق این کتاب با سایر کتاب‌های زندگی‌نامه، لحن طنز آن و تصاویرش هستند که می‌تواند برای مخاطب، در هر سنی، جذاب باشد. از ویژگی‌های دیگر این کتاب که آن را متمایز می‌کند، تصاویر طنز و در عین حال گویا هستند. تصاویر ساده و مینیمال کتاب، در عین حال که به خوبی در پیشبرد کتاب کمک می‌کنند، کتاب را از لحاظ بصری نیز غنی کرده‌اند. حمید عبداللهیان، نویسنده‌ی کتاب، بعد از نوشتن جلد اول کتاب که به زندگی ابوعلی سینا می‌پرداخت، موفق شد نامزد نهایی جایزه‌ی کتاب سال شود. دومین جلد کتاب او به نام فردوسی که به تازگی منتشر شده، دارای اطلاعات جامع و کاملی از خالق اثر شاهنامه است.

فرهنگ‌نامه تاریخ ایران

نویسندگان: مجید میرزایی - کامیار عبدی - مهرداد ملک زاده

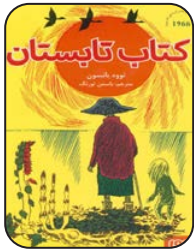
جعفر گلشن - محمدرضا سهرابی

ناشر: طلایی - ۳۲۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با فرهنگ و تاریخ ایران

فرهنگ‌نامه «تاریخ ایران» شامل تاریخچه و شرح رویدادهای مهم اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ایران از کهن‌ترین ایام تا امروز است که برای نوشتن هر کدام از دوره‌های تاریخی آن، از کارشناسان و پژوهشگران همان دوره استفاده شده است. ضمن این‌که علاوه بر منابع قدیمی به منابع جدید و به روز که مبتنی بر تازه‌ترین یافته‌های تاریخی و باستان‌شناسی هستند، مراجعه شده است. در این کتاب، ارائه تصویری هرچند موجز از تاریخ ایران، با تاکید بر ابعاد فرهنگی، هنری و انسانی نشان داده شده است. این کتاب از ابتدای شکل‌گیری ایران و زمان جداسازی قاره‌ها را در برمی‌گیرد. بحث دیرینه‌شناسی ایران به زبان ساده ارائه شده تا همگان از آن استفاده کنند. معماری اطلاعات این فرهنگ‌نامه خیلی جدید و بسیاری از مفاهیم به وسیله تصاویر نمایش داده شده است و در بخش پایانی کتاب، ایران در یک نگاه به طور فشرده نمایش داده شده است. فرهنگ‌نامه «تاریخ ایران» بیشتر به روند کلی تاریخ ایران پرداخته و وارد جزئیات نشده و لذا نگاه این فرهنگ‌نامه نگاه تمدنی است. یعنی به اتفاقات فرهنگی و تمدنی پرداخته و از این باب می‌توان این اثر را یک فرهنگ‌نامه متفاوت دانست. نزدیک به یک هزار تصویر در این کتاب تصویرسازی شده که جذابیتهای ایجاد کرده تا از دانش آموز دوره راهنمایی و خانواده‌ها تا سطوح عالی‌تر بتوانند از آن استفاده کنند. پاراگراف‌هایی به صورت کوتاه برای توضیح هر دوره تاریخی ارائه شده؛ همچنین نقشه‌های خیلی گویا و جداول به صورت چکیده در این کتاب آمده تا از نظر محتوا این فرهنگ‌نامه یک کار غنی و از نظر زیبایی نیز یک اتفاق جدید باشد.

کتاب تابستان

نویسنده: تووه یانسون - مترجم: یاسمن تورنگ

ناشر: هوپا - ۲۳۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: بهبود رابطه با سالمندان، تقویت روحیه‌ی جست‌وجوگری

کتاب تابستان، داستان رابطه‌ی شیرین بین سوفیاست و مادر بزرگش که اصلاً شبیه به بقیه‌ی مادر بزرگ‌ها نیست و هر کس که دلش، دوست دارد یک مادر بزرگ این‌چنینی داشته باشد. سوفیا قرار است یک تابستان را به همراه پدر و مادر بزرگش در جزیره‌ای در خلیج فنلاند بگذراند. سوفیا پرندهای وحشی را تماشا می‌کند، کتابی درباره‌ی کرم‌های خاکی می‌نویسد و ملوانان رهگذر را تماشا می‌کند. اما چیزی که زندگی سوفیا را در این تابستان خاص می‌کند، دوستی با مادر بزرگش است. که هم مهربان است و سختگیر و به سوفیا یاد می‌دهد در جزیره تحقیق کند و تجربه‌هایش را به او انتقال می‌دهد. با این‌که کتاب در سال ۱۹۷۹ نوشته شده، با وجود تغییراتی که تا امروز در جهان پیرامون اتفاق افتاده اما هنوز کتابی مهیج، زنده و بی‌نظیری به شمار می‌آید. همچنین نویسنده‌ی این اثر، در سال ۱۹۹۶ موفق به دریافت جایزه‌ی هانس کریستین آندرسن شده است.

کمیک استریپ های شهاب

نویسنده: علی آرمین

ناشر: جمکران

۱۴۰ صفحه

کاربرد: آشنایی با روش های تبلیغ دین

« شهاب، طلبه ای است که به اقتضای طلبگی و علاقه اش، باید برای تبلیغ دین، به منبر برود، اما هر وقت می خواهد برای جمعی صحبت کند دچار لکنت زبان شدید می شود و از ادامه سخنرانی باز می ماند. ناامید شدن جوان، عشقی عقیفانه و پاک و ارتباط با پدری بد اخلاق و خودرأی، مشکلات مالی و تصمیم گیری درباره آینده، زندگی شهاب را به مرز ناامیدی و دوری از مردم می کشاند.

پدر شهاب که با طلبه شدن پسرش مخالف بوده، با مشاهده ناتوانی او در منبر رفتن، طلبه شدن او را هم بی نتیجه یافته است و بهانه دیگری برای سرزنش کردن شهاب پیدا کرده است.

در نهایت شهاب از سوی اساتیدش به توجه به دارایی ها و توانایی های دیگرش تشویق می شود. وی که به واسطه نقاشی های کمیک استریپ به موفقیت های بین المللی دست پیدا کرده، متوجه می شود که نیاز نیست که حتماً برای تبلیغ دین منبر برود و می تواند از طریق هنرش مسائل معرفتی، ارزشی و اسلامی را تبلیغ کند

گوزن در کافی شاپ

شاعر: مریم اسلامی

تصویرگر: سالومه سیاح

ناشر: نردبان (شرکت انتشارات فنی ایران)

۲۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: توجه به محیط اطراف، توجه به حفظ محیط زیست

« معمولاً پرداختن به مسائل زیست محیطی، آن هم برای نوجوانان، مسئله ای مشکلی است. نوجوان هایی که به حرف های تکراری و شعاری گوش نمی دهند و تا پیش از این هم دغدغه های محیط زیستشان را نداشته اند. اما مریم اسلامی، از ابزار احساس استفاده کرده تا مشکلات را به تصویر بکشد و نوجوانان را دعوت کند تا از زاویه ای دیگر به این مشکلات نگاه کنند. در این کتاب با شعرهایی ساده کوتاه و محیط زیستی روبه روهستیم. این کتاب ۱۰ شعر کوتاه دارد که همه در قالب نو سروده شده است. در کنار هر شعر تصویری های خطی سالومه سیاح مفهوم شعر را تداعی یا کامل می کند. موضوع اغلب شعرها دلسوزی برای حیوانات مختلف مثل گنجشک مرده، لباس های پوست پلنگی، نگرانی برای زباله های در آب، بچه خرس توی سیرک، گرم شدن زمین و دنیای بدون درخت است.

لانه کاغذی

نویسنده: کنت آپل

مترجم: مرجان حمیدی

ناشر: پرتقال

۱۵۱ صفحه

کاربرد: افزایش اعتماد به نفس کودکان با نیازهای ویژه

« استیو نوجوانی است که حساسیت دارد و نمی‌تواند مثل همه باشد بچه جدیدی که به خانواده اضافه شده بیماری‌های مادرزادی و مشکلاتی که حتی دکترها از آن سر در نمی‌آورند. استیو اضطراب هم دارد. کابوس‌های او دارند به حقیقت نزدیک می‌شوند. پدر و مادر استیو نگران سلامت او می‌شوند و او را پیش روانکاو می‌فرستند، اما خیلی از اتفاقاتی که در خانه می‌افتد نشان می‌دهد استیو واقعاً چیزهایی می‌بیند. اولش او فکر می‌کند ملکه زنبورها واقعاً می‌خواهد به خانواده او کمک کند و به جای نوزاد بیماری که دارند یک نوزاد بی‌نقص به خانواده هدیه کند. برای همین به ملکه بله می‌گوید، اما کم‌کم می‌فهمد شاید اشتباه کرده و همان نوزادشان با همه مشکلات و ویژگی‌هایی که دارد بهتر است. استیو تلاش می‌کند نوزاد را از دست زنبورها نجات دهد. این کار دارد به قیمت جان خودش تمام می‌شود که آقای هیچکس به کمک آن‌ها می‌آید. بالاخره نوزاد در عمل می‌کنند و حال او بهتر می‌شود. صحبت درباره ویژگی‌ها و نقص‌ها، پذیرش نقص‌ها، صحبت درباره معلولان، مشکلات مادرزادی، تفاوت‌ها، و کابوس‌ها می‌تواند بعد از خواندن این کتاب موضوع گفت‌وگو باشد.

لبخندی برای سوفیا

نویسنده: محمدرضا مرزوقی

تصویرگر: نوشین صفاحو

ناشر: کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان

۱۶۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با وقایع جنگ جهانی دوم، درک شرایط مهاجران

« داستان این کتاب، در زمان جنگ جهانی دوم اتفاق می‌افتد، زمانی که لهستان توسط آلمان نازی اشغال می‌شود و مردم به ناچار، به اردوگاه‌های کار اجباری در آلمان یا سیبری می‌شوند. جایی که سرما، گرسنگی، بیماری و مرگ، سرنوشت محتوم اکثر آنان است. شخصیت اصلی این رمان دختر نوجوانی به نام سوفیا است که قبل از جنگ جهانی دوم با خانواده‌اش در لهستان زندگی می‌کرده. اما پدر و مادر سوفیا به اردوگاه‌های کار اجباری آلمان فرستاده میشوند و سوفیا به همراه برادرش یانک و مادربزرگشان با روس‌ها به اردوگاه کار اجباری به سیبری برده می‌شوند. بعد از جنگ جهانی دوم وقتی ایران کشور بی‌طرف می‌شود سوفیا و مادربزرگش به ایران می‌آیند. ماجراهایی پر از یاس، شادی و اندوه و امید و عشقی که در زندگی تاریک سوفیا به وجود می‌آید تا شاید سیاهی‌های هراس و ترس جنگ را در دلش کمرنگ‌تر کند. این کتاب، به اوضاع اجتماعی ایران در آن زمان نیز می‌پردازد و به مهمان‌نوازی مردم ایران که خودشان نیز گرفتار حمله‌ی سربازان بیگانه‌ی روس و انگلستان بودند، اشاره می‌کند. همچنین استیصال و بی‌اعتمادی آن‌ها نسبت به اوضاع به دلیل شرایط قحطی و کمبود مواد غذایی، از دیگر مواردی است که در کتاب به آن اشاره شده است.

لویزیانا

نویسنده: کیت دی کمیلو

مترجم: شیدا رنجبر

ناشر: ایران یان

۱۸۴ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: افزایش اعتماد به نفس و توانمندی، تقویت روحیه‌ی جست‌وجوگری

لویزیانا، دختر ۱۲ ساله ایست که در این کتاب از زبان خودش ماجراهای عجیبی که برایش رخ داده را تعریف می‌کند. یک شب، مادر بزرگ لویزیانا او را از خواب بیدار می‌کند و به او می‌گوید باید خانه را برای همیشه ترک کنند. این تغییر برای لویزیانا بسیار سخت است. مخصوصاً که قرار است دیگر دوست‌های صمیمی‌اش را نبیند. در شهری جدید، در یک متل مستقر می‌شوند. اما در روز دوم اقامت مادر بزرگ دخترک را ترک کرده و تنها یک نامه برایش گذاشته است. نامه‌ای که خبر از رفتن مادر بزرگ می‌دهد. اما این نامه چیز دیگری را هم در خود پنهان کرده. چیزی درباره‌ی گذشته‌ی لویزیانا. حالا لویزیانا باید سعی کند از این نامه بفهد گذشته‌اش چگونه بوده و چطور باید آینده را بسازد. او در این راه همراه با بروک، دوستی که در شهر جدید پیدا کرده، ماجراهایی تجربه می‌کند که باعث می‌شوند بتوانند تصمیم‌های متفاوتی بگیرد. کتاب لویزیانا به نوجوانان کمک می‌کند هویت خودشان را پیدا کنند و تصمیم بگیرند می‌خواهند چه کسی باشند.

ما دو تا پیاده‌ایم

شاعر: حامد محقق

تصویرگر: مریم محمودی مقدم

ناشر: پرنده‌ی آبی (انتشارات علمی و فرهنگی)

۳۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت نگاه شاعرانه به دنیای اطراف

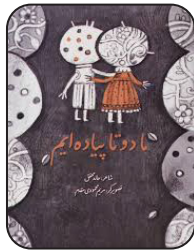
ما دو تا پیاده‌ایم شعرهای «من و او» ست در یک پیاده روی طولانی:

من

و او

در کنار جاده‌ایم

ما دو تا پیاده‌ایم

مالک فکر خود باشید

پدیدآور: نگار زاده ختمی مآب

تصویرگر: محمدرضا اکبری

ناشر: دیپایه

صفحه ۷۲

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با مفهوم حق و مالکیت بر ایده

این کتاب درباره‌ی حقوق مالکیت فکری است. اما چطور می‌توان مالک ایده‌ها و فکر خود باشیم؟ اختراعات، کارهای هنری و موارد زیاد دیگری که در کتاب به آن‌ها اشاره شده، خلاقیتی هستند که حاصل ذهن انسان‌اند.

خواندن این کتاب به شما می‌آموزد چگونه مالک فکر خود باشید، اختراع کنید و مخترع شوید، کار و پیشه خود را علامت دار کنید، صنعتی را که خود طراحی کرده اید ثبت کنید و از هنر خودتان حمایت کنید. این کتاب در سال ۱۳۹۸ به عنوان برگزیده‌ی جشنواره‌ی کتاب رشد انتخاب شده است.

ماه بر فرازهای استریت

نویسنده: ناتالی بایبیت

مترجم: سیمین تاج دینی

ناشر: محراب قلم

صفحه ۱۲۴

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: برانگیختن حس همدلی، فکر کردن به رویاها و آرزوها

هر کسی رویایی دارد و زندگی فرصتی است برای رسیدن به آن رویا. جو کازیمیر پسر نوجوانی است که قرار بود با مادر بزرگش به سفر برود، اما مادر بزرگ از پله‌ها افتاد و در بیمارستان بستری شد. این اتفاق باعث شد جو چند روزی پیش همسایه‌شان بماند و بعد به پیشنهاد مادر بزرگ به تنهایی به سفر برود. او قرار است برود به خانه‌ی عمه‌ی مایرا که در واقع دختر عموی پدرش است. او با دختر همسایه بئاتریس به گردش می‌رود. در یکی از این گردش‌ها به خیابان‌های استریت می‌روند و سگ بئاتریس وارد خانه‌ای می‌شود. در حیاط پشتی صاحبخانه را می‌بینند که دارد به سگ شیرینی می‌دهد. او آقای بلدورال است که کارخانه‌ی ساخت سوئرویت دارد. آقای بلدورال جو و عمه‌ی مایرا را به خانه‌شان دعوت می‌کند. بعد از مدتی، وکیلش برای مادر بزرگ نامه می‌نویسد که آقای بلدورال مایل است جو را به فرزندخواندگی قبول کند، با این شرط که بعد از تحصیل مدیر کارخانه‌ی او شود. آیا جو موافق این تصمیم هست؟ آیا این کار با رویای شخصی جو هماهنگ است؟ این کتاب برای دنبال کردن رویای شخصی، شناخت خود، سفر کردن، مفهوم خانواده، فرزندخواندگی، همچنین تفاوت‌های طبقاتی و فرهنگی، نقش پول در زندگی می‌تواند مورد گفت‌وگوی خوبی باشد.

مجموعه‌ی آلیس در سرزمین معماها

آن سوی آینه / سرزمین عجایب

نویسنده: ریموند اسمولیان

مترجم: حسام سبحانی طهرانی، صهبا ثابت و...

ناشر: مدرسه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تقویت تفکر حل مسأله

«مجموعه‌ی دوجلدی آلیس در سرزمین معماها با نام‌های «سرزمین عجایب» و «آن سوی آینه» از جمله کتاب‌های سرگرم کننده و در عین حال آموزنده در جهت آموزش ریاضی و علوم هستند. نوجوانان با خواندن این کتاب‌ها با مجموعه‌ای از معماهای چالش برانگیز آشنا می‌شوند و پا به دنیای خیال انگیز آلیس می‌گذارند. در هر جلد از این کتاب، معماهایی طرح شده که برگرفته از ماجراها و شخصیت‌های داستان اصلی آلیس در سرزمین عجایب هستند. در واقع مخاطب با خواندن این کتاب، علاوه بر این که داستانی پرمعما را می‌خواند، ذهنش را نیز به چالش می‌کشد تا معماهای برگرفته از آن را حل کند، در نهایت هم می‌تواند از انتهای کتاب کلید حل معما را پیدا کند و جواب‌هایش را با پاسخ درست مقایسه کند. معماهای هوش این کتاب شاید در ظاهر ساده به نظر بیایند، اما در نهایت پر از نکات ریز هستند که بدون دقت و توجه نمی‌توان جواب درستشان را پیدا کرد.

مجموعه‌ی بچه محل نقاش‌ها

زمانی که هم سبیل دالی بودم / زمانی که هم بازی پولاک بودم

زمانی که هم صحبت فریدا بودم

نویسنده: محمدرضا مرزوقی

تصویرگر: محمدرضا حیدرپناه

ناشر: هوپا

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با زندگی نقاشان بزرگ جهان

«داستان از جایی شروع می‌شود که چهار نوجوان به شکلی اتفاقی از اسرار زندگی دایی‌شان، باخبر می‌شوند. دایی سامان در نوجوانی و قبل از جنگ جهانی دوم برای تحصیل نقاشی از ایران به اروپا رفته و در ماجرای مرموز، در زمان سفر کرده و با نقاش‌های مختلف دیدار کرده. در این مجموعه، خواننده به شکلی داستانی با زندگی و سبک نقاش‌های مختلف آشنا می‌شود. دایی سامان هم در شکل‌گیری آثار هنری نقشی ایفا می‌کند و ماجرای طنزآمیز یا عجیب‌وغریب را با آن نقاش در کنار یکدیگر خلق می‌کنند. از داوینچی و میکلا آنژ گرفته تا جکسون پولاک. در تصویرسازی‌های این مجموعه، تصویرساز سعی کرده سبک هنری هر نقاش را با تصویرسازی‌ها و سبک شخصی خودش درآمیزد و فضایی متفاوت و بدیع خلق کند. در پایان هر کتاب تعدادی از آثار آن نقاش همراه با توضیحاتی برای آشنایی بیشتر خواننده آمده است. شاید خواندن تاریخ هنر و آشنایی با سبک‌های هنر نقاشی برای خوانندگان نوجوان کسالت‌آور باشد، ولی این مجموعه در خلال داستانی هیجان‌انگیز و ماجراجویانه و با تصویرسازی‌های متفاوت توانسته بحث‌های پیچیده‌ی هنری و نظریه‌ها و تئوری‌های هنر را به خوانندگانش بیاموزد.

مجموعه‌ی پسری که دور دنیا را رکاب زد

سفر به اروپا و آفریقا / سفر به آمریکا / سفر به آسیا

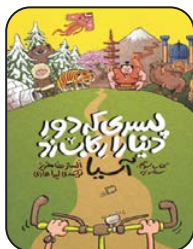
نویسنده: الستر هامفریز

مترجم: لیدا هادی

ناشر: اطراف

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با سفرنامه در قالب روایتی مستند، برانگیختن روحیه‌ی جست و جوگری

در این مجموعه‌ی جذاب که الستر هامفریز - نویسنده، مستندساز و ماجراجوی اهل انگلستان - براساس ماجراهای واقعی سفر خودش به دور دنیا برای نوجوانان نوشته، مخاطبان با تام همراه می‌شوند؛ پسری ماجراجو که احساس می‌کند دنیای واقعی باید بزرگ‌تر از دنیای اطراف خودش باشد و تصمیم می‌گیرد با دوچرخه سفر باورنکردنی‌اش را برای کشف دنیای بزرگ آغاز کند. در جلد اول این کتاب تام از یورک‌شایر انگلستان راهی قاره‌ی آفریقا می‌شود. او در این مسیر از کشورهای مختلف قاره‌ی اروپا می‌گذرد و در نهایت از طریق کانال سوئز وارد آفریقا می‌شود. او این قاره را از شمال تا جنوب طی می‌کند. سفر تام در کتاب اول در انتهای قاره‌ی آفریقا به پایان می‌رسد، سرزمینی دور در دل کشور آفریقای جنوبی و تنها راه اتصال به قاره‌ی آمریکا! در جلد دوم او با عبور از سرتاسر قاره‌ی آفریقا با کشتی خودش را به پاتاگونیا می‌رساند، منطقه‌ای در جنوبی‌ترین نقطه‌ی آمریکای جنوبی. حالا سفر طولانی تام در قاره‌ی آمریکا شروع شده است. سفر از میان کشورهای پر راز و رمز آمریکای جنوبی و مرکزی و حرکت به سمت شمالی‌ترین نقطه‌ی قاره، آلاسکا. تام در سفر به این قاره با مناظری حیرت‌آور و مردمانی با آداب‌ورسومی عجیب آشنا می‌شود. او از آلاسکا راهی مرحله سوم سفرش می‌شود؛ سفر به سوی قاره‌ی کهن! در جلد سوم او از آلاسکای سرمازده به آسیا می‌رسد. از سیبری می‌گذرد و از میان سرزمین سرد شمالی عبور می‌کند و راهی ژاپن و چین می‌شود. بعد هم کشورهای آسیای میانه و دست آخر دوباره اروپا. او با عبور از تنگه‌ی بسفور به اروپا می‌رسد و بعد هم به خانه.

مجموعه‌ی داستان‌های شگفت‌انگیز علم

(علم در سده‌های میانه / انقلاب‌های علمی / عصر دیجیتال / پیدایش صنعت

پیدایش الکترونیک / عصر اتم / علم در دوران باستان)

نویسنده: چارلی ساموئلز - مترجم: ماندانا فرهادیان

ناشر: فاطمی (کتاب طوطی) - هر جلد: ۴۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: دانش‌افزایی

در هر جلد از این مجموعه، مخاطب با یکی از بخش‌های مهم تاریخ علم آشنا می‌شود. تقسیم‌بندی جلد‌های این کتاب، بر اساس زمان است و در هر جلد، به پیشرفت‌های علمی در هر دوره‌ی تاریخی پرداخته شده است. این کتاب، از اولین کسانی که به علم پرداختند شروع می‌شود تا به جدیدترین دستاوردهای علمی در قرون اخیر می‌رسد. از یونانیان و رومیان که پایه‌های تفکر علمی را ساختند، مثل ارسطو و ارسطو و ارسطو، و سپس کسانی مثل گالیله و نیوتون که قوانینی پایه‌گذاری کردند که کمک زیادی به پیشرفت علوم مدرن کرد، تا پس از جنگ سرد و پا گذاشتن انسان‌ها به فراتر از سیاره‌ی زمین.

مجموعه‌ی دروازه مردگان

(قبرستان عمودی / شب خندق / چاه تاریکی)

نویسنده: حمیدرضا شاه‌آبادی

ناشر: افق

کاربرد: خیال انگیزی، آشنایی با تهران قدیم

این مجموعه رمان سه گانه‌ای است که در ژانر وحشت ویژه نوجوانان نوشته شده است. وقایع اصلی داستان‌ها در دوره قاجار می‌گذرد و طی آنها جزئیاتی از تاریخ تهران قدیم و آدم‌های آن دوران برای نوجوانان روایت می‌شود. داستان جلد اول "قبرستان عمودی" در مورد پسر بچه‌ای به نام رضا است که به شکل غیر منتظره‌ای وارد قالی‌باف‌خانه‌ای می‌شود که کودکان دزدیده شده و بی‌سرپرست در آن زندگی می‌کنند. بعد از غرق شدن یکی از بچه‌ها در حوض مرموز قالی‌باف‌خانه اتفاقات عجیبی برای رضا می‌افتد که نهایت تصمیم می‌گیرد به خانه برگردد. در "شب خندق" زندگی مردم فرودست تهران در خندق‌های اطراف شهر و ماجرای قحطی تهران دستمایه داستان قرار گرفته است. قصه از جایی شروع می‌شود که رضا به تهران بر می‌گردد ولی قبل از این که وارد تهران شود متوجه می‌شود در تهران ویا آمده و اجازه نمی‌دهند کسی وارد تهران شود. اما رضا دل به دریا می‌زند که وارد تهران شود. او در شهر با شخصیتی به نادر آشنا می‌شود که با هم ماجراهایی خلق می‌کنند. کتاب قبرستان عمودی در سی‌وهفتمین دوره جایزه کتاب سال جمهوری اسلامی ایران در بخش «داستان تالیف کودک و نوجوان» و در هفدهمین جشنواره‌ی کتاب رشد در گروه داستان و رمان نوجوان و جوان نیز به عنوان اثر برگزیده تجلیل شد. علاوه بر آن این کتاب به فهرست کلاغ سفید کتابخانه مونیخ راه پیدا کرده و نیز پنج لاک‌پشت پرنده را نیز نصیب خود کرده است.

مجموعه‌ی دشت پارسوا

(حومه‌ی سکوت / پیشگویی سپیده‌دم / نفرین دفراش)

دوررسمان جادویی / اژدهای چهاربال / دره‌ی مردگان راه‌رونده)

نویسنده: مریم عزیزی

ناشر: افق

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با اسطوره‌ها و افسانه‌های ایرانی، خیال انگیزی

دشت پارسوا یک مجموعه‌ی فانتزی ایرانی است که مرز بین جادو و واقعیت را می‌شکند و مخاطب را وارد دنیای دیگری می‌کند، شخصیت اصلی این کتاب، ماندانا یک دختر نوزده ساله‌ی معمولی است که در اثر تصادف رانندگی تا دم مرگ می‌رود. او در این تصادف پدر و مادرش را از دست می‌دهد. ولی رازیان جادوگر ماندانا را احیا می‌کند و با خود به دنیای دیگری می‌برد. جایی که ورود به آن برای آدم‌ها ممنوع است. اما رازهای ناگفته‌ی بسیاری در این ماجرا پنهان شده که رازیان را نسبت به شکستن قانون مصمم می‌کند. اتفاقات جاری در دشت پارسوا جذاب و مسحورکننده است و چالش‌هایی که ماندانا باید پشت سر بگذارد. درونمایه‌ی این مجموعه تقابل خیر و شر و خوبی و بدی است. دوستان ماندانا برای نجات او جان خود را به خطر می‌اندازند و هر فصل با گروه‌ها و مناسباتی جدید مخاطب را همراه خود می‌کنند.

مجموعه‌ی دژ سرخ

ماتیاس / جنگل گل خزه / ماتیمیو / ماریل

دژ سرخی / کوه آتش

نویسنده: برایان جکس

مترجم: محمد قصاب

ناشر: محراب قلم

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با ژانر فانتزی، لذت و سرگرمی

« دژ سرخ مجموعه‌ای حماسی است که به قلم برایان جکس، نویسنده‌ی انگلیسی حوزه کودک و نوجوان، نوشته شده است. این مجموعه در اصل ۲۲ جلد دارد که در کشور انگلستان با استقبال مخاطبان بسیاری روبه‌رو شده و نسخه‌های زیادی از آن به فروش رفته است. پنج جلد نخست این مجموعه با عنوان‌های «ماتیاس»، «جنگل گل خزه»، «ماتیمیو»، «ماریل دژ سرخی» و «کوه آتش» ترجمه و از سوی انتشارات محراب قلم منتشر شده است. این مجموعه شامل داستان‌هایی است که یکی پس از دیگری بیان شده و ماجراهای پی در پی آن مخاطب را با خود همراه می‌کند. دژ سرخ محل زندگی موجوداتی صلح‌جو و آرام است. در حالی که ساکنان دژ سرخ خود را برای جشن تابستانی آماده می‌کنند، کلونی تازیانه‌زن به همراه ارتش خشن و بی‌رحمش از راه می‌رسد تا دژ را تصاحب کند و ساکنانش را به بردگی بگیرد. اما آیا ساکنان دژ سرخ که نه اسلحه دارند و نه جنگاوری می‌دانند، می‌توانند در برابر نقشه‌های پیچیده‌ی جنگ‌جویان شرور ایستادگی کنند؟

متل کالیوستا

نویسنده: کلی یانگ

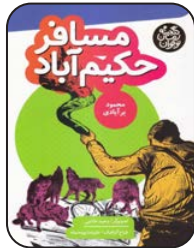
مترجم: مهتا مقصودی

ناشر: پرتقال - ۳۰۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با وضعیت مهاجران در آمریکا، درک مفهوم فاصله‌ی طبقاتی، ایجاد همدلی

« در این کتاب با خانواده‌ای چینی روبه‌رو هستیم که به آمریکا مهاجرت می‌کنند. آن‌ها شرایط سختی دارند و در فقر و ناآشنایی با دنیای جدید دست‌وپا می‌زنند. به متلی می‌روند که دنبال نیروی کار است؛ این‌طوری اجاره‌شان هم مجانی در می‌آید. اما صاحب هتل دنبال این است که منافع بیشتری به جیب خود بزند، پس کل خانواده در ازای کار سخت عملاً دستمزد چندانی نمی‌گیرند. دخترک وقتی به مدرسه می‌رود متوجه می‌شود جیسون، پسر صاحب هتل، هم‌کلاس اوست. آن‌ها قرار می‌گذارند که کسی از این ماجرا بویی نبرد. دوستی لوپ و میا آغاز می‌شود. میا از مسابقه‌ای باخبر می‌شود که قرار است در ازای نوشتن مقاله‌ای درباره چگونگی گرداندن متلی آن را به یکی از متقاضیان واگذار کنند؛ ورودی مسابقه پول می‌خواهد و او ندارد. از طرفی انگلیسی‌اش ضعیف است. او اما تمام تلاشش را می‌کند. نقشه‌هایش درست از آب در نمی‌آید، اما امید دیگری زنده می‌شود، چون پدر جیسون می‌خواهد متل را بفروشد. آیا میا موفق می‌شود صاحب متل شود؟ در دل این ماجراها ما از مدرسه، روابط جیسون و میا، دزدی‌ای که پیش می‌آید و مطالب دیگر مثل تبعیض نژادی و اختلاف طبقاتی هم می‌خوانیم. این کتاب برای تلاش، امید، مهاجرت، پذیرش تفاوت‌های فرهنگی، کار، کار سخت، حقوق مهاجران، تلاش برای رسیدن به آرزو و رویا، کار جمعی، و قدرت سرمایه‌گذاری‌های کوچک مشترک حرف‌هایی برای گفتن دارد.

مسافر حکیم آباد

نویسنده: محمود برآبادی

تصویرگر: وحید خاتمی

ناشر: به نشر

۱۷۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت کشف و ماجراجویی

« مسافر حکیم آباد، داستان معلم جوانی است به نام آقای نامور است که به روستای حکیم آباد می‌رود تا شاید اثری از پدربزرگش پیدا کند. از طرف دیگر، چهار دانش‌آموز روستا که بر روی علت نام روستا تحقیق می‌کنند، با کمک پیرترین مرد روستا، به باغ متروکه‌ای می‌روند که گویا باغ حکیم بوده و در صندوقچه‌ی باارزشی که از خود بر جای گذاشته، اطلاعات ارزشمندی دارد. آن‌ها به دنبال صندوقچه می‌روند اما پیش از آن‌ها پسری به نام طالب، صندوقچه را می‌گیرد. با این حال بچه‌ها دست از تلاش برنمی‌دارند و با از سرگرداندن ماجراهای زیاد، موفق می‌شوند صندوقچه را به دست آورند. بعد از آن بچه‌ها می‌فهمند که حکیم، پدربزرگ آقای نامور، معلمشان بوده. اما با دانستن این حقیقت، درهای تازه‌ای گشوده می‌شود که تازه آغاز ماجراست و داستان‌های زیادی را شکل می‌دهد.

مگ آتش پاره

نویسنده: آسترید لیندگرن

مترجم: جمال اکرمی

ناشر: محراب قلم

۱۸۰ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: لذت و سرگرمی، آشنایی با یکی از نویسندگان کلاسیک ادبیات کودک

« مگ، یکی دیگر از شخصیت‌های دوست‌داشتنی است که آسترید لیندگرن خلق کرده. ترجمه‌ی این کتاب به فارسی، فرصت مناسبی برای آشنا شدن کودکان و نوجوانان ایرانی با این اثر شگفت‌انگیز است. مگ دختری است که همیشه در سرش نقشه‌های مختلف دارد. او هیچ‌وقت آرام نمی‌گیرد و همیشه به دنبال عملی کردن فکرهايش است. این کتاب هم درباره‌ی ماجراهای بامزه و خنده‌داری است که مگ با نقشه‌های عجیبش به وجود می‌آورد.

بسیاری از داستان‌های آسترید لیندگرن برگرفته از خاطرات کودکی اوست؛ داستان‌هایی که در آن‌ها از شخصیت‌های معمولی و دوست‌داشتنی استفاده کرده است.

من پنیرم

نویسنده: رابرت کورمیر

مترجم: رویا زنده بودی

ناشر: آفرینگان

۲۴۸ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: تجربه‌ی فضایی متفاوت، برانگیختن روحیه‌ی پرسشگری

« این کتاب داستانی رازآلود و هیجان‌انگیز دارد و تا آخرین لحظه مخاطب نوجوان را درگیر معماهایش می‌کند. آدام فارمر نوجوانی خجالتی است که در ماساچوست با پدر و مادرش زندگی می‌کند. در ابتدای کتاب، آدام یک پسر معمولی است که زندگی ساده‌ای دارد. اما ماجراهای کتاب، از تلفن‌ایم‌ی، دوست آدام شروع می‌شود. کم‌کم، آدام متوجه رفتار مرموز خانواده اش می‌شود و می‌فهمد در این میان رازی وجود دارد. کنجکاوی آدام جواب می‌دهد و به ماجراهای تازه‌ای پی می‌برد. آدام مثل یک پنیر است. یک طعمه‌ی رازآلود که اتفاقات عجیبی را از سر می‌گذرانند!

کتاب من پنیرم روایت جذاب و پیچیده‌ای دارد. پر از تعلیق است و با روایت‌های رفت و برگشتی ما را در جریان گذشته و حال آدام و خانواده‌اش می‌گذارد. داستان از سه منظر روایت می‌شود. از زبان خود آدام، نوارهای ضبط شده و نگاه سوم شخصی که کل داستان را روایت می‌کند. خواندن کتاب من پنیرم، مثل کشف کردن معمایی جذاب، هیجان زیادی به همراه خود دارد. رابرت کورمیه، نویسنده‌ی کتاب، با هنرمندی تمام، لایه لایه داستان را باز می‌کند و رازهای قصه‌ای عجیب را می‌گشاید.

ممکن و ناممکن، سوریه در خواب و بیداری

نویسنده: اینگه بورگ لئونی

تصویرگر: ولفگانگ انتسیناس

مترجمان: آرش برومند، توبا صابری

ناشر: مؤسسه‌ی پژوهشی تاریخ ادبیات کودکان

۱۱۲ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با تاریخ و فرهنگ خاورمیانه و کشور سوریه، آشنایی با رابطه‌ی فرهنگی شرق و غرب

اینگه بورگ لئونی در این کتاب، از گشت و گذار در بازار حلب، موزه‌ها و مکان‌های تاریخی‌اش می‌نویسد. او هنگام بازدید از موزه‌ی حلب، تندیس برنزی شیر نگهبانی را می‌بیند که جفت آن، در موزه‌ی لوور پاریس در فرانسه نگهداری می‌شود. او با دیدن چشم‌های غمگین و تنهای این شیر، تصمیم می‌گیرد تا داستان زندگی این دو شیر را برای نوه‌هایش بنویسد. نویسنده‌ی کتاب، این دو شیر را ممکن و ناممکن می‌نامد و رساندن سلام این دو به یکدیگر، برای او به آئینی تبدیل می‌شود که در سفرهایش به حلب و پاریس، آن را به جا می‌آورد.

او از افسانه‌ی دیدار آن دو می‌گوید و بدین طریق، تاریخ چندده‌زار ساله‌ی خاورمیانه را در قالب داستان برای مخاطب خود بازگو می‌کند. ممکن و ناممکن، کتابی است درباره‌ی آشنایی با میراث خاورمیانه و اهمیت نگهداری از آن. نویسنده از دل‌نگرانی‌اش از سرنوشت این دوشیر می‌گوید و آن را به سرنوشت سوریه در جنگ ربط می‌دهد هم‌چنین برای مخاطب خود از خط ارتباطی که بین کشورها و فرهنگ و تمدن آن‌ها وجود دارد می‌گوید و آن‌ها را به تعامل با فرهنگ‌های گوناگون دعوت می‌کند.

مینا ساتلمو و موزه‌ی نفرین شده

داستانی پلیسی درباره‌ی هنر مدرن

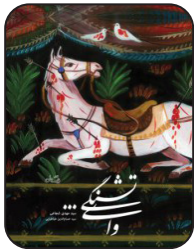
نویسنده: خایبر مارتینس - مترجم: رضا اسکندری

ناشر: هوپا - ۴۷۶ صفحه

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: آشنایی با تاریخ هنر، تقویت روحیه‌ی جست‌وجوگری

کتاب مینا سان تلمو و موزه‌ی نفرین شده، داستانی پلیسی و جذاب درباره‌ی هنر مدرن است. مینا سان تلمو دختری دوازده ساله است که به تازگی رمانی جنایی نوشته و به این طریق اسم و رسمی برای خودش دست و پا کرده است. اما مینا نمی‌تواند برای کتاب دومش موضوعی پیدا کند. ناشر، به او پیشنهاد می‌دهد کتابی درباره‌ی هنر مدرن بنویسد. مینا این پیشنهاد را می‌پذیرد و به همراه برادرش راب، راهی اروپا می‌شود. اما مینا با پرونده‌ی قتل یک مجموعه‌دار و دزدیده شدن تابلوهایش روبه‌رو می‌شود. او به همراه یک بازرس انگلیسی، راب و عمه‌اش آگاتا، درگیر حل این معمای پلیسی می‌شود و در کنار حل پرونده، با تاریخ هنر معاصر اروپا بیشتر آشنا می‌شود. این کتاب، در قالب داستانی پلیسی، مخاطب را درگیر شناخت تاریخ هنر می‌کند. نویسنده‌ی اسپانیایی این اثر، به خوبی توانسته مکاتب هنری اروپا را به نوجوانان معرفی کند. مکاتب نقاشی و هنری قرن نوزده اروپا که شناساندن آن‌ها به نوجوانان، همیشه چالش برانگیز بوده است. اما انتخاب هوشمندانه‌ی قالب رمان پلیسی - جنایی، به جذابیت این کتاب افزوده است.

وای تشگی...

نویسنده: سیدمهدی شجاعی

ناشر: کتاب نیستان

صفحه ۲۸

کاربرد: آشنایی با وقایع عاشورا

گروه سنی: نوجوان

داستان حاضر آمیخته‌ای است از عشق، احساس و اندوه که از زبان حضرت سکینه (س) روایت می‌شود و همراه با تصاویر بی نظیر خود بازگوکنندهٔ وقایع و مصائب روز عاشورا است. سخن گفتن از عاشورا برای نوجوانان امروز، کار ساده‌ای نیست و از هر کسی بر نمی‌آید. فاصله فرهنگی، میان ما و فرزندانمان بسیار بیشتر از نسل‌های گذشته شده‌است. شجاعی با تکیه بر فعالیت‌های چهار دهه، اثری را پدید آورده که دل‌های مخاطبان نوجوان را به ظهر عاشورای سال شصت و یک هجری می‌برد. تصویرگر این کتاب مفهوم کشتی نجات بودن حضرت امام حسین را بن مایه ایده بصری کتاب قرار می‌دهد، به طوری که در تمام اثر، زمین را آب و آسمان را خاک گرفته است. در کنار این ابتکار، عناصری قدیمی همچون حضور فرشتگان، نورانی نشان دادن چهره معصومین حاضر در صحرای کربلا، گل‌های لاله روپیده از خون شبیه‌ترین خلق روزگار به رسول اکرم و کبوترهای سفید تیرآگین شده، تأثیر نقاشی‌ها را دوچندان می‌کند.

وزن آب

نویسنده: سارا کروسان

مترجم: مریم فیاضی

ناشر: هوپا

صفحه ۲۸۰

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: پذیرش تفاوت‌ها، آشنایی با شرایط مهاجران، طرح مسائل نوجوانان تک والد

کتاب وزن آب، داستان دختر نوجوانی به نام کاسینکاست که با مشکلات زیادی دست و پنجه نرم می‌کند. مشاگره پدر و مادر کاسینکا و رفتن پدرش، خاطره‌ای است که از ذهن او پاک نمی‌شود. با این حال مادر کاسینکا، تمام دارایی‌اش را در یک چمدان می‌ریزد و برای پیدا کردن پدر، به همراه دخترش راهی یک کشور جدید می‌شود. اما حالا کاسینکا، علاوه بر حمل کردن خاطرات تلخ دعوای والدینش، باید بار سنگین دیگری را هم بر دوش بگذارد. بار زهرآلود و تلخ مهاجرت و تنهایی عظیمی که برایش به همراه دارد. موضوع اصلی وزن آب مهاجرت است. سارا کروسان، نویسنده‌ی کتاب، با جزئیات و با زیبایی، به کوچک‌ترین مشکلات مهاجرت پرداخته است. شاید همین جزئیات باشند که در میان این حجم از غم و اندوه، نور امید اندکی به ما نشان دهد. سارا کروسان با زبان شعر، این رمان را نوشته است و مهارت بی‌نظیر خود در خلق فضاهای متفاوت را نشان داده است.

نرگس

نویسنده: رحیم مخدومی

ناشر: سوره مهر

صفحه ۲۷۱

گروه سنی نوجوان

«مخدومی در رمان «نرگس» ماجرای اسماعیل را شرح می‌دهد که خواهرش نرگس به دلیل محببه بودن از مدرسه اخراج شده است. او به هر دری که می‌زند نمی‌تواند خواهرش را به مدرسه بفرستد؛ حتی به سر کار می‌رود تا بتواند برای نرگس معلم خصوصی بگیرد. اما این تنها دغدغه اسماعیل نیست. او از یک سو دایی روحانی‌ای دارد که مدام در تعقیب و گریز با نیروهای ساواک است. از سوی دیگر، وقتی که پدرش به زندان می‌افتد، تامین معاش خانواده بر دوش اسماعیل می‌افتد. ولی همه این اتفاقات، به همراه شهادت دایی و یکی از معلمان مدرسه، او را مصمم می‌کند که حتی بیش از گذشته به مبارزه و تلاش برای فرستادن نرگس به مدرسه، بپردازد. او به جز پخش اعلامیه‌های انقلابی، در محیط مدرسه هم برای شوراندن بچه‌ها علیه کادر طاغوتی مدرسه کوتاهی نمی‌کند. چنانچه در پایان داستان، خانم فرحزاد معلم بی‌حجابی که اعتقادی هم به انقلاب نداشته است با روسری به مدرسه می‌آید.

همه چیز روی وافل

نویسنده: پولی هوروات

مترجم: مانلی شیرگیری

ناشر: کتاب‌چ (چشمه)

صفحه ۱۸۵

گروه سنی: نوجوان

کاربرد: حفظ امیدواری، بهبود روابط فردی

«کتاب همه چیز روی وافل، شروع شوکه‌کننده‌ای دارد. پریمرز دختر یازده ساله‌ای است که یک روز پدرش با قایق ماهیگیری به دریا می‌رود و بر نمی‌گردد. مادرش هم در همان هوای طوفانی به دنبال پدر می‌رود و بر نمی‌گردد. تمام اهالی شهر معتقدند که والدین پریمرز مرده‌اند اما او به برگشتن آن‌ها امید دارد. پریمرز بعد از آن، مدتی را پیش خانم همسایه و دایی مجردش می‌گذراند و مدتی هم فرزند یک زن و شوهر چینی می‌شود. او تجربه‌های زیادی را از سر می‌گذراند، از تجربه‌ی آتش گرفتن شهر و حادثه‌ای که در آن یک انگشتش را از دست می‌دهد تا روزمرگی و مدرسه رفتن و غذا پختن. اما در تمام مدت یک چیز را فراموش نمی‌کند و آن امید به بازگشت پدر و مادرش است. امیدی که او را به یک قهرمان یازده ساله در ذهن خواننده‌ی نوجوان و حتی بزرگسال تبدیل می‌کند. در واقع تمام این اتفاق‌ها ردیف می‌شوند تا پریمرز بتواند با شرایط پیش آمده کنار بیاید و در غم یتیم شدن زندگی‌اش را نبازد.

سالانه بیش از ۱۵ هزار عنوان کتاب کودک و نوجوان در ایران منتشر می‌شود که این غیر از کتاب‌های درسی و کمک درسی دبستان و دبیرستان است. تلاش ما ارائه‌ی فهرستی از کتاب‌های برگزیده در چند سال اخیر است؛ کتاب‌هایی که هم در کتاب فروشی‌ها موجود باشد و هم ارزش ادبی، هنری، علمی، فنی و محتوایی داشته باشد. گزینش فهرستی از بین چند هزار کتاب که در چند سال اخیر منتشر شده است به‌سادگی ممکن نیست و نیاز به استفاده از روش‌های مناسب دارد. برای تهیه این فهرست دو راه پیش رویمان بود:

یک: تشکیل گروه داور و بررسی کتاب‌های منتشر شده در سال‌های اخیر و انتخاب کتاب‌های برگزیده از میان آنان

دو: اعتماد به انتخاب فهرست‌ها و جوایز فراگیر کتاب کودک و نوجوان ایران

ما راه دوم را انتخاب کردیم، اما به آن هم بسنده نکردیم و سعی کردیم با مراجعه به نهادهای دولتی و غیردولتی فعال در زمینه ادبیات و کتاب کودک و نوجوان و استفاده از نظر کارشناسان برجسته این فهرست را کامل‌تر کنیم. نامه‌هایی برای نهادهای فعال در این حوزه و برخی از کارشناسان و نویسندگان برجسته ارسال کردیم. از این نهادها و افراد خواستیم فهرست‌های پیشنهادی خود را اعلام کند. از فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی کانون‌های مساجد، فهرست کتاب‌های برگزیده‌ی نهاد کتابخانه‌های عمومی بهره بردیم. در حوزه غیردولتی نیز شورای کتاب کودک هر ساله ضمن معرفی کتاب‌های برگزیده خود را با درج‌بندی عرضه می‌کند. همچنین از فهرست لکچر پرنده که هر فصل با ارزیابی کتاب‌های منتشر شده فهرستی از کتاب‌های برگزیده را منتشر و در پایان سال نشان‌هایی را به بهترین کتاب‌های سال اعطا می‌کند، استفاده کرده‌ایم.

این فهرست کتاب‌های چاپ اول را از دهمی اول نود در برمی‌گیرد، علاوه بر این، پیشنهادهای نهادها و افراد به فهرست تجمیعی و جوایز دولتی و غیردولتی افزوده شد و فهرست اولیه را شکل داد. پس از تهیه فهرست اولیه، امسال معیارهای دیگری برای رسیدن به فهرست نهایی تدوین شد که عبارت بودند از:

۱- حذف کتاب‌های گران قیمت.

۲- انتخاب کتاب از ناشران مختلف.

۳- سخت‌گیری در انتخاب کتاب‌های ترجمه و اهمیت بیشتر به کتاب‌های تالیفی.

این فهرست کتاب‌های منتشر شده تا نیمه‌ی سال ۱۳۹۸ را در برمی‌گیرد. امیدواریم تهیه‌ی این فهرست‌ها در گسترش کتاب و کتاب خوانی در بین کودکان و نوجوانان کمک کند.